

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

formaat en de speelse illustraties ver-

- 23 *Knopedorus* verliest steeds de knopen van zijn jasje en daarom naait moeder er rozijntjes aan. Maar *Knopedorus* deelt die uit aan de vogels. Als moeder daarna dubbeltjes-knopen gebruikt, worden die besteed om er balonnen voor te kopen. Een ritssluiting brengt tenslotte een afdoende oplossing. Deze alleraardigste vertelling door *Frans van Anrooy* is een aanwinst voor de kleintjes, mede door de originele tekeningen in pastelkleuren. Een enkele moeilijke zinsconstructie zal geen al te groot bezwaar vormen.

(geb. f 2,95)

- 24 Onder een eenzame braamstruik woont *Jodokus*, de veldmuis, die zo mooi op *De gouden gitaar* kan spelen. Hij wordt uitgenodigd om op het verjaarsfeest van burgemeester Haas te komen musiceren, maar een regenbui verstoort de pret. Alle dieren vluchten en *Jodokus* belandt in een klomp, waarmee hij de wijde wereld indrijft, spannende avonturen tegemoet. Tenslotte echter keert onze muzikant zelfs met een muizebruid behouden terug. Een amusant sprookje door *Paul Biegel*, waarin de verschillende dieren karakteristieke rollen spelen. Het uitzonderlijke

hogen nog de aantrekkingskracht van dit vijfde deel van 'De bonte wonderboom'.
(geb. f 3,50)

D. Rudeman schreef het verhaal van *Bollebeertje*, de teddybeer die levend werd en toen dapper het bos in trok. Hij had geweldige pret met allerlei dieren, maar toen hij de boswachter ontmoette,

8425

kreeg hij toch weer heimwee naar zijn baasje. De taal van dit voorleesboekje is niet altijd eenvoudig genoeg, maar de gekleurde tekeningen vergoeden veel. Als kijkboek met een verhaaltje op de koop toe is het wel geslaagd. (f 1,—)

8426

8427

8428

Marian Hesper-Sint en *M. Jansen* hebben een drie-delige bloemlezing samengesteld uit de goede kinderlectuur voor klassikaal gebruik onder de titel *Van korenrijke velden*. Bij enkele verhalen is het fragmentarisch karakter zo sterk, dat er een inleiding voor nodig was. Overigens zijn de verzamelde verhaaltjes en versjes van uiteenlopende kwaliteit, slechts enkele keren tintelt het heilige vonkje van echte humor of poëzie. Het relaas over Japie met zijn lange vervelende jas (2e deel) waarin zijn armen zo stijf zitten dat hij niet kan kiepen, is echt te ouderwets: geen kleuter voelt dat meer mee. Alles bijeen toch wel een serie, die als schooluitgave en voor enkele leesuurtes thuis geschikt kan worden genoemd. (p.dl. f 2,25; geb. f 2,65)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

8429

Els Pelgrom vertelt, hoe Roelof en Katja op een vrije dag verdwalen in *Het geheimzinnige bos*, waar zij een dorp ontdekken waarvan alle bewoners door een boze tovenaer in dieren veranderd zijn. De tovenaer is intussen gestorven. Samen met een beertje, — de zoon van de bakker, waar de tovenaer vroeger in huis heeft gewoond — vinden de kinderen de toverspreuk en het toverstokje terug. Ze moeten daarvoor wel erg dapper zijn, maar alles loopt gelukkig toch goed af: de dieren kunnen weer in mensen worden veranderd. Een heel geslaagd sprookje voor kinderen van een jaar of tien, goed verteld en aardig geïllustreerd. (f 1,75)

8430

Het doel van de serie 'De wereld rond', waarvan wij al eerder enkele deeltjes hebben besproken, is een eerste kennismaking met andere landen en volken, om daardoor bij de jeugd het ontstaan van onderling begrip te bevorderen. Over

het algemeen zijn deze fleurig geïllustreerde boekjes geslaagd te noemen. *Guy Lamarque* gaf aan het vijfde deel van de serie de titel *Timmy voor de televisie*. Een negenjarige jongen rijdt met zijn vriendinnetje en zijn poes Timmy door Londen naar Hyde Park om daar te gaan spelen. Onderweg zien ze enkele bezienswaardigheden en in het park wordt Timmy door een valse hond in een boom gejaagd: de brandweer komt er aan te pas om Timmy naar beneden te halen. De poes komt hiermee in het nieuws en verschijnt zelfs voor de televisie.

Het vriendinnetje van Irmis is een mangoeste, een ruigharig klein roofdier dat bijzonder bedreven is in het doden van giftige slangen. Dit zesde deel door *Lily Bisinger* geeft in eenvoudige verhalende vorm een duidelijke eerste indruk van bewoners, leefwijze, flora en fauna van het eiland Martinique tussen Noord- en Zuid-Amerika. De levendige illustraties passen uitstekend bij de tekst.

Jhao en zijn aapje door *Tony van Nhiem* is het kleine verhaal over een jongen uit India, dat een jong aapje verzorgt. Enkele gegevens over land en volk zijn in de vertelling verweven, zoals het verschil tussen Mohammedanen en Hindoestanen, het baden in de Ganges, het eten van vlees of het verbod daartoe.

Lily Bisinger schreef als achtste deel *Samir en de gouden wespen*. Aida en Samir, twee herderskinderen uit het Libanongebied, voeren de lezertjes binnen in hun leven thuis, vertellen in de familiekring de oude mythen, de geschiedenis van hun land en als Samir ook eens als gids optreedt, leren ze wat van de aardrijkskunde van dit land. De gouden wespen zijn door Samir gevangen en tot een ketting verwerkt voor zijn zusje. Met fluitspel van het herderinnetje en een dans van het herderinnetje met haar mooie ketting eindigt het boek.

(p.dl. f 1,95)

Van een geheel andere opzet is 'De Vijf-serie' door *Enid Blyton*. Wij bespreken hiervan de delen 15 tot en met 18, hoge nummers die enige twijfel kunnen

doen rijzen : is er voldoende inspiratie voor zo'n lange serie over twee jongens, twee meisjes en een hond ? Toch moet gezegd, dat de schrijfster doorgaans met aardige verhalen te voorschijn komt.

In deel 15 zien wij *De Vijf als detectives*. Als de Vijf weer een vakantie op Kirrinseliland doorbrengen, krijgen ze tijdelijk gezelschap van een 12-jarig meisje, dochter van professor Quentin Kirrin, dat met ontvoering wordt bedreigd. Ondanks alle voorzorgen vindt op een nacht inderdaad een ontvoering plaats. Door een toeval echter wordt een van de Vijf meegenomen. Buiten de politie om weten de overigen spoedig haar verblijfplaats op te sporen en haar te bevrijden, om daarna de misdadigers aan de politie over te leveren. Erg waarschijnlijk is het allemaal niet, maar er zit wel spanning in.

In deel 16 *De Vijf en de verdwenen geleerden* staan de jongelui met hun kampeerwagens op het terrein van een vervallen kasteel en krijgen gezelschap van onvriendelijke kermismensen. Als er dan twee beroemde geleerden verdwijnen en de kinderen een van die mannen in de toren van de ruïne ontdekken, bevrijden zij hem samen met de inmiddels bevriende geworden kermislieden. Het wordt een spectaculaire redding, waarin de moedige kinderen een groot aandeel voor hun rekening nemen. De intrige is ditmaal wel erg gezocht en helaas laat ook het Nederlands van de vertaling te wensen over.

De Vijf en de schat van de strandjutter verhaalt hoe de kinderen in een vuurtoren gaan kamperen. Vroeger waren daar in de buurt veel strandjutters, die de schepen op de rotsen lieten lopen. Nu is dat niet meer zo en het lijkt een rustige vakantie te zullen worden. Maar na vijf dagen bivakkeren in de vuurtoren is er een oude schat gevonden, hebben de jongelui opgesloten gezeten en zijn door onderaardse gangen gegaan. Een gezellig verhaal waarin veel dingen gebeuren die kinderen prachtig vinden, maar het geheel is weer erg gezocht en onwaarschijnlijk.

In deel 18 zijn *De Vijf op de oude boerderij*, waarvan de eigenaar door geldgebrek gedwongen is om betalende gasten te nemen. Maar als de Vijf de kelders ontdekken van het kasteel, waartoe vroeger de boerderij heeft behoord, zijn de daar gevonden schatten ruimschoots voldoende om de mensen op de boerderij voortaan van geldzorgen te bevrijden. Spanning genoeg. De jeugd zal er zeker door geboeid worden. (p.d.l. geb. f 3,95)

Van stripverhalen kan men een geweldige hoeveelheid leuke dingen zeggen. Dat is dan ook al wel gebeurd. Maar zou men een klein plaatsje voor dit genre willen open laten op de kinderboekenplank, dan zouden de Kuifje-boeken door *Hergé* toch als een van de eerste in aanmerking komen om die plaats in te nemen. De avonturen van Kuifje vallen altijd weer op door de minutieus verzorgde tekeningen en een goed doordachte, geestige tekst. *Raket naar de maan* toont ons Kuifje en Kapitein Haddock, op bezoek op de raketbasis waar professor Zonnebloem zijn wetenschappelijk werk verricht. De tweeling-speurders Janssen lopen iedereen voor de voeten, evenals Haddock die met onverbetelijke onhandigheid overal onheil zaait. Tenslotte gaan Kuifje en de professor per raket naar de maan, maar hoe dat afloopt zal een volgend deel vertellen. Hoe dan ook : in het genre stripverhalen een uitblikker. (f 1,25)

Beeldverhalen met betrekkelijk uitgebreide tekst zijn *Wipperoen en de winterdroom* en *Wipperoen en de Babbelozer*, beide door R. N. Bär en J. van Reek. In het eerste boek worden de winterse belevenissen weergegeven van dieren, speciaal van het duinkonijn Wipperoen en de muis Snipper. Graaf Raaf heeft alle dieren de winterslaap voorgeschreven met de belofte van een prijs voor wie het mooiste gedroomd zal hebben. Wipperoen slaapt echter niet, maar heeft allerlei echte avonturen, die hij achteraf zo boeiend vertelt, dat hij toch de prijs wint.

In het tweede boek willen Wipperoen en Snipper, ridders in de orde van de zwarte

parapluie, bewijzen dat zij het waard zijn, als ridder aangesproken te worden. Deze kans wordt hun geboden bij het opsporen van de dief Babbeloezer, een zelf bedacht beest. In het soort zijn het wel bruikbare uitgaven, al is enige krampachtigheid niet vreemd aan de bedenksels. (p.d.l. f 2,—; geb. f 2,95)

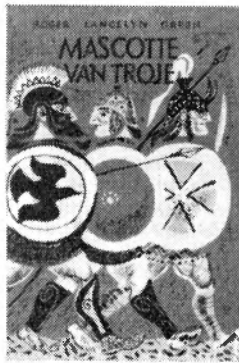
Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

8441 *Wim Hora Adema* heeft in het boek *Een stoet van dieren* een veertiental verhalen-met-dieren verzameld uit Engelse, Amerikaanse en Scandinafse (kinder)boeken. Het zijn soms ware meesterwerkjes van schrijf-, vertaal- of illustratiekunst, maar de meeste zijn toch wel gericht op oudere lezers dan de aangeduide categorie van 8-12 jaar. Misschien is de aandacht voor het uitzonderlijke, het excentrieke ietwat overtrokken. Enigszins ervaren lezertjes zullen zich niet stoten aan een enkel bijgelovig element. Een verrukkelijke bundel, waarin 14 schrijvers, 10 illustrators en 13 vertalers aan het werk zijn. Graag aanbevolen. (geb. f 5,90)

8442 *Wolf Durian* beschreef het leven van *Robber*, een moederloze kleine wolf, die door een gewone herdershond werd grootgebracht. Opgroeiend in de menswereld, hecht het dier zich aan het meisje Gill. Na eerst dienst te hebben gedaan bij een schaapherder, trekt Robber later toch weer naar de wildernis. Nog eenmaal komt hij terug om Gill van de dood te redden, maar dit wordt ook zijn einde. Een boeiend en suggestief verhaal, gebaseerd op een ware geschiedenis. Jammer dat de vertaler hier en daar ietwat grove woorden hanteert. (f 1,75)

8443 *D. L. Daalder* vertelt voor de jeugd *De historie van Reynaert de vos* en hij is in zijn opzet goed geslaagd. De sfeer van het vroeg-nederlandse werk is goed weergegeven en toch is door de moderne taal alles veel meer leesbaar gemaakt. Zelfs als men het verhaal goed kent, leest men deze bewerking in één ruk uit: geen geringe verdienste! Niet alle tekeningen door W. J. Rozendaal kan men geslaagd

noemen, maar de meeste verlichten het boek op de juiste manier en onderstrepen de sfeer. Kortom: een geslaagde poging om oude lectuur onder de jeugd te brengen. (f 4,—; geb. f 4,95)
Een warme aanbeveling verdient ook *Mascotte van Troje* door *Roger Lancelyn Green*. De titel duidt op de overtuiging

van de Trojanen, dat hun stad niet ten onder zou kunnen gaan, zolang een beeldje van Pallas Athene aan de stadsmuur stond. De geschiedenis van de val van Troje wordt in dit boek geweven rond de figuren van Helena, de vrouw van Menelaus, koning van Sparta, en hun zoon Nicostratus. Helena en Nicostratus zijn ontvoerd door Paris en verblijven al die tijd, tien jaren lang, binnen de muren van Troje. Zoals de schrijver in zijn verantwoording vermeldt, heeft hij geput uit de beschikbare bronnen der klassieke verhalen. De rol van Nicostratus is echter door de antieke schrijvers niet bewezen. Het geheel maakt een degelijke indruk. Alle mythologische figuren rond deze geschiedenis, alsmede de personen door Homerus beschreven, vinden we terug. Hierdoor wordt het verhaal wel eens wat zwaar geladen, maar vooral aan leerlingen van de eerste klassen van de middelbare school willen wij deze uitgave toch van harte aanbevelen.

(f 3,50; geb. f 4,95)

145 Een drietal boeken speciaal voor de
146 meisjes van deze leeftijdsgroep. Eerst
twee verhalen door *Gunnel Beckman*:
Een gelukkig gezin en *Zomer op het
eiland*. In het eerste boek maken we
kennis met een Zweeds gezin, dat in de
buurt van Stockholm woont en waar het
niet altijd meevalt om de eindjes aan
elkaar te knopen. Er heerst echter een
prachtige sfeer tussen vader, moeder,
Hokan, Peter, Svante, Tova, Suzanna en
niet te vergeten de poes Malin. De vier-
ring van het Kerstfeest (in neutrale
sfeer) vormt het hoogtepunt in dit ver-
haal, mét een onverwachte erfenis, waar-
door hun vurigste wens in vervulling
gaat: een zomerhuisje aan de kust.

En in het tweede deel ontmoeten we on-
ze vrienden dan aan zee. Tova, de doch-
ter van vijftien jaar, heeft een verhaal
ingezonden naar een jeugdtijdschrift en
raakt verliefd op een jonge kunstschilder.
In de liefde wacht haar een teleurstelling,
maar in de journalistiek behaalt Tova
haar eerste succes. Ofschoon dit verhaal
met Zweedse vrijmoedigheid is geschre-
ven, — bijvoorbeeld de schilder die vaak
meisjes op zijn atelier ontvangt —, be-
vat het zoveel positieve elementen van
vriendschap, spontaniteit, humor en zin
voor schoonheid, dat we het toch graag
een aanbeveling meegeven. Beide boeken

kunnen ook afzonderlijk gelezen worden.
(p.dl. geb. f 3,90)

Corry van Almen schreef over *Het las-
tige duiveltje*, dat is de jaloezie waarvan
Annelies last krijgt als de leuke Niki in
de klas komt. Annelies gaat lelijke din-
gen doen om Niki te kunnen overtroeven.
Maar als zij ontdekt dat Niki eigenlijk
een zielig kind is, komt alles in het reine.
Eigenlijk is de intrige een drakerig ge-
val, al zullen zich dat de jonge lezeresjes
misschien nog niet zo scherp bewust zijn.
Erger is, dat de schrijfster aan de jongel-
lui een taalgebruik in de mond legt dat
gedeeltelijk te hoog gegrepen is, gedeel-
telijk te plechtstatig. Alles bijeen een
matig boek. (geb. f 2,50)

In het boek *Trammelant in Schelfhout*
door *Clara Colnot* maakt Hans Kriest
zich los van een stel baldadige rakkers.
Hij gaat zich nu verdienstelijk maken
in moeders pension en bekommert zich,
met anderen, om een invalide meisje,
voor wie hij o.a. een zwerfkat tracht te
vangen. Steeds wordt hij daarbij dwars
gezet door zijn vroegere bendegenoten,
vooral door Bart. Tenslotte echter kan
hij Bart helpen in een rampzalige situa-
tie. De taal is fris en levendig. Het ruzie-
zoeken behoort in dit boek gelukkig niet
meer tot de bon ton, al komt het nog
wel te vaak voor. De dialoog is goed
beluisterd. Het verhaal is conventioneel
van opzet, maar de uitwerking vertoont
leuke vondsten, hetgeen helaas niet ge-
zegd kan worden van de psychologie der
karakters. Alles samen werkt het boek
positief, zij het zonder enige godsdien-
stige verwijzing. (geb. f 3,90)

In de serie over *De Hardy's* door *F. W.
Dixon* is deel 21 verschenen en we
kunnen er nog steeds niet over juichen.
Een bende dieven bewerkt Engelse ha-
vens door zich met grote vrachtwagens,
voorzien van valse opschriften, te pre-
senteren voor goederenvervoer. Een kind
kan de was doen! De Hardy's krijgen
de ene pasklare situatie na de andere in
de schoot geworpen, trekken conclusies
die nergens wortelen en rollen spelender-
wijs naar een gelukkig einde. En passant
sleept de schrijver er een geestelijk ge-

8447

8448

8449

stoorde jongeman bij, waar hij eigenlijk niet goed raad mee weet. De dief maakt gebruik van *De gebroken degen* als breekwerktuig, laat hier en daar een stuk van het lemmet achter, maar werkt met de rest prettig verder. Kortom: een goedkoop gevalletje, dat men niet anders dan naief kan noemen.

(f 3,—; geb. f 3,95)

- 8450 *De bende van de Radaustraaf* door *L. H. Evers* voert vier moedige jongens ten tonele die door hun oplettenheid een grote bankroof ontdekken. Door hun dappere houding weten zij nog bijtijds de politie te waarschuwen. Daarnaast vertelt de vader van een van de jongens veel van zijn belevenissen als parachutist gedurende de oorlog, welke verhalen voor onze jongens niet zo bijster geschikt zijn. Overigens is het wel een boeiend boek.

(f 1,75)

- 8451 Natuurlijk staat ook *Karl May* weer op bespreking te wachten. *De dood van Winnetou* bestaat uit twee gedeelten: het eerste deel bevat de definitieve afrekening met de Meltons waarvan het verhaal begon in 'Winnetou bij de Bedoelinen'; het tweede deel vertelt de schokkende gebeurtenissen waarbij het machtig opperhoofd der Apachen zijn einde vindt, even groots als hij geleefd heeft.

- 8452 In deel 13 wil men een groots en pompeus monument oprichten tot nagedachtenis van de grote Winnetou, maar Old Shatterhand en de zijnen vinden dit te hol en oppervlakkig. Vrede en verzoening waren *De boodschap van Winnetou*. *Karl May* komt over naar Amerika, voor het eerst vergezeld van zijn vrouw. Samen met Old Shatterhand bant hij de haat en twisten tussen de stammen uit.

(p. dl. f 1,75)

- 8453 In de 'Titanen-reeks' is *Richard Leeuwenhart* door *Walter Scott* naverteld voor de jeugd. *Richard* wilde Jeruzalem stormenderhand veroveren, maar onenigheid tussen de koningen van Engeland en Frankrijk belette dit plan. Het verhaal uit de tijd der Kruisvaarders is dermate bekort, dat veel teloor ging van de oorspronkelijke boeiende verteltrant.

De forse tekeningen, die gevechtsscènes weergeven, zijn middelmatig. Alles bijeen geen aanwinst. (geb. f 2,95)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Hans Peter Richter schreef *Hij was mijn buurjongen*, korte fragmenten uit het leven van twee Duitse jongens voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog. De een vertelt het verhaal: dat het fijn is bij de Hitlerjeugd, over de vervolging van de Joden, de steeds zwaardere maatre-

Hij was mijn buurjongen

gelen tegen hen. De andere is zijn Joodse buurjongen, die de vervolging ondergaat, tenslotte beide ouders verliest en zelf bij een bomaanval sterft, omdat hij niet wordt toegelaten in de schuilkelder. Zeer sober, zonder kritiek, worden deze episoden verteld. De lezer voelt wel, aan welke kant de schrijver staat, maar wordt gedwongen om zelf de conclusie te trekken. Ongetwijfeld zal dit boek de jongeren vanaf vijftien jaar nog lang bezig houden. Het zal niet alleen kunnen bijdragen tot beter begrip van de situatie van de Joden tijdens de voorbije oorlog, maar ook tot inzicht in de waanzin van elke rassendiscriminatie. Het boek is zeer goed vertaald en bevat verduidelijkende aantekeningen achterin. Sterk aanbevelen. (geb. f 4,90)

Obbjørn de naamloze en zijn geweldige

paard Stormgrijs spelen de hoofdrol in een jeugdroman door *Poul C. Knudsen*. Met zijn rivaal Thorkin dingt Odbjörn naar de hand van de dochter van de machtige stamleider. Wie bij het eerst volgend lente-offer met met grootste gevolg verschijnen zal op de dingplaats bij de heilige hagen voor het beeld van de godin Frey, zal de winnaar zijn. Met grote kennis van zaken volgt de schrijver onze held op zijn zwerftocht naar het zuiden, waar hij zich macht hoopt te verwerven. Geschiedkundige feiten, eigentijdse toestanden en gebruiken uit de Romeinse wereld en die van de onderworpen volken worden spelenderwijs ingevoegd in dit krachtige verhaal. Het boek verwerfde de eerste prijs in een internationale wedstrijd voor het beste jeugdboek. Het zal niet alleen de oudere jeugd boeien, maar zeker ook heel wat volwassenen. De schetsmatige illustraties door F. P. van Leeuwen passen goed bij de stoere tekst en helpen mee om de rauwe wereld aan het begin van onze jaartelling gestalte te geven. Een buitengewoon sterk boek! (geb. f 6,90)

In de 'Titanen-reeks' werd ook *De Graaf van Monte Christo* door *Alexander Dumas* naverteld voor de jeugd. Het verhaal is bekend: een veelbelovende jongeman ziet een toekomst als zeekapitein en echtgenoot vernietigd door een levenslange gevangenisstraf, welke hem door afgunst en bedrog is ten deel gevallen. Hij weet echter te ontsnappen en besteedt een groot deel van zijn overige leven aan wraakneming op de onheilbezorgers. De bewerking is een ongenietelijk afbreksel geworden, dat men geen aanbeveling kan meegeven. (geb. f 2,95)

Het grote jaar, waarover *Jo van Wentveldt* schrijft, breekt voor de heldin aan, als zij naar een provincieplaats trekt om daar voor haar moeder, die weduwe is, de kost te kunnen verdienen. Eerst in de huishouding, later in een boekhandel steekt zij ferm de handen uit de mouwen. En dan verschijnt 'hij' in haar leven en het wordt liefde op het eerste gezicht. Een oubollig boek van christelijken huize. (geb. f 4,90)

Doro ontdekt zichzelf door *Annie Oosterbroek-Dutschun* is van beter gehalte. Doro is de jongste uit het gezin en daardoor nogal verwend. Nu ze in de moeilijke jaren komt, volgt er heel wat narigheid door haar stuurs en egoïstisch karakter. Door verschillende gebeurtenissen in het leven van haar vriendin en van haarzelf gaat ze langzaam inzien dat ze fouten maakt en hoe ze die zal moeten veranderen. Deze aardige en boeiende schets van de ontwikkeling van een meisjeskarakter laat zich uitstekend lezen.

(geb. f 2,90)

'*Juffie*' *Ineke*: *Het gouden hart* door *Dieuwke Winsemius* is een vervolg op 'Juffie' *Ineke*: *Edelman*, *bedelman*, *dokter*, *pastoor*. *Ineke Bloem* gaat in Groningen de kunstnijverheidsschool bezoeken. Bij de redersfamilie *Faasse* wordt zij kind aan huis, temeer omdat daar zoon *Job*, sinds jaren bevriend met *Inekes* broer, aan haar zijn hart heeft verpand. Dit gezellige meisjesboek met christelijke inslag geeft nu eens een positieve kijk op het chapter 'stiefmoeder' en toont een prettige sfeer van onderlinge verbondenheid en vriendschap.

(geb. f 3,90)

M. Doekes-De Wilde beschrijft, hoe *De koekoek roept* als *Judith* en *Marc* elkaar voor altijd vinden op de *Grebbeberg*, waar *Marc* in 1940 tijdens de gevechtshandelingen blijvend invalide werd. De jaren die daarop volgden zijn voor de jongen heel zwaar geweest, omdat hij zich een onvolwaardig mens voelde voor wie liefde en geluk niet zouden zijn weggelegd. Maar *Judith* kan hem volledig begrijpen omdat zij het zelf ook zwaar heeft gehad in het leven. Schrijfster vertelt dit alles met vlotte pen, maar zij laat zich bij de veelvuldige stemmingsbeelden soms te veel door sentimentele gevoelens meeslepen. Het is een oppervlakkig boek geworden, dat toch wel lezenswaard is. (f 1,50)

Het Rumoer rond 'Het Schuurtje', dat overigens een riante bungalow blijkt te zijn, wordt in dit verhaal van *Leni Saris* veroorzaakt doordat de vader van het gezin *Maerling* op verdenking van dief-

8458

8459

8460

8461

stal wordt gearresteerd. De werkelijke dader is een stiekemer, die meteen vaders opgevallene plaats op kantoor inneemt. Het zijn niet de rechercheurs maar de kinderen Maerling die de ware dader ontmaskeren. In de intrige zijn oorspronkelijke elementen verwerkt, maar het maximum is er bepaald niet uit gehaald. Geschikt. (geb. f 3,90)

SPROOKJES-, VERTELSSEL- EN GEZINSBOEKEN VOOR DE JEUGD

8462 *Het eerste boek van Nonkel Bob*, geschreven door de gelijknamige Vlaamse televisiefiguur, bevat verhaaltjes, liedjes, knutselwerkjes en poppespelen. Opzienbarende originaliteit moet men in deze bundel niet zoeken. Het geheel biedt wat eenvoudige gezelligheid, waarin de verhalen vermoedelijk de zwakste schakel vormen. (geb. f 6,50)

8463 *Het grote voorleesboek* door W. G. van de Hulst beleefde zijn vierde onveranderde druk. Het bevat een groot aantal eenvoudige verhaaltjes voor kinderen van 4 jaar en ouder, die speciaal zijn geschreven om te worden voorgelezen, getuige de cursief gedrukte woorden die aangeven waar bij het lezen de klemtoon moet worden gelegd. De illustraties passen bijzonder goed bij de tekst en zullen graag worden bekeken. De verhaaltjes zijn eenvoudig van onderwerp: vogels, zonnestralen, stoute en zoete kinderen, benevens enkele bijbelse figuren. Nergens zijn ze op enigerlei wijze beangstigend. Al doet het geheel een tikje ouderwets aan, toch verdient het boek nog zeker een aanbeveling.

(geb. f 17,90)

8464 *Kleuterrimpjes uit oma's tijd dl. 2* werden bijeengebracht door Piet Marée. Er zijn een aantal dierbare versjes bij, die men inderdaad graag aan de jeugd van thans zal willen doorgeven. Maar er staat ook waardelose rijmelarij tussen, die beslist uit de toon valt. Bovendien is Marée wel iets te ver gegaan in de tekst-bewerkingen, waarbij soms een groot deel van

de oorspronkelijke charme verloren is gegaan. De kleuters, die immers niet vergelijkend kunnen, zullen er zich toch nog wel mee amuseren. (f 1,25)

Gabriela Dubska bewerkte een en vijftig *Sprookjes van Grimm*. Bij de vertaling is zoveel mogelijk het oorspronkelijke behouden, zodat de juiste sfeer bewaard is

846

gebleven. De stemmige, soms wat irreële tekeningen doen het wel in deze bundel, hoewel niet iedereen hun stijl waarderen zal. Een verzorgde uitgave voor jong en oud met een plezierige duidelijke druk.

(geb. f 9,90)

De serie 'De Bonte Sprookjesschat' trekt vooral de aandacht door de minutieuze tekeningen, die helaas wat te sterk in snoepjeskleuren zijn uitgevoerd. Kinderen zullen zich daar minder aan ergeren en wellicht met smaak de kwistige illustraties bewonderen.

Het eerste deel bevat *Sneeuwitje*; *Hans en Grietje* door Grimm. De vertaling van Henri Arnoldus heeft het sprookjesachtige nogal geschaad.

84

Het tweede deel bevat *Prinses Bontepels*; *Het tinnen soldaatje*; *De dansende bloemen* door Grimm en Andersen. Ook deze sprookjes zijn aan ieder bekend. Om voor te lezen en samen de veelkleurige platen te bekijken leent deze uitgave zich wel.

84

Het derde deel bevat *De wilde zwanen* door Andersen, waarin de door hun boze stiefmoeder betoverde prinsjes door

84

de zelfopoffering van hun zusje worden gered.

8469 Het vierde deel bevat: *De schone slaapsier; Het lelijke eendje; Rozewit en Rozerood* van Grimm en Andersen, waarvan de bewerking door Henri Arnoldus het eventueel angstaanjagende heeft willen wegnemen, maar niet zonder iets van het origineel te schaden.

8470 Het vijfde deel bevat: *Klein Duimpje; De gelaarsde kat door Bechstein en Perrault*, waarvan vooral het eerste sprookje zozeer is gehumaniseerd dat daarmee het gedrag van de harteloze vader acceptabeler werd gemaakt, maar dus tevens is voorgesteld als normaal.

8471 Het zesde deel bevat: *Roodkapje; Assepoester; De Fee door Perrault en Grimm* en is wat de tekst betreft ook al gemoderniseerd en de korte zinnetjes doen wel afbreuk aan de sprookjesfeer. Het zwaartepunt van deze serie blijft liggen op de tekeningen van Benvenuti, Maraja en Nardini: kleurig, zeer fijn gedetailleerd, maar naar de smaak van een enkeling te zoetelijk. (p.d.l. geb. f 2,50)

8472 Ook in *Het reuze Sprookjesboek* vindt men Andersen, Grimm en Perrault bewerkt door Henri Arnoldus en uitbundig geïllustreerd. Er is heel wat van het origineel verloren gegaan en van de prenten, zeer groot in aantal, moet men houden. Als kijkboek zal het toch wel veel kinderen kunnen boeien.

(geb. f 14,90)

8473 Van Dick Corbière is *Het grappige spelenboek*, waarin een flink aantal onderhoudende bezigheden voor onze hoogste klassers van de lagere school zijn bijeengebracht. Alles is natuurlijk niet even origineel, maar het boekje wint het in dit opzicht toch van meerdere soortgelijke uitgaven. Een voor-elk-wat-wils boekje, dat in elk gezin een plaatsje waard is voor regenachtige dagen. Ook zieke kinderen zullen er veel plezier aan kunnen beleven. (f 1,50)

8474 P. van de Bosch stelde een *Grabbelton* samen, waarin men leren kan wat er allemaal nog te maken valt van oude lampen, plastic flessen, stroopbussen, blikken, kurken, kortom van voorwerpen die ge-

woonlijk naar de vuilnisbak verdwijnen. Aan de hand van negen foto-voorbeelden met korte, heldere beschrijving toont het boekje enkele aardige mogelijkheden. Het beoogt zelfwerkzaamheid, die begint met het aanleggen van een hele verzameling waardeloos materiaal. De uitgave is niet bestemd voor kinderen, maar biedt wel suggesties voor werkstukjes die met kinderen gemaakt kunnen worden, zoals de luchtballon, de heks en het marsmannetje. Jammer genoeg zijn niet alle foto's even duidelijk, maar menigeen zal toch van deze publicatie veel voordeel kunnen ondervinden. (f 0,90)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Eerst een viertal 'Hoe-en-waarom'-boeken, waarin verschillende auteurs een poging doen om terreinen der wetenschap voor de belangstellende jeugd open te stellen. In het algemeen zijn deze boekjes fleurig uitgevoerd met kwistige illustraties in kleuren; de tekst is meermalen toch nog te moeilijk voor het beoogde doel en in enkele deeltjes mist men op hinderlijke wijze enige verwijzing naar de Schepper van alle besproken fenomenen. Geïnteresseerde jongelui uit de beginklassen van het voortgezet onderwijs zullen in deze serie nochtans wel een en ander van hun gading vinden. *Het hoe-en-waarom-boek van onze aarde* door Felix Sutton is deskundig bewerkt door Drs. P. H. de Buissonjé, hoofdassistent aan het Geologisch Instituut der Universiteit van Amsterdam. Men vindt hier informatie t.a.v. het ontstaan van de aarde, fossielen, bewegingen van de aardkorst, inwerkingen van het water, enz. De uitgever dacht aan een lezersgroep van 7-12-jarigen, maar termen als 'modificaties', 'calciumbicarbonaat', 'accumulatie-zône' weerspreken deze bestemming.

Het hoe-en-waarom-boek van ons lichaam door Martin Keen beschrijft met

8475

8476

behelp van vele afbeeldingen de bouw en de functies van het menselijk lichaam, de organen en hun werking, plus een kort hoofdstuk over lichaamsverzorging. Een te summier tekst bij moeilijke illustraties maakt deze waarschijnlijk voor jonge lezers onbegrijpelijk. Het hoofdstuk over de voortplanting zal men wellicht niet zonder commentaar aan het kind in handen willen geven. Het is allemaal erg Amerikaans en erg neutraal.

8477 *Het hoe-en-waarom-boek van de atoom-energie* door Donald Barr is in het begin erg boeiend, maar hoe verder men leest, hoe moeilijker het wordt. Om de tweede helft met succes te kunnen lezen en begrijpen is een zeer grote belangstelling ofwel verklarende hulp nodig. Dit deeltje lijkt daarom wel te hoog gegrepen voor de jeugd, vooral door de vele vreemde termen en begrippen, die niet of nauwelijks worden toegelicht. Jongelui van 14 à 15 jaar, derde-klassers M.O., zullen de tekst wellicht aankunnen en daarbij dan ook kritisch lezen dat 'het niet kunnen beheersen van de ketting-reactie niet zo erg is, als het een atoom-bom op het land van de vijand betreft'.

8478 *Het hoe-en-waarom-boek van de scheikunde* door Martin Keen bevat uiteraard ook menige moeilijke term, maar pientere jongelui zullen toch met vrucht dit werkje over het ontstaan en de toepasbaarheid van de scheikunde bestuderen. Fraaie illustraties maken deze uitgave aantrekkelijk. (p.d.l. f 2,50)

8479 *Het geïllustreerde boek over Afrika* door Felix Sutton geeft een bonte schets van Afrika, beknopt en gevarieerd, met rijke en leerrijke illustraties in kleuren. Iets tracht de schrijver ook te zeggen over het mysterie dat Afrika is en blijft, maar zijn aandacht spitst zich voornamelijk toe op een markante typering van een lange rij facetten, één per bladzijde, uit de aardrijkskunde, flora, fauna, folklore. Voor detailproblemen is er geen plaats en politiek houdt de tekst zich terecht, op de vlakte. Een woord over de missie zou niet hebben misstaan, nu het zendingswerk wel werd vermeld. Staatkundig is het boek bij tot 1960 en dus ver-

ouderd. Het Nederlands is niet bepaald voorbeeldig, maar het geheel is toch al-lesszins een aanbeveling waard.

(geb. f 14,90)

Kees Spierings en *J. G. Nieuwendijk* beschreven in twee delen de *Wonderwereld der vogels*, geen determineerboekje maar een alfabetische lijst van vogels uit de hele wereld met allerlei wetenswaardigheden. Los van deze lijst komen in de beide delen samen 96 vogelfoto's voor; de bijbehorende namen moet men voor in het boekje zoeken. Maar niet alle geïllustreerde soorten worden in de tekst behandeld en nergens verwijst de tekst naar een foto. Een geschikte uitgave om mee te nemen op een bezoek aan de dierentuin. Ook jonge encyclopedisten zullen hun hart kunnen ophalen aan de menigte van interessante weetjes.

(p.d.l. f 1,50)

Het tiende deel van de *Zoek het eens op-encyclopedie*, die geen encyclopedie is maar een bundeling van opstellen over sterk uiteenlopende onderwerpen, vertoont dezelfde feilen als voorgaande delen: willekeurige keuze van de onderwerpen, oppervlakkige behandeling, zottelijke illustraties en de neutrale presentatie van de stof, in dit deel met name van allerlei godsdiensten. Natuurlijk zal ieder kind er wel eens graag in grasduinen, maar men kan het boek toch moeilijk een aanbeveling meegeven.

(geb. f 17,50)

Mogen wij u voorstellen:

MARGOT BENARY-ISBERT

De in Duitsland geboren en nu in de Verenigde Staten wonende schrijfster Margot Benary-Isbert is zo vriendelijk iets over haar leven aan onze lezers te vertellen, en wij laten haar dan ook graag aan het woord.

Mijn jeugd bracht ik door in Frankfurt a/d Main. De stad waar Goethe als jongen woonde en waar je als het ware de

verhalen van de straatstenen opdraapt. Ik begon daar al vroeg mee en vertelde verhaaltjes aan mijn broertje en zusje en vriendinnetjes, terwijl we naar school liepen. Alleen maakte ik de fout om net te doen of mijn verhaaltjes echt waren; en toen de ouderen hun voorhoofden gingen fronsen en zeiden dat ik leugens vertelde, besloot ik ze te gaan opschrijven in plaats van ze te vertellen. Op mijn elfde jaar schreef ik mijn eerste compleet verhaal, dat me nu echter wel lachwekkend voorkomt. Mijn eerste echte verhalen werden in Duitse tijdschriften gepubliceerd toen ik 19 was. Intussen studeerde ik volkenkunde aan de Frankfurter universiteit en gedurende 7 jaar was ik als secretaresse aan het volkenkundig

museum verbonden. In deze voor mij zo gelukkige tijd schreef ik 'Mädchen für alles'. Vlak voor de Eerste Wereldoorlog trouwde ik met dr. Wilhelm Benary. Later, toen wij op het familiebezit van mijn man gingen wonen in Erfurt, hield ik Deense doggen en schreef ik meestal over honden en kinderen. Gedurende de moeilijke jaren van het nazi-regime heb ik weinig kunnen publiceren. Na de oorlog zijn we uit de oost-zône gevlucht en in 1952 naar Amerika geëmigreerd.

Ik heb sinds de oorlog negen boeken voor kinderen geschreven en twee voor volwassenen. De titels van de in het Nederlands vertaalde boeken zijn: *Anemoon en de boze uil*, *Annegrete en Cara*, *Annegrete op Heiligenwald*, *De ark van Noach* en *Grootmoeder en haar eerste kleinkind*. Al mijn boeken hebben iets met mijn eigen leven uit te staan. Ik werk niet vlug en het vraagt minstens een jaar om een boek te schrijven. Iedere pagina wordt meermalen herschreven. Wanneer 'U mij vraagt naar mijn liefste boek, dan zeg ik misschien: 'het laatste', zoals het jongste kind ook altijd de lieveling van moeder is.

Persoonlijk geloof ik dat het jeugdboek nu een belangrijker plaats inneemt dan vijftig jaar geleden. En ik geloof ook dat de boeken beter zijn geworden, omdat de hedendaagse jeugdschrijver de jeugd zo graag een boodschap wil meegeven. Hij wil een goed verhaal brengen, eerlijk en geen zwart-wit tekening. De jeugdschrijvers dragen ook een grote verantwoording, zeker in deze benauwde wereld. Zij moeten in hun werk good-will, wederzijds begrip en verdraagzaamheid tot uitdrukking brengen, zodat een werkelijk naast elkaar bestaan mogelijk is.

Wij danken Margot Benary-Isbert voor haar zinrijke gedachten en wensen haar gaarne succes met het boek over haar vaders jeugd dat zij bezig is te schrijven.

R

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
van Almen, C.: Het lastige duiveltje (W.-Friesl.), 124 p. — VIa-b, M	8447
Andersen: De wilde zwanen (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIc	8468
Andersen, Grimm en Perrault: Het reuze sprookjesboek (Zuid-Ned. Uitg.), 158 p. — VIb en c	8472
van Anrooy, F.: Knopedorus (Vermande), 16 p. — VIc	8423
Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de Babeloezer (Van Goor), 41 p. — VIb	8440
Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de winterdroom (Van Goor), 40 p. — VIb	8439
Barr, D.: Het hoe en waarom boek van de atoomenergie (Zuid-Ned. Uitg.), 48 p. — V	8477
Bechstein, en Perrault: Klein Duimpje; De gelaarsde kat (Zuid.-Ned. Uitg.), 28 p. — VIc	8470
Beckman, G.: Een gelukkig gezin (Callenbach), 120 p. — VIa, M	8445
Beckman, G.: Zomer op het eiland (Callenbach), 120 p. — VIa, M	8446
Biegel, P.: De gouden gitaar (Holland), 32 p. — VIc, JM	8424
Bisinger, L.: Samir en de gouden wespen (Roelofs v. Goor), 20 p. — VIb	8433
Bisinger, L.: Het vriendinnetje van Irmis (Roelofs v. Goor), 20 p. — VIb	8431
Blyton, E.: De Vijf als detectives (Becht), 156 p. — VIa-b, JM	8434
Blyton, E.: De Vijf en de schat van de strandjutter (Becht), 158 p. — VIa-b, JM	8436
Blyton, E.: De Vijf en de verdwenen geleerden (Becht), 157 p. — VIa-b, JM	8435
Blyton, E.: De Vijf op de oude boerderij (Becht), 157 p. — VIa-b, JM	8437
van de Bosch, P.: Grabbelton dl. 1 (Zwijzen), 16 p. — V	8474
Colnot, C.: Trammelant in Schelfhout (Holland), 103 p. — VIa, J	8448
(Corbière, D.): Het grappige spelenboek (Helmond), 119 p. — VIa-b	8473
Daalder, D. L.: De historie van Reynaert de Vos (Van Goor), 136 p. — VIa	8443
Dixon, F. W.: De gebroken degen (Van Goor), 136 p. — VIa, J	8449
Doekes-De Wilde, M.: De koekoek roept (W.-Friesl.), 184 p. — V, M	8460
Dubská, G.: Sprookjes van Grimm (Kluwer), 257 p. — VIb-c	8465
Dumas, A.: De graaf van Monte Christo (Standaard-Bkh.), 121 p. — V°	8456
Durian, W.: Robber (Arbeiderspers), 122 p. — VIa, J	8442
Evers, L. H.: De bende van de Radaustraat (Arbeiderspers), 218 p. — VIa, J	8450
Green, R. L.: Mascotte van Troje (Van Goor), 128 p. — VIa	8444
Grimm: Sneeuwwitje; Hans en Grietje (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIc	8466
Grimm, en Andersen: Prinses Bontepels; Het tinnen soldaatje; De dansende bloemen (Zuid-Ned. Uitg.), 28 p. — VIc	8467
Grimm, en Andersen: De schone slaapster; Het lelijke eendje; Rozewit en	

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 482 *Kabouter Bobbeltjes verjaardag*, waarover *Corrie Scherrewitz* vertelt, wordt voor alle dieren van het bos een geweldig feest. De kabouter gaat eerst bosbessen zoeken en bakt heerlijke bessenspannekoeken. Een ouderwets verhaaltje met traditionele illustraties van de schrijfster. Het woordgebruik is niet altijd eenvoudig genoeg voor de kleinsten. (f 0,50)
- 483 Van dezelfde auteur is het tiende nummer uit de serie *Bambi Boekjes*: *Lanek loopt in de val*. Een jonge giraffe, die niet goed voor zich uitkijkt, schiet in een valkuil en wordt in een kist gepakt om verzonden te worden. Andere dieren komen hun vriend echter op het laatste nippertje nog bevrijden. Ook in dit deeltje is de taal te moeilijk en overigens doet de uitvoering te sterk denken aan een bazarboekje. Een aanbeveling kan men deze lectuur bezwaarlijk meegeven. (f 0,50)
- 484 *Willy Schermelé* heeft een begin gemaakt met een nieuwe reeks: de *Winkie*-serie, waarvan de eerste deeltjes als titel dragen: *Winkie en Wolletje Wopsie* en *Winkie en Robijntje Roodborst*. Winkie is een kleine kabouterjongen die in het Boter-

bloembos woont en veel vriendjes heeft onder eekhoorns, konijntjes en andere bosbewoners. In het eerste boekje wordt het tweelingszusje van Winkies beste konijnvriend, *Wolletje Wopsie*, door de boze vos gevangen genomen. Met behulp van zijn toverfluit slaagt Winkie er echter in, om haar te redden. De clou van het tweede deeltje bestaat hierin, dat een koekoek haar ei legt in het nest van de roodborstjes. Er is natuurlijk de nodige ontsteltenis als de jonge koekoek uit het ei kruipt, maar de indringer wordt tenslotte toch liefderijk door de pleegouders opgenomen. Ofschoon in beide boekjes wel erg veel namen voorkomen, is het tweede deeltje toch wel leuk geworden. Een aardig voorleesboekje. (p.d.l. geb. f 1,20)

Poek de vondeling door *D. Rudeman* vertelt over een gevonden poesje, dat door een eendenfamilie als pleegkind wordt aangenomen. Poek speelt wat wild met de kuikens van eenden en kippen, met muizen en konijntjes en dan is het boekje uit. De toon van het verhaaltje is weinig afgestemd op het kind. Ook de plaatjes zijn heel matig. Nog wel geschikt om voor te lezen, als men de tekst in kinderlijke taal weet om te zetten. (f 1,—)

8486

- 8487 *Uggie en Oggie* door *A. Keijzer-de Jong* is een eerste leesboekje over een zesjarig jongetje dat twee biggetjes mag houden, terwijl de rest wordt verkocht. Hij moet ze echter zelf verzorgen. Maar op een morgen heeft hij erge haast en vergeet het hek te sluiten. De varkentjes gaan op onderzoek, maar zijn na hun avonturen weer blij dat ze bij hun baasje kunnen terugkeren. Een gezellig boekje, dat ook bijzonder aardig is uitgegeven. (geb. f 2,50)
- 8488 *Schaapje trippel, waarover Lieve Simoens en Luk van Nerum* vertellen, weerstaat de verlokkelijke stemmen van de wolf, de beer en de vos, wanneer die onder een voorwendsel in huis proberen te komen om hun prooi te verslinden. Tot beloning van zijn gehoorzaamheid zet de ooievaar krulletjes in het haar van het schaapje en zo is dat voortaan bij alle schaapjes het geval. Een onbeduidend verhaaltje dat zonder verve geschreven is. Ook de kleurige tekeningen tussen en door de tekst laten aan duidelijkheid te wensen over. (f 0,95)
- 8489 *Fik en Fak* door dezelfde auteurs vertelt van twee apjes, die weglopen uit de dierentuin. Ze komen in een circus, maar ze moeten daar naar hun smaak te hard werken en daarom keren ze weer graag in de dierentuin terug. Ook dit boekje is een kaal feitjesverhaaltje, zonder sfeer of voeling met de kinderlijke werkelijkheid. Kortom: beneden de maat. (f 0,95)
- 8490 *Spelen met Charlotje* door *Eva Huysmans* bevat zestien verhaaltjes, waarin Charlotje speelt met haar poppen, de poes en haar vriendinnetje. Een en ander wordt sober verteld, maar het aardige is wel, dat het lezertje geprikkeld wordt om Charlotje eens na te doen. Eenvoudige illustraties verlevendigen de tekst. Een prettig boekje om aan kleuters voor te lezen. (f 1,75; geb. f 2,50)
- 8491 *De kleine Zacheüs* door *Lea Smulders* vertelt het bekende verhaal uit het leven van Jezus, waarin de tollenaar Zacheüs uit Jericho een grote rol speelde. De schrijfster verstaat de kunst om het gebeuren te zien met de ogen van het onbevengene kind en daarom is het boekje dan ook hartveroverend. De tekeningen zijn fijn aangepast aan de gave tekst, en de uitgave is uitstekend verzorgd, waardoor het zijn prijs waard werd. (geb. f 2,25)
- Het boek van Pim en Mien* door *Jan Ligthart* en *H. Scheepstra* bevat vier onsterfelijke deeltjes van Pim en Mien in een band. Voor ouderen zijn de huiselijke verhalen en niet minder de originele tekeningen door C. Jetses vanzelfsprekend vermengd met weemoedige jeugdherinneringen. Hoe het hedendaagse kind op deze uitgave zal reageren is niet zo gemakkelijk te voorspellen. Allicht echter zal ook onze jeugd gevoelig zijn voor de sfeer van huiselijke gezelligheid en menselijke goedheid, die uit deze verhalen straalt, al zullen zij dan een verschijning als de dienstbode Saar wellicht niet goed weten te plaatsen. Het blijft belangrijk dat door deze uitgave Pim en Mien voor het nageslacht bewaard worden. Zoals bekend, zijn de verhalen geheel neutraal, hetgeen men juist bij deze gezinslectuur wel op meerdere plaatsen betreuren kan. (geb. f 4,50)
- Margreet Bruijn* verzorgde twee nieuwe Tom Duim-boekjes; namelijk *Belle en het beest* en als nummer vier: *Prins Langneus*. Beide deeltjes verdienen een warme aanbeveling. Belle is de mooie, jongste dochter van een koopman. Als haar vader zijn gehele bezit verspeelt, belooft hij aan het Beest dat in een betoverd kasteel woont, een van zijn dochters als pand. Belle gaat er vrijwillig heen, doorbreekt met haar goedheid de betovering en trouwt met de prins die in het Beest bleek te schuilen. De sfeer van dit oude sprookje is goed bewaard. De korte zinnen maken dat kinderen het sprookje gauw zelf kunnen lezen, al is de letter vrij klein. De illustraties van Belleke Dolhain zijn bijzonder aardig. Het vierde deeltje is eveneens een goede bewerking van het oude Franse sprookje, waarin een koning zich het misnoegen van een tovenaer op de hals haalt. Deze voorspelt hem de geboorte van een zoon, die een heel lange neus zal hebben. De betovering zal pas verbroken worden als

Prins Langneus, die eerst erg trots is op zijn kolossale gevelsieraad, inziet dat het hem slechts last bezorgt. En dat gebeurt natuurlijk als de prins verliefd raakt op een knappe prinses. Beide boekjes zijn smaakvol uitgegeven in lang, smal formaat. (p.d.l. f 1,40; geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Van de Belgische serie „Historische Verhalen” is reeds de tiende reeks compleet. Zoals men weet, bedoelt deze serie, bredere informatie te geven omtrent de geschiedenis door op interessante details wat dieper in te gaan. Dit geschiedt doorgaans in de vorm van een al of niet gefantaseerd verhaal rond belangrijke gebeurtenissen of door dramatisering van levensepisoden van historische personen. Elk deeltje op zich is tamelijk summier, maar in onderlinge samenhang gelezen kunnen deze boekjes er stellig toe bijdragen, om het dorre stramien van de historische feiten voor de jeugd meer tot leven te brengen.

De vlucht van Bithus en Bocco door J. Gijzel is een vervolg op „Twee slaven ontvlucht!” uit de achtste reeks en verhaalt het verdere verloop van de vlucht van de Dalmatische slaven en tenslotte hun behouden thuiskomst. Naast de spanning van de gebeurtenissen wordt een aardig beeld geschetst van het Romeinse leven buiten de stad Rome.

Zo groeide de Zoo door R. de Cnodder vertelt het ontstaan en de groei van de dierentuin van Antwerpen. Deze geschiedenis en de vele wetenswaardigheden over dierentuinen in het algemeen worden boeiend verteld en met enkele geschikte tekeningen geïllustreerd.

Wij lijfeigenen door Hendrik Diddens doet een greep uit het leven van Rommer de Teen en zijn gezin op het einde van de elfde eeuw ergens in het Brabantse land. De horigen leiden er een hard bestaan op de landerijen van hun heer, maar het ontstaan van de steden kondigt zich reeds aan: jonge mannen onttrekken zich aan de dienstbaarheid

en zoeken elders een bestaan. In kort bestek zien we één van hen priester worden, terwijl anderen ontsporen of tot welstand komen. De zuidnederlandse zinswendingen in dit deeltje zullen onze jeugd het lezen nogal bemoeilijken.

Filips van Artevelde door C. Verleyen behandelt het gewapend verzet van de stad Gent en de Vlaamse zustersteden tegen de onbetrouwbare Fransgezinde graaf Lodewijk van Male in de veertiende eeuw. De held van het verhaal is de Gentse kapitein Filips van Artevelde, de leider van het verzet, dat vooral de wevers van het Vlaamse land beroert. *Geraard de tapijtweversjongen* door M. van Jole laat zien hoe het edele ambacht der wandtapijtwevers in de zestiende eeuw bloeide in de Vlaamse steden. De kleine steenhouwer Geraard, zijn moeders kostwinner omdat vader als huursoldaat al jaren lang spoorloos is, komt door bemiddeling van een kunstenaar-ontwerper als leerling op het atelier van diens bloedverwant. Hij gaat op in zijn nieuwe vak en brengt het in Oudenaarde tot vrijmeester. Een fijn verhaal.

Mijn goede tante door C. van Rode handelt over Margaretha van Oostenrijk, de dochter van Maximiliaan I, en haar regering over de Nederlanden vanuit haar hof in Mechelen. Toen haar broer Philips de Schone stierf, nam zij de opvoeding op zich van haar neefje, de latere Karel V. Een „goede tante” inderdaad, en dit bleef dan ook de aanhef van bijna al zijn brieven aan haar. Een boeiend en menselijk stukje geschiedenis.

De koperen koning door L. Vermeulen en K. Jeuninckx schetst de betekenis van Koning Willem I voor de ontwikkeling van België. Om het verhaal wat te verlevendigen is een sleutelfiguur ingevoerd, een arme jongen uit de heffe des volks, die uit volksoplopen zijn slag weet te slaan.

Nuts City door Hendrik Smits speelt tijdens het Ardennenoffensief van Kerstmis 1944 in de stad Bastenaken. Dit relaas van het moedige verzet tegen een

Duitse overmacht wordt geschreven rond een gezin met een zieke moeder en een vader en zoon, die onderduiker zijn. De moeilijkheden voor de burgers en voor de Amerikaanse soldaten komen duidelijk naar voren.

- 8503 *Gevangene in Rusland* door *Henk Verheyen* vertelt hoe Willem Kenis in 1812 als soldaat in Napoleons leger in Rusland gevangen genomen wordt. Het boekje geeft enkele harde feiten omtrent de Russische gevangenschap van Willem en zijn lotgenoten. Maar overigens gaat het onze Wilem wel ongewoon goed: hij wordt zelfs huisleraar bij een barones.
- 8504 *Het vaandel van het rode kruis* door *P. van Herck* en *C. Vanloy* geeft een beschrijving in vogelvlucht van het leven van Henri Dunant, de stichter van het Internationale Rode Kruis, vanaf de slag bij Solferino, waarvan hij de ontstelde getuige was, tot zijn rehabilitatie in 1901 toen hem de eerste Nobelprijs voor de vrede werd toegekend. De taal is een tikje te stijf, maar Dunants onbaatzuchtigheid komt treffend tot uiting. (p.dl. f 0,95)

- 8505 *De twee verdwenen lepelaars* door *Jean Ollivier* verwierf in Frankrijk een bekroning uit 200 kinderboeken, die daar verschenen zijn. Het verhaalt van een

boerenjongen en een meisje uit Parijs die een opstelwedstrijd over het vogellevens gewonnen hebben en daarvoor als beloning een reis mogen maken naar het

Nederlandse vogeleiland Texel. Daar horen ze dat heel Nederland in rep en roer is, omdat er twee lepelaars op geheimzinnige wijze verdwenen zijn. Zij helpen bij het opsporen en seinen iedere avond, heel echt, het nieuws door naar een Parijse krant. Een tikje overdreven is dit gegeven wel, maar het wordt spannend verteld en het is in ieder geval anders-dan-anders. Aanbevolen.

(geb. f 4,95)

Kletskoeken door *W. ter Horst* is een gezellig verhaal over de bakkerstweeling Hans en Piet, die op de zolder van hun oude bakkerij een antiek kistje vinden, waarin het middeleeuwse recept ligt voor het maken van kletskoeken. Als men daarvan eet, geraakt men urenlang aan het praten! De jongens gaan er een dozijn bakken, maar dan blijkt dat ook anderen op zoek zijn naar het wonderlijke recept. Diefstal en ontvoering komen er aan te pas voordat alles goed afloopt. Een geestig, origineel en goed geïllustreerd verhaal, al wordt het er wel eens wat al te dik op gelegd.

(f 2,20; geb. f 2,95)

De fijnste vakantie van haar leven door *Dieweke Versluys* geeft ook spanning in overvloed. Lonneke mag samen met haar buurjongen Peter logeren op een echt kasteel in de Ardennen. Daar worden vreemde geluiden ontdekt. Van spoken of van dieven? Het tweetal trekt op onderzoek en vindt een geheime gang. De ontraadseling van de geheimzinnige gebeurtenissen verhoogt nog de vakantiepret. Al te schrikachtige meisjes moeten dit boek liefst maar niet lezen.

(geb. f 2,50)

De klas van Klaartje door *Riek Poutsma* is een bijzonder aardige, onopgesmukte vertelling over zomaar een derde klas vol jongens en meisjes. Geen opgeschroefde leukigheid of knal-avonturen, maar de ups en downs uit het eigen leven van het jonge schoolkind. De foute diktees van Doortje staan afgedrukt, en alle briefjes van de klas aan zieke Heleentje, en wat er zoal in het poëzie-album van Klaartje wordt geschreven. Het boekje is pedagogisch

waardevol zoals zonneshijn gezond is,

en even natuurlijk en onopdringerig. Van harte aanbevolen. (f 1,50)

109 *Kajan* door *A. van der Zwet* is een dierenverhaal voor jonge kinderen, waarin een kauw die uit het nest is gevallen, zijn belevenissen vertelt: hoe hij verzorgd wordt door een klein meisje, opschudding verwekt door zijn streken en uiteindelijk gehoor geeft aan de roep van de natuur door terug te keren naar zijn soortgenoten. Hij wordt dan koning van alle kauwen die in een ruïne huizen. Een goed doordachte vertelling.

(f 1,75; geb. f 2,50)

110 *De kinderen van Hemelingen* door *Wilhelm Hünermann* gaat over een aantal dorpskinderen die binnenkort hun eerste H. Communie zullen doen en daarop voorbereid worden door een nieuw-aangekomen Pastoor. Door de wijze waarop deze de voorbereiding geeft, wint hij de dorpsgunst en er wordt hem een nieuwe klok aangeboden. In de hoofdrol staat de verwaarloosde Chris Vosskamper, die mede door toedoen van de pastoor tot beter gedrag komt. Het verhaal is soms gevoelig en wat oubollig, maar kinderen met voldoende fantasie en goede wil zullen er toch wel iets positiefs en veel leuks in vinden. (f 3,50)

111 *Sammy, de nikker* door *Bart van Tongel* is een schoenpoetsertje dat al jaren lang in dezelfde wijk van New York staat.

Een bende blanke jongens jaagt hem daar echter weg. Sammy zoekt zijn heil in een dierenmuseum, valt daar in slaap en in zijn droom vertellen de dieren hem dat hij in navolging van Jezus moet proberen met alle mensen in vrede te leven. Later wordt Sammy dan ook inderdaad goede vrienden met zijn aanvankelijke vijanden. In dit sterk Vlaamstalige verhaal ligt de moraal er wel erg dik op. Het komt niet boven de middelmaat. (f 2,50)

De Zwelbast; De zwarte Zwadderneel en ook *Panda en het ding; Panda en de meestermagiër*, beide door *Marten Toonder*, zijn beeldverhalen. In het eerste boekje treden Olivier B. Bommel en Tom Poes voor het voetlicht met een aantal bizarre, olijke avonturen. Ieder kan er plezier aan beleven, maar de verzorging van het boek is minimaal.

In het tweede boekje vindt het beertje Panda aan het strand een geheimzinnig kistje, waaruit een vreemd wezen te voorschijn komt. Later ontmoet Panda een machtige tovenaars, die op zoek is naar de stilte. De clou van menige grap zal zeker aan negenjarigen voorbij gaan. Erger is dat teveel dialoog in praatballonnen is gewrongen zodat de pagina's ondanks de zorgvuldige tekeningen toch een rommelige indruk maken.

(per deel f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Trix, Peter en Paps door *Edith Endres* bevat een bekend thema, op verdienstelijke wijze uitgewerkt. Trix woont sinds de dood van haar moeder bij de strenge tante Rika. Haar vader, geneesheer-directeur, komt haar zo vaak mogelijk bezoeken, maar hij heeft weinig tijd. Trix voelt zich eenzaam en vindt troost bij haar teddybeer en bij haar schoolkameraad Peter. Als zij bemerkt dat vader belangstelling heeft voor een dame, is het meisje ongelukkig, maar een lerares helpt de problemen overwinnen en een nieuw, gelukkig gezinsleven ligt in het verschiet. Ondanks de stroeve

8512
8513

8514

taal en de problematiek die soms te sterk op het verhaal gestempeld wordt, zullen meisjes van 12 tot 14 jaar het boek graag lezen. Neutraal.

(f 3,80; geb. f 4,95)

- 8515 *De ijzeren Hunsas* door René van Nerum wordt aangekondigd voor jongens van 10 tot 14 jaar, maar voor 10 à 11-jarigen is de achtergrond van het verhaal zeker te moeilijk. Een jonge vorst, die als kroonprins het paleis ontvluchtte; twee hovelingen, die niet te vertrouwen zijn; twee Engelsen, die inheemse manschappen proberen te ronselen voor het Brits-Indische leger, het is voor al te jonge lezers te ingewikkeld. Maar iets ouderen zullen het stellig een interessant verhaal vinden.

(f 2,20; geb. f 2,95)

- 8516 *De wereldreis van Marco Polo* door Rustichello geeft nog eens het befaamde reisverhaal van de eerste Europese Azië-ontdekker, de Venetiaan uit de dertiende eeuw. In deze weinig verzorgde bewerking voor de jeugd ligt de nadruk vanzelf op de avonturen en de aanschouwde wereldwonderen. Het is in elk geval zeer gezonde lectuur, al zou een wat minder vlakke vertaling, in beter Nederlands, zeker aantrekkelijker werken op de leeslust. (f 1,50)

- 8517 *Het fakkelmysterie* door Franklin W. Dixon is een nieuw deel uit de serie over „De Hardy's”. Als er uit zijn laboratorium telkens zijderupsen worden ontvreemd, waarmee hij experimenteert, roept professor Grable de hulp in van detective Fenton Hardy. Omdat Fenton tijd noch gelegenheid heeft om de zaak ter hand te nemen, stellen zijn zoons Frank en Joe het verlangde onderzoek in. Na veel speurtochten en geheimzinnigheden, zoals mannen in zwarte mantels, mijngangen, ontploffingen, ontvoering, wordt een bende onmaskerd, die zich al geruime tijd bezig hield met het stelen van kostbaar materiaal ten koste van de regering. Een vrij beknopt verhaal, wel met enige spanning, maar toch niet hoger reikend dan de middelmaat van dit genre.

(f 3,—; geb. f 3,95)

De spookranch door P. Nowee is de titel van de nieuwe Arendsoog. Een diefstal van duizenden stuks vee, de verdwijning van een kostbaar parelnoer, vergiftiging van een waterput, een bankoverval, dat zijn de boevenstreken die in dit boek voor de nodige spanning zorgen. Arendsoog en zijn onafscheidelijke vriend Witte Veder brengen na veel schietpartijen alles tot een goede oplossing. Een onderhoudend wild-west-verhaal. (geb. f 3,90)

Contrabanda door Klaas van der Geest vertelt, hoe Joop Vermaat en Niels Eskelund in opdracht van de bedrijfsrecherche van een oliemaatschappij in Los Angeles een onderzoek instellen naar de smokkelpraktijken in Zuid-Amerika. Joop wordt door een bende listig uitgeraand, maar Niels dringt door in het hol van de leeuw en bereidt van daaruit de oplossing voor. Dit verhaal is goed geconstrueerd en met zorg geschreven. Jammer dat een en ander te omslachtig wordt gepresenteerd, waardoor de spanning afzwakt. Voor geduldige lezers toch nog wel een aardig boek.

(geb. f 3,90)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Iris komt naar Holland door Chinny Erling is een meisjesroman, die de stof

aan de realiteit ontleent. Het dochttertje van een welgestelde Indische zakenman ziet zich voor onoverkomelijke moeilijkheden geplaatst als bij een auto-ongeluk haar beide ouders om het leven komen. Ze komt in contact met de man, die bij hetzelfde ongeval zijn vrouw verloor en nu achter gebleven is met een baby. Er groeit genegenheid tussen Iris en de weduwnaar. Beiden keren naar hun familie in Holland terug. Na enige misverstanden en onverwachte problemen begint het leven voor hen beiden weer vastere vorm aan te nemen. Het boek is vlot geschreven en toont een optimistische levensvisie. (geb. f 3,90)

21 *Amor in de Duiventil* door *Josephine Lem* doet door de titel meer liefdesverkwikkelingen verwachten, dan het verhaal in feite geeft. De Duiventil, zo noemt Pam het pension voor dames, dat door haar en haar kittige oma geleid wordt. Op vrolijke wijze wordt het wel en wee van de pensionsgasten beschreven. De uitgebeelde situaties zijn echter wel grondig uit de tijd. Matig. (f 1,50)

22 *Holland is geen Hollywood* door *Marijke de Jongh* heeft wel een eigentijds thema, maar de stof is oppervlakkig uitgewerkt. De vijftienjarige Erika van Bergen droomt van een zangcarrière in de lichte muziek. Tegen de wens van haar moeder en tegen haar eigen al te optimistische toekomstverwachtingen in, moet Erika er hard voor werken. Maar nu krijgt zij dan ook een serieuze opleiding en zij oogst triomfen op het songfestival. Een vlot verhaal over een onderwerp dat onze meisjes wel boeien zal. (geb. f 3,90)

3 *Zo ben ik* door *Hans Borrebach* is een onwaarschijnlijk verhaaltje over een meisje dat na haar gymnasium-studie met een nichtje naar de Riviera gaat. Voor reclame-doeleinden moet ze daar experimenteren met een waterscooter en daarover enthousiaste artikeltjes schrijven. Flirtpartijtjes ontbreken niet, evenmin als de ware Jacob. Oppervlakkig en weinig boeiend. (f 1,50)

4 *De wending* door *Max van Amstel* beschrijft de aanpassingsmoeilijkheden van

een jongeman, die na zijn militaire dienst een plaats zoekt in de burgermaatschappij. Hij is teveel vrijbouter om zich aan een rustige baan te binden, maar tenslotte vindt hij zijn levenstaak in zijn hobby: de fotografie. De schrijver heeft jonge mensen een boek willen geven waarin zij zichzelf kunnen herkennen. Heel belangrijk is daarbij, dat het verhaal duidelijk positief gericht is. De overlading met problemen en de vrij dorre stijl doen echter vrezen, dat dit boek niet de lezerskring zal vinden die de schrijver beoogde. (geb. f 4,90) *De prijs is het waard* door *Jeanette van Luipen-Bronwasser* vertelt, hoe Els op de kunstacademie een prijs wint: een verblijf van enkele maanden in Lugano. Zij ontmoet daar in pension ouderen en jongeren die door woord en voorbeeld haar levensinzicht verdiepen. Bovendien leert zij ginds haar levenspartner kennen, een Nederlandse architect. Dit Protestantse boek komt door zijn entourage tegemoet aan de wensdromen van de jonge lezeressen en zal hen tevens tot nadenken kunnen brengen. (geb. f 4,90)

Karin zoekt haar weg door *Diet Verschoor* is het verhaal van Karin, die tekentalent heeft, maar van haar ouders niet naar de academie mag. Op uitnodiging van haar broer treedt zij op een liefdadigheidsfeest in Amsterdam op als karikaturiste. Meteen ontmoet het meisje daar dan ook de man van haar dromen. Het wil er altijd wel in, zo'n gevoelig verhaal, maar feitelijk grijpt het niet verder dan het niveau der schijnromantiek. (geb. f 4,90)

Sandra door *Mimi Smit-Lette* is een notaris-dochter die zichzelf mislukt voelt omdat zij zonder diploma's de maatschappij ingaat. In een dierenpension vindt zij echter werk naar haar hart. Tijdens een vakantie in Zwitserland ontmoet Sandra een jonge weduwnaar met een dochttertje en aan hem schenkt zij haar liefde. Ook in dit verhaal zit het sentiment wel steeds in de ooghoeken te wachten en bovendien heeft het boek iets belerends, maar het geheel heeft

8525

8526

8527

- toch meer niveau dan vele bakvis-verhalen. Keurige uitgave, vrij kleine letter. (geb. f 5,90)
- 8528 *Het leven bruist* door *Renate Lienau* maakt de verwachtingen, door de dynamische titel gewekt, niet helemaal waar. Hannelore Martin heeft een kantoorbaan, maar zoekt een betrekking waarin zij meer direct contact met de mensen heeft. Zij vindt dit in het hotel waar zij als leerling-receptioniste wordt aangenomen. Later stapt zij over naar iets gelijksoortigs bij een sanatorium. Gretig heeft de auteur de kans gegrepen om allerlei wetenswaardigs te vertellen over het hotelbedrijf en voor geïnteresseerden is dit wel informatief. Hannelore echter verdwijnt vrijwel in dit „leerlees-boek”, dat bovendien stijfjes werd vertaald. (geb. f 4,90)
- 8529 *Sadako wil leven!* door *Karl Bruckner* is eveneens een oorlogsboek, maar dan rondom het vraagstuk van de atoombom. Tien jaar na de atoombom op Hiroshima sterft het meisje Sadako aan stralingsziekte. Het boek houdt zich vooral bezig met de schuldvraag, waarmee diverse personen uit het verhaal worstelen. De schrijver zoekt het antwoord in een vage gevoels-ethiek: over de humanitaire en strategische noodzaak van de eerste bomaanvallen geen woord. Dit lijkt ons overigens geen bezwaar tegen lezing van het moeilijke, maar ontroerende boek,
- dat bekroond werd met Oostenrijkse jeugdprijzen en bijzonder goed in het Nederlands werd vertaald. (geb. f 6,90)
- Leven om leven* door *Jan Klein* is de levensbeschrijving van Laura Vicuna, een jong meisje dat in 1891 in Zuid-Amerika geboren werd. Al zeer vroeg uitte zich haar buitengewone vroomheid en deze werd gevormd en gerijpt tijdens haar verblijf als interne leerling bij de Dochters van Maria Hulp der Christenen. Haar korte leven offerde zij op voor de bekering van haar moeder. In 1956 werd een begin gemaakt met haar proces tot zalig- en heilig-verklaring. Een ontroerend levensverhaal. (f 2,50)
- Friendships vliegen* door *K. Norel* is een echt jongensboek. Gert Snijders werkt na zijn HTS-studie mee aan de bouw van de Fokker-Friendship en met enkele vrienden maakt hij later tochten over de hele wereld om het nieuwe vliegtuig te demonstrenen en te verkopen. Er staan heel wat interessante zaken in dit boek over de vliegtuigproductie. De belevenissen van Gert, waardoor al deze informatie moeten worden bijgehouden, vormen een zwakke schakel: onevenwichtig is bijvoorbeeld Gerts naïviteit naast zijn arbeid als top-technicus. Maar dank zij onderwerp en documentatie zullen jongens van omstreeks dertien jaar er zeker wel van smullen. Protestantse elementen. (geb. f 4,90)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

van Amstel, M.: De wending (Holland), 143 p. — IV-V, JM	8524
Borrebach, H.: Zo ben ik (Kluitman), 159 p. — IV-V, M	8523
Bruckner, K.: Sadako wil leven! (Arbeiderspers), 152 p. — IV-V, JM	8530
Bruijn, M.: Belle en het beest (Van Goor), 40 p. — VIc	8493
Bruijn, M.: Prins Langneus (Van Goor), 40 p. — VIc	8494
de Cnodder, R.: Zo groeide de Zoo (Sikkel), 32 p. — VIb	8496
Diddens, H.: Wij lijfeigenen (Sikkel), 32 p. — VIb	—8497
Dixon, F. W.: Het fakkelmysterie (Van Goor), 128 p. — VIa, J	8517
Endres, E.: Trix, Peter en Paps (Van Goor), 164 p. — VIa, M	8514
Erling, Ch.: Iris komt naar Holland (W.-Friesl.), 155 p. — IV-V, M	8520

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

Allereerst drie „Bonte Beesten Boekjes” van de hand van *Nic. van de Burgt*. Het gaat hier om eenvoudige leesboekjes, die eerste klassers geschikt zelfstandig kunnen verwerken. Grote originaliteit moet men er niet in zoeken, maar voor hun bescheiden doelstelling zijn ze zeker geschikt, mede door de beperking tot een-letttergrepige woorden en de aardige illustraties van *J. Retera*.

Bij boer Baak beschrijft een bezoek aan de boerderij en de kennismaking met koe, paard, varken, enzovoort.

Bij Wout Wacht, de boswachter van de graaf, sluipt een slimme vos door het bos, die zich zelfs met hulp van een kwieke speurhond niet laat betrappen. De bosdieren zijn echter sluw: die laten zich niet door de vos beetnemen. *Bij Daan en Dien*, die bij de spoorlijn wonen valt ook het een en ander te leren, mede over de huisdieren *Mek de geit* en *Koert de duif*. (p. dl f 2,25).

In de serie „In woud en water” heeft *C. N. Landsdown* zich ten doel gesteld om een groot aantal kenmerken en gedragingen van verschillende dieren in korte schetsjes begrijpelijk te maken. Elk

deeltje geeft een stel kleinere bijdragen, die doorgaans sober en met beperkte inspiratie geschreven zijn. De kinderen zullen door de tekst niet zo gemakkelijk gegrepen worden; misschien kunnen de deeltjes daarom beter als voorlees- of dienst doen. Grote verwachtingen mag men er echter nog niet van hebben, al is de vertaling uit het Engels door *Lidi Luursema* geslaagd. De achtereenvolgende titels zijn: *Waarom de leeuw brult; Hoe het komt, dat de giraf niet praten kan; Zo komt de zebra aan zijn strepen; Waarom de kiwi niet kan vliegen; Hoe de krokodil zijn tanden kreeg*.

(p. dl f 1,—).

Ook de serie „*Bambi Boekjes*” is weer met enkele deeltjes uitgebreid. *Corrie Scherrewitz* noemde het elfde boekje *Slurfoes het olifantje*. *Slurfoes* trekt de hele dag het bos in om grapjes te maken met de andere dieren. Hij amuseert er zich best mee, maar is toch dolblij als koning Leeuw zijn liefste wens vervult en hem een ander olifantje als speelkameraad geeft. Deel twaalf draagt de titel *Slim komt tot inkeer*. Het is een eenvoudig verhaaltje over een vos, die de dieren in het bos belooft zijn leven te verbeteren. Want eieren roven en dieren

8540
8541

plagen heeft hij nu genoeg gedaan en dat heeft hem vereenzaamd van de andere bosbewoners. De beide boekjes, geïllustreerd door de schrijfster, zijn geschikt te noemen. (p. dl f 0,50).

- 8542 *Winkie en Blinkie Beer* is nummer drie uit de „Winkie-serie” door *Willy Schermelé*. Tijdens het herstgebeuren in het bos, met paddestoelen en kleurende blaren en de grote oogst, vindt het jongetje Winkie een nieuwe vriend: Blinkie, een beertje dat uit een circus is ontsnapt. De minieme avonturen worden enigszins willekeurig aaneengeregen (een seriekwaaltje) maar zullen de kleuters wel boeien. De illustraties, deels in kleur, doen popperig aan. (geb. f 1,20).

- 8543 *Kees Ketting* schreef over *Ekko de eend*. Wanneer Ekko, een wilde eend die echter bij de mensen woont, heeft opgevangen dat hij wegge-

geven zal worden, vlucht hij. Hij ontmoet allerlei dieren, wordt bevriend met Gladbuiik, de kikker en Vlekkie, de wilde kat en doet veelsoortige ervaring op. Tot hem de drang naar het Zuiden te machtig wordt en hij, evenals zijn familieleden de grote tocht naar warmere oorden aanvangt. Dit geestige dierenverhaal blinkt bijzonder uit door het spitse, zeer verzorgde taalgebruik. Mede door de frisse uitgave is het een zeldzaam fijn kinderboekje geworden. Zeer aanbevolen!

(geb. f 2,90).

- 8544 *D. Rudeman* vertelt over *Springer de eekhoorn*, die liever wil spelen dan zijn ouders helpen bij het verzamelen van nootjes voor de wintervoorraad. Als zijn ouders dit niet langer nemen, zoekt hij zijn geluk op een boerderij. Hij schrikt echter zo van al die vreemde beesten dat hij gauw teruggaat naar het bos, waar hij voortaan als een brave eekhoorn leeft. Ook dit is een aardig boekje voor beginnende lezertjes: een eenvoudige

gegeven, grote letters en frisse tekeningen. (f 1,—).

De geheimen van Turilan, waarover *Harriet Laurey* vertelt, worden door een aardmannetje aan de mensen geschonken. Het zijn een toverkristal en een waaier. De rijkste van het land, dat is de koning, krijgt het kristal. De armste en eenzaamste, dat is het jongetje Florijn, krijgt de waaier met de blauwe vogel er op. Piekerman, de rijke ontevreden raadsheer, steelt het toverkristal, maar dank zij Florijn en zijn toverwaaier komt alles op zijn pootjes terecht. Deze zeer verzorgde uitgave in hoog, smal formaat munt uit door fraai taalgebruik en door de sfeervolle wit-zwart-illustraties van Babs van Wely. Een aanbeveling waard. (geb. f 3,50).

Alle klokken luiden door *Lea Smulders* is een bundel versjes en verhaaltjes waarin de jonge lezertjes gewezen wordt op Gods betekenis in het menselijk bestaan. Men zou het parabels kunnen noemen, waarbij de moraal aan het einde duidelijk in het licht wordt gesteld. Alles achter elkaar lezen is misschien van het stichtelijke teveel, maar zo nu en dan een hapje, ook tussen andere lectuur door, zal zeker smaken. Het boek is goed geschreven en geestig geïllustreerd door H. van Rosmalen. Meerdere hoofdstukjes zijn heel geschikt om te worden voorlezen. (geb. f 3,90).

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Tientje achter de tuinmuur door *Ursula Wölfel* is nummer acht uit de serie „Na schooltijd”. Tientje is een klein meisje dat speelt in de grote tuin bij het huis waar zij woont. Achter die tuin staat een hoge muur, waar Tientje niet overheen kan kijken. Omdat het meisje altijd alleen speelt, scheidt zij in haar fantasie allerlei figuren die met haar praten en spelen. Wanneer er op een dag een echte jongen met haar komt spelen is

- Tientje erg blij, maar helemaal begrijpen doen ze elkaar niet. Dit verhaal is zeer suggestief geschreven en de tekeningen passen daar goed bij. Het boek is vol sfeer en bevat geestige passages, die wellicht aan vele lezertjes voorbij zullen gaan. Sensitieve meisjes zullen in Tientje echter zichzelf kunnen herkennen. Een mooi boek. (f 1,75; geb. f 2,50).
- 48 *B. Julia Boumans* schreef het *Dagboek van een schildpad*, een originele variant op het dierenverhaal, die echter niet zo best uit de inktpot gekomen is. Een schildpad is zojuist uit het ei gekropen en trekt de wijde wereld in, eerst met een professor-schildpad, later met een mier. Uiteindelijk komt hij bij de mensen terecht en schrijft met een stompje potlood dat hij gekregen heeft, het boek over zijn leven en de avonturen die hij beleefde. Matig geslaagd. (geb. f 2,90).
- 49 't *Geheimzinnige portret van tante Kamelia*, waarover *M. Lanckneus* vertelt, speelt een grote rol in het leven van Connie en Freddy, als zij een maand mogen logeren op het kasteeltje van hun tante. Er gebeurt daar iets geheimzinnigs met het jeugdportret van hun gastvrouw: het verdwijnt namelijk regelmatig en keert dan in een andere kleur terug. Het is Freddy die ontdekt, dat tante slaapwandelt en 's nachts het schilderij in een geheimzinnige wand van haar kamer doet verdwijnen. Het is allemaal een tikje te onwaarschijnlijk en bovendien bevat de tekst nogal wat ruwe uitdrukkingen. Het zwakke verhaal is ook nog slecht uitgegeven. Niet aanbevolen. (f 1,25).
- 50 Aan de serie „Dierenverhalen uit de wildernis” door *C. Bernard Rutley* zijn een viertal nieuwe delen toegevoegd. *Kra de Baviaan* is hoofdpersoon in het negende deel. Door de ogen van de jonge, sterke Kra zien wij het leven van een bavianenvolk, hun strijd op leven en dood met de mens en gevaarlijke dieren, zoals de tijgerslang en het luipaard. Leerzaam, levendig en onderhoudend.
- 51 *Gogo de pinguïn* is een geromantiseerd, maar in de weergave van de leefwijze van de dieren waarheidsgetrouw verhaal uit de wereld der pinguïns. Op een prettige manier leert de lezer heel wat over deze vreemde vogels en zodoende gaat er een nieuwe wereld open. De vertaling is hier en daar voor verbetering vatbaar. *Timur de tijger* is een vie romancée van een voor-indische koningstijger, van de dag dat zijn ogen opengaan in het hol van zijn moeder totdat hij zelf een gezellin kiest. Daarbij is er naar gestreefd, de gedragingen en gewoonten van de tijgers in de Indische jungle zo getrouw mogelijk na te vertellen. De correcte Nederlandse vertaling van dit deel doet soms wat schoolboekjes-achtig aan. En niet „woestenij” maar rimboe is de goede weergave van „jungle”, die hier juist bijzonder welig pleegt te zijn. Een verantwoord dierenverhaal.
- Tuska het everzwijn* tenslotte schetst de uitzonderlijke moed van dit dier, dat voor geen schepsel bang is, als het er om gaat, zijn gezin te beschermen. Zo wordt Tuska tenslotte door niemand meer aangevallen, noch door tijger, noch door mens. Spannend en leerzaam. (p. dl geb. f 1,75).
- Tom Hill* schreef het levensverhaal van *Davy Crockett*, die zich roem verwierf in de Engels-Amerikaanse oorlog van 1812. Davy groeit op in het stroomgebied van de Ohio-rivier, waar ook de Cherokeezen en de onbetrouwbare Creeks zich ophouden. Davy sluit vriendschap met Wata, de zoon van Zwarte Panter, nadat zij wederzijds als redder in de nood zijn opgetreden. Een indianenboek dus, eenvoudig verteld, met vrij sterke staaltjes voor zo kleine jongens. Spannend. (f 1,75).
- De kinderen die in een schuur woonden* door *Eleanor Graham* is een verrassend boek. De Dunnets raken bij een vliegtuigongeluk hun ouders kwijt, ofschoon niemand iets met zekerheid over het ongeluk weet. De kinderen worden uit hun huis gezet en mogen in de schuur van boer Parel gaan wonen. Met kinderlijke heldhaftigheid leiden zij daar hun eigen leven, achtervolgd door de bemoeizucht van oude dames, de „S.W.” die wekelijks op controle komt en verschillende

instanties. Maar ook met hulp van vrienden. Als de nood het hoogst is, bemoeit de pers zich met het geval en dan worden de ouders via de krant uit hun isolement hoog in de bergen gehaald. Een mooi boek, dat de strijd om te leven prachtig beschrijft met typisch Engelse geestigheid, maar dat toch ook veel moeilijkheden eenvoudig niet wil zien. Een leven als deze kinderen leiden is ook in het Engeland van vandaag niet mogelijk. De positieve waarden van kameraadschap, vindingrijkheid en humor overtreffen nochtans verre de schaduwkanten van enige ruwheid, matige vertaling en de vreemdsoortige onbekommerdheid van de kinderen om het lot van hun ouders. (f 4,50).

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

8556 *Trudi op „De kleine wielen”* door Ans Muiderman vertelt hoe Trudi bij haar tante in de Achterhoek komt logeren als moeder voor enige maanden naar een

sanatorium moet en vader intussen als kunstschilder naar Frankrijk trekt. Het meisje past zich verdienstelijk aan in het plattelandsmilieu, maar bemerkt aldaar dat er iets fout zit in de familieverbanden. Moeder heeft namelijk het contact met haar familie verbroken, toen

deze zich verzette tegen haar huwelijk. Mede door Trudi's lieve karakter kan het verhaal echter eindigen met een algemene verzoening. Een uitstekend geschreven boek met meer inhoud, dan in dit genre gebruikelijk is. Enkele details bewijzen de protestantse herkomst, maar kinderen die de thematiek van het verhaal aankunnen, zullen ook dit levensbeschouwelijk facet kunnen verwerken. De uitgave is charmant geïllustreerd door Pluvier. (f 2,80; geb. f 3,95). In *Tweemaal Arendsoog* door P. Nowee maakt Arendsoog korte metten met een misdadiger die zichzelf Arendsoog noemt en zich vervolgens laat misbruiken door een nog grotere schurk. Een niet onaangename verrassing, dit nieuwe deel. Taalgebruik en waarschijnlijkheid hebben aan kracht gewonnen. Vuist- en pistoolgevechten zijn nog altijd even heroïsch. Misschien kan er in een volgend boek wat meer aandacht aan de consistentie worden besteed: het plan en de voorgewende moeilijkheden van de hier gelanceerde nationale postkoetslijn lijken moeilijk overeen te brengen met de eveneens gememoreerde telegraaf en het treinverkeer. Overigens zijn de inkonsequenties beter gecamoufleerd dan in sommige vroegere delen. Een gezond jongensboek uit veeland, zij het met beperkte en enigszins verstarde waarde-schaal. (geb. f 3,90).

Ad van Seijen schreef een oorlogsverhaal onder de titel *De club van zeventien*. Zestien jongens die allen belangstelling hebben voor luchtvaart, vormen een club en als zeventiende lid treedt een geheimzinnige volwassene toe, die soms op de hand van de Duitse bezetters schijnt te zijn. Als bijdrage aan de strijd tegen de Duitsers besluiten de jongens het nabije vliegveld systematisch te gaan observeren, om daardoor belangrijke gegevens te vergaren. Op een kwade dag worden enkele knapen gearresteerd, maar door verzetsstrijders ontzet: een hoogst onwaarschijnlijke passage. Ongewild zijn zij tenslotte behulpzaam bij de vlucht van enkele ondergrondsen naar Engeland. Er is spanning genoeg en het ver-

haal is prettig verteld. De bezetter wordt mild voorgesteld, maar enig idee van de toestand 1940-45 geeft het boek toch wel. Geschikt. (geb. f 4,25).

59 *Het geheim van de oude herberg* door *Malcolm Saville* is een uitstekend geschreven en spannend verhaal met een prachtige tekening van landschap en streek, die zelfs groteren zal boeien. Jon en zijn nichtje Penny komen terecht in de herberg, die Jons moeder geërfd heeft. Daar begint de grote jacht op de schat, die in het huis verborgen moet zijn. Na vele en gevaarlijke moeilijkheden wordt de schat gevonden. Een heerlijk jeugdboek. (f 1,25).

50 *Pietro heeft een vriend* door *J. C. Grund* speelt in een klein bergdorpje op Corsica, waar de vendetta heerst. Pietro en zijn moeder zijn uit de dorpsgemeenschap gestoten, omdat vader een misdadiger is. Dan komt de oude Emilio Paoli in het dorp en vertelt aan de dorpsjeugd zijn levensverhaal, waarin de bloedwraak een grote rol heeft gespeeld. Toen het zijn beurt was om zijn tegenstander te doden, heeft hij echter kwaad met goed vergolden. Door toedoen van Paoli leren de jongens inzien, dat het boze oog dat zij aan Pietro toeschreven, hun eigen boze gedachten zijn. De jongen wordt dan weer in de kring opgenomen. Een opbouwend boek, zonder sentimentaliteit. Warm aanbevolen. (geb. f 3,75).

51
52 *C. A. Burland* heeft in een tweetal boeken een schets gegeven van de leefwijze van historische volken: *De Noormannen* en *De Grieken*. Beide boeken volgen hetzelfde procedé: in een groot aantal korte stukjes wordt een beeld gegeven van de dagelijkse leefwijze, de gebruiksvoorwerpen, interesses, levensbeschouwing, kunst en cultuur. Vele duidelijke zwart-wit tekeningen verduidelijken de tekst. De grootste kracht van deze boeken ligt wel in het populariseren van typerende feiten. Cultuur en invloed op de geestesontwikkeling van de mensheid laten zich niet zo gemakkelijk in korte paragraafjes samenvatten en daar moet de jonge lezer het dan ook meermalen doen met tamelijk loze beweringen. Een en ander

graaft dus niet diep, maar biedt toch wel zoveel karakteristieks, dat met name prille gymnasiasten er een prettig-leesbaar vademecum in vinden om een historisch klimaat te leren verkennen. (p. dl geb. f 4,50).

Het verhaal van *Robinson Crusoe* door *Daniel Defoe* is overbekend. Een jongen die van thuis wegloopt en, zoals hij zelf zegt, voor zijn vergrijp zwaar wordt gestraft. Hij is varensgezel geworden, zwerft over de zeeën totdat een schipbreuk hem als eenling aan land zet op een onbewoond eiland. Ziet het er eerst naar uit dat aan zijn avonturen een einde is gekomen, spoedig blijkt het tegengestelde het geval. Van het verhaal zal ook de huidige jeugd genieten, ook al blijkt weinig meer van Defoes diepzinniger bedoeling met dit verhaal. Waarom echter een hinderlijk stripverhaal tussen de proza-tekst moest worden ingelast, zal ook de jonge lezers wel een raadsel zijn: deze doublure doet in deze Heroïca-serie vooral aan een verkoopsmotief denken. (geb. f 2,75).

Agaton Sax en de bankbiljetvervalers door *Nils-Olof Franzén* vertelt, hoe de hoofdredacteur van een kleine Zweedse krant op het spoor komt van een bende valse munters. Hij ontdekt dat hun hoofdkwartier in Schotland is een reist daarheen. Na vele dwaze avonturen kan Agaton Sax twee groepen misdadigers aan de politie uitleveren. In deze satire op de alwetende detective ligt de kolder er dik bovenop. Wie voor dit soort humor gevoelig is, kan zeker van dit boekje genieten. (f 1,75).

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

De auteur *W. E. Johns* is weer present, ditmaal met *Biggles in Arabië*. Tijdens een reis door afgelegen streken in Zuid-Arabië ontdekt een zekere dr. Darnley dat een nomadenstam ten onder is gegaan ten gevolge van een nieuw soort alsemstruik, waaruit hasjisj wordt verkregen. Bigglesworth trekt succesvol ten

8563

8564

8565

strijde tegen de handelaren in verdoven-
de middelen, die achter deze affaire
schuilen. Omdat in dit boek de begrip-
pen Engels en Christenen worden ge-
lijk gesteld, doet het vreemd aan als
Biggles zijn tegenstander toevoegt: „Als
je de mensheid een dienst wilt bewijzen,
moet je eenvoudig in zee springen en je
verdrinken”. Overigens zal het vlotte
verhaal er wel weer in gaan. (f 1,25).

8566

Van matige kwaliteit is *Geen tijd voor
dromen!* door *Harriët Hoppen*. Het dag-
droomstertje Annemarie mag na haar
eindexamen HBS met een hartsvriendin
en de ouders van deze mee naar Italië,
een land dat zoals bekend vol roman-
tische Carlo's en Roberto's zit. Hier is
het de adembenemende kelner Antonio,
die „cara mia” lispelt, maar zich alras
ontpopt als een Hollandse hotelhouders-
zoon met Italiaanse moeder en bezig aan
een praktijkjaar. Dan gaat de romantiek
toch afschilferen en als Annemarie na
thuiskomst een kantoocarrière begint,
blijkt de jonge correspondent Pim toch
eerder de ware. Hij wint het zelfs van
een nieuw Italiaans intermezzo met An-
tonio. De gewilde actualiteit in dit ver-
haal is alweer achterhaald: plasticbom-
men in Parijs. De dialogen zijn niet
tienér-echt en de zinnen te lang voor
spreektaal. De tekst vertoont bovendien
te veel hinderlijke slordigheden. Geen
aanbeveling. (geb. f 2,50).

8567

Margareta's dagboek door *Ake Holm-
berg* is een aardige meisjesroman, half
in vertellende, half in dagboek-vorm ge-
schreven. Wanneer Margareta's ouders
door een auto-ongeluk om het leven ko-
men en zij afhankelijk zal worden van
haar oom die tevens haar voogd is, be-
sluit zij de school te verlaten en op eigen
benen te gaan staan. Als een schilderij
van haar, geen echte Van Gogh, maar
een kopie blijkt te zijn, beleeft zij een
geweldige teleurstelling: zij had zich
reeds rijk gedroomd. Na verschillende
baantjes wordt Margareta mede-eigena-
res van een lunchroom, terwijl zij ook
de man van haar dromen vindt. Het
graaft allemaal niet erg diep, maar onze
meisjes zullen de belevenissen van deze

kittige tiener toch graag willen lezen.

(f 1,25).

Mary van der Zee schreef *Emigreren is
voorgoed*. Eef verzet zich tegen het plan
van haar ouders om naar Canada te
emigreren, zelfs als haar vader en broer
al vertrokken zijn. Langzamerhand ech-
ter dringt het tot haar door, dat men
niet uit egoïstische beweegredenen naar
den vreemde trekt, maar om voor het
gezin de toekomst zeker te stellen. Dan
geeft Eef zich gewonnen. Het trage ver-
haal geeft veel uitweidingen. Overbe-
volking, kinderbeperking e.d. schijnen als
thema's gediend te hebben voor de au-
teur van dit strikt neutrale boek.

(geb. f 4,90).

Loes in het paradijs door *G. Reinshagen*
draagt zo'n typische Duitse sfeer, dat het
boekje wellicht de Nederlandse meisjes
minder zal aanspreken. De tiener Loes
heeft het moeilijk met zichzelf. Sinds ze
een bril draagt, lijken de mensen haar
tegen te vallen. Maar als zij en haar
vriendin door een schilder worden uit-
genodigd om een maand mee naar bui-
ten te gaan, gaat zij het leven weer
mooier zien. Ondanks het geschikte on-
derwerp toch geen aanwinst. (f 1,50).

Zuster Juuls troostprijs door *Nel van der
Zee* speelt tijdens de Tweede Wereldoor-
log en is zeer geschikt, om oudere meis-
jes een beeld te geven van het leven van
jonge mensen toen. Juul werkt als leer-
lingverpleegster in een groot ziekenhuis.
Haar ouders zitten in het ondergrondse
werk en haar verloofde moet naar Eng-
land uitwijken. Juul werkt door en maakt
van nabij de oorlog mee: Duitse inkwar-
tierung, optreden van NSB-ers, een ver-
raadster onder de collega's en het drama
van dokter Gerards die met een Joodse
vrouw is getrouwd. Na de oorlog blijken
Juuls ouders nog in leven, maar haar
verloofde is omgekomen. Als troostprijs
laat hij haar zijn buiten na. Het ver-
haal geeft veel ellende te verwerken,
maar ook vriendschap, trouw en colle-
galiteit krijgen een ruime plaats. Gaarne
aanbevolen. (geb. f 4,90)

Zij werden sterren door *Martin Berends*
is nummer 9 van de Teenagerparade,

met de gebruikelijke oppervlakkige babbel-tjes over sterren als de Shadows, Rex Gildo, Helen Shapiro en Connie Stevens. Kwaad zit er niet bij, iets goeds ook niet.

(f 1,50)

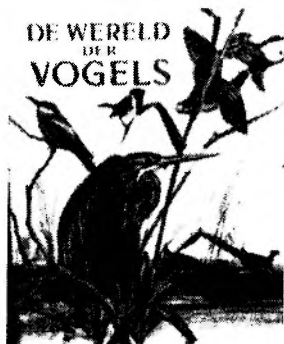
- 72 *Dit is Elvis Presley*, waarvan geen auteur wordt vermeld, geeft enkele suggestieve verhaaltjes uit het leven van Elvis. De fans zullen het allicht graag willen lezen, voor anderen heeft het uitgaafje geen enkele betekenis. (f 1,50)

POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

- 73 *Met de dieren de wereld rond* door Marcelle V\'erit\'e heeft de vogeltrek tot onderwerp: het trekken terwille van voedsel, van voortplanting of van zelfbehoud tegenover het klimaat. De tekst betoogt dat vrijwel alle dieren kleinere of grotere tochten maken en geeft talrijke voorbeelden en getallen. Dit alles is meesterlijk en kleurrijk met tekeningen verlicht. Doorgaans stelt de auteur het dierlijk gedrag juist voor, d.i. op instinctief niveau. Een enkele maal slaan de dieren aan het „denken” en „willen”. Jammer is dat de auteur voortdurend sterke nadruk legt op het wonderlijke in het gedrag van de dieren, maar nergens verder gaat dan te spreken van „de grote Macht, die hen dit alles doet ondernemen”. Overigens een prachtig uitgevoerd, interessant en leerzaam boek, dat ook in de bewerking nog sterk Frans is georienteerd. (geb. f 12,90).

- 74 *De wereld der vogels* door Jean Dorst geeft met behulp van magnifieke, gekleurde tekeningen een beeld van de rijkdom aan vogelsoorten in de verschillende werelddelen. De groepering heeft deels plaats volgens leefgebieden, deels volgens eigenaardigheden zoals nestbouw. De tekst is doorgaans summier, vooral waar vele soorten in enkele regels worden gekarakteriseerd. De bewerker heeft op meerdere plaatsen interessante Nederlandse gegevens ingevoegd. Het pleidooi voor de vogels met ontkenning van alle schadelijkheid is

intussen waarschijnlijk overdreven. En jammer is ook, dat de Schepper van al dit schoons wordt doodgezwegen. Soms

is de tekst te moeilijk: analoog, sinister, chemische analyses, territorium. Maar ondanks dit alles: toch een prachtboek.

(geb. f 14,90).

- Wat is dat voor een vliegtuig?* door William Green is de vierde jaargang van het „vliegtuig-determinatie-boek”. Alle verdiensten van vorige jaren zijn gebleven en de vermelding van maten in het metrieke stelsel i.p.v. Engelse is een werkelijke vooruitgang. Een schat van gegevens, meestal met foto en silhouetten. Een actuele uitgave voor alle luchtvaart-liefhebbers. (geb. f 4,90).
- 8576 *Readers Digest* is een menu van hapjes hieruit en daaruit. En *Het beste boek voor de jeugd*, een keur uit *Readers Digest*, is een bord met hapjes uit de hapjes. De leerzame onderwerpen zijn vaardig verwerkt tot luchtige en vluchtige snackjes. Toegevoegd werden verhalen en sprookjes, raadsels en spelletjes, knutselwerkjes en dergelijke. Alles bij elkaar is het een gezellige grabbelton geworden. Maar hoe komt het dat mensen die een artikel over Pompeji bijdragen, niet weten dat de ruimte die zij beschrijven als het „atrium” helemaal niet atrium is, maar het peristilium? Het verschil is heus zo klein niet en informatie voor de jeugd moet toch uitmunten door betrouwbaarheid. (geb. f 9,95).
- 8577 *Patrick Lynch* heeft een drie-delige *We-*

8578 *reldgeschiedenis voor de jeugd* geschre-
8579 ven, die bogen kan op vele voortreffelijke
eigenschappen. Via de ondertitels: „Zo
begon het”, „Zo ging het verder”, en
„Zo werd het” doorloopt deze trilogie
de historie vanaf de wordingsgeschiede-
nis van de aarde tot het atoomtijdperk.
De knappe vertaling laat zich uitstekend
lezen en de auteur verstaat de kunst, om
zijn materie boeiend en verrassend te
presenteren. Bovendien opent hij telkens
weer gelovige perspectieven in de voort-
schrijdende menselijke ontwikkelings-
gang. Een uitnemende serie, die men
van harte gaarne in veler handen zou
willen zien. (p. dl. f 1,25).

8580 *Rik Dierckx* verzorgde het vierde en
8581 vijfde deel van zijn serie *Door de wijde
wereld*. Evenals in de eerdere delen
worden weer zeer uiteenlopende onder-
werpen kort belicht met een beknopte
tekst en doorgaans goede illustraties.
Uitvindingen en industrieën, gebruiken
en gewoonten, planten en dieren, allerlei
komt aan de orde, zonder duidelijke or-
dening. Niet altijd laten zich de toelich-
tingen gemakkelijk lezen, maar deze boe-
ken lijken toch zeer wel op hun plaats
in schoolbibliotheken, waar leergrage
kinderen er met veel plezier in zullen
neuzen. (geb. p. dl. f 6,90).

8582 *De bonte wereld van A tot Z* door *Dr.
Richard Bamberger, Frits Brunner* en
Frits Westphal is blijkens de ondertitel
een „geïllustreerde encyclopedie voor
kinderen”. Opvallend in dit boek zijn
de talrijke, zeer goede illustraties, die
bijna evenveel ruimte vullen als de
totale tekst. Deze teksten zijn prettig
geschreven, vaak pedagogisch getint en
geven eenvoudige, verantwoorde infor-
matie. Dat hierbij manco's optreden is
haast onvermijdelijk. Bijvoorbeeld
„Auto”: in ons land is geen motor-ken-
nis vereist voor het rijbewijs; „Magne-
tofoon”: de meer populaire benamingen,
zoals bandrecorder, ontbreken; „Para-
dijsvogel”: de tekening is, bij wijze van
uitzondering, gebrekkig. De keuze van
de trefwoorden is vrij willekeurig. Op-
vallend is de katholieke teneur daarbij.
Voor ons land zou meer aandacht voor

het protestantisme welkom zijn, ook ten
gerieve van katholieke lezers. Al bijeen
is het toch een zeer geslaagde uitgave,
die smaakvol en aantrekkelijk is uitge-
voerd. (geb. f 14,90).

Jongens en meisjes uit de hoogste klas-
sen van de lagere school kunnen in *Het
antwoordenboek* door *Mary Elting* het
antwoord vinden op heel wat vragen.
Een echt-Amerikaans boek om heerlijk
in te grasduinen. Veel plaatjes verluch-
ten de prettig leesbare tekst. Natuurlijk
gaat de ruimtevaart voorop, maar er
worden ook heel wat aardige dingen
verteld over mens, plant en dier, over
natuurverschijnselen en techniek, over
ziekten en de verwekkers daarvan. In-
houd en uitvoering maken de niet ge-
ringe prijs verantwoord. Een frisse jeugd-
encyclopedie, die vast en zeker ook veel
ouderen zal boeien. (geb. f 14,90).

GODSDIENSTIGE LECTUUR VOOR DE JEUGD

A. M. Cocagnac verzorgde een serie
boekjes onder de verzameltitlel „Vertel-
len uit de Bijbel”. *Het ezeltje van Ba-
laâm* verhaalt van de profeet die met
zijn ezeltje op weg ging naar het land
Moab, om op aandringen van de koning
de Israëlieten te vervloeken, die zijn
land overvallen hadden. Maar een engel
van God versperde zijn weg en Balaâm
zegende het Joodse volk in plaats van
het te vervloeken. Opvallend zijn de fel-
gekleurde, moderne tekeningen.

Het tweede deeltje, *Zacheüs de tolle-
naar*, vertelt hoofdstuk 19 van Lucas. De
tekst van dit boekje is niet zo sterk.
Beter dan voorlezen zal men het verhaal
kunnen vertellen aan de hand van de
levendige illustraties.

Deel drie heet *Toen David nog jong was*
en verhaalt van de moed van de jonge
David. Het verdient waardering dat
voor de katholieke jeugd deze boeiende
passages uit het Oude Testament een
pakkende gestalte wordt gegeven. De
reeks verdient daarom ieders aandacht.
(p. dl. f 2,50).

Prisma-juniores *het pocketboek voor de jeugd* f 1,25

- J 227 **Biggles bij Scotland Yard** *W. E. Johns*
Kapitein von Schonbeck blijkt een niet te onderschatten tegenstander te zijn en het eerste duel met de U-boot verliest Biggles dan ook. Voor jongens van 12-16 jaar.
- J 228 **De nieuwe buurjongen** *Mabel Esther Allan*
De 11-jarige Tansje heeft een grote afkeer van Jenks die naast haar woont. Geïllustreerd. Meisjes van 9-12 jaar.
- J 229 **Jacht op de zwarte olifant** *Virginia F. Voight*
Na een spannende wedloop redt Dilly de zwarte olifant uit de handen van de wrede cirkusknecht. Geïllustreerd. Leeftijd: 11-14 jaar.
- J 230 **De vliegende dokter** *Michaël Noonan*
Nauwelijks is de jonge arts in Mustard Creek gearriveerd of hij moet in actie komen. Geïllustreerd. Jongens van 12-16 jaar.
- J 231 **Het woelige zestal** *Kathleen O'Farrell*
Het belooft een geweldig feest te worden voor de kinderen Latimer, wanneer ze bij hun nichtje Annabella mogen logeren. Geïllustreerd. Meisjes van 11-14 jaar.
- J 232 **Het geheim van het eenzame huis** *Malcolm Saville*
De geheimzinnige schapendiefstallen zijn een kolfje naar de hand van de 'Sparrebombers'. Geïllustreerd. Leeftijd: 11-14 jaar.
- J 233 **Het kamp in de nacht** *Alf Evers*
Bim gaat kamperen bij een gevaarlijke berg. Een spannende geschiedenis. Geïllustreerd. Jongens van 11-14 jaar.
- J 234 **Een zwarte dag voor Sonja** *Maxine Drury*
Door geldnood is haar vader gedwongen het spanpaarden te verkopen waar Sonja zo aan gehecht is. Geïllustreerd. Voor oudere meisjes.
- J 235 **De blanke Indiaan** *J. R. Williams*
Lan heeft een speciale gave: elk paard kan hij temmen met zijn stem. Jongens van 12-16 jaar.
- J 236 **Ivanhoe** *Sir Walter Scott*
De romantische avonturen van de onsterfelijke ridder Ivanhoe. Geïllustreerd. Leeftijd: 11-16 jaar.
- J 237 **Zizi, de jonge danseres** *Dagmar Ruh*
De harde jeugd van de bekende ballet-danseres en music-hall-artieste Zizi Jeanmaire. Geïllustreerd. Meisjes van 11-16 jaar.
- J 238 **Wedloop naar de maan** *Hugh Walters*
Een Amerikaan en een Rus op de maan: de spanningen blijven niet uit. Jongens van 12-16 jaar.
- J 239 **Biggles vliegt naar Tibet** *W. E. Johns*
Biggles wordt door zijn oom te hulp geroepen om in het geheimzinnig land Tibet een groot gevaar uit de weg te ruimen. Jongens van 12-16 jaar.
- J 240 **Het einde van de maskerade** *Dorothy Butters*
Vier totaal verschillende meisjes ontmoeten elkaar op de kunstacademie. Voor oudere meisjes.
- J 241 **Afzender Nico** *Hertha von Gebhardt*
Nico schrijft allerlei brieven aan de postbode, een ziek vriendje en andere mensen. Leeftijd 8-10 jaar.
- J 242 **Puzzelboek voor de jeugd 3** *Laurens A. Daane*
Een grote verzameling nieuwe puzzels, raadsels, zoekplaatjes en andere verrassingen.
- J 243 **Prinses voor één zomer** *Kathleen O'Farrell*
Tante Bidy moet rust houden, maar hoe komt ze aan het geld? Leeftijd: 11-14 jaar.
- J 244 **Pioniers in Australië** *Kurt Lütgen*
Een ontdekkingsreis van een Engelse jongen door het onbekende binnenland van Australië. Geïllustreerd. Leeftijd 12-16 jaar.

- 8587 *Alphons Timmermans* verzorgde een heruitgave van zijn *Bijbel voor de jeugd* (Nieuwe Testament) die belangrijk verschilt van vorige edities. De tekst is op vele plaatsen uitgewerkt en verbeterd; de aanzet van de afzonderlijke verhalen

is concreter en meer ontleend aan de omgeving van het kind. Dit veraan- naamt ook in het bijzonder het voorlezen in gezin of klas. Een aantal gedichtjes wisselt de tekst aangenaam af. De vele moderne tekeningen van Gerrit de Morée zijn een ware versiering en maken deze jeugdbijbel tot een sprekend platenboek. De enige opmerking die men zou kunnen maken is, dat men soms sterk wordt herinnerd aan de jeugdbijbel van Klink. Tegenover Klink heeft Timmermans echter het voordeel dat hij wat woordkeus en uitdrukkingswijze betreft beter is afgestemd op onze katholieke jeugd. Op het ogenblik is dit werk daarom de beste katholieke jeugdbijbel. (geb. f 14,90).

- 8588 Met medewerking van verschillende auteurs verzorgde *Jo Kalmijn-Spienburg* het boek *Hoor, de klokken luiden*. Het bevat een aantal vertellingen rond het kerstgebeuren. De verhalen zijn goed en vlot geschreven en ook zeker de moeite waard om te lezen. Toch is de bundel specifiek afgestemd op een protestantse mentaliteit, zodat het praktisch wel tot die kringen beperkt zal blijven. Ook de opvatting over de gevolgen van de zonde

(bijv. blz. 43) doet voor katholieke lezers vreemd aan. (geb. f 6,90). *Samen vieren* is een misboekje voor kinderen door *A. J. Verwey, o.f.m.* en *M. Clarenbeek-van Klaveren*. De uitstekende verzorgde tekst van dit misboekje is op zich al aanbeveling genoeg. Nergens gewild kinderlijk, in de canongebeden waardig en vormend, bij de consecratie van brood en wijn gebonden aan de vaste formulering. Een fijn boekje naar de tekst; wat minder geslaagd in de illustraties, die zich herhalen en niet allemaal gelukkig zijn. De Heer, gezeten op een wolk, die door het heelal zweeft tussen sterren en planeten, is min of meer de aandacht van de samenstellers ontsnapt, dunkt ons. In een achtal misteksten werden de tijden van het kerkelijk jaar een bepaalde feesten gevat, terwijl een missa dialogata tegemoet komt aan het groeiend gebruik in onze kerken. Aanbevolen! (geb. f 4,90).

Ik ben voor U geboren door *Bruno de Roeck* is een nogal prijzig maar fris opgemaakt boekje, waarin gezocht wordt naar een diagnose en een genezing voor de menselijke eenzaamheid en ellende. Deze wordt gevonden in de liefde, in God. Het zal allemaal zeer positief kunnen werken, al wordt er nogal vlot overgestapt van menselijke naar goddelijke liefde. Was hier een enkel woord over de noodzaak van loutering niet op zijn plaats geweest? De belangrijke vraag is echter of iedere jongere zich aangetrokken zal voelen tot het enigszins gewilde, soms barok-retorische taalgebruik. Overigens geschikt, met de gebruikelijke, non-figuratieve tekeningen, ditmaal van Antoon Saelens. (f 3,50).

M. A. M. Renes-Boldingh schreef negen *Kerstvertellingen* voor de familiekring, niet alle gelijk van waarde en ook niet, zoals de flaptekst zou doen vermoeden, zonder uitzondering voor kinderen geschikt. „Zij zagen de ster” bijvoorbeeld is geen jeugdverhaal door de te moeilijke dialogen. De verhalen spelen behalve in Europa bij Eskimo's en Bataks. Werkelijk treffend zijn de twee eerste en dat zijn dan meteen ook de kinder-

lijkste. De overige doen wel eens wat veel denken aan zoete missieverhalen uit het verleden en zijn te zwaar beladen met stichtelijkheid en plotse bekingen. Maar vooral als men ze wat versoberd navertelt, kunnen ze aan goede stof helpen en zeker ook geboeid houden.

(geb. f 6,90).

2 Een weldadig, ja groots kerstverhaal, is *Het kerstekind* door *Stijn Streuvels*. Uit een geboorte op Kerstmis, in een dood-arm daglonersgezin, groeit traag en overmachtig als een winterdageraad het Kerstgebeuren. Zo althans beleven het de kinderen, vooral Vefa, het dochtertje van de rijke boer. Met haar kinderlijk hunkeren naar een bezoek aan de baby, brengt zij ook in haar moeder een betere kerstgesteltenis teweeg. Machtig verteld — zwak is alleen enigszins de gestalte van Vefa's moeder — in Streuvels' eigen kunsttaal, die zelfs voor de meeste voorlezende ouders wel te moeilijk zal blijken, zeker in Nederland. Aan kinderen gaat het verhaal, met zijn diepe implicaties, natuurlijk volkomen voorbij. Het is echt niet geschreven voor kinderen en het doet vreemd aan het te zien uitgeven als een prentboek. Voor een kennismaking met Streuvels' stijl is de tekst evenwel bijzonder geschikt.

(geb. f 5,90).

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

3 *Billie Bradley en haar schoolkameraden* door *Janet D. Wheeler* voert Billie en haar drie vriendinnen ten tonele, die bij een schaatspartijtje enkele kinderen van de verdrinkingsdood redden. Als dan blijkt dat de vader van die kinderen van verdriet gestorven is, nadat hem het model van een belangrijke uitvinding ontstolen werd, gaan Billie en consorten aan het speuren totdat de verdwenen machine is opgespoord en het arme gezin gelukkig gemaakt. Vrij onwaar-schijnlijk, en matig verteld. (f 1,50)

Het nieuwe hoorspel thans als boek !

De Jeugd op eigen Wieden deel II

door *Jan de Vries*

Nieuwe belevenissen van de populaire familie *De Wit*, „een spiegel van uw eigen gezin". Fraai geïllustreerd, prijs geb. f 6,90. Dit boek is reeds het 5e deel van de serie *De Jeugd vliegt uit*.

Ieder deel vormt een afgerond geheel. Fraai geïllustreerd, met foto-stofomslagen, prijs per deel f 5,90 geb.

Luchtvaartboeken van

Hugo Hooffman :

Van Brik tot Starfighter, 2 delen

1. Met stofbril en leren vliegkap,

1913-1940.

2. In de schietstoel, 1940-1963.

De geschiedenis van 50 jaar Nederlandse Luchtmachtvliegtuigen. Met 450 foto's, waaronder zeer zeldzame. Prijs per deel gebonden f 8,90.

Alles over Straalvliegtuigen,

5e druk.

Een revolutie in de luchtvaarttechniek.

Alles over Raketten en Raketvliegtuigen,

3e druk.

Geschiedenis en toekomst van de raketvoorstuwings.

Alles over Straalverkeersvliegtuigen

en wat eraan voorafging,

2e druk.

De „Straalreuzen" voor de burgerluchtvaart. Ieder boek bevat meer dan 100 foto's (samen 358). De prijs bedraagt f 8,90 per gebonden deel.

GLORIA-REEKS

Iedere drie maanden een frisse, goede roman voor jonge mensen. De jaargang 1963/64 omvat :

1. **Tranen drogen op**

door *Dieuwke Winsemius*

2. **Morgen begint nu**

door *Diet Verschoor*

3. **Meisjes gevraagd**

door *Mary Baardman*

4. **Een lift voor Linda**

door *M. A. M. Renes-Boldingh*

Abonnementsprijs f 3,90 per deel, winkelprijs f 4,90. Met een abonnement verdient U dus f 4,— per jaar.

**La Rivière & Voorhoeve
Zwolle**

Verkrijgbaar in iedere boekhandel.

(Adv.)

- 8594 *Willem Tell* is door *P. de Zeeuw J.Gzn.* vlot en prettig naverteld en door de uitgever keurig in het pak gestoken.
(geb. f 2,95)
- 8595 *De gekroonde stokvis* door *C. Wilkeshuis* vertelt in uitstekend Nederlands, nu eens ernstig dan weer luimig, maar altijd boeiend, de wederwaardigheden van drie vrienden binnen en buiten de poorten van de machtige Hanzestad Deventer. Over het bonte marktwezen van die dagen, over de strafpleging, over vagebonderende studenten, over Floris Radewijnsz en de Broeders des Gemenen Levens en hun beroemde Latijnse school, over roofridders en de belegering van hun burchten, over zeerovers en wat al niet meer. Dit is geschiedschrijving op zijn best. Van harte aanbevolen!
(f 3,50; geb. f 4,95)
- 8596 *Jan, pak an!* door *R. Feenstra* beschrijft de carrière van Jan van Bommel, die zich in de garage weet op te werken tot een onmisbare kracht. De auteur gebruikt veel omhaal van woorden en de modernisering van deze herdruk kan weinig geslaagd worden genoemd.
(f 3,50; geb. f 4,95)
- 8597 *Prairievogel* door *Charles Murray* is een blank meisje dat bij een overval door de Indianen wordt geroofd en bij hen beschouwd wordt als een bijzonder wezen. Later wordt zij door haar familie teruggevonden. Het verhaal is enigszins mat en soms gezocht, terwijl de moraal bij de voorkomende blanken niet zo erg hoog staat, zelfs niet bij de zendeling. Een redelijk jongensboek naar het gebruikelijke recept. (f 1,50)
- 8598 *Marga, mijn moeder* door *Esther Hagers* is daarentegen een uitstekend katholiek meisjesboek, waarin het probleem van de tweede moeder aan de orde wordt gesteld. Pas door haar ervaringen als verpleegster en later als juffrouw van gezelschap bij een oude dame, leert Marlies Versteegen haar hart openen voor haar stiefmoeder. Een fijn, positief boek.
(geb. f 3,90)
- 8599 *Zuster Iet* door *Anke Servaas* in deze herdruk wel enigszins gemoderniseerd, maar het blijft toch typisch een boek

van jaren her. („Hoe meer dan schattig!“) De ervaringen van het verweesde meisje Iet van Hesteren, dat na diverse moeilijkheden naar Austrië gaat, om daar mettertijd een kindertehuis te kunnen oprichten, zijn waarschijnlijk te sentimenteel om het meisje van vandaag nog veel te doen. (f 1,50)

Vliegende Hollanders door *K. Norel* is voor onze jongens nog altijd om heerlijk van te genieten. Zij zullen van harte meelevens met Jan Staal, die het niet gemakkelijk heeft, maar er toch in slaagt om zijn opleiding tot vliegenier met succes te bekronen. De tekeningen van Rein van Looy passen uitstekend in dit vlotte verhaal. (geb. f 4,90)

DE RAFAËL-CATALOGUS 1963

Voor de twaalfde maal is onze jeugdboekengids „*Boeken veroveren de jeugd*“ (Rafaël-catalogus) verschenen. In deze, in opdracht van het Katholiek Lector Centrum, door Idil samengestelde catalogus zijn bijna 350 titels en series opgenomen. De titels zijn voorzien van een kort bijschrift, terwijl een auteursregister het opzoeken vergemakkelijkt. De prijsvraag „Waar gaat dat boek over?“, waaraan 50 boekenprijzen verbonden zijn, maakt de gids voor de jeugd extra aantrekkelijk.

De 32 pagina's tellende catalogus is gratis bij de boekhandel verkrijgbaar.

DE PRIJS VOOR HET KINDERBOEK 1963

Ter gelegenheid van de Kinderboekenweek is als kinderboek 1963 gekozen *De brief voor de Koning* van *Tonke Dragt*.

Het juryrapport zegt o.a. dat de illustraties van de schrijfster zelf de waarde van het boek nog verhogen, dat door zijn literaire en ethische verdiensten naar de mening van de jury een zeld-

zame verschijning is in de hedendaagse literatuur voor een vrij grote leeftijds-groep.

Het bekroonde boek vindt men besproken in jaargang XIV, onder nummer 8055, terwijl een interview met de schrijfster is opgenomen in het februari-nummer van jaargang XIV.

HET KINDERBOEKEN- WEEKGESCHENK 1963

Vier maal J en Janus.

Deze titel draagt het fleurige boekje, dat dit jaar ten geschenke werd gegeven in de Kinderboekenweek van 26 oktober tot en met 2 november. Alleen al het uiterlijk van deze uitgave bestempelt het als een feestelijk cadeautje: de kleurige omslag en de kwistige, frisse illustraties door Babs van Wely hebben een grote aantrekkingskracht. Hans Andreus schreef het vrolijke verhaal over Jan Een, Jan Twee, Jan Drie en Jeannetje, die vanwege de overeenkomst in hun voornamen de 4 J.-club hebben opge-

richt. De jongelui willen nu ook wel eens een echt avontuur beleven en als zij in de krant lezen, dat Janus de Gladde voor de zoveelste keer uit de gevangenis is ontsnapt, gaan zij aan de slag om deze beruchte in- en uit-breker op te sporen. Ze hebben geluk en komen de boef al spoedig op het spoor. Maar Janus is hun te glad af. In de tram, op de rondvaartboot, in de stad en in de Wereldbazaar zitten zij hun prooi achterna en warempel spelen zij tenslotte de voortvluchtige aan de politie in handen. Intussen is Janus de Gladde tot inkeer gekomen en hij breekt opnieuw een extra keertje uit, om bij de 4 J.-club zijn berouw te komen tonen. Jeannetje belooft hem daarom, dat hij als buitengewoon lid van de club zal worden voorgedragen.

Een onbekommerd, kolderiek verhaaltje, dat het bij de grotere kinderen zeker zal doen. De spotternij en ook het woordgebruik zal pas verstaan worden door kinderen van een jaar of tien. Maar het zal ook wel een onmogelijke opgave zijn, om als geschenk een uitgave te bedenken die voor alle jeugd-categorieën geschikt is. Naar onze smaak heeft de C.P.N.B. dit jaar met dit feestelijk geschenk en de algemeen verspreide krant een goede beurt gemaakt.

A. Goossen.

HET KINDER- EN JEUGD- BOEKENCONGRES 1963

Aan de vooravond van de Kinderboekenweek, nl. op 25 en 26 oktober 1963, werd in het Prinsenhof te Delft door de CPNB een congres georganiseerd, als een voortzetting van de gedachtenwisseling over het lezen door kinderen die reeds in 1961 (Tropeninstituut te Amsterdam) was begonnen.

Prof. Dr. N. Beets zat wederom voor, en hij begon met de balans op te maken van wat er sedert 1961 aan voortgang was geboekt. Hij verklaarde dankbaar te zijn voor de gegroeide samenwerking (Centrum Jeugd en Lectuur), de dit jaar geschapen mogelijkheid om de héle

schooljeugd met boeken-voorlichting te bereiken (waaraan ook Idil medewerking verleent), en de publicatie van een tweetal studies over de leesgewoonten. nl. dat van het mgr. Hoogveld-instituut over de katholieke middelbare-schooljeugd, en dat van de Nederlandse Stichting voor Statistiek (waarover men elders in deze aflevering iets leest).

De eerste spreker, mevr. Dr. M. Zeldenrust-Noordanus, hield een inleiding over laatstgenoemd „boekenonderzoek”. Zij heeft daarmee ongetwijfeld het verlangen bevordert dit rapport uitgangspunt voor verdere bezinning te maken.

Daarna spraken Drs. W. de Hey, directeur van het katholiek pedagogisch bureau voor het lager onderwijs, en de auteur-leraar Aart Romijn. Drs. de Hey onderzocht uitvoerig de relatie tussen onderwijs en leesgewoonten op de verschillende ontmoetingsvelden tussen beide. Opmerkelijk vonden wij vooral zijn kritiek op sommige aspecten van het leesonderwijs en zijn dringend advies het eerste contact tussen kind en lezen toch vooral in positieve zin te doen verlopen, omdat het eerste leerjaar beslissend is voor het ontstaan van de leesgewoonte. Logisch was ook dat deze spreker een belangrijke taak zag voor de school- en klasbibliotheken, en het was goed dat hij nog eens liet uitkomen hoeveel mogelijkheden (ook subsidie-technisch) de school hier nog vaak ongebruikt laat. Helpen lezen is niet een der vele bijbaantjes van de onderwijzer zoals schoolsparen of schoolmelk; nee het is volkomen een fundamentele taak, omdat vrijwel alle andere kennis via boek en lezen eigen moet worden gemaakt.

Van een man als Aart Romijn had men een veel belangrijker betoog mogen verwachten dan hij nu geleverd heeft. Erg onsamenhangende gedachten over de „ideële melk” en de „kwaliteit van de koe” werden wel met verve voorgedragen, maar boden toch niet veel houvast. Daarbij had deze spreker min of meer pech bij het noemen van „man en paard”, uitgevers- en reeksnamen, en

werd hem in de discussie het verwijt gemaakt dat hij de fondsen onvoldoende kende, en ook het genre detective-roman niet juist wist te plaatsen.

De laatste congresdag moest in het teken staan van de auteur, van de reactie die de jeugdboekenauteur op het rapport („Kinderen en boeken 1963” voelde).

Het werd de taak van An Rutgers van der Loeff-Basenu die reacties te vertolken. Haar introspectie werd een boeiend belijdenis van motieven en procedure bij creatieve schrijftarbeid. Zij vroeg zich bijvoorbeeld af: kan het niet nog simpeler? waarbij de toehoorder zich ongetwijfeld de klacht van Drs. De Hey herinnerde over infantilisme in de lectuur; die simpelheid hoeft echter niet in onechtheid te ontaarden. Maar spreekster verwierp dat de uitdaging in het rapport besloten (te geringe leesbereidheid) de auteurs zou moeten nopen anders te gaan zingen dan ze gebekt zijn, meer afgestemd op wat de oren streelt. Twee andere beeldspraken uit haar referaat met elkaar in gewaagd en toch misschien verhelderend verband brengend, releveren wij dat deze auteur de jeugdige lezer wil helpen „op eigen benen” maar ook „in andermans schoenen” te leren staan. Evenals de aan de vooravond van de kinderboekenweek gelauwerde schrijfster Tonke Dragt, gewaagde ook mevr. Rutgers van het verschijnsel dat haar romanfiguren — eenmaal geboren — hun eigen leven gaan leiden, doorelkaar gaan hollen, en het de auteur met hun onzeggenlijkheid erg lastig maken.

Bijzondere vermelding verdienen de reacties van „de auteur” die niet aan eigen adres maar aan dat van het boekenvak zijn gericht: door samenwerking meer selectie, minder titels in grotere oplagen, simpeler uitvoering en gemakkelijker ontwerp, en vooral: het ontoereikende distributieapparaat van de z.g. erkende boekhandel.

In de discussie kwamen, daar zijn het discussies voor, waardevolle en onbeduidende geluiden in bont verband naar voren. We verwijzen daarvoor, en ook voor de resoluties, naar het verslagboek

JEUGDBOEKEN VAN AGON ELSEVIER

Dat zijn pas boeken!

Een feest om te lezen. Vol met de mooiste gekleurde platen en illustraties. Royaal formaat. Warm aanbevolen door instanties van onderwijs en opvoeding. Echt boeken voor jongens en meisjes van deze tijd!

SPROOKJES VAN ANDERSEN

Nooit eerder zijn de onsterfelijke sprookjes van Andersen in zo'n mooi groot boek bij elkaar gebracht als hier. Meer dan 300 prachtige tekeningen in kleuren illustreren de in voortreffelijk Nederlands overgebrachte beroemde sprookjes. f 12,50.

MENSEN OP DE MAAN

door Dr. Wernher von Braun.

Een boeiende beschrijving door de grote raketdeskundige van een tocht naar de maan en de veilige terugkeer naar de aarde. Met vele interessante „technische“ tekeningen, slechts f 3,90.

HET BOEK VAN DE ELEKTRICITEIT

HET BOEK VAN DE STERRENKUNDE

HET BOEK VAN RADIO EN TELEVISIE

HET BOEK VAN DE SCHEIKUNDE

HET BOEK VAN HET WEER

HET BOEK VAN DE AARDE

Zes boeiende, fraai geïllustreerde boeken voor jongens en meisjes van de hogere klassen van de lagere school. Slechts f 2,95 per deel.

SPROOKJES VAN GRIMM

Hier zijn ze, de sprookjes die altijd

nieuw blijven: Roodkapje en de wolf, Sneeuwwitje en de zeven dwergen, Assepoester, De gelaarsde kat, Klein Duimpje, Hans en Grietje, Vrouw Holle en nog meer kostelijke vertellingen van de gebroeders Grimm. En dan die honderden mooie kleurentekeningen! Een boek voor het hele gezin! f 12,50.

DE WONDERE WERELD

door Dr. James Fisher.

Een boeiend overzicht voor oudere jongens en meisjes van ontstaan en ontwikkeling van onze aarde. Rijk geïllustreerd met honderden prachtige gekleurde platen. f 9,75.

WIJ EN HET WATER

door H. J. Looman.

Een spannend en interessant boek over de enorme rol die het water — onze vriend en vijand — vanaf de oudste tijden tot heden heeft gespeeld en nog speelt. Rijk geïllustreerd. Slechts f 3,90.

LEGKAART VAN DE OUDHEID

door D. E. Jessup.

Een ongelooflijk interessant boek over de grote betekenis van de opgravingen voor onze kennis van het verre verleden. Met honderden prachtige gekleurde platen. f 7,90.

VRAAG BIJ DE BOEKHANDEL NAAR

AGON ELSEVIERS EDUCATIEVE JEUGDBOEKEN

(Adv.)

dat t.z.t. zal verschijnen; al het gesprokene is uitvoerig opgetekend.

Een enkele opmerking, die ons als leetuurvoorlichting-verstrekkers trof, moge hier nog gereleveerd worden. Ze was van de congrespraeses prof. Beets. De discussie was net beland bij het verschijnsel „erotisch openhartige lectuur” en de naam Jan Wolkers diende hierbij zowat als fetisj. Prof. Beets schreef een belangrijk deel van de opkomst dier leesmode toe aan de keuze-moeilijkheid waarmee de jeugd zit. Zij wil wel lezen, zij wil ook wel wat goeds lezen, maar zij kent de boeken niet, zij weet geen titels. In dat betrekkelijke vacuüm krijgt het boek waarover druk gesproken wordt extra kans.

Het is duidelijk dat er nauwelijks leetuurvoorlichting teveel kan zijn. Al was het maar om de rol van het toeval bij de boekenkeuze te verkleinen, om de bewuste keus te bevorderen.

KINDEREN EN BOEKEN 1963

Het lijkt ons wenselijk om enige belangrijke gegevens uit het rapport „Kinderen en boeken” — een onderzoek naar koop- lees- en studiegewoonten van kinderen — door te geven.

Het rapport zelf — uitgave van de Nederlandse stichting voor statistiek, in opdracht van de Stichting Speurwerk betreffende het boek — met zijn vele tabellen en statistische gegevens is voor velen wellicht moeilijk verteerbaar, terwijl het toch belangrijk kan zijn om kennis te nemen van enige conclusies.

Bij een gelijksoortig onderzoek onder volwassenen in 1961 was reeds gebleken, dat ouders en school (onderwijs) 'n zeer grote invloed hebben op het ontstaan van de liefde voor het lezen. Het is 'n verheugend verschijnsel dat 71% van de ondervraagde kinderen spontaan als mogelijkheid van vrijetijdsbesteding het lezen noemt. Nog sterker spreekt het feit, dat lezen (naast de sport) als eerste keus wordt genomen uit tien mogelijkheden van vrijetijdsbesteding.

Het lezen neemt toe naarmate het kind

ouder wordt. Het belangrijkste motief om 'n boek te gaan lezen is voor het kind de ontspanning. Ze hebben niet zozeer de behoefte om door het lezen hun kennis te vermeederen. Ook de vraag of het boek spannend is of niet, is niet van doorslaggevende betekenis. Slechts twaalf procent van de kinderen vroeg om 'n spannend boek. Het boek moet onderhoudend en beeldend zijn. Meer bekend was wellicht dat jongens graag heldenverhalen lezen. Eerst wildwest-cowboy- en indianenverhalen, later oorlogs-detective- en reisverhalen. Ook het hobbyboek (vliegtuigboeken) is zeer in trek. Bekend is wellicht ook dat meisjes graag naar een echt jongensboek grijpen, hoewel het percentage meisjes, dat meisjesboeken en meisjesromans als voorkeurslectuur opgeeft, nog net iets hoger ligt. Mensen uit het onderwijs zullen het misschien betreuren dat de vraag naar stripverhalen nog steeds groot is (58%), al neemt de belangstelling hiervoor af bij hoger opleidingsniveau.

Interessant is het te vernemen dat kinderen hun ouders als de belangrijkste adviseurs bij de keuze van 'n boek noemen. Op latere leeftijd zouden dat de leerkrachten zijn. (Middelbaar onderwijs). Persoonlijk ben ik van mening dat het kind hier meer 'n „behoren” heeft uitgesproken dan 'n feitelijkheid. In de praktijk blijkt — ook het rapport geeft dit aan — dat het kind veel meer bepaald wordt in zijn keuze door „stille verleiders”, het uiterlijk van het boek of de titel. Ook de reclame van 'n leeftijdgenoot voor 'n boek werkt zeer effectief.

Uit het rapport blijkt ook dat de gang van het kind naar een openbare bibliotheek nog een zeer moeizame is. Slechts 13% van de ondervraagde kinderen leende boeken uit een openbare bibliotheek en maar 2% bezoekt geregeld de leeszaal. Hier ligt dus nog wel enig werkteerrein waarop we met vrucht, dunkt me, actief kunnen zijn. Hoe kunnen we de drempelvrees van het kind voor de bibliotheek overwinnen en hoe kunnen we het kind eenmaal in de bi-

HOLLANDIA JEUGDBOEKEN

„HET LEVEN VAN JEZUS” door Fritz en Margrit Hug.

Prachtige illustraties verlevendigen nog meer het korte, mooi geschreven verhaal over het leven van Jezus en het ezeltje, dat gelijk met hem is geboren. In protestantse geest geschreven, maar voor katholieke kinderen ook geschikt.

„EN GOD ZAG DAT HET GOED WAS”

door Fritz en Margrit Hug.

Fraaie, gekleurde tekeningen bij de summiere tekst van het scheppingsverhaal, de zondeval, de verdrijving uit het paradijs en de geboorte van Kain en Abel.

Schitterend kijkboek, ook voor de katholieke jeugd aanbevolen.

Geb. f 8,50 per deel.
Indien tesamen gekocht
f 15,—.

PETER JASPERS

„DE ENKELING” geb. f 4,90

*Een hartveroverend boek over gewone, gekke mensen in een groot gek huis.
Geïllustreerd door Mance Post.*

ANNEMARIEKE deel I, 5e druk, geb. f 4,90

ANNEMARIEKE deel II, 2e druk, geb. f 4,90

*Annemarieke, Marjolijn, Martje en René op de lagere- en middelbare school.
Bewerkingen van de bekende radioboorspelen.*

J. RIEMENS-REURSLAG

DE OUDE SPROOKJES Nieuwe goedkope herdruk, geb. f 4,90

*Verzameld en vertaald naar de oorspronkelijke teksten.
Geïllustreerd met 135 tekeningen door Toby Vos, Judith Kruys, Jos Ruting,
Henk Kabos, J. de Gruyter en Rie Kooyman.
Gebonden in afwasbare plastic kleurenband.*

D. A. CRAMER-SCHAAP

„TELEMACHOS”, de zoon van Odysseus.

*Veertien jaar is Telemachos en nog steeds is zijn vader niet terug uit de
Trojaanse oorlog. Het valt niet mee om op deze leeftijd op te treden als
wettige troonopvolger. Geill. door Friso Henstra.*

Geb. f 4,90.

(Adv.)

bibliotheek het best helpen bij de keus van een boek? Ook is het verwonderlijk, dat er nog zoveel scholen zijn die de kans niet aangegrepen hebben om het kind in de wereld van het boek in te leiden. Er zijn nog steeds veel scholen — vooral bij het beroepsonderwijs, — die niet beschikken over een behoorlijke bibliotheek.

Hoewel de kinderen het boek als cadeau hoog aanslaan blijkt daarnaast dat slechts weinig kinderen hun zakgeld gebruiken om een boek te kopen. Boeken worden niet gekocht, men krijgt ze! Het boek ligt dus nog genoeg in de cadeau-sector. Misschien ook beschouwt het kind het boek als een noodzakelijk „verzorgingsgegeven”, waarvoor de ouders verplichtingen hebben. Ouders zorgen voor eten, drinken, kleren en... boeken. Boeken heb je nodig, dus krijg je ze wel en ben je gek als je ze zelf koopt. Dit gegeven is nog minder verwonderlijk als men bedenkt dat in verreweg de meeste gevallen het zakgeld niet toereikend is om zich de luxe van het boek te kunnen veroorloven. Opvallend is dan ook dat bij kinderen met relatief veel zakgeld het kopen van boeken meer voorkomt. Wel blijven we het betreuren dat het grootste deel van het zakgeld der kinderen naar de „snoepkraam” verhuist.

Voorzover de ouders zich met de keuze van het boek voor hun kind bezig houden — dit wordt door de ouders beter en mooier voorgesteld dan het in feite is — gebeurt dit vrij willekeurig. De meeste ouders hebben geen criteria voor de beoordeling van kinderlectuur. Een abonnement op de openbare bibliotheek als cadeau bij gelegenheid van St. Nicolaas of de verjaardag zou effectiever zijn.

Tot slot nog enige conclusies uit het rapport, die opvoedkundig van belang zijn.

Het is van groot belang dat het kind reeds vroeg met het boek in aanraking wordt gebracht. Wel moeten we er voor zorgen dat dit eerste contact positieve ervaringen geeft. Onderwijskrachten in de eerste klassen der lagere school kunnen hier veel aandoen. De leesles moet

prettige ervaringen geven. Het kind moet ervaren dat door het lezen het zelfgevoel wordt versterkt. In de eerste leerkring der lagere school schijnt de gevoelige periode te liggen voor de leeslust. Kinderen met een grote leesbereidheid vertonen in hun gedrag ook de grootste aanpassing, ze zijn rustiger en meer gezeggelijk. Leerkrachten zien niet alleen een hoge correlatie tussen intelligentie en leesbereidheid, maar ook tussen leesbereidheid en het sociaal goed aangepast zijn. Pogingen nu om de leesbereidheid te stimuleren hebben het meest succes voor het achtste levensjaar. Na die tijd stoot men op vrij grote weerstand en is het pogen vrijwel tevergeefs. Hier ligt, dunkt me, een reden om meer dan tot nu toe aandacht te besteden aan deze leeftijdsgroep. Dus niet alleen of voornamelijk een kinder- en jeugdbibliotheek op onze scholen en leesalen voor oudere kinderen, maar vooral ook voor kinderen van 7 en 8 jaar.

Wat pijnlijk is het te moeten lezen in het rapport dat kinderen met geringe leesbereidheid relatief vaak worden aangehouden in katholieke gezinnen. De tegenstelling met het gereformeerde gezin is dermate groot dat dit verschil niet met een „statistische marge” weggere-deneerd kan worden. Het oorzakelijke verband wordt door het rapport niet aangegeven. Het rapport geeft feiten. Het is echter de moeite waard dat we ons op dit feit gaan bezinnen.

Als belangrijkste conclusie komt na lezing van het rapport naar voren dat het boek een zeer belangrijke rol speelt in onze samenleving, ook en vooral in de wereld van het kind en de jeugdige. Een ieder die op wat voor wijze ook — als uitgever, boekhandelaar, op school of in de openbare bibliotheek — het boek „aan de man” probeert te brengen moge weten dat hij of zij als volksopvoeder op eminente wijze werkzaam is. Deze gedachten kan ons in het werk stimuleren en dieper bewust doen worden van de grote verantwoordelijkheid zodra we ons bezig gaan houden met „Mensen en boeken”.

Fr. M. M. Steggink.

OOK ONZE KINDEREN WILLEN DE WERELD ZIEN!

Kinderen uit de Schotse Hooglanden

Kinderen uit de Schotse Hooglanden

Kinderen uit de Schotse Hooglanden

Hoezeer zijn onze opgroeiende kinderen van 10 tot 14 jaar in deze tijd, waarin grenzen vervagen en afstanden geen rol meer spelen, geïnteresseerd in het doen en laten van hun vreemde vriendjes! Het kind wil zien en boren van kinderen uit andere landen, hoe zij leven, welke spelletjes zij doen, hoe hun school eruit ziet en hoe zij hun vakantie doorbrengen. Hoe hun huizen eruit zien en hun vaders en moeders en de andere mensen uit hun land.

Dit is het grote geheim van het succes van de serie „Dit is ons land“. Geboeid lezen de kinderen de verhalen over de vreemde landen, door kinderen zelf verteld en gespannen kijken zij naar de tientallen schitterende kleurenfoto's, die elk boek begeleiden. En muistil zullen zij kijken, wanneer ook nog de „moderne toverlantaarn“ tevoorschijn is gehaald: de kleurendia-projector en die een hele serie fraaie kleurenfoto's over het betrokken land op het doek tovert, want van elk boek is óók een filmstrip met 32 kleurenfoto's (voor projectieapparaten van 24 x 36 mm breedte) in een praktische doos verkrijgbaar!

De pers oordeelde uitermate gunstig over deze boeken. Zo schreef het *Katholiek Schoolblad*: „De aardrijkskundige begrippen, die meestal niet op de fantasie van het kind werken, worden hier tot werkelijkheid.“ En de *„Twentse Courant“* oordeelde: „Ze zijn prachtig uitgevoerd met fraaie illustraties. Niets dan lof voor uitvoering en inhoud.“ In de serie „Dit is ons land“ verschenen:

„KINDEREN UIT DE EENZAME VALLEI“ (Zwitserland)

„ONZE SCHIPPERSKINDEREN“ (Nederland)

„KINDEREN UIT KLEURRIJK ITALIË“

„KINDEREN UIT KAAPSTAD“

„KINDEREN VAN DE SCHOTSE HOOGLANDEN“

„JOSÉ EN PEDRO UIT PORTUGAL“

„OP BEZOEK BIJ ONZE ZWEEDSE KARIN“

„PERICLES, ONS GRIEKSE VRIENDJE“

„MET CHRISTOPHER IN AUSTRALIË“

„EIKKY UIT FINLAND, EEN MEISJE VAN STAVAST“

„MET REZA IN IRAN“ (Perzië)

„MET MADELEINE IN PARIJS“

„KINDEREN UIT HET LAND VAN DE BERGEN“ (Zwitserland)

„MET JOSÉ IN SPANJE“

Prijs per deel f 4,90. Filmstrips: f 13,50 per ex.

AD. M. C. STOK

ZUID-HOLLANDSCHE UITGEVERS MAATSCHAPPIJ - DEN HAAG

(Adv.)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

	(volgnummer)
In dit nummer werden besproken:	
(Bamberger, R., dr., F. Brunner en F. Westphal): De bonte wereld van A tot Z (Zuid-Ned. Uitg.), 192 p. — VIa-b	8582
Berends, M.: Zij werden sterren (Helmond), 80 p. — V, JM	8571
Boumans, B. J.: Dagboek van een schildpad (Spaarnestad), 72 p. — VIb van de Burgt, N.: Bij boer Baak (Duwaer), 39 p. — VIc	8548 8532
van de Burgt, N.: Bij Daan en Dien (Duwaer), 39 p. — VIc	8534
van de Burgt, N.: Bij Wout Wacht (Duwaer), 39 p. — VIc	8533
Burland, C. A.: De Grieken (Nijgh & Van Ditmar), 93 p. — VIa	8562
Burland, C. A.: De Noormannen (Nijgh & Van Ditmar), 91 p. — VIa	8561
Cocagnac, A. M.: Het ezeltje van Balaâm (Helmond), 24 p. — VIc, †	8584
Cocagnac, A. M.: Toen David nog jong was (Helmond), 24 p. — VIc, †	8586
Cocagnac, A. M.: Zacheüs de tollenaar (Helmond), 24 p. — VIc, †	8585
Defoe, D.: Robinson Crusoe (Lanteern), 216 p. — VIa	8563
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld 4 (Standaard-Bkh.), 152 p. — VIa, JM	8580
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld 5 (Standaard-Bkh.), 152 p. — VIa, JM	8581
Dorst, J.: De wereld der vogels (Helmond), 93 p. — VIa	8574
Elting, M.: Het antwoordenboek (Zuid-Ned. Uitg.), 157 p. — VIa-b	8583
Feenstra, R.: Jan, pak an! (Van Goor), 168 p. — VIa, J	8596
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de bankbiljettenvervalsers (Ten Brink), 123 p. — VIa	8564
Graham, E.: De kinderen die in een schuur woonden (Ten Brink), 185 p. — VIa-b, JM	8555
Green, W.: Wat is dat voor een vliegtuig? 1963 (Holland'a), 296 p. — V	8575
Grund, J. C.: Pietro heeft een vriend (Spaarnestad), 103 p. — VIa, J	8560
Hagers, E.: Marga, mijn moeder (Malmberg), 167 p. — V, M	8598
Hill, T.: Davy Crockett (Ten Brink), 125 p. — VIa-b, J	8554
Holmberg, A.: Margareta's dagboek (Spectrum), 160 p. — IV-V, M	8567
Hoppen, H.: Geen tijd voor dromen (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	8566
Johns, W. E.: Biggles in Arabië (Spectrum), 159 p. — V, J	8565
(Kalmijn-Spienburg, J.): Hoor, de klokken luiden (La Rivière & V.), 192 p. — VI, a-b-c, P	8588
Ketting, K.: Ekko de eend (Spaarnestad), 69 p. — VIc, JM	8543
Lanckneus, M.: 't Geheimzinnige portret van tante Kamelia (Sinite Parvulus), 54 p. — VIb	8549
Lansdown, G. N.: Hoe de krokodil zijn tanden kreeg (Van Goor), 35 p. — VIc	8539
Lansdown, G. N.: Hoe het komt, dat de giraf niet praten kan (Van Goor), 36 p. — VIc	8536
Lansdown, G. N.: Waarom de kiwi niet kan vliegen (Van Goor), 32 p. — VIc	8538
Lansdown, G. N.: Waarom de leeuw brult (Van Goor), 32 p. — VIc	8535
Lansdown, G. N.: Zo komt de zebra aan zijn strepen (Van Goor), 36 p. — VIc	8537
Laurey, H.: De geheimen van Turilan (Holland), 31 p. — VIc, JM	8545
Lynch, P.: Wereldgeschiedenis voor de jeugd 1 (Spectrum), 127 p. — VIa	8577
Lynch, P.: Wereldgeschiedenis voor de jeugd 2 (Spectrum), 128 p. — VIa	8578

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

J. W. Teacher heeft in *Het koeienbal en andere kinderversjes* met kinderlijke geest een twintigtal nonsensrijmpjes bijeengezet. Het is jammer dat de primitieve verstechniek geen recht doet weervaren aan de goede vondsten. Onbeholpen strompelen de versjes voort, bijna zonder leestekens, in de slechtste sinterklaastraditie. Toch zullen de kinderen wel gnuiven en ook nog een goed lesje meenemen. Maar van een succes mag men niet spreken. (f 2,25).

Pimpeltje en zijn bureu door *Maria van Hollandt* is ook zwak. Kabouter Pimpeltje woont met zijn vrouw en kinderen in het bos in een oude theepot. De kleintjes beleven enkele avontuurtjes in en buiten school en de familie maakt kennis met de nieuwe bureu, een muizen-gezin. Een en ander is vrij flauw verteld met veel verkleinwoordjes. De hoofdstukken worden afgewisseld met kreuple rijmen. Ook bij voorlezen zal het de kleintjes niet veel doen. (geb. f 2,50).

Guido Staes schreef *Patrick en de klokken*, een eenvoudig verhaaltje over een carrillon dat met behulp van Patrick,

het neefje van de beiaardier weer in zijn oorspronkelijke staat kan worden teruggebracht. Het is een leuk vertelstuk voor kleine kinderen, maar de lelijke illustraties en het Vlaamse taaleigen maken het boekje minder geschikt. (f 1,25).

Willy Schermelé heeft weer enkele deeltjes toegevoegd aan haar „Winkie-serie” en bovendien een nieuwe reeks op stapel gezet, de „Peppie-serie”. De deeltjes 4, 5 en 6 uit eerstgenoemde reeks zijn getiteld: *Winkie en zijn woudvriendjes*, *Winkie en Twinkie Toef* en *Winkie en zijn toverfluit*. Merkwaardigerwijze lijkt deel vier eigenlijk het eerste van de serie te moeten zijn, want hierin wordt verhaald hoe het moederloze manneke van huis wegloopt en in het bos vriendschap sluit met de woudbewoners. In deel 5 vieren de dieren het Kerstfeest, waarbij het vertellen van het Kerstverhaal door een haas en het zingen van Kerstliederen door de verzamelde dieren toch wel ietwat profanerend aandoet. En in deel 6 brengt Winkie dan redding in allerlei nare situaties, met behulp van zijn toverfluit. Tekst en illustratie doen honneponnig aan. De deeltjes laten zich moeilijk afzonderlijk lezen en daarom ver-

8604
t/lr.
8609

zuimt de schrijfster niet, om aan het einde te verwijzen naar de andere delen van de serie. Een zwakke reeks.

(p. dl. geb. f 1,20)

In de nieuwe serie van dezelfde auteur speelt Peppie de hoofdrol, het oudste poezenkind uit het gezin Mauw. Eerst wordt *Peppie, het poesje* aan ons voorgesteld in huiselijke taferelen, waaruit blijkt dat de kleine wildebras aan haar moeder heel wat last bezorgt. *Peppie en Prikkelkje* beschrijft de ontmoeting van de kleine poes met een zielig egeltje, dat zijn vader en moeder kwijt is en daarom bij Peppie thuis mag blijven wonen. In het derde deel is moeder afwezig en *Peppie past op*.

Maar natuurlijk wordt het een grandioze knoeiboel in de keuken. Het is de vraag of de kleuters de huishoudkundige blunders van Peppie zullen doorzien, maar het boekje is voor pientere kinderen wel amusant. Als geheel is deze nieuwe serie beter dan de vorige, al blijft de tekst nog al eens te ver van het kinderlijk taalniveau verwijderd.

(p. dl. geb. f 1,75).

8610 *Lea Smulders* vertelt op rijm van *Het girafje, waar iedereen om lachte*. In het dorp Bamersfoort gaat alles er maar

slordig aan toe tot koning Leeuw komt kijken en het girafje, dat door iedereen om zijn lange nek werd uitgelachen, tot

burgemeester benoemt. Vanaf dat ogenblik gaat het beter omdat de giraf alles zo goed kan overzien. De dieren in dit rijmverhaal vertonen menselijke hebberlijkheden, terwijl zij tevens als dier blijven getypeerd: het luie varken, de sluwe vos, de snoepgrage beer. Het geheel is vlot verteld, misschien iets te veel op routine, maar het blijft toch een vermakelijk boekje, waarin Arie Tecuwisse leuke prenten tekende. (geb. f 1,50).

Kom maar gauw terug! door *Dolf Verroen* geeft zeer eenvoudige gebeurtenissen uit het kleuterleven, fris en gezellig verteld in korte zinnnetjes. Dolfje woont in Amsterdam en hij mag ver weg gaan logeren bij Opa en Oma. Hij amuseert zich daar best, want Opa heeft alle tijd om met de kleine man op pad te gaan. Zelfs krijgt Dolfje zo maar een prachtige spoorrein cadeau. En hij kan fijn spelen met Jaap, die naast Opa woont. Het boekje is kwiek uitgegeven met aardige illustraties door Babs van Wely.

(geb. f 2,90).

Anke de Graaf schreef *Avontuur in het donkere bomenbos*. Kabouterkoning Soezebol is het regeren beu en Rappestap neemt de taak van hem over. Deze maakt zich niet moe maar heeft heel veel goede plannen, die hij door anderen laat uitvoeren. Zodoende krijgt hij grote faam en wordt definitief tot opvolger van koning Soezebol gekozen. Nog even ontstaat er verwarring als vreemde wezens in het bos verschijnen, maar gelukkig blijken dat onschuldige feeën te zijn en het boek kan eindigen met een prachtig feest. Veel inhoud heeft het verhaal-tje niet en ook de teneur wordt niet erg duidelijk. Maar het blijft toch wel een geschikt boekje. (geb. f 1,75).

Klaas en Koos en het bootje door *Murk A. J. Popma* vertelt, hoe de wind het klompe-bootje van de beide jongens mee het bos in neemt. Gelukkig vindt de hond van de klompenmaker het bootje terug, maar bovendien krijgen de vrienden van die aardige man een nieuwe boot. Een aardig verhaaltje. In vrijwel alle zinnen zijn woorden beklemtoond,

hetgeen het lezen niet vergemakkelijkt. Matig. (f 0,60).

Kareltje Weaver, waarover *Bouke Jagt* schrijft, is een klein spinnetje dat aan alle dieren om hem heen naar het waarom van hun handelen vraagt. Daarom vinden ze hem maar lastig en worden wel eens boos, vooral als zij zelf geen antwoord op al die moeilijke vragen weten. Het boekje is wel een beetje over de hoofden van de kinderen heen geschreven. Misschien zet het hen echter aan het denken. De uitgave is aantrekkelijk verzorgd. (geb. f 3,50).

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Professor Zegellak en Lodewijk Losbol door *Daan Zonderland* vertelt hoe de professor en zijn vrouw Zieltje op zoek gaan naar de eigenaar van hun huis om hem de huur te kunnen betalen. Zo vinden zij Lodewijk Losbol, een vreemd mannetje dat telkens in moeilijkheden raakt omdat zijn hoofd letterlijk op hol slaat. Hierdoor en ook nog door allerlei bijkomstigheden krijgt de professor weer alle kans om zijn slimme toverkunsten en domme ingrepen te verrichten. Een spits kolderverhaal van goed gehalte. Het blijft overigens de vraag of tweehonderd bladzijden absurditeit niet te veel van het goede zijn, temeer omdat het totaal op slechts enkele vondsten wordt gebouwd. Humor heeft geen onbepaalde elasticiteit. (f1,25).

Michael Ende schreef een vervolg op „Jim Knoop en Lucas de machinist” onder de titel *Jim Knoop en de wilde 13*. Weer gaan Jim en Lucas de vreemdste avonturen tegemoet. Met Emma, hun trouwe locomotief, zeilen zij van het eiland Lommerland weg. Later bouwen zij de machine zelfs om tot een „perpetuumobil”, waarmee ook gevlogen kan worden. Zij gaan in de Barbaarse Zee een grote magneet zoeken, ontdekken

het geheim van de eerste zeekoning Goeroemoesj, bereizen China waar zij de schijnreus ToerToer terug zien, vinden een stad op de bodem van de zee en strijden met succes tegen de wilde 13, de wrede zeeroovers. Het boek is een aansenschakeling van dwaze invallen, waarbij de fantasie niets te dol is. De tekeningen zijn mede in dit spel opgenomen. Dit deel neigt echter naar overlading, waardoor het lange verhaal vermoeiend gaat werken. Toch nog wel een onderhoudend boek. (geb. f 5,90).

Patrick plukt de lente door *Guido Staes* verhaalt hoe het schoenmakerszontje Patrick de komst van de lente wil bespoedigen om de arme Zuidenwind te bevrijden van zijn ruwe vijand Noordenwind. Met de hulp van de kerkklokken en een steeds meegroeiende toverladder, plukt hij de ster waarop de lente woont. Een geschikt vertellinkje met soms te „literaire” wendingen. (f 1,25).

Guido Staes vertelt ook van *De oude sleepboot*, die uit afgunst verkeerde raad geeft aan een jong sleepbootje dat daardoor verongelukt. Een diepe vernedering brengt de schuldige echter tot bezinning en door een edelmoedige daad herwint hij de waardering van de andere sleepboten. Het rommelige verhaal brengt door een achterdeur weer heel de oude rompslomp van beloonde braafheid en gestrafte ondeugd binnen. Een matig boekje. (f 1,25).

De pinguïn *Wiggelwag*, waarover *G. Sprang* vertelt, vindt het te vol op het eiland Nokopapakoko en hij zwemt daarom naar een naburige ijsberg. Daar wordt zijn leven bedreigd door een ijsbeer, maar onze vriend wordt opgepikt door een voorbijvarend schip. Als hij een klein meisje heeft gered dat overboord gevallen was, wordt Wiggelwag geëerd en verwend. Tenslotte belandt hij bij een rijke heer in Melbourne, die het dier als portier en trekpleister gebruikt voor zijn hotel. In de warme zomer wordt de pinguïn ziek en een oude vriend brengt hem snel terug naar het Zuidpoolgebied. Een geestig verhaal, leuk verteld en amusant geïllustreerd.

8617

8618

8619

Echt gezellige lectuur, die zich ook uitstekend leent om te worden voorgelezen. (f 4,—; geb. f 4,95).

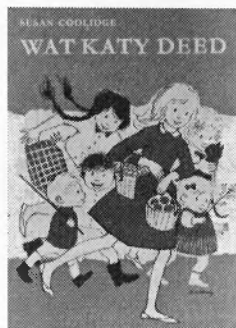

8620 *Kathleen Fidler* schreef *De Deans volgen een spoor*, een gaaf en sfeervol verhaal, dat goed wordt verteld en waarin de verhouding tussen kinderen en volwassenen met een natuurlijke gevoeligheid wordt weergegeven. De Deans helpen een oude vrouw uit de misère en zorgen er voor, dat een infame antiquair geen misbruik kan maken van haar onwetendheid. Coby C. M. Krouwel geeft het boekje goede illustraties mee. (f 1,50).

8621 Het aloude probleem van het moederloze meisje, dat haar schooljuffrouw als stiefmoeder krijgt, komt weer eens ter sprake in *Een moeder voor Anita* door *Mia Bruyn-Ouwehand*. Voor de tweede moeder haar intrede doet, heeft Anita heel wat moeilijkheden veroorzaakt met haar opstandige gedrag. Een beetje ouderwets en een tikje sentimenteel, maar toch nog wel geschikt. (f 2,20; geb. f 2,95).

8622 *K. Norel* probeert in 't is *Oranje*, 't blijft *Oranje* de jeugd te interesseren voor de tijd van de Franse bezetting. Hij voert daartoe een zeer Oranje-gezinde familie in de periode 1811-1813 ten tonele en maakt op volkomen verantwoorde wijze gebruik van historische feiten. Het resultaat is een aardig leerboek over een belangrijke periode van onze vaderlandse geschiedenis. (geb. f 1,30).

Susan Coolidge vertelt in *Wat Katy deed* over de zes kinderen van dokter Carr, die een vrolijk en dartel stel vormen. Vooral Katy, het oudste meisje is een wildebras en bezorgt tante Izzie, die na moeders dood de huishouding doet, heel wat last. Bij een val van de schommel loopt Katy zwaar rugletsel op en ze moet jarenlang kuren. Haar nicht Helen die zelf blijvend invalide is, helpt haar liefderijk door de moeilijkheden heen: Katy leert zich verdienstelijk maken en aan het einde van het boek is het herstel nabij. Dit gevoelige boek heeft zowel speelse als serieuze inhoud. Het leven

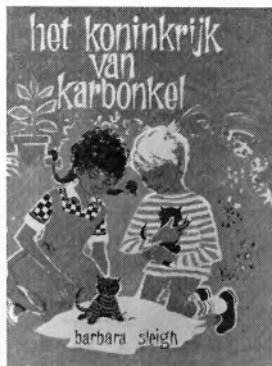

wordt gelovig aangevat en daardoor heeft het verhaal een sterke positieve waarde. Een warme aanbeveling waard! (f 4,—; geb. f 4,95).

De tweeling Peter en Paul staan in het boek van *Co van der Steen-Pijpers* volhardend en opofferend *Op de bres* voor hun bedlegerige kameraad, die dank zij hun hulp mee over kan gaan naar de tweede ulo-klas. Een uitgesproken pedagogisch vriendenverhaal in protestantse sfeer. Ondanks verschillende ondeugende streken van de tweelingbroers is het boek toch te braaf om de doorsnee-jongens te boeien. (geb. f 1,25).

Het koninkrijk van Karbonkel door *Barbara Sleight* is een vervolg op „Karbonkel” en opnieuw komen de kinderen Rosemarie en John in contact met de zwarte kat, die nu hun hulp inroept om zijn koningskinderen te beschermen. Zelf moet hij intussen naar een vergadering

bij de keizer van de katten. Weer laat mevrouw Cantrip hun de dieren-taal ver-

staan, telooft maken zij gebruik van de vliegende schommelstoel en John raakt voor enige tijd onzichtbaar. Het blijde slot brengt zelfs de bekering van de ake- lige heks. Dit kostelijke fantasie-verhaal is zorgvuldig doordacht en geschreven, vol geestigheid en detaillering. Het kan ook zeer goed afzonderlijk gelezen worden. (geb. f 3,90).

6 *M. A. M. Renes-Boldingh* schreef een eenvoudige vertelling onder de titel *Het geheim van de Vinkensteeg*. Een groepje „arme” plattelands-kinderen beleeft avontuurtjes en hun hond Bello speelt daarbij een grote rol. Op het grote Vinkenveld worden houten huizen ge- bouwd voor een bleekneusjes-zomerkamp en de ouders van de tweeling Aart en Mijntje worden als kampbewaarders aan- gesteld. Het boekje is te zwaar geladen met vrome uitlatingen en wenken. (geb. f 1,40).

7 *Het woelige zestal*, waarover *Kathleen O'Farrell* schrijft, wordt gevormd door de drie jongens en drie meisjes van de familie Lattimer, die een maand lang in Londen bij een nicht mogen logeren. Nicht Annabelle is een volkomen ver- rassing voor hen: jong, artistiek en levens- lustig. Er volgen interessante gebeurte- nissen bij het bezichtigen van de stad, met het antieke autootje van de nicht, met een Italiaanse graaf en een vrolijk

toneelspel. Een geestig boekje, dat in katholiek milieu speelt, al wordt dit nau- welijks geaccentueerd. (f 1,25).

Malcolm Saville ontsluit *Het geheim van het eenzame huis*, of liever gezegd: dat presteren de acht leden van de „Een- zame Sparreboom-club”, die tijdens een korte wintervakantie een bende schapen- rovers weten te ontmaskeren. Aan span- nende situaties geen gebrek: heidebrand, gevaarlijke bloedhonden, een voorspellen- de droom en nog meer. Geen groots werk, maar het zal de jongens wel sma- ken. (f 1,25).

Alle begin is... heerlijk! schreef *Jetty Donker* boven het verhaal van Maarten en Marjolijn, die een nieuw broertje of zusje zullen krijgen. Ze zijn erg enthousiast, maar moeder waarschuwt dat de twee oudsten misschien jaloers zouden kunnen worden op de baby. De kinderen weten de gebeurtenis echter zeer positief te verwerken. Er schuilt wel wat over- drijving in het boek; welke normale jongen reageert op het nieuws van de komende gezinsuitbreiding met: „Ik heb er gewoon geen woorden voor, zo onge- looflijk heerlijk vind ik het”? Maar meisjes van 9 tot 11 zullen het misschien vertederd lezen. (geb. f 2,90).

Het levensverhaal van *De verkennen* *André de Thaye*, die in 1926 op 14-ja- rige leeftijd stierf, getuigt zeker van dapperheid en volledige overgave aan Gods wil. De anonieme auteur bezon- digt zich echter te zeer aan zoetelijkheid en overdrijving, waardoor het voorbeeld van de ferme André de jeugd minder zal aanspreken dan was verdiend.

(f 1,25).

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Willy Vandersteen is na het succes van „Suske en Wiske”, „Bessy” e.a. aan de Indianenboeken van Karl May begonnen. Verschenen zijn reeds *Old Shatterhand* en *Winnetou*. Men heeft getracht er een stripverhaal van te maken: de strip is geslaagd, maar het oorspronkelijke boek is nergens meer. Van Old Shatterhand is

8628

8629

8630

8631

8632

nauwelijks meer over gebleven dan een soort gangster en van de oorspronkelijke sfeer is niets meer terug te vinden. Men kan er moeilijk enthousiast over zijn.

(p. dl. f 1,90).

8633 *Johan de Vries* schreef een derde deel over Witte Wolf onder de titel *Witte Wolf valt aan*.

Witte Wolf, het opperhoofd der Delawaren die in Alaska gevestigd zijn, is een goed vriend voor de immigranten. Hij helpt hen bij hun vestiging, maar er moeten ook vele vijanden op een afstand gehouden worden. Vooral de verraderlijke Giftige Spin bezorgt heel wat last. Goede lectuur met een positieve strekking. (geb. f 2,90).

8634 Ook in de „Heroïca-Bibliotheek” verschenen weer enige nieuwe delen: bewerkingen van bekende boeken. *De laatste der Mohikanen* door *James Fenimore Cooper* is het bekende indianen-epos rond Uncas, de laatste drager van de Blauwe Schildpad. Maar het verhaal is zodanig verknipt, dat Uncas er eigenlijk niet meer aan te pas komt. *De piraat* door *Walter Scott* heeft het kapersleven vaarwel gezegd en wijdt zich aan de opvoeding van zijn zoon. Allerlei ingewikkelde familieomstandigheden worden tot klaarheid gebracht, maar het speelt allemaal tussen volwassenen, zodat men niet goed ziet, hoe dit de jeugd kan interesseren. In beide delen is weer hetzelfde verhaal in beeldvorm tussengevoegd, nog steeds een vreemde combinatie. Geen aanbeveling.

(p. dl. geb. f 2,75).

8636 *Leopold Vermeiren* schreef *De Rode Ridder op de brandstapel*. De kruisvaarder Johan is vele malen de sultan van Antiochië te slim af geweest, maar tenslotte wordt hij toch gevangen genomen. Op het nippertje weet hij aan de brandstapel te ontkomen. Het is ook deze keer jammer van dit nummer in de Vlaamse serie, dat het krioelt van de gallicismen. Voor de Nederlandse jeugd ongeschikt. (geb. f 4,90).

8637 *Biggles bij Scotland Yard* door *W. E. Johns* zal de jeugd wel weer weten te boeien. Als Biggles, op zoek naar een

goudschat, verborgen op een eiland, eenmaal weet met wie hij te doen heeft, wordt hij uitermate voorzichtig, omdat hij bij ondervinding weet dat zijn tegenstander, een nazi-officier, voor geen moord terugdeinst. Natuurlijk krijgt Biggles zijn vijand op de knieën: de schurk zinkt weg in een moeras en het goud is terecht. (f 1,25).

Jacht op de zwarte olifant door *Virginia Frances Voight* is een spannend jeugd-

verhaal met frisse dierenliefde. Het Amerikaanse circus waar de wees Dilly de olifanten verzorgt, krijgt een prachtig nieuw exemplaar. Ebo treurt echter om zijn vroegere verzorger. Als de circus-knecht Jay hem getreiterd heeft, breekt de olifant uit en richt grote schade aan. Opsporen en doodschieten lijkt het enige wat er op zit. Maar Dilly weet de olifant te redden. De wedloop wordt een adembenemend avontuur, met een nederlaag voor de valse Jay en een stralend happy end als Dilly door Ebo volop wordt geaccepteerd. (f 1,25).

De club der waaghalzen door *I. Stalis* is op zichzelf een interessante geschiede-

nis. Het gaat om de ontmaskering van een bende, die op verboden wijze jenever stookt in een woud. De verteltrant is echter niet geslaagd: de jongens spreken elkaar toe in plechtige zinnen en ook de Vlaamse uitdrukkingen en zinswendingen maken het boek minder geschikt voor de Nederlandse jeugd.

(f 4,—; geb. f 6,30).

Johnny Peters en het monster van Loch Lennha door *Frank Vernooij* is eveneens op zijn hoogst middelmatig te noemen. De nieuwsgierigheid van Johnny en zijn vrienden naar het geheim van Loch Lennha wordt al meteen beantwoord met gewerschoten. De jongens zetten echter door en zij slagen er in, een enorm smokkelaarsnest op te rollen. Een boek, zoals er al zo veel zijn: veel geschiet, gesluip en stoerdoenerij.

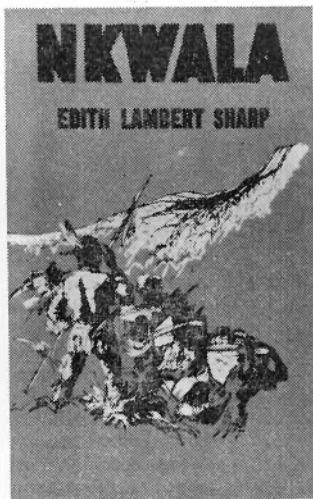
(geb. f 2,50).

Australië, doe open! deel 2 door *Cor Bruijn* is misschien niet een boek om in één ruk uit te lezen, maar wel een boek met waardevolle en leerzame inhoud.

Het tweede deel van de expeditie door de binnenlanden van Australië naar Port Essington vergt het uiterste van de krachten van de leider Leichhardt en zijn uitgeputte mannen. De strijd tegen honger en dorst stelt hoge eisen aan hun doorzettingsvermogen. Een grote tegenslag is het verlies van een aantal pakpaarden, waardoor Leichhardt genoodzaakt is afstand te doen van zijn kostbare plantenverzameling. Met ontroering zien de mannen na vijftien maanden eidelijk de bewoonde wereld terug. De schrijver heeft op overtuigende wijze de zware tocht geschilderd. Een mooi boek. (geb. f 6,90).

Nkwala door *Edith Lambert Sharp* geeft de edele geschiedenis van een Indianenjongen die tot de mannen wordt toegelaten. Nkwala van de Spokanestam ondergaat het initiatie-ritueel. Op een eenzame rots brengt hij vier dagen door, om van de God van de Dageraad het teken te verkrijgen dat hem een eigen dans, een lied of eigen naam zal geven. Geen teken komt. De stam beziet Nkwala met groeiend respect: daar zit misschien een

medicijnman in. Dan dwingt een grote droogte de Indianen om hun geliefde woonoord te verlaten en hun toevlucht te zoeken op verboden gebied. Daar heersen dood, haat en oorlog. Onder een sfeer van groeiende dreiging hervat Nkwala zijn ritueel. In een meeslepende

climax weet hij zijn stam te redden, man te worden en een laatste offer te ontgaan. Een boek vol menselijke wijsheid en kracht: vol stralende voorbeelden van trouw en plichtsbefef en schone gezinsdeugden. Miep Diekmann heeft gezorgd voor een prachtige vertaling, waarin slechts af en toe het jii-gebruik een vals nootje mengt. (geb. f 5,90).

De ark van Noach door *Margot Benary-Isbert* is eveneens een opbouwend boek waarin de prettige gezinssfeer en daadwerkelijke naastenliefde weldadig aandoen. Gevlucht uit Pommeren zwerft het doktersgezin Lechow waarvan de vader in Russische krijgsgevangenschap is, van het ene kamp naar het andere. Ze komen in Hessen terecht bij een oude dame. Het zijn barre oorlogsjaren, maar het gezin weet het hoofd boven water

8643

te houden. De twee oudste kinderen krijgen werk op een boerderij en het gezin

vindt eindelijk een tehuis in een omgebouwde treinwagon, de „Ark van Noach”, waar hun vurigste wens, de behouden terugkeer van vader, met Kerstmis in vervulling gaat. Een fijn boek.

(geb. f 3,90).

- 8644 *De „Nelson” krijgt haar bemanning* door *Peter Dawlish* zal vooral de jongens aanspreken, die al enigermate op de hoogte zijn van de zeilsport. Vijf Engelse jongens krijgen de kans om onder leiding van een oude zee-kapitein een Frans krabbenvissers-vaartuig op te kafateren, dat na de oorlog onbeheerd in Engeland is achtergebleven. Ontsnapte Duitse krijgsgevangenen gaan er echter met de schuit vandoor terwijl de jongens aan boord slapen. Maar dezen weten hun boot te heroveren en na veel rondzwaken worden ze gered. Als beloning mogen zij dan het schip houden. Door de uitvoerige beschrijving van de restauratie-arbeid kon veel wetenswaardigs over zeilschepen worden ingevoegd. De actie tegen de Duitsers is spannend beschreven. (geb. f 5,90).

- 8645 *P. de Zeeuw J. Gzn.* schildert in *De Hooiplukkers van Lochem* de situatie in 1590. De Spanjaarden, de list van Breda nog in het geheugen, willen Lochem innemen door middel van drie

wagens hooi waarin soldaten zijn verborgen. De verrader die hier achter zit, heeft echter niet voldoende rekening gehouden met enkele jongens die hem te slim af zijn. Een frisse vertelling, waarin de verraderlijke rol van de pastoor van Zutfen beter niet had kunnen worden geruggereerd. (geb. f 1,35).

De schrijfsters *Ina van Velsen* en *Marga van Renkum* brengen in één band ieder hun eigen verhaal: *Inge zet de boel op stelten/Verstekelingetje*. In het eerste verhaal wordt het achterbuurtkind Inge opgenomen in het gezin van het schoolhoofd, waar zij heel langzaam went. Het andere verhaal bereikt men door het boek om te keren: *Matty Verhoek* verstopt zich op de boot van haar vader als zij van school een slecht rapport heeft mee gekregen. Ze beleeft allerlei kleine avontuurtjes, maar tenslotte komt alles nog terecht. Beide vertellingen zijn niet onaardig, maar doen wat ouderwets aan. (f 1,50).

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Het Kerstfeest van Magdalena door *Suzanne Boland* vertelt, hoe *Magdalena*, het kleine schenkstertje dat op een 15e-eeuws schilderij in een museum voorkomt, een jonge schilder inspireert. Wanneer in de Kerstnacht, evenals in andere nachten, om middernacht de kinderen van de schilderijen gaan spelen, sluipt *Magdalena* het museum uit en loopt een kerk binnen. Daar hoort zij de smeekbede van de jonge schilder en wanneer deze haar ziet, betekent dat een ommekeer in zijn loopbaan. Zijn volgende schilderij is er een van het meisje uit de 15e eeuw. Deze verzorgde uitgave met zeer gevoelige illustraties is te weinig op de jeugd gericht en zal eigenlijk alleen volwassenen kunnen boeien.

(geb. f 3,50)

Margo Driebergen schreef *Sietske vindt haar geluksster*. Hier volgt een aankomend privé-secretaresse een perfecte

voorganger op en dat geeft vooral met Sietskes karakter nogal wat moeilijkheden bij de oom, in wiens dienst zij staat. Er zijn beschrijvingen van boze en goede uren voor het meisje, maar het geheel brengt het niet veel verder dan oppervlakkige ontspanning, waarin het boeiende ontbreekt en geen andere kwaliteiten dat gemis vergoeden.

(geb. f 3,90)

49 *Lenora Mattingly Weber* schreef weer een nieuw deel in haar reeks, onder de titel *Bonnie op reis*. Bonnie krijgt een prachtige kans voor een vakantietrip als zij haar neefje bij zijn ouders mag gaan terugbezorgen. Broer Johnny zal ze met de auto brengen. Maar het wordt een gecompliceerde tocht, omdat ook nog een oudere dame, een meisje en een paard als lifters worden meegenomen. Het geld raakt op en er ontstaan onderlinge wrijvingen. Tenslotte dreigt zelfs de politie in te grijpen. Het is niet allemaal waarschijnlijk, maar wel goed gek. Amusant verteld in wel wat te kleine letter. Leuke ontspanningslectuur. (f 1,25)

50 *Esther Hagers* bespreekt in *Ik hoor bij jou, Paulien* vooral de eenzaamheid van meisjes in de puberteit. De ouders van Paulien wonen in Egypte, zij is in Nederland bij een oom en tante, met wie zij weinig contact heeft. Op de dansles ontmoet Paulien een aardige jongen, maar als hij opdringerig wordt, trekt het meisje zich weer terug. Na veel eenzaamheid treft zij in Huub een eerlijker kameraad. Wellicht zullen meerdere meisjes zichzelf herkennen in de levensproblematiek van Paulien. Enige sentimentaliteit valt echter in het boek niet te ontkennen.

(geb. f 3,90)

51 *Het doek gaat open* door *Annet van Batum* beschrijft, hoe Netty na haar eindexamen voor korte tijd bij 'n toneelgezelschap optreedt als hulpje achter de schermen. Opgevoed in een klein, benauwd kringetje komt zij nu terecht in een volkomen andere wereld, waar zij zich al spoedig thuis voelt. Zij leeft mee met deze jonge mensen, die eerlijk en open voor alles uitkomen en fel meeleven met het wereldgebeuren. Het boek is zeer

goed van taal en stijl, maar de sfeer is niet geschikt voor te jeugdige personen. Zoals Netty over haar moeder spreekt, kan het amper door de beugel. Ook een geval van ongehuwd moederschap wordt zonder commentaar vermeld. Als boek om in een club meisjes te bespreken, lijkt het heel geschikt. Voor de grote massa echter niet. (geb. f 4,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Billie Bradley en haar spookhuis van *Janet D. Wheeler* vertelt van de onverwachte erfenis — een oud huis — voor Billie. Tijdens een vakantie vinden de heldin en haar kornuiten een belangrijke geldschat waarmee het dure beeld betaald kan worden dat door hun schuld gebroken was. Van veel inspiratie geeft ook dit deel geen blijk. (f 1,50)

In het volgende deel, *Billie Bradley als detective*, spelen zich rond Billie wonderlijke dingen af, waarbij haar hele omgeving van harte meeleeft. Het gaat om een schat die ze samen gevonden hebben, maar die ook weer wordt gestolen. Gelukkig veroveren ze na veel avonturen de schat terug en tevens vinden ze de verloren gewaande broer van een oude dame, die ze onder trieste omstandigheden hebben leren kennen. (f 1,50)

Ook *Billie Bradley op kostschool* is geschikte lectuur voor meisjes. Dank zij een erfenis kan Billie naar kostschool, waar tussen vele avonturen een soort hongeroproer het hoogtepunt vormt. (f 1,50)

Tenslotte werd ook *Billie Bradley op vuurtoreneiland* herdrukt. De jongelui maken een schipbreuk mee en redden drie kinderen. Met deze gebeurtenis zijn tevens diverse mensen van valse verdenking bevrijd. Nogal huilerig. Voor regenachtige dagen. (f 1,50)

Luuk als redder door *Aafje Bruijn* is al eerder verschenen onder de titel „Luuk komt te hulp”. Luuk, de vrolijke kwajongen, breekt zijn been en wordt nu

door zijn verdriet een driftige, moeilijke vent. Na vele mislukte pogingen van

anderen, slaagt zijn tante, die verpleegster is, er in om de jongen weer op te vrolijken. Een boeiend, levensecht boek met kostelijke tekeningen van Bettien van Lookeren Campagne. Aanbevolen.

(f 3,—; geb. f 3,95)

- 8657 *Winnie-de-Poeh* door *A. A. Milne* heeft men geen aanbeveling meer mee te geven. De avontuurtjes van de speelgoedbeer zijn al vele malen nagebootst, maar nauwelijks te overtreffen. Ook de illustraties van E. H. Shepard blijven juweeltjes in het genre.

(f 4,—; geb. f 4,95)

- 8658 *Alice's avonturen in wonderland* door *Lewis Carroll* is in deze herdruk met de oorspronkelijke tekeningen uit 1865 door John Tenniel het lezen en herlezen nog steeds ten volle waard.

(f 2,20; geb. f 2,95)

- 8659 *Kleine Sjang en zijn vriendjes* door *E. F. Lattimore* beschrijft het huiselijke, knusse dagelijks leven van het kleine Chineesje, dat met gezinsleden en vriendjes zijn geringe avontuurtjes beleeft. De illustraties zijn volkomen bij deze stijl aangepast: uiterst eenvoudig en toch karakteristiek. Ook zeer geschikt om voor te lezen. (geb. f 3,90)

- 8660 Het kleuterprentenboek *Bij Kiki thuis* ziet er snoezig uit, maar vertoont teveel inconsequenties in de achtereenvolgende platen. Dit zal de scherpe kindergen

niet ontgaan, maar als geschenboekje voldoet deze uitgave uitstekend.

(geb. f 1,75)

Plofje de olifant, ook een „Gouden Boekje”, werd geschreven door *K. Jackson* en *B. Jackson*. Het verhaaltje heeft niet veel om het lijf: een klein olifantje wordt geplaagd om zijn slobberige vel en gaat van alles proberen om er mooier uit te zien. Zelf vertellen bij de kleurige platen zal wel het beste zijn. (geb. f 1,75) *Poes Pinkie* is door dezelfde auteurs verzorgd en verhaalt wat een poes op een dag al zo beleven kan, wanneer zij in een oude hoed ontwaakt. Een aardig prentenboekje. (geb. f 1,75)

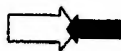
Nummer 6 van de herdrukte „Gouden Boekjes” heet *Vijf brandweermannetjes* en is geschreven door *Marguerite Brun* en *E. T. Hurd*. De brandweer moet het huisje van de familie Lutteput blussen. Tante Mina is te dik voor het valscherms, maar wordt toch door een dapper brandweermannetje gered. Kleurige tekeningen om bij voor te lezen. (geb. f 1,75)

Ook nummer 18 van deze serie is herdrukt: *Roodkapje* door *Annie M. G. Schmidt*. Bekoorlijk naverteld, met weglating van lugubere details. (geb. f 1,75)

Nummer 21 is *Het Koekemannetje* door *Nancy Nolte*. Het mannetje is ontsnapt uit de keuken waar het gebakken werd. Hij is verscheidene snoeplustige dieren te slim af, maar Reintje de Vos krijgt hem toch te pakken (geb. f 1,75)

Tenslotte nr. 26: *Mannetje Nies* door *Olga Cabral*. Het niezen van het vodde-mannetje Nies bezit toverkracht: een meisje verliest haar vlechten, een gans haar veren, enz. Ook hier weer zijn de platen het sterkste element. (geb. f 1,75) Het leven van *Willem de Zwijger* werd nog eens door *P. de Zeeuw J. Gzn.* verteld, maar het portret van de Vader des Vaderlands komt niet zo best uit de verf. Allerlei mythen uit de godsdienststrijd zijn gehandhaafd, maar verdoezeling van belangrijke elementen uit het leven van de Prins maakt het beeld eenzijdig en onjuist. Het boek is vaag, tweeslachtig en dor. (f 2,20; geb. f 2,95)

- 68 Gezien de nog heersende TV-populariteit is het geen wonder dat ook *Baron Swiebertje* door *J. H. Uit den Boogaard* werd herdrukt. De tekst is op zichzelf niet zo levendig en heel wat grapjes geven een knipoog naar volwassenen. Maar veel kinderen zullen de lectuur met visuele herinneringen kunnen aanvullen. (geb. f 1,95)
- 69 *Paulus en Wawwa het olifantje* door *Jean Dulieu* blijft een prachtig verhaal met kostelijke tekeningen. Paulus vindt een speelgoed-olifantje dat hij tot leven brengt, maar dat tenslotte toch terug wil naar de mensen. Een fraaie uitgave, mede door de platen van de auteur. (geb. f 4,90)
- 570 *Het djungelboek* door *Rudyard Kipling* zal niet alleen de jeugd, maar ook de ouderen nog volop boeien. De avonturen van Kotick de zeehond en Rikki-Tikki-Tavi blijven fascinerend. Nog steeds voortreffelijke lectuur en dus gaarne aanbevolen. (geb. f 6,90)
- 571 *Mien van 't Sant* vertelt hoe de gefortuneerde *Elsbeth* een tweede vader krijgt, die zijn gezin slechts het meest noodzakelijke kan verschaffen. Halfbroer Paul wil Elsbeths geld opeisen voor zijn studie, maar het meisje heeft dit nodig voor eigen studiekosten. Een ernstig ongeluk brengt haar in Zwitserland, waar een oogarts haar niet alleen geneest, maar ook gelukkig maakt. Een goed geschreven verhaal met gezonde levensopvatting. In pocketuitgave is het wel een hele turf. (f 1,50)
- 672 *Schaakmat* door dezelfde schrijfster vertelt van vader Scheepstra, die zo graag een van zijn zonen als opvolger in de fabriek zou zien, maar wiens dochter tenslotte voor de oplossing van het probleem moet zorgen. Beter dan de andere is de karaktertekening van het meisje geslaagd. (f 1,50)
- Foe van de Yangtse-Kiang* door *Elisabeth Foreman Lewis* is een prachtig boek, waarin een jonge kopersmid van het platteland naar de stad trekt. Met zijn moeder leeft hij daar in erbarmelijke omstandigheden, maar tenslotte is het geluk met hem. Hij leert bij meester Tang uitstekend zijn vak en brengt het zelfs zo ver, dat hij door zijn meester als eigen zoon wordt aangenomen. Jammer dat er in dit mooie boek een scène voorkomt die gevoelige jonge lezertjes zou kunnen schokken: de moord op de arme koelie die de lasten weigert te dragen van de soldaten. (geb. f 4,90)
- Dokter Els* door *Anke Servaes* is een gevoelig boek met positieve strekking. Na vaders dood draagt moeder alleen de zorgen van het gezin. Els moet voor haar gezondheid naar Zwitserland. De rijke vader van een vriendin bekostigt haar studies en zo komt er licht in het donkere bestaan. De intrige is niet overal even waarschijnlijk. (f 1,50)
- Amor speelt verstoppertje* door *Josephine Lem* vertelt van een vermomd meisje dat zich graag voor anderen nuttig wil maken. Als gezelschapsdame vindt zij genegenheid van een jongeman, maar dit loopt op een teleurstelling uit. Natuurlijk is er toch een happy-end. Intrige en stijl zijn niet sterk, al zit er in het kordate optreden van de hoofdperson wel iets positiefs. (f 1,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

van Battum, A.: Het doek gaat open (Holland), 152 p. — IV-V, M . . .	8651
Benary-Isbert, M.: De ark van Noach (W.-Friesl.), 196 p. — VIa, †, Op .	8643
Boland, S.: Het kerstfeest van Magdalcna (Desclée), 51 p. — V, JM (VIb, JM)	8647
Brun, M., en E.-T. Hurd: Vijf brandweermannetjes (Bezige Bij), 28 p. — VIc	—8663
Bruijn, A.: Luuk als redder (Van Goor), 112 p. — VIa-b	—8656
Bruijn, C.: Australië, doe open! 2 (Callenbach), 199 p. — VIa, J	—8641
Bruyn-Ouwehand, M.: Een moeder voor Anita (Van Goor), 96 p. — VIb, M	8621
Cabral, O.: Mannetje Nies (Bezige Bij), 28 p. — VIc	—8666
Carroll, L.: Alice's avonturen in Wonderland (Van Goor), 120 p. — VIb en c	8658
Coolidge, S.: Wat Katy deed (Van Goor), 143 p. — VIa-b, M	8623
Cooper, J. F.: De laatste der Mohikanen (Lanteern), VIa, J	8634
Dawlish, P.: De 'Nelson' krijgt haar bemanning (Leopold), 193 p. — VIa, J	8644
Donker, J.: Alle begin is... heerlijk! (Kluitman), 126 p. — VIa-b, M	8629
Dribergen, M.: Sietske vindt haar geluksster (Kluitman), 142 p. — V, M	8648
Dulieu, J.: Paulus en Wawwa het olifantje (Ploegsma), 78 p. — VIb-c .	8669
Ende, M.: Jim Knoop en de wilde 13 (W.-Friesl.), 219 p. — VIb, J	8616
Fidler, K.: De Deans volgen een spoor (Helmond), 144 p. — VIb, Op	8620
de Graaf, A.: Avontuur in het donkere bomenbos (W.-Friesl.), 83 p. — VIc	8612
Hagers, E.: Ik hoor bij jou, Paulien (MalMBERG), 157 p. — V, M	8650
van Hollandt, M.: Pimpeltje en zijn bureu (Bosch & Keuning), 48 p. — VIc	8602
Jackson, K., en B. Jackson: Plofje de olifant (Bezige Bij), 28 p. — VIc .	8661
Jackson, K., en B. Jackson: Poes Pinkie (Bezige Bij), 28 p. — VIc	8662
Jagt, B.: Karel'tje Wever (Holland), 32 p. — VIb-c	—8614
Johns, W. E.: Biggles bij Scotland Yard (Spectrum), 155 p. — VIa, J	—8637
Kipling, R.: Het djungelboek (Wereldbibl.), 349 p. — V	—8670
Lattimore, E. F.: Kleine Sjang en zijn vriendjes (Leopold), 136 p. — VIc	8659
Lem, J.: Amor speelt verstoppertje (Helmond), 124 p. — V, M	8675
Lewis, E. F.: Foe van de Yangtse-Kiang (Van Hoeve), 200 p. — V, J	8673
Milne, A. A.: Winnie-de-Poch (Van Goor), 136 p. — VIc	8657
Nolte, N.: Het koekemannetje (Bezige Bij), 28 p. — VIc	8665
Norel, K.: 't Is Oranje, 't blijft Oranje (Callenbach), 93 p. — VIb, J	8622
O'Farrell, K.: Het woelige zestal (Spectrum), 189 p. — VIa-b	8627
Popma, M. A. J.: Klaas en Koos en het bootje (Callenbach), 39 p. — VIc .	8613
Renes-Boldingh, M. A. M.: Het geheim van de Vinkensteeg (Callenbach), 109 p. — VIb, P	8626
van 't Sant, M.: Elsbeth (W.-Friesl.), 207 p. — IV-V, M, P	8671
van 't Sant, M.: Schaakmat! (W.-Friesl.), 165 p. — IV-V, M	8672
Saville, M.: Het geheim van het eenzame huis (Spectrum), 224 p. — VIa-b	8628
Schermelé, W.: Peppie en Prikkel'tje (Goede Boek), 39 p. — VIc	8608
Schermelé, W.: Peppie, het poesje (Goede Boek), 37 p. — VIc	8607
Schermelé, W.: Peppie past op (Goede Boek), 39 p. — VIc	8609
Schermelé, W.: Winkie en Twinkie Toef (Van Holkema & W.), 28 p. — VIc	8605
Schermelé, W.: Winkie en zijn toverfluit (Van Holkema & W.), 28 p. — VIc	8606

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

6 *Timmie de poppenkastkabouter* door *Tiny Broekman* vertelt over een kabouter uit het Groene Beukenbos, die de zomer in de stad mag doorbrengen. Hij komt terecht in een poppenkast, waarvan hij de eigenaar uit zijn geldnood helpt. Timmie is weldra populair bij jong en oud. Op vrije dagen maakt hij uitstapjes, maar op een kwade dag wordt hij gekidnapt. Op originele wijze wordt Timmie teruggevonden en feestelijk uitgeleide gedaan, keert hij terug naar het bos. De schrijfster heeft de juiste toon getroffen en de spanning die zij in de vele kleine avonturen legt, maken dit boek tot amusante lectuur.

(f 2,60; geb. f 3,50)

7 *Daantje vertelt* door *Leonard Roggeveen* is een verzameling van fragmenten uit de kleuterboekjes, waarin bekende figuren optreden als Okkie Pepernoot, Daantje, Jantje Kwak en Jan-Jaap. In een bloemlezing als deze valt telkens weer op, hoe bijzonder goed de auteur in staat is van alledaagse zaken in gewone woorden een boeiend verhaal te maken. Voor beginnende lezertjes zeer geschikt, al zullen omvang

en prijs praktische bezwaren kunnen opleveren. (f 12,50; geb. f 14,90)

Bij de aapjes; Bij de giraffen; Vliegende paddestoelen door *Leopold Vermeiren* zijn drie nieuwe deeltjes uit de 'Kabouter Kriek en Kabouter Peer'-serie: aardige verhaaltjes over kabouters, die een dierentuin bezoeken en in het laatstgenoemde deeltje een reis door de lucht maken per paddestoel. Voor Vlaanderen zijn de boekjes wellicht goed bruikbaar, voor de Noord-Nederlandse jeugd echter is het taalgebruik beslist ongewoon en vaak onverstaanbaar. (kuren doen, apenkot, zoo, zageman, pinnemuts, enzovoorts.) (p.dl. 12 fr.)

Winkie en de geheime gang; Winkie en kabouter Kraaloo door *Willy Schermelé* maken samen het dozijn vol van de 'Winkie-serie', waarvan wij in voorgaande afleveringen de eerder verschenen deeltjes besproken hebben. Deel elf verhaalt hoe Winkie en zijn vriendjes Blinkie Beer en Twinkie de eekhoorn via een geheimzinnige wenteltrap in het rijk van hun vijand, de das belanden, waar zij benauwde ogenblikken gaan beleven. De aanhef van het dunne boekje valt middenin het vervolghet verhaal en veronderstelt alle persoonsjes bekend, zonder iets uit te leggen.

8678
8679
8680

8681
8682

In het slot-deeltje organiseert Winkie een muziekwedstrijd om de verjaardag van kabouters Kraaloo op te luisteren. Het wordt een vrolijk feest en daarmee is dan de Winkie-serie uit; een serie die ons bij herhaling heeft doen denken: Waarom van ieder osselapje haché maken en die per theelepels verkopen? (p.d. geb. f 1,20)

- 8683 *Snoet en Snorretje* door *D. Rudeman* bevat goed getekende, levendige prenten van dieren en bonte bloemen. Ietwat conventioneel, maar ze zullen de kleintjes zeker aanspreken, omdat er zo heerlijk veel op te zien is. De tekst heeft niet zo heel veel om het lijf: enkele van de avontuurtjes van hondje Snoet en poes Snorretje, die elkaar eerst niet konden luchten maar toen vrede sloten, gaan als een nachtkaaars uit. Voorlezers met fantasie vinden op de plaatjes echter genoeg stof tot verder borduren. (f 1,—)

- 8684 *Sneeuwuisje; Klein Duimpje; Assepoester*
8685 door *A. Bouman* zijn vereenvoudigde weergaven van de overbekende sprookjes. Van een geslaagde bewerking kan helaas niet gesproken worden: de tekst is meermalen te moeilijk (van honger omkomen, moeder weende bitter, het pad dat Tom gemerkt had), terwijl de grote druk er toch op duidt, dat het de bedoeling was de kleinsten zelf aan het lezen te zetten. In het deeltje over Klein Duimpje wordt de held van het verhaal bovendien voortdurend als Tom Duim aangeduid! In de illustraties getuigt alles wat met architectuur, ornamentiek en costumering te maken heeft, van weinig smaak. Kortom, deze nabootsing van het ouderwetse prentenboek kan men geen aanbeveling meegeven.
(p.d. f 0,75)

- 8687 *Bonkie* door *A. J. Pleyzier* schetst het leven van een jong bokje dat op een boerderij wordt geboren en later een ander tehuis krijgt, waar een jongetje verder voor hem zorgt. Bonkie leert zelfs melk drinken uit de fles, totdat hij groot genoeg is om ander voedsel te gebruiken. De belevenissen van het bokje met zijn nieuwe baasje en de dieren die hij in zijn omgeving leert kennen, worden met veel afwisseling verteld in verschillende hoofdstukjes. Een gezellig

vertelsel met prettige tekeningen door Tini van Asselt. De afkorting in lettergrepen

zal niet voor alle eerste-klassertjes gemakkelijk zijn. (f 1,95)

Het huis in het bos door *Corrie Hafkamp-Versteegen* wordt bewoond door de familie Peters, die zomerhuisjes verhuurt. Allerlei kinderen treffen elkaar zodoende. Ze maken gezamenlijk pret, thuis, op de kleuterschool en met de volwassen gasten. Elk kort hoofdstukje geeft een klein voorval, een en ander vrij los van elkaar. De levendige tekst vergoedt, wat het boekje aan inhoud tekort komt. Ofschoon rond het verhaal betreffende Palmzand een neutrale sfeer hangt, is deze uitgave nog wel geschikt te noemen. (geb. f 2,50)

Harlekijntje is weer bezig door *C. Verleyen* geeft per pagina telkens een avontuurtje, waarin Harlekijn zijn domheid of onhandigheid bewijst. De omslag van het boekje is fris getekend, maar de illustraties tussen de tekst zijn prullig. Het uitgaafje herinnert aan de bazar-boekjes van jaren her, omdat ook de tekst geen enkel niveau haalt. Ongeschikt. (f 0,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Dikkie Dik door *Helmut Höfling* vertelt van een rolrond en vraatzuchtig jongetje dat fantastische apparaten uitvindt, bijvoorbeeld

beeld niet minder dan een heeal-propellor-parasol. Dikkie Dik verslaat de 'sterke man' op de kermis en verdient daarmee honderd gulden. Tenslotte probeert hij met zijn vriend als verstekeling naar de Indianen te reizen. De wat zware Duitse humor verliest wel iets in de vertaling die niet alle finesses van de vreemde taal aanvoelt. Het is niet zo'n denderend boekje geworden, maar liefhebbertjes van het genre zullen er toch wel om lachen.

(geb. f 2,—)

91) *Marlieske en Pier* door *Max de Lange-Praamsma* is het achtste deel van de *Marlieske-serie*. Het meisje beleeft met haar oudere broertje steeds wat nieuws: als ze thuis feest hebben, als moeders vriendin komt, als zij een auto-rit maken en zelfs als ze bij de tandarts zijn. De nare dingen: een hond wordt doodgereden, ruzie op school met een jongen, lopen toch nog goed af. Het is allemaal genoeglijk verteld in wat ouderwetse trant: alle volwassenen hebben een feilloos begrip voor het kind en de kinderen op hun beurt beoefenen dagelijks de deugd. Voor de Efteling en voor de Kinderleeszaal wordt indringend goodwill gekweekt. Matig.

(geb. f 1,30)

92) *Halima blijft niet alleen* door *Lyda Heinen-van der Meulen* vertelt van een klein Papoea-meisje dat gaat werken in het gezin van een dominee. Halima leert er erg veel, vooral over Tuhan Jezus. Dolblij is het meisje als zij van haar moeder eindelijk toestemming krijgt om naar de Zondagsschool te gaan, waar de juffrouw zo mooi kan vertellen over het Kerstfeest. Als de dominee wordt overgeplaatst is Halima eerst erg bedroefd, maar later begrijpt ze, dat ze nooit meer alleen is: Jezus is steeds haar gezelschap. Dit niet onaardig geschreven missie-verhaaltje zal een enkel kind wel kunnen aanspreken. (geb. f 1,25)

93) *Het vreemde avontuur* door *Ad Mol* verhaalt hoe Henk de Waard gaat joy-varen in de boot van zijn oom en vastrakt in een droogvallende kreek van de Biesbosch. Terwijl het halve dorp naar hem zoekt, doet Henk zelf een ontdekking die hem de gevolgen van zijn onbezonnenheid be-

spaart. Het geheel is enigszins conventioneel en onwaarschijnlijk. Het protestants-christelijk element klinkt veel te nadrukkelijk door, waardoor de bijbelse verwijzingen iets onechts krijgen. Katholieke kinderen zullen er niet van kunnen genieten.

(geb. f 0,85)

Dat valt niet mee, Carien! door *Dieuwke Winsemius* laat de lezertjes eerst kennis maken met Carien Koning, haar thuis, haar schoolleventje en haar vriendinnetje Cobi. Bij een tuberculose-onderzoek op school blijkt Carien besmet te zijn; zij moet een

8694

hele tijd rusten. Natuurlijk valt haar dat zwaar, maar langzamerhand krijgt ze weer ambities. Iedereen helpt mee om haar het ziek-zijn wat lichter te maken. Carien krijgt een lief poesje en wint zelfs de tweede prijs in een grote opstelwedstrijd. Een gezond en opgewekt verhaal met een licht protestants tintje. Prettig geschreven en levensrecht van inhoud. (geb. f 1,15)

Wouter raakt zoek door *Mia Bruyn-Ouweland* gaat over een ondernemend jongetje van een jaar of vier, dat geregeld wegloopt. Met Kerstmis komt Wouters peetoom uit Canada over en nodigt de hele familie uit voor een vakantie in de bergen. Wouter komt per abuis in het bed van een filmster terecht, die hem wil meenemen naar Parijs. Op het station verstoppt

8695

de jongen zich en keert op eigen gelegenheid bij zijn ouders terug. Het verhaal zit leuk in elkaar en bevat kittige opmerkingen. Het ligt echter boven het bevattingsvermogen van de 8-10jarigen waarvoor de uitgever het wil bestemmen.

(f 1,75; geb. f 2,50)

8696 *Meester Bikkell en de nieuwe leerling* door *Jan Louwman* voert het mannetje Niks Niemendal ten tonele, dat van een andere planeet afkomstig is. Het bezorgt meester Bikkell en zijn leerlingen veel afwisseling in het dagelijks schoolleven, totdat het heimwee krijgt en met zijn ruimteschip huiswaarts keert. Het fantasieverhaal zal de jeugd wel even kunnen bezig houden, maar de grappigheid is over het algemeen toch te geforceerd. (f 1,75; geb. f 2,50)

8697 *Robie en de tovenaer* door *W. F. H. Visser* staat wel iets al te vol met wonderlijke avonturen, maar heeft toch ook een aardige opzet. Robie is een jonge, luie dwerg, die om zijn leugenachtigheid veroordeeld wordt om een jaar lang het woud te verlaten. De tovenaer van de Gladde Berg wil proberen, om van Robie een eerlijke kabouter te maken maar samen met zijn vriend, de grijze muis Karolus, haalt Robie telkens weer streken uit. Het ingrijpen van de tovenaer helpt dus niet en kennelijk staat er ons dan ook nog een vervolg op dit boek te wachten.

(f 1,75; geb. f 2,50)

8698 *Pekbroekie* door *P. de Zeeuw J. GZN.* speelt tussen 1550 en 1600. Steven van der Hagen wil als jongen van 10 jaar geen latijn leren, maar liever pekbroekie worden, dus gaan varen. Eerst wordt hij echter nog knechtje in een laken- en graanhandel. Maar eenmaal aan boord begint zijn zwerwersleven. Tussen de vele zeereizen komt hij regelmatig in Holland terug. Intussen is de oorlog tussen Spanje en Holland in volle gang en er is dus geen gebrek aan avonturen. Het boekje is een opsomming van gebeurtenissen geworden, de schrijver is er niet in geslaagd om er een vlot verhaal van te maken. Weinig-kritische lezertjes zullen zich daarmee tevreden stellen. (f 2,20; geb. f 2,95)

8699 *Een verjaardag in Nederland* door *Leen*

de Vries-Hamburger vertelt, hoe de tienjarige Els bezoek krijgt van familie uit Paramaribo. Oom en tante brengen hun twee jongens voor studie naar Nederland en ook het dochtertje Anita. Zij komen juist op tijd om op uitbundige wijze de verjaardag van Elsie mee te vieren. Haar cadeau bestaat uit een retourvlucht Amsterdam-Suriname. En daardoor wordt het begrijpelijk dat het volgende deel zal heten 'Een verjaardag in Suriname'. Dit vlieg-reis-cadeau is wel wat kolossaal voor een kind van tien jaar, maar de schrijfster (een zus van Herman de Man) heeft dit motief aangegrepen om haar ervaringen op een vliegreis (en straks waarschijnlijk haar kennis over Suriname) te luchten. Zij doet dit onderhoudend, al is de gebezigde spreektaal onkinderlijk. (geb. f 4,90)

Piet Vrolijk en de smokkelaars door *A. van der Zwet* verhaalt een smokkelavontuur, waarin Piet betrokken raakt tijdens een vakantie in Antwerpen. Het is voortreffelijk geschreven, maar vertoont een eigenaardige inslag. Steil orthodoxe opvattingen leiden deze pen: de kruistochten worden afgewezen, men moet alleen zijn plicht doen. Godsdienstige intermezzo's krijgt de lezer onverhoeds en onversneden voorgeschoteld. Maar vooral: terwijl het vitten van de deftige huishoudster bij de Antwerpse familie over de hekel wordt gehaald, kan men de houding van de overige volwassenen tegenover de jongens toch ook moeilijk anders dan vitterig noemen. Zo duchtig worden hun afdwalingen hun ingepeperd. De jongens reageren al even vreemd: secundaire ouderlijke lessen volgen ze in, door dik en dun, maar tegelijkertijd stellen ze zich aan de grootste risico's bloot met doorzichtige smoesjes. Een en ander valt des te meer op tegenover de overigens goede stiling. (f 1,50)

Avontuur in Tirol door *Ad van Vessem* speelt tijdens een vakantie in het bergland, waar Hans en René voor het eerst aan mogen deelnemen. De reis daarheen en de klimtochten ginds zijn heerlijk. Dan vinden de jongens een portefeuille, die aan een geheimzinnige heer blijkt toe te behoren. Natuurlijk slaan de jongelui aan

het speuren en na heel wat angstige momenten kunnen zij belangrijke hulp geven aan de politie bij de arrestatie van een aantal juwelendieven. Tot besluit krijgen Hans en René een vorstelijke beloning van een Engelse miljonair. Ondanks enkele onwaarschijnlijkheden is het boekje fris verteld. Het ademt een christelijke sfeer. (f 1,50)

02 *De kameleon brengt geluk* door H. de Roos brengt nieuwe avonturen op het water met Sietzke en Hilke en hun motorboot. Een overspannen kassier, die in het genoegelijke dorpje genezing zocht, brengen ze zijn vermiste geld terug. De rijke boer Pasma weten ze te bewegen, dat zijn dochter Gerda zich verloven mag met Wiebe, de zoon van een arme weduwe. En Wiebe bezorgen ze dan meteen ook een baantje bij de plaatselijke V.V.V. De diverse karakters zijn aannemelijk beschreven. Het dorpsleven is geromantiseerd. Een levendig, nu en dan grappig verhaal, geschreven in een taal die onze jongens verstaan. (geb. f 2,90)

03 *Kerstkaarsen* door C. E. Pothast-Gimberg bevat wel de geijkte ingrediënten voor de goede Kerstfeer, maar geslaagd kan men deze bundel verhaaltjes nauwelijks noemen. Een ster, een ezeltje, een dennekegel die graag een kaarsje was, het ziet er allemaal wel aardig uit, maar daarmee is er nog geen Kerstverhaal. Schrijfster tracht een sprookjessfeer te scheppen, maar er wordt teveel geforceerd. In het laatste verhaaltje krijgt het Manneke van Brussel een rode doek om zich te bedekken, doch het ventje schenkt dit cadeau aan het Kerstkindje, dat immers zelf geen kleren had. Is het niet te gezocht? (f 2,00; geb. f 2,95)

04 *De rode bal* door Tiny Francis geeft ook een aantal Kerstvertellingen die in allerlei landen gesitueerd zijn. Sfeerrijk zijn vooral enkele Scandinavische kerstlegenden. In de meeste verhalen is Kerstmis synoniem met vrede en menselijke goedheid; iedere religieuze gedachte is afwezig. De taal is begrijpelijk en kinderlijk, zodat deze uitgave naast meer principiële lectuur geschikt kan worden genoemd. (f 3,50; geb. f 4,95)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

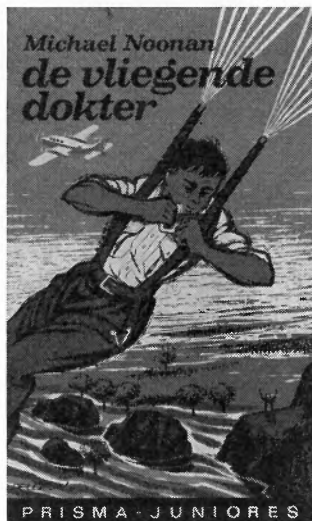
Schooiertjes van Sevilla door Michèle Arnéguy is een melodrama van het hevige soort. Het meisje Lolita zoekt in Sevilla tegen de zin van haar familie contact met de straatjeugd. Zij is ongelukkig, want haar broertje wordt sinds een ongeluk vermist, haar moeder lijdt daardoor aan verstandsverbijstering en vader heeft zich gedistanceerd. Dank zij Lolita's bemoeienis keert alles zich ten goede: broertje terug, vader terug, moeder gezond en als kroon op het werk: ontdekking van eigen adellijke afkomst. Het boek bevat instructieve gedeelten betreffende godsdienstige en folkloristische gebeurtenissen, maar als verhaal is het toch maar zwak. (f 3,50; geb. f 4,95)

Niku de koerier door W. F. H. Visser is een zelfstandig te lezen vervolg op 'Niku de zigeunerjongen'. Niku werkt nu als koerier bij het Poolse geheime leger, dat sinds de strijd om Warschau in 1944 openlijk in opstand kwam tegen de Duitse bezetting. Na de nederlaag willen Niku en zijn vriend Viktor hun kameraden volgen in krijgsgevangenschap, maar zij krijgen van kapitein Sikorski de opdracht, zich weer bij een verzetsgroep te voegen. In dit serieuze oorlogsverhaal wordt de oorlog terecht als een gruwelijk bedrijf voorgesteld en het nodeloos doden, ook van een vijand, als een misdaad. Het is voorts een verdienste van de auteur, dat consequent wordt vastgehouden aan de zigeuneraard van de hoofdpersoon. (f 2,20; geb. f 2,95)

De ongelooflijke avonturen van Bram Vingerling door Leonard Roggeveen is al aan de negende druk toe. Bram vindt een vloeistof uit die mensen en dingen onzichtbaar kan maken. Dat leidt tot ingewikkelde gebeurtenissen, vooral als Bram om zijn geheim wordt ontvoerd. Via een luchtreis en een avontuur in een circus, komt Bram weer thuis. Het verhaal is boeiend en zal het nog wel lang goed doen. (f 3,50; geb. f 4,95)

- 8708 *Jef Farèl landt in de jungle* door G. H. van Maren is een goed verteld verhaal met een boeiende schildering van de gevaarlijke Amazonestreek. Jef Farèl gaat naar Brazilië om daar reisverslagen te schrijven, maar zover komt het niet, omdat hij midden in de avonturen duikt. Hij gaat op zoek naar een jaren geleden verdwenen zendeling en weet die uiteindelijk te vinden, dank zij de piloot Mac Dutch en de hulp van Pedro, een indiaanse jongen. Een goede speurder voor de jongens. (f 1,50)
- 8709 *Het mysterie van de Braziliaanse goudmijn* door Andy Adams speelt zich eveneens af in het Braziliaans oerwoud. Biff Brewster gaat zijn vader bezoeken, die in opdracht van een Amerikaanse firma speurt naar een rijke goudmijn, die zich ergens in het Paraimagebergte moet bevinden. Er verschijnen kapers op de kust en vanaf dat ogenblik wordt het een wedstrijd, wie succes zal kunnen boeken. Met de waarschijnlijkheid neemt de tekst het niet nauw. De vertaling gaat wel, maar het blijft een schamel verhaaltje. (f 1,20)
- 8710 *Operatie Zeeoor* door Ronald Seb verplaatst de lezer naar het Kanaaleiland Guernsey. Na de Tweede Wereldoorlog komt een ex-nazi een geheime bunker leegplunderen: hij kan er de munitie en wapens vinden om de regering Adenauer omver te werpen (sic). Heel toevallig worden zijn plannen echter ontdekt door twee jongens die met hun oom ergens op het strand kamperen. Zij weten het complot te verijdelen. Het oorspronkelijke verhaal schijnt kwaliteiten te hebben, maar de vertaler heeft moeite met zijn Engels en nog veel meer met zijn Nederlands. Geen aanbeveling. (f 1,20)
- 8711 *Dwars door indianenland* door Rowland Walker laat ons zien, hoe de jonge Tom Blaize met het konvooi van Mc Curdy naar het verre Westen trekt om er zijn vader te zoeken, die er als gouddelver was heengetrokken. De tocht gaat dwars door het gebied van de Rode Klauw, die met zijn Indianen op het oorlogspad is tegen de blanken. Na levensgevaarlijke avonturen waarbij hij zich als een man gedraagt, weet Tom zijn vader nog op het nippertje uit de handen van de Hondengezichten te bevrijden. Spannende lectuur, die getuigt van onverschrokken moed en offerende kameraadschap. (f 1,20)
- De spookstal* door Leighton Houghton brengt een groep padvindders voor het voetlicht. Ze vinden hun nieuwe honk in een oude stal, die in de buurt als spookstal bekend staat. De jongens worden op allerlei manieren gehinderd en het is spoedig duidelijk, dat hier een organisatie van boeven achter zit. Wat dit met die stal te maken heeft, blijkt pas als de bende wordt opgerold. Het is jammer dat na de lange, soms langdradige voorbereiding, de ontknoping van het verhaal zo abrupt en snel plaats vindt. (f 1,20)
- Zilverwolf volgt het spoor* door Albert G. Miller is een vervolg op 'Zilverwolf' door wijlen Jack O'Brien. Het is weer een loflied op de befaamde Mounties, Canada's bereden politie. Een moordende smokelaar wordt ter zee en te land nagezet door Peter Thorne en zijn hond Zilverwolf. De vluchteling begaat zoveel tactische blunders, dat alleen een hele reeks wonderlijke toevallen hem lang genoeg uit Thornes handen kunnen houden om het boek vol te krijgen. Een matig verhaal, dat ook maar matig is vertaald. (f 1,20)
- Het spookravijn* door Dan Scott is een verhaal van cowboys, veedieven en bankovervallen. Bret en zijn indiaanse vriend Ace weten de misdadigers gevangen te nemen, na vele gevaren te hebben doormaakt. Het boek is traditioneel van opzet en uitwerking, maar het wordt boeiend verteld. Het zal de grotere jongens wel aanspreken. (f 1,20)
- De vliegende dokter* door Michael Noonan brengt weer eens een minder bekend thema in de jeugdlectuur. De jonge Jeremy Janes maakt een proefperiode door, alvorens de oude dokter te gaan opvolgen, die in Midden-Australië per vliegtuig medische hulp verleent. Jeremy ontmoet achterdocht bij de piloot en sympathie bij de verpleegster. Hij ontraadselt langzaam het vreemde geval van de Hongaarse jongen, die uitgeput in de wildernis werd aange-

troffen en is daarmee aan de erkenning toe als vliegende dokter. Een spannend,

gezond jongensboek met veel wetenswaardigs over Australië. Pittig geïllustreerd.

(f 1,25)

16 *Gevaar dreigt op de grote vlakte* door J.L. Eggermont voert ons weer terug naar de Indianen. Op de Grote Vlakte vestigt zich een nieuwe rancher, die zich weinig sympathiek gedraagt en daardoor de achterdocht wekt van de sheriff. Niet ten onrechte, want het blijkt een dranksmokkelaar te zijn die zelfs enkele kinderen kidnapte om de ranchers en Indianen te chanteren. Dank zij de listigheid van Frank Honney en Kleine Bever worden de schuldigen gearresteerd. Soms ietwat geforceerd, maar wel spannend. (geb. f 3,90)

17 *Van ridder tot koning* door Ton Oosterhuis draagt de lange ondertitel: 'Groot verhalenboek over het geslacht Oranje-Nassau of de reizende geschiedenis van een spelende tweeling'. De familie Borgers krijgt autopech wanneer zij op weg naar Zuid-Frankrijk Orange passeren. Dit is een goede aanleiding voor vader, die geschiedenisleraar is, om iets over het geslacht

Oranje te vertellen, dat hier vandaan komt. Naargelang de verhalen verdergaan, verdwijnt de familie Borgers uit het boek. De keuze van de historische hoogtepunten is goed en er wordt verteld op een manier die de jeugd wel zal aanspreken. De compositie blijft evenwel tweeslachtig.

(geb. f 12,90)

Knock-out Nick wordt Texas Ranger door W. J. Verbeeten toont Knock-Out Nick op speurtocht temidden van Mexicaanse opstandelingen en wapensmokkelaars. Door zich lange tijd als bende-lid te gedragen, rolt Nick de organisatie volledig op. Tot slot wordt hij als beloning voor zijn moedige gedrag in de Rangersgroep opgenomen. Spanning in overvloed in positieve intrige.

(f 1,50)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

De jonge reizigers in Finland door Sylvie Nickels laat de lezer kennis maken met Finland door de ogen van twee Engelse kinderen, die als gast van een houtfabrikant de belangrijke steden bezichtigen, de houtwinning en -verwerking op de voet volgen, afdalen in een kopermijn, enz. In het noordelijkste puntje van Finland vierten zij het Paasfeest. Veelzijdige informatie is in een levendige verhaalvorm gegoten. Duidelijke foto's begeleiden de tekst.

(geb. f 4,90)

De jonge reizigers in Frankrijk door Alexander Reid bezoeken Parijs, de Provence, de Franse Alpen, Bretagne, Normandië en de Elzas. Ook nu weer is het een Brits gezin, dat al deze tochten volbrengt en natuurlijk is er wel eens meer documentatie in verwerkt, dan het als verhaal eigenlijk dragen kan. Voor de belangrijke rol, die Frankrijk door de eeuwen heen als christelijk cultuurland heeft gespeeld, heeft de auteur weinig oog.

(geb. f 4,90)

De jonge reizigers in Portugal door Honor Wyatt toont ons de Engelse ouders met hun beide kinderen op reis door Portugal,

8718

8719

8720

8721

waar zij al kamperend veel zien en horen van het land en zijn bewoners. Natuurlijk blijft bij een verblijf van vijf weken een en ander onopgemerkt, zoals de politieke constellatie met de hedendaagse complicaties daarvan. Maar men kan ook te veel wensen hebben. Een aardig deeltje.

(geb. f 4,90)

- 8722 *De jonge reizigers in China* door James Bertram presenteert de lezer een Schotse student in de medicijnen, op reis door modern China. Voor mensen die Mao's marxisme alleen kennen uit berichten over vervolging, onderdrukking en nood, geeft dit boek een boeiende aanvulling. Maar er valt veel licht op de lichtzijden van Mao's systeem en weinig licht op de schaduwzijden. Over de ideologie van het marxisme valt haast geen woord. Voor te jonge lezers is dergelijke eenzijdige, onvolledige voorlichting toch eigenlijk niet aan te bevelen. Overigens zeer interessant, zowel als informatie als om te lezen. Sprekende foto's. (geb. f 4,90)

- 8723 *Voor de wind rond de wereld* door J. J. Butner is niet zo boeiend als het verhaal van een zeilrace om de wereld had kunnen zijn. Het Nederlandse echtpaar Albada neemt met hun boot 'Passaat' deel aan de Daily Mailrace. Het verhaal houdt zich bezig met de sabotage, gepleegd door een matroos, die in dienst blijkt te staan van een concurrent; verder met een versteekeling, met de kinderen Albada, een papa-gaai en een krab, die door de auteur aan boord worden gehaald om de gebeurtenissen gaande te houden. Natuurlijk wint de 'Passaat', maar verder is er niet zo veel reden tot vreugde over deze uitgave.

(f 3,50; geb. f 4,95)

- 8724 *Patricia van Delden* door Marja Hilsem vertelt over een meisje, dat op een reclamebureau gaat werken, nadat ze de Mulo doorlopen heeft. Het werk gaat haar goed af en ze heeft het erg naar haar zin. Twee avonden in de week treedt ze op als zangeres bij een band, ook al met groot succes. Het slot brengt de leider van de band als grote vriend in Patricia's armen. Een vlot geschreven, maar vrij oppervlakkig verhaal. (f 4,50; geb. f 5,90)

Bekoorlijk en beoorlijk door Mary Young werd door Ageeth Scherphuis uit het Engels vertaald en zal onze tieners buitengewoon aanspreken, om dat het in hun eigen taal is geschreven en aangepast aan al die feitelijkheden waarmee de jeugd dagelijks te maken heeft. De make-up, de kleding, de verzorging, de persoonlijkheid, de gedragingen, het op kamers wonen enz., elk onderwerp is uitstekend omschreven en voorzien van verduidelijkende tekeningen. Deze uitgave kan voor onze jongens en meisjes worden aanbevolen.

(geb. f 5,90)

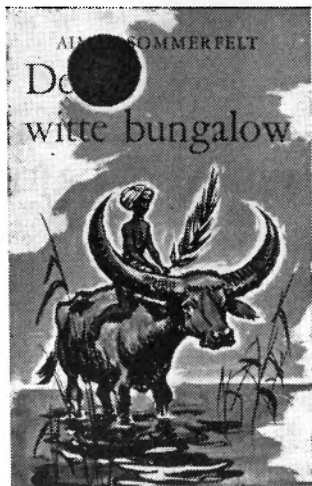
Omnibus door Betty van der Plaats bevat drie bekende vervolgdelen over de drie dochters en een zoon uit een kunstschildersgezin, waarvan de ouders zijn overleden. Deze jonge mensen hangen erg aan elkaar en samen proberen zij zich door het leven te slaan. Op de achtergrond is er altijd de voogd-notaris, bij wie Else tenslotte haar geluk vindt. Het laatste gedeelte handelt over de tweede dochter, die haar leven slijt op een kantoor, maar na een onprettige affaire met haar chef inziet dat zij meer geschikt is voor een vrij, artistiek bestaan. In een vrij abrupt einde lezen we dan, hoe alle kinderen tenslotte hun levensgeluk hebben gevonden. Serieuze meisjesromans, misschien wat ongewoon, maar boven de middelmaat. (Bloemen voor Else; Jij bent het, Else; Simone, vrije vogel) (geb. f 5,90)

De witte bungalow door Aimée Sommerfelt behandelt een niet alledaags gegeven: Laloe geeft een studiebeurs op en daarmee een dokterscarrière om als gewoon boer zijn familie bij te kunnen staan. Gaat hij namelijk studeren, dan lopen zijn verwanten gevaar, tot de bedelstaf te vervallen. Het verhaal speelt in een armzalig gehucht nabij Agra (India) en het geeft een verantwoord beeld van die ontwikkelingsstreken. Iets minder overtuigend mag de tekening zijn van de verschillende karakters, het blijven stuk voor stuk interessante persoonlijkheden, hetgeen alles weer goed maakt. We vragen ons twee dingen af: zal de jonge lezer wel voldoende onder de indruk komen van Laloe's dilemma? Er

lijkt ons toch iets te mankeren aan de verwickelingen van de intrige. En dan: is de vertaler er wel helemaal in geslaagd, sfeer en dialoog intact te houden? Overigens is het Nederlands zeer behoorlijk;

nog een romance bij. Het is allemaal erg onwaarschijnlijk, maar meisjes die op zoek zijn naar een luchtig niemandalletje kunnen er misschien plezier aan beleven.

(f 1,50)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

Vrolijk vertelselboek door *Medy Dona* en *H. Focke* geeft een vijftigtal fantasieverhalen voor kleuters, meestal over bekende dingen om hen heen. De vrij korte verhalen zijn prettig geschreven en hebben vaak een pedagogische tint. De versjes zijn erg simpel. Hoewel niet origineel van opzet, is deze bundel toch wel bruikbaar, zowel om voor te lezen als om zelfstandig te laten lezen. De illustraties zijn niet sterk. (geb. f 5,90)

8730

Nieuw kindertekenboek door *Piet Marée* zal door sommigen met enthousiasme, door anderen met tegenzin worden begroet. De auteur wil jonge kinderen tonen, hoe met gebruikmaking van grondvormen als rondjes en lijnen allerlei mannetjes, dieren en zaken kunnen worden getekend. Duidelijke illustraties lokken er dan ook toe uit, om het zo eens te proberen. Het bezwaar van teken-didactici is hiertegen vaak, dat men op deze manier de kinderlijke expressie te vroeg aan banden legt. Men kiese dus al naargelang het eigen standpunt. (f 1,25)

8731

De geheimezinnige schat van de draken door *Fang Wan Gwee* is geschreven volgens een ongewoon procedé: de auteur treedt op als sprookjes-reporter. Hij interviewt allerlei Chinezen, die hem via dit vraag- en antwoordspel hun wonderlijke verhalen vertellen. Zo spreekt de arme visser over zijn ontmoeting met de watergeest; Meneer Onbaatzuchtig over zijn geschiedenis met de wonderstuiver. Vlaamse zinsbouw en woordgebruik kan voor onze jeugd kleine moeilijkheden opleveren. Ook moet men in deze bundel niet zoeken naar het verrijnde van typisch-Oosterse sprookjes. Maar het laat zich toch wel lezen.

8732

(f 3,60; geb. f 5,60)

het gegeven belangwekkend; de verschillende episoden boeiend en de inhoud sterk positief. Een jeugdboek op hoog peil.

(geb. f 4,90)

Prettige vakantie allemaal door *Gerdi van Rijswijk* speelt in Tirol, waar een aantal jongelui hun vakantie doorbrengen. Ze krijgen een jonge gids, die al spoedig verliefd wordt op een van de meisjes. Er komen de nodige misverstanden en pas na terugkeer in eigen land komt alles goed. Niet bijster origineel, maar wel goed verteld. (f 1,50)

Feest in Taormina door *Ans van Breda* is een vlot boek voor oudere meisjes, waarin de hoofdfiguur Bob, de jongste verslaggeefster van 'De Stem van Nederland', door haar chef als expert wordt afgevaardigd naar een internationaal twist-festival. Om het nog wat doller te maken, wordt Bob ook nog gekozen als presidente van een vrijgezellenclub. En natuurlijk komt er ook

8733 *Laat de poppetjes dansen* door *Tineke Roeffen* en *Wim Quint* heeft als ondertitel: 'Een boek vol verhalen, versjes en spelletjes voor de kleintjes'. Ieder zal er wel iets van eigen gading in aantreffen, al zal men niet getroffen worden door opvallende originaliteit. Maar bruikbaar kan deze verzameling toch zeker wel genoemd worden. (geb. f 3,90)

8734 *Sprookjes van Grimm* zijn al in allerlei vormen en gedaanten van de drukpersen gekomen. Het opvallende in deze uitgave is niet de tekst: deze is ietwat zakelijk weergegeven. Maar werkelijk formidabel zijn de bijzonder mooie, veelkleurige il-

lustraties door *Janusz Grabianski*. Een prachtig boek, om samen de platen in te bekijken en er dan bij voor te lezen, of misschien beter nog: er bij te vertellen. (geb. f 11,90)

8735 *Van aap tot zebra* door *Louis P. Klein* geeft blijkens de ondertitel een handleiding om dieren te vouwen volgens het Japanse Origami. Het boek geeft 26 dierfiguren getekend weer, die men kan overtrekken en uitknippen. Het resultaat is verbluffend: de klaar gemaakte figuren wekken echt de illusie van de betreffende dieren. Ook voor jeugdleiders en docenten in handenarbeid wordt hier iets geboden, dat zonder veel moeite en technische kennis fraaie resultaten geeft. (geb. f 6,90)

De blauwe roos door *D. Braasem-Bevelander* is een collectie sprookjes uit vele landen: China, Hongarije, Armenië, Lapland, Brazilië. Ze zijn boeiend en met zorg navereld. De bloedige wijze waarop meermalen het kwaad wordt gestraft, is echter minder geschikt voor te jeugdige oren. (f 4,50)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

Wonderwereld der reptielen door *Kees Spierings* en *J. G. Nieuwendijk* geeft over een groot aantal reptielen een korte beschrijving van uiterlijk, gewoonten en plaats van voorkomen. Van 48 reptielen is ook een afbeelding opgenomen, die echter niet direct bij de bijbehorende tekst zijn geplaatst. De tekst is soms onvolledig, maar geïnteresseerde kinderen zullen er wel graag eens in neuzen. (f 1,50)

Geschiedenis van de mens door *Michel Lacre* doorloopt in elf hoofdstukken de geschiedenis vanaf prehistorie tot vandaag. Hierbij is de aandacht voor de nieuwste historie summier. De tekst is opvallend voorzichtig geformuleerd, zodat in religieus opzicht (de schepping van de mens) niemand wordt gekwetst, maar ook niemand afdoende geïnformeerd. Het kostbare boek munt uit door magnifieke illustraties, die de uitgave alleen reeds als kijkboek bijzonder instructief maken. Wanneer de jonge lezer een goede godsdienstige vorming heeft gehad, zal het kind zich zonder schade kunnen laten boeien door de vele opmerkelijke kwaliteiten van dit werk. (geb. f 14,50)

Knutselen en spelen door *Piet Marée* krijgt in deze rubriek een plaats, omdat er onder meer knutselwerk in wordt beschreven, waarvan de bewegingen terug te vinden zijn in de natuurkunde. Verder is er een groot aantal spelletjes en trucjes, voorzien van duidelijke tekeningen. Voor vele prettige uurtjes. (f 1,25)

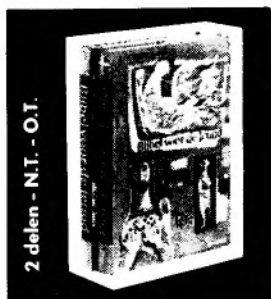
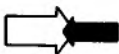
40 *Knutselen met eikels en ander materiaal* door *Emilie Evelein* bevat ongeveer zestig modellen en afbeeldingen van poppetjes, dieren, enz. die gemaakt zijn van hetgeen men in de natuur kan vinden: eikels, schelpen, bladeren, besjes, en dergelijke. Ook vermeldt het boek goede ideeën voor versieringen met Kerstmis en Pasen. De tekeningen zijn zeer duidelijk en het geheel is aardig en fris uitgevoerd. (f 2,75)

41 *Wie 't weet mag het zeggen* door *Bob Wallagh* geeft vijftig series van twintig vragen, waarvan de antwoorden achter in het boekje te vinden zijn. Het is een mengeling van geheugen- en intelligentie-spel, waarbij men van geestige vondsten genieten kan. Zoals gebruikelijk bij dit genre, is het meermalen mogelijk om over de juistheid van de afgedrukte antwoorden van mening te verschillen. Maar misschien

wordt de gezelligheid daardoor nog wel verhoogd! (f 1,50)

Zoek het eens op wordt door de uitgever een encyclopedie genoemd. Het elfde deel is nu verschenen, bevattende hoofdstuk 489 (de boog) tot en met 539 (de planetoïden) Als men het pretentieuze woord 'encyclopedie' wil wegdenken, blijft er een gezellige tombola over, waarin de meest uiteenlopende artikelen te vinden zijn: van Gogh, India, zoutzuur, reactiemotor, Tsjechow, toneel, spieren, en zo voort. Dit deel heeft gewonnen aan degelijkheid en universaliteit: het is niet alles meer Italië wat de klok slaat. Ook de talrijke kleuren-illustraties mogen er zijn. Wie kortom een hoge prijs over heeft voor incidentele informatie, kan hier terecht. Maar de gezamenlijke delen kosten nu reeds bijna tweehonderd gulden! (per deel geb. f 17,50)

8742

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Het zou fijn zijn als iedere familie dit mooie boek bezat.
(K.R.O.)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90
Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Adams, A.: Het mysterie van de Braziliaanse goudmijn (Verkenner), 156 p. — VIa, J	8709
Arnéguy, M.: Schooiertjes van Sevilla (Van Goor), 144 p. — VIa, M, †	8705
Bertram, J.: De jonge reizigers in China (Van der Peet), 145 p. — V, JM	8722
Bouman, A.: Assepoester (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8686
Bouman, A.: Klein Duimpje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8685
Bouman, A.: Sneeuwwitje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8684
(Braasem-Bevelander, D.): De blauwe roos (Ten Brink), 184 p. — VIa	8736
van Breda, A.: Feest in Taormina (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	8729
Broekman, T.: Timmie de poppenkastkabouters (Van Goor), 88 p. — VIc	8676
Bruyn-Ouwchand, M.: Wouter raakt zoek (Van Goor), 92 p. — VIb	8695
Butner, J. J.: Voor de wind rond de wereld (Van Goor), 154 p. — V, J	8723
Dona, M. en H. Focke: Vrolijk vertelselboek (Blanke Vanen), 188 p. — VIb-c	8730
Eggermont, J. L.: Gevaar dreigt op de grote vlakte (Spaarnestad), 133 p. — VIa, J	8716
Evelein, E.: Knutselen met eikels en ander materiaal (Spaarnestad), 56 p. — VIb	8740
Fang Wan Gwee: De geheimzinnige schat van de draken (Opdebeek), 84 p. — VIb	8732
Francis, T.: De rode bal (Van Goor), 83 p. — VIb	8704
Hafkamp-Versteegen, C.: Het huis in het bos (Spaarnestad), 47 p. — VIc	8688
Grimm: Sprookjes van Grimm (Elsevier), 352 p. — VIb	8734
Heinen-Van der Meulen, L.: Halima blijft niet alleen (Callenbach), 93 p. — VIb, M, P	8692
Hilsem, M.: Patricia van Delden (Van Goor), 157 p. — V, M	8724
Höfling, H.: Dikkie Dik (W.-Friessl.), 92 p. — VIb, J	8690
Houghton, L.: De spookstal (Verkenner), 156 p. — VIa, J	8712
Klein, L. P.: Van aap tot zebra (Cantecleer), 55 p. — VIa en b	8735
Lacré, M.: Geschiedenis van de mens (Standaard-Bkh.), 64 p. — VIa-b	8738
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske en Pier (Callenbach), 77 p. — VIb, M, P	8691
Louwman, J.: Meester Bikkel en de nieuwe leerling (Van Goor), 95 p. — VIb	8696
Marée, P.: Knutselen en spelen (Spectrum), 128 p. — VIa-b	8739
Marée, P.: Nieuw kindertekenboek (Spectrum), 127 p. — VIc	8731
van Maren, G. H.: Jef Farèl landt in de jungle (Meinema), 192 p. — VIa, J	8708
Miller, A. G.: Zilverwolf volgt het spoor (Verkenner), 156 p. — VIa, J	8713
Mol, A.: Het vreemde avontuur (Callenbach), 45 p. — VIb, P	8693
Nickels, S.: De jonge reizigers in Finland (Van der Peet), 135 p. — V, JM	8719
Noonan, M.: De vliegende dokter (Spectrum), 187 p. — VIa, J	8715
Oosterhuis, T.: Van ridder tot koning (Nijgh & Van D.), 272 p. — VIa	8717
van der Plaats, B.: Omnibus (Roelofs van Goor), 415 p. — V, M	8726
Pleysier, A. J.: Bonkie (Kok), 48 p. — VIc	8687
Pothast-Gimberg, C. E.: Kerstkaarsen (Van Goor), 33 p. — VIb	8703
Reid, A.: De jonge reizigers in Frankrijk (Van der Peet), 145 p. — V, JM	8720
Roeffen, T. en W. Quint: Laat de poppetjes dansen (Helmond), 96 p. — VIc	8733
Roggeveen, L.: Daantje vertelt (Van Goor), 320 p. — VIc	8677

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

33 *Paulus en Salomo; Paulus en de drie rovers*
44 door *Jean Dulieu* zijn twee nieuwe delen in een lange reeks. In het eerstgenoemde boek probeert de heks Eucalypta onze boskabouter uit de weg te ruimen met betoverd pannekoekendeeg. De raaf Salomo weet dit boze plan te verhinderen, maar wordt zelf uit wraak omgetoverd in een piepklein spinnetje. Het is dan hoog tijd dat Paulus en de uil Oehoe te hulp snellen. Het andere boek verhaalt de samen-zwering van de heks met drie struikroverskabouters, die Paulus en zijn vriendjes uit het bos zullen verjagen. De goudschat van Koekedoeris wacht hun als beloning! Maar natuurlijk is Paulus ook ditmaal de anderen te slim af. Twee kostelijke kinderboeken, spannend verteld en op de bekende wijze door de auteur geïllustreerd. (p. dl geb. f 2,95)

5 *Het grote boek* door *Paul Biegel* heeft een aardige opzet: de oude lastige dame Mol en haar dienstbode Klazien moeten vluchten, omdat de boom waaronder hun huis is, wordt gerooid. Samen met Sabina de eend en Joris de egel trekken zij, — dame Mol in een kruiwagen —, uit het park weg, dwars de stad door, naar het bos.

Natuurlijk wordt het een tocht vol avonturen. Dame Mol overleeft de tocht niet. Als de anderen dan het 'grote boek' openen, dat zo zorgvuldig moest worden meegenomen, blijken zij in het testament van de lastige dame rijkelijk te zijn bedacht. Jammer dat dit kinderboek ontsierd wordt door harde taal (smeerlap, verdimme, stelletje gekken) en vooral door het ten tonele voeren van de kater Lefpet, die poezen chanteert. Het wordt daardoor iets minder geschikt. (geb. f 4,50)

Harlekijntje is er weer door *C. Verleyen* bevat grappige versjes over Harlekijn die steeds weer domme dingen doet, waarvan hij meestal zelf het slachtoffer wordt. Het boekje is leuk geïllustreerd, maar is vanwege het slechte, gauw scheurbare papier voor bibliotheken minder geschikt. (f 0,95)

Koko en Knorrepot dl. 1 door *Jaap Moleenaar* draagt als ondertitel: *Koko's verjaardag*. Koko krijgt een sprekend en vliegend varken cadeau, waarmee hij naar het Hokuspokus-bos gaat om daar kabouter Hoera te helpen tegen de reus Rubezolleke. Het gaat er amusant aan toe in dit avontuur van de helden, die veel kinderen van de televisie zullen kennen. De toespelingen op aftelrijmpjes en kinderliedjes zullen niet altijd begrepen worden. Evenmin (geluk-

8746

8747

kip) als de anti-duitse typering van de reus. Bovendien spreekt hij kromtaal, die het op het beeldscherm waarschijnlijk beter doet dan in druk. Een matig geheel.

(geb. f 4,90)

- 8748 *A = Een appel* door *Piet Marée* is een ABC in versjes bij gekleurde plaatjes. Het boekje is wel instructief ten aanzien van het letterbeeld (druk- en schrijffletter) maar niet wat betreft de klank. De E wordt bijvoorbeeld in de tweeklank El geplaatst en de X wordt afgebeeld als een kruispunt van wegen. De uitgave besluit met enkele knip- en knutselwerkjes. Met veel assistentie van ouderen zullen kleuters dit boekje wel kunnen gebruiken. (f 1,25)
- 8749 *Roodkapje* door *A. Bouman* is op enkele minder kinderlijke woorden na goed naverteld. Jammer dat de illustraties beslist beneden het vereiste niveau blijven, al zullen de bonte kleuren wellicht toch voor de kinderen aantrekkingskracht bezitten.

(f 0,75)

- 8750 *Jodokus* door *Ivo Buyle* vertelt, hoe Jodokus schipbreuk lijdt en op een eiland terecht komt. Daar wonen negers, die hem vriendelijk opnemen. Als er enige schurken een aanslag willen plegen op de koningsschat, weet Jodokus dit te verhinderen. Hij wordt nu hoofdmans van het eiland en trouwt met de dochter van het oude hoofd. Het is weer eens wat anders voor de kleuters; ze zullen er wel om lachen. De tekeningen zijn erg leuk, maar de prijs is gepeperd. (68 fr.)

- 8751 *Kerstmis bij Opa en Oma* door *Jeanette van Luijpen-Bronwasser* is een kerstverhaal in protestants-christelijke sfeer geschreven. Eelko en Janneke zullen met hun ouders de Kerstdagen bij de grootouders doorbrengen. Eelko heeft eerst geen zin, maar wordt door de anderen listig overgehaald. Op Kerstdag vertelt Opa dan nog eens het Bijbelse gebeuren, met veel wetenwaardigs over het H. Land. Ook de Katholieke jeugd zal dit boekje met plezier lezen. (f 0,60)

- 8752 *Het geheim van de Boemboem* door *Mary Paichett* verhaalt, hoe een Australische tweeling een sprookjesbeest ontdekt in een poel. Hun grote broer doet altijd erg uit de hoogte en daarom houden zij dit geheim lekker voor zich. Als er eindelijk

regen komt, zwemt het vreemde dier terug naar zee. Intussen heeft de auteur veel wetenwaardigs over landschap, planten en dieren in het verhaal vervlochten. Al nemen deze gedeelten wel eens een belerend karakter aan, toch zullen geïnteresseerde kinderen er veel van kunnen opsteken. Een plezierig boek. (f 1,25)

Wimmetje Woeps door *Thea Wamelink* is volgens de ondertitel 'een verhaal over een heel bijzonder jongetje en een paard dat wou leren zwemmen'. Het valt niet mee om voor het paard Grada een plek te vinden, waar het zwemles krijgen kan. Aan het zwembad worden ze weggestuurd. Ze zoeken daarom hun heil bij zeepaardjes en zeehonden. Maar Grada verstijft van kou in de IJzsee, tot ook hier een oplossing voor gevonden wordt. De grappigheid is ditmaal ietwat geforceerd vergeleken met ander werk van de schrijfster. Nog wel geschikt. (geb. f 2,90)

De zeebond met de rode neus door *Ted Schaap* brengt de jeugd in contact met Max de zeehond, die de knapste zeehond van de wereld wil worden. Welke kunstjes hij echter ook bedenkt, telkens blijken zijn

vriendjes het even goed te kunnen. Ten einde raad zwemt hij naar het plekje in de zee waar de zon altijd slapen gaat. Als de zonnebal gaat dalen, vangt Max haar op het puntje van zijn neus op. Nu is hij werkelijk de knapste zeehond, hoewel hij er een rood-verbrande neus van overhoudt. Origineel getekend met vindingrijk gebruik van twee kleuren. Daardoor alleen al is het als prentenboek een mooi bezit. Aanbevolen. (f 1,75; geb. f 2,25)

8755 *Kok Florian en de dikke mensen* door *Ted Schaap* is ook kostelijk. Alle inwoners van het dorp zijn dik, omdat de kok Florian zulke heerlijke dingen kookt en bakt. Bij de opdracht van de koning om een grote verjaardagstaart te maken, verliest Florian echter zijn tovermut. Nu kan hij niets meer klaarmaken en alle mensen worden mager. Gelukkig wordt de muts ontdekt in het beslag voor de koningstaart en heel het dorp is weer tevreden. Een leuk boekje voor beginnende lezertjes, en om aan de kleuters voor te lezen.

(f 1,75; geb. f 2,25)

8756 *Petertje en de droomboot* door *Ted Schaap* lijkt ons iets minder geslaagd. Vader maakt een boot van kranten en Petertje drijft daarop af tot op een eiland. Daar breekt hij een boze betovering en om hem te belonen vliegen de vogels de boot weer naar huis. De opbouw van het verhaal is vooral in het begin weinig doorzichtig, maar de pseudo-stijve tekeningen van de schrijver maken er toch nog wel een aardig kijkboek van. (f 1,75; geb. f 2,25)

8757 *De toervogel* door *Ted Schaap* heeft uiterlijk weer dezelfde kenmerken als de vorige boekjes: grote letter, korte zinnen en kwieke tekeningen. De inhoud geeft het verhaal van een tovenaer die zichzelf in een vogel verandert en in die gedaante de mensen gaat foppen. Als hij echter bij juffrouw Ida in een vogelkooi terecht komt, is de pret eraf. Het is telkens weer aardig te zien, hoe de schrijver in zijn tekeningen met weinige kleuren diverse effecten weet te bereiken.

(f 1,75; geb. f 2,25)

8758 *Die stoere Hans* door *Ali Mitgusch* bevat een schat van prachtige grote tekeningen, vol kleur en gebeurtenissen. De begeleidende tekst is echter schraal en vertoont weinig samenhang. Het gaat om de stadsjongen Hans, die in het dorp Wadhuizen bij zijn oom komt logeren en daar bemerkt, dat hij wel wat al te veel branie heeft. Wellicht het beste te gebruiken als prentenboek, waarbij men zelf een beter verhaal vertelt en dan tevens het tekort aan samenhang tussen tekst en tekeningen op de laatste bladzijden kan opheffen.

(geb. f 3,90)

De avontuurlijke ballontocht door *Bruce Carter*. Drie jongens kopen samen een heleboel ballonnen op de kermis. Dit kan, omdat de grootste jongen drie rijksdaalders heeft gewonnen met gewichtheffen. De ballonnen trekken zo hard, dat de tengere Michieltje op een stoel die aan de ballonnen vastzit, de lucht ingaat. Hij wordt over de heuvel meegevoerd en beleeft in zijn eentje heel wat avonturen. Een leuk geschreven en aardig geïllustreerd verhaal. (f 1,25)

Goede vriendjes door *Paul François* is een eenvoudig verhaaltje dat verteld wordt aan

Uit: *Goede vriendjes*

de hand van een hele reeks plaatjes. Tijdens de barre winter zijn verschillende dieren elkaar behulpzaam. Zó behulpzaam zelfs, dat de wortel die het konijn aan het paard gaf, telkens weer aan andere dieren wordt doorgegeven, zodat deze tenslotte weer bij het konijn belandt. Een aardig en pretentieloos boekje om voor te lezen.

(f 1,95) 8761

8762

Ronnie en de vreemde paraplu en *Ronnie en de geheime grot* door *Willy Schermelé* zijn de deeltjes 9 en 11 uit de *Ronnie-serie*, waarvan reeds diverse deeltjes besproken werden in eerdere afleveringen van *Idil-Gids*. Met behulp van een wonder-paraplu ontmaskert Ronnie de schuldige aan de vele diefstallen in het bos: de he's Kniezzerina. In deel 11 achterhaalt Ronnie de oorzaak van een geheimzinnige ziekte. Er gebeurt veel in kort bestek en bovendien is bekendheid met de voorgaande deeltjes onmisbaar. (p. dl geb. f 1,30)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Zo leefde Franciscus van Assisië door *Joseph Quadflieg* vertelt voor de kleinen

8763

- het leven van Franciscus in min of meer legendarische trant, zodat de heilige ver van ons af komt te staan. Dit wordt ook in de hand gewerkt door de stijve vertaling, die misschien zelfs te moeilijk is voor de kleineren tot wie het verhaal zich richt. Bij een en ander passen zich de gestileerde kleurprenten goed aan. Het is te waar-deren, dat men tracht het leven van onze grote voorgangers in het geloof bij de jeugd bekend te maken. (geb. f 3,25)
- 8764 *Zo leefde Maria, de Moeder van God* door *Joseph Quadflieg* geeft het levensverhaal van Maria 'in woord en beeld'. De teksten zijn kinderlijk, maar sober, volgen soms bijna letterlijk het evangelie-verhaal, veroorloven zich een andermaal een fantasietje zoals een kleine romance tussen Maria en Jozef. Het verkinderlijkte annunciatie-verhaal doet niet blijken dat Jezus niet gewoon de zoon van Jozef en Maria was. Een onvergeeflijke omissie in dit levensverhaal lijkt ons, dat met geen woord gerept wordt van de Verrijzenis, de spil van het Christendom. Als de kruisafname verteld is, begint het nieuwe hoofdstukje meteen: 'Na Jezus' dood woonde Maria bij Johannes en toen Jezus naar de hemel opgestegen was, bleef zij steeds bij de apostelen'. Het maakt de indruk alsof Jezus, zoals andere 'brave mensen', na zijn dood 'naar de hemel is gegaan'. De moderne illustraties in mooie tinten zullen jong en oud aanspreken. Het verzorgde boekje is vooral geschikt als leidraad bij navertellen en vertellend voorlezen.
- (geb. f 3,25)
- 8765 *Het licht schijnt overal*. 1963 bevat knutselwerkjes, puzzles, opgaven, een kerstspel in minder geslaagde verzen en voor het leeuwendeel: kerstverhalen van het catechisatie-type. Soms heel aardig, van bekende jeugdschrijvers, maar vaak met zo'n nadrukkelijke 'kerst-wending' dat het verhaal zich in kronkels schijnt te winden. Het boek blijft bruikbaar, daar het jaartal 1963 niet in de titel staat, maar inromeinse cijfers onder op het titelblad. (f 1,40)
- 8766 *Peterje en de winter* door *J. L. Schoolland* gaat over het enigst kind Peterje, dat de kerstvakantie thuis doorbrengt. Vervelen doet hij zich niet. Hij helpt zijn moeder met kandelaars maken van aardappels, maar vooral geniet hij van de nieuwe schaatsen die hij met Kerstmis krijgt. Ook is hij een groot vriend van de hongerige vogels; samen met zijn vader redt hij zelfs een vastgevroren zwaan. Een eenvoudig verhaaltje in protestants-christelijke geest, met soms een te zoetelijke inslag. (geb. f 1,15)
- Beweging om een driewieler* door *Wim Wijnands* is een rechtlijnig verhaal, zorgvuldig geschreven in protestantse sfeer en met een goede moraal. Als er een nieuweling in de klas verschijnt die ernstig is gehandicapt door polio, maken de kinderen de afspraak om met allerlei karweitjes een driewieler te verdienen voor hun klasgenoot. Het mooie plan slaagt en iedereen is zielsgelukkig. (geb. f 0,95)
- Hans in de knel* door *C. Tb. Jongejan-de Groot* vertelt hoe Hans zich schaaft voor zijn vaders grutterswinkel, voor zijn dak-kamertje, voor zijn oom Klaas, die uit de vreemde terugkeert. Hij scheidt er eerst mee op, en moet dan verstopperij spelen voor zijn vriendjes van de eerste HBS. Maar oom Klaas valt reuze mee, en blijft tenslotte bij Hans' ouders wonen. Een niet onverdienlijk jeugdbeeld, met apostolische bedoelingen geschreven. Jammer dat het er allemaal zo dik opgelegd wordt: humor, tragiek, berouw en bijbel.
- (geb. f 1,35)
- Boze Letty* door *Marjolein van Elden* beschrijft Letty's moeilijke tijd, wanneer zij onverwachts te horen heeft gekregen dat zij een aangenomen kind is. Het meisje wordt geplaagd op school en kan daar niet meer tegenop. Na veel verwikkelingen komt alles echter weer goed terecht. Het verhaal biedt weinig verrassends: de inhoud bestaat uit schoolruizetjes, die tenslotte op vriendschap uitlopen. Toch zal menig lezeresje het boek nog wel met belangstelling lezen. (geb. f 2,50)
- Panda en de ontdekkingsreiziger; Panda en het meesterwerk* door *Marten Toonder* bevat twee beeldverhalen in een bandje. Eerst helpt het beertje Panda een vreemde snuiter, die een royale erfenis kan verdienen door alle witte plekken op een oude kaart alsnog te ontdekken. Er moet daarbij fel geconcurrereerd worden tegen een sluwe

en hardnekkige tegenstander. In het tweede verhaal strijdt Panda samen met een detective tegen rovers, die het op een kostbaar schilderij gemunt hebben. Alle figuren zijn karikaturale dieren. Het eerste verhaal is geestig; het tweede geforceerd. De kleine uitgave maakt de bladzijden erg vol, met hun drukke platen en ballonteksten. Als lectuur-tussendoor wel aanvaardbaar. (f 1,75)

8771 *Davy Crockett's eerste reis* door Tom Hill zal er vooral bij de jongens wel in willen. De kleine Davy begeleidt de farmer Siler, die met een kudde op weg is naar Virginia. De jongen kan heel wat beter met het rode ras omgaan dan Siler, van wie hij evenwel weglucht als hij bemerkt dat hij als goedkoop hulpje wordt vastgehouden. De jongen reist terug met een oude bekende, wordt door zijn vader thuis op onjuiste wijze behandeld en loopt weg. Feitelijk wordt hij daarmee doodgewoon een eigengereid jongetje, dat een pak voor zijn broek verdient. Maar dat kan de boekheld natuurlijk niet worden aangedaan! Overigens zal wel niemand zich ergeren aan het Davy-figuurtje. Het boekje is goed vertaald en de penneschetsen van Peter van Straaten zijn raak. Terloops wordt verwezen naar het voorgaande deeltje.

(f 1,75)
8772 *Het kamp in de nacht* door Alf Evers is een speurdersverhaal. De Amerikaanse jongen Bim Buley beleeft een spannend avontuur als hij van zijn ouders toestemming krijgt om, alleen, een nachtelijke tocht te maken. Onderweg naar een kampeerterrein verneemt hij, dat het daar moet wemelen van de ratelslangen, hoewel er al sinds jaren geen slang meer is signaleerd. Samen met zijn vader probeert Bim dit vreemde gerucht te controleren en zo ontdekken zij, dat er hier sprake is van een truc in verband met speculatie in grond-aankopen. Een spannende opzet, maar het boek is te veel uitgesponnen en te veel doorvluchten met typisch Amerikaanse bijzonderheden inzake kamperen. Geen uitschieter dus, maar toch wel geschikt.

(f 1,25)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Agaton Sax en de bende van de geluidloze springstof door Nils-Olof Franzén toont ons de speurder Agaton op vakantie in Brosnië, waar hij in conflict raakt met de politie en daardoor met een bende. Met veel moeilijkheden en veel geluk slaagt Agaton erin, in Engeland de boeven te arresteren. Een onwaarschijnlijk verhaal, waarin, uitgezonderd de omslag, ook de tekeningen niet geweldig zijn. (f 1,75)

8774 *Een stad in gevaar* door John Gunn is een goed vertaald boekje in duidelijke letter voor jongens met wat technische belangstelling: atoombom en zeilkunst worden beschreven en ook diverse onderdelen van motoren. De uit eerdere delen bekende helden Peter Kent en Paul Harris ontdekken een geheime organisatie, die door bedreiging met atoombommen geheel Australië in de macht wil krijgen. Peter moet het recht in eigen hand nemen en jaagt zijn tegenstanders in de dood. Of het hem echter als heldendom moet worden aangerekend dat hij hierover 'niet de minste gewetenswroeging' voelde en 'geen ogenblik aarzelde', is aan gerechte twijfel onderhevig. (f 1,20)

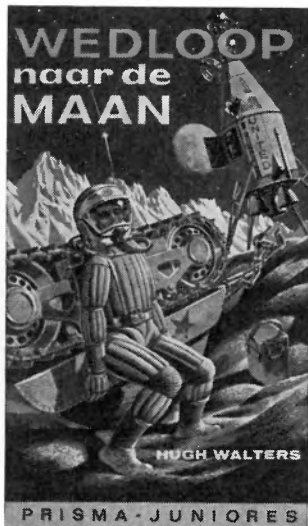
8775 *Vlammen over de Caribische zee* door F. A. Stone beschrijft de strijd tussen de Spaanse vloot onder Don Carlos en het zeeroversnest in Tortuga onder de legendarische Pierre d'Olonnais. Het conflict eindigt met de tragische dood van d'Olonnais, die door de Indianen in een slangenkuil wordt geworpen. Het is een vrij wreed verhaal en soms wordt ook ietwat vreemd omgesprongen met godsdienstige onderwerpen. (geb. f 2,95)

8776 *Een avontuurlijke ballonvaart* door Hans Schürch vertelt van een onvrijwillige tocht van vier kinderen tussen 13 en 17 jaar, die dank zij de mistral per ballon vanuit Europa naar Afrika drijven. Na een avontuurlijke Robinsonade door de lucht en in oerwoud en moeras van Afrika worden de jongelui gered. De gebeurtenissen zijn meermalen sensationeel. Daartegenover zijn de reacties van ouders, pers en verzekeraars

plus rechtszaak wel wat volwassen elementen in dit jeugdboek. Aan bevordering van de geloofwaardigheid heeft de auteur bovendien weinig aandacht besteed.

(geb. f 4,90)

8777 *Wedloop naar de maan* door *Hugh Walters* is een zelfstandig vervolg op 'De maan valt aan'. Men wil meer te weten komen over de oorzaken van de afgeslagen aanval

die vanaf de maan op de aarde is gedaan. Oost en West gaan hierbij eigen wegen en zo ontstaat de wedloop naar de maan, in twee raketten. Een oosterse tank schiet de westerse raket op de maan stuk en slaat meteen zelf om. Toch slaagt de auteur erin de beide piloten terug naar de aarde te krijgen zonder de waarschijnlijkheid overmatig geweld aan te doen. Hij beschikt trouwens over een unieke combinatie van talenten: breed inzicht in de technische kanten van de ruimtevaart, soepele fantasie, oprechte menselijkheid en bovendien een meeslepende verteltrant. Misschien zijn enkele karaktertekeningen iets te simplistisch, maar als geheel is dit een van de beste ruimtevaartverhalen voor de jeugd

die ons tot heden onder ogen kwamen. Het enigszins moeilijk woordgebruik mag de ruimtevaardertjes-in-spe niet hinderen. En de 'ruimtewezens' worden vaag genoeg gelaten om aanvaardbaar te blijven. Boeiende en opbouwende lectuur. (f 1,25)

Het gebeim van de buffelgrot door *Gerrit van Heerde* vertelt hoe een Nederlands speleoloog de opdracht krijgt, grotten te onderzoeken nabij een Frans dorpje. Hij logeert met vrouw en zoon in een oud kasteel. Hun gastheer zit in geldnood en brengt een tekening aan in een pas-ontdekte grot, om daarmee de belangstelling van de buitenwereld te trekken, hetgeen hem gasten bezorgen moet. Het verhaal is onderhoudend geschreven, al zijn de onderzoekingen van de speleoloog niet bijster boeiend. Aan het godsdienstig element is wel aandacht besteed, maar het is te weinig in het verhaal geïntegreerd. (f 1,50)

Buffalo Bill door *W. O'Connor* voert de onoverwinnelijke held uit de Amerikaanse oorlogen ten tonele, die zich in ieder avontuur weet te redden. Het meest opvallend is zijn aandeel in de vaak bloedige strijd tegen de Indianen. Geen opdracht is te zwaar, geen vermoeden is te groot. Het boek bevat een lange, lange lijst van heldendaden, die voor de tegenstander altijd de dood betekenen. De jeugd zal deze opsomming van gruwelen wel verteren, maar afgezien van het sportieve rechtvaardigheidsgevoel van Bill, is er weinig positiefs aan te wijzen. (geb. f 2,75)

Muskietenjacht door *J. van Londen* heeft een viertal jongens als hoofdfiguren, die al in eerdere boeken een rol speelden, o.a. in 'Valse munters in het nauw'. De jongelui hebben al zoveel succesvol speurwerk verricht, dat de pers zich voor hen gaat interesseren. Enkele verslaggevers worden achter hen aangestuurd en een daarvan, een gefortuneerde knaap, wordt ontvoerd. Het viertal helpt krachtig mee om ook deze misdaad te ontraadselen. Intrige en oplossingen zijn wel enigszins geforceerd, maar de sterke kant van dit verhaal schuilt in de vlotte, verzorgde stijl. Daarom wel geschikt. (f 1,50)

De verduenen miljonairszoon door *Bernard Bruinhof* begint met een noodlanding,

waarbij de stervende piloot enkele geheimzinnige woorden fluistert. De zoon van een Engelse miljonair is ontvoerd en de vader, wanhopig omdat de recherche geen spoor ontdekt, schakelt een privé-detective in. Een en ander levert een spannend avontuur op, waaruit natuurlijk de redding van de verloren zoon resulteert. Bijzonder goed is het boekje niet, maar het zal de jongens wel even amuseren. (f 1,50)

8782 *Joke gaat met vakantie!* door *Martha Marijs-Visser* is ondanks de goede bedoelingen een oubollig kinderboek geworden. Joke kan niet met de schoolklas op vakantie naar de Ardennen. Zij gaat helpen in een kindertehuis, verdient wat geld en mag tenslotte toch nog met de klas mee. De gezinssfeer is te ouderwets om het boek aan de hedendaagse jeugd in handen te geven. (geb. f 1,40)

8783 *Het mysterie van de Chinese ring* door *Andy Adams* is een spannend en goed geschreven verhaal, waarin neef Biff uit Amerika zijn oom in Birma wil bezoeken, een beroemd ruimtevaart-specialist. Kort tevoren ontvangt Biff op geheimzinnige wijze een ring en onderweg wordt hij kennelijk geschaduwd en zelfs bijna geschaakt. In Birma blijkt Oom verdwenen te zijn, maar samen met een Birmese jongen spoort Biff hem op in Rood-China. Lekker geheimzinnig! (f 1,20)

8784 *De blanke Indiaan* door *J. R. Williams* gaat over de blanke jongen Lan, die op driejarige leeftijd gevonden is bij zijn reeds overleden ouders en sindsdien als een Indiaanse jongen opgevoed. Op de leeftijd van vijftien jaar begint het tot hem door te dringen dat hij eigenlijk een blanke is. Dit brengt de nodige moeilijkheden mee. Een vijandige 'stamgenoot' speelt hem door verraad in handen van de blanken, bij wie hij goed behandeld wordt. Lan voelt zich daar echter toch niet thuis en langzamerhand komt hij tot een keuze. Het is een spannend en goed boek geworden. (f 1,25)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

8785 *Is ze wel zo gewoon?* door *O. F. Lang*

is een tedere, wijze, zacht-ironische vertelling door de schrijver, wiens 'Meisjes, mode en muziek' al een belofte inhield en die voor dit boek de Oostenrijkse staatsprijs plus een eervolle vermelding van de stad Wenen verwierf. Een kunstenaars-

echtpaar begon het huwelijk met enorme verwachtingen, maar dit verzandde in menselijk tekort, sleur en verkillig. Hun twee oudste kinderen moeten slagen waar zij faalden, maar gaan ondanks hun talenten eigen, teleurstellende wegen. Om de jongste, de 15-jarige Elisabeth, heeft niemand zich veel bekommerd omdat zij toch niets bijzonders was. Maar het meisje heeft persoonlijkheid, een zuiver levensgevoel en een zintuig voor de waarachtige waarden. In een bevriend gezin, waar wel warmte en harmonie zijn, vindt ze haar echte thuis én de jongen, met wie het 'misschien over vijf, zes jaar...' (zoals de zoveel fijnere titel van het origineel luid) tot een levensverbond zal komen. Uitmuntend vertaald. De omslagtekening, die zo volmaakt de sfeer van het verhaal weet te vangen, is een juweeltje op zich. Warm aanbevolen. (geb. f 4,90)

8786 *Einddoel Rome* door *Nida Voerman* is een goed geschreven meisjesboek, waar van het slot te snel wordt afgewikkeld. Mirjam aanvaardt tegen de zin van haar vader een onderwijsbetrekking in Den Haag, waar zij in contact komt met een jongeman die

voorgeeft een briljant schrijver te zijn. Mirjam is sterk geïmponeerd maar kort daarna ook hevig ontgoocheld. Daarmee is zij rijp geworden voor de oprechte liefde van een schoolvriend, die juist op het punt staat door de KLM naar Rome te worden uitgezonden. Binnen enkele pagina's is het paar dan getrouwd en naar Rome vertrokken. (geb. f 4,90)

8787 *Engelientje tegen wil en dank* door *Jeanette van Luipen-Bronwasser* beschrijft hoe Freddy vakantie wil houden in eigen land en daarom een huisje aan zee huurt. Zij heeft een vriendelijk en vrolijk karakter en is spoedig bevriend met andere huurders. Al ziet Freddy altijd de zonnige kant van het leven, toch dagen er ook in haar leven problemen, vooral in verband met de moeilijke keuze tussen twee huwelijkskandidaten. Een aardig boek voor niet al te critische meisjes. (geb. f 3,90)

8788 *Wij reizen samen door Jeannette van Luipen-Bronwasser* is een vervolg op 'Engelientje tegen wil en dank'. Hoofdpersoon Freddy is na rijp beraad getrouwd. Haar vriendin dreigt een harde, egoïstische zakenvrouw te worden die niet in menselijke goedheid geloven kan. Ook zij komt echter, mede door het voorbeeld van heilsoldaten en door moedgevende ervaringen tijdens een ziekbed, tot beter inzicht. Zonen schaduwzijden van het leven worden in dit geschikte meisjesboek duidelijk belicht. (geb. f 3,90)

8789 *Marja wordt volwassen* door *Miep Kuijpers* is een weinigzeggend boek over een lycéïste, die de gebruikelijke trubbels heeft in schoolmilieu en kennissenkring. Ze wordt van school gestuurd en houdt dit voor haar vader verborgen door op gewone tijd de deur uit te gaan, om... als noodhulp in een snackbar te gaan werken. De onvermijdelijke kalverliefde wordt min of meer als de grote liefde afgeschilderd. Van opbouwende lectuur kan men in dit geval bezwaarlijk spreken. (geb. f 3,90)

8790 *Mieke wordt Miek* door *Netty Koen-Conrad* is een vervolg op 'Maar Mieke bleef op haar post', maar kan ook afzonderlijk gelezen worden. Mieke heeft zich verloofd met Leo, maar sinds moeders dood heeft zij de zorg voor vader, broers en zusters

en daarom heeft zij niet veel hoop op een spoedig huwelijk. Als Mieke een ongeluk krijgt en in het ziekenhuis moet blijven, neemt een tante de zorg voor het gezin op zich. Deze vrouw besluit later, om in het gezin te blijven en zodoende kan Mieke toch eerder trouwen dan zij had durven hopen. Een aardig meisjesboek. (geb. f 4,90)

Wereld in droom door *Leni Saris* vertelt, hoe Vera na haar eindexamen een baantje aanneemt als gouvernante in Engeland. Ze heeft het daar niet gemakkelijk, maar al spoedig wordt zij ontdekt voor de hoofdrol in een groots opgezette film. Haar tegen-speler Lester Wilmott, het idool van alle vrouwen, laat haar aanvankelijk koud. Totdat Vera ontdekt dat Lester anders is dan zij zich had voorgesteld. Het boek schetst een aardig beeld van de filmwereld, maar heeft overigens beperkte verdiensten. (geb. f 4,90)

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Paulus en Eucalypta de beks door *Jean Dulieu* toont in deze herdruk vooral in de tekeningen hoezeer het kunstenaarschap van de auteur gegroeid is: de illustraties zijn veel losser en vrijer over de bladzijden verdeeld. Ook minder karikaturaal, zodat deze uitgave nog aantrekkelijker is dan de vorige. Aanbeveling overbodig. (geb. f 4,90)

Oude rijmpjes door *Loek van de Blankevoort* en *Nel Brands* bevat bakerrijmpjes, deels in oude vertrouwde versie, deels waarschijnlijk minder bekend. De illustraties in zwart, wit of rood zijn wisselend: van zeer geslaagd tot onduidelijk voor het kleine kind. Het is niet het meest geslaagde boekje in dit genre, maar zeker wel bruikbaar. (f 2,—; geb. f 2,95)

Billie Bradley's vakantie-avonturen door *Janet D. Wheeler* speelt tijdens een zomervacantie in een bungalow aan een meer. Een diepbedroefde schilderes, een ongelukkig meisje met aanleg voor tekenen en een brute pleegvader kruisen Billies pad en de heldin rust niet, voor alle tragiek is weggevaagd. Een tikkeltje drakerig is het wel. (f 1,50)

8795 *Don Quichotte* door *M. de Cervantes* bevat de bekende, lachwekkende avonturen van de Spaanse ridder, ontdaan van alle bespiegelingen en dus ook van alle symboliek die men erin kan lezen. De naverteller *P. de Zeeuw J. Gzn.* heeft het zich niet al te moeilijk gemaakt. Verdwenen verbindingsstukken worden zelden aangevuld; weggelaten episoden worden soms terloops vermeld, hetgeen weinig zin heeft. Al bijeen toch wel een behoorlijk resumé dat de lezer van een jaar of twaalf zal vermaken. (f 2,20; geb. f 2,95)

8796 *Robin Hood* door *P. de Zeeuw J. Gzn.* verhaalt de avonturen, listen en overwinningen van de vrijbuiters, die gehoorzaamheid weigerde aan prins John en trouw bleef aan zijn koning Richard Leeuwenhart. Het etaleren van (overigens historisch juiste) bisschoppelijke machtspolitiek en van smulzieke geestelijken lijkt voor jonge lezers minder wenselijk. Het boek is daarboven weinig geïnspireerd geschreven. (f 2,20, geb. f 2,95)

8797 *Avontuur om Rottumerplaat* door *H. Th. de Booy* geeft een boeiende en leerzame beschrijving van de wereld van het wad, het reddingswezen aldaar en de werkzaamheid van de strandrecherche. Een en ander is soepel verweven in de avonturen van Jan en Maarten, die de oversteek wagen van Lauwerspolder naar Rottumeroog en later in aanraking komen met de jutter en smokkelaar Oene Veenstra. (geb. f 4,50)

8798 *Het wiel op de school* door *Meindert De-*

Jong heeft tenvolle de herdruk verdiend. Prachtige observaties van mensen, landschap en natuurgebeuren vindt men in dit hartelijke verhaal over de schoolkinderen in het Friese dorpje Dikum, die zo graag weer ooievaars in hun dorp zouden zien. Ze zetten daarom een wagenwiel op het dak van de school en werkelijk slaagt de opzet. Het boek is met liefde en talent geschreven: een vorstelijk stuk lectuur voor onze kinderen. (geb. f 3,90)

Het rebuis bij de rotsen door *Rona Lentinck* probeert een vondelingengesticht als achtergrond te nemen voor een moderne romance. Het is niet gelukt. De barre toestanden in het gesticht, de voor de hand liggende idylle met de norske dokter, het doet het nu eenmaal in onze tijd niet zo gemakkelijk meer. Een overbodige herdruk. (f 1,50)

Liesbeth door *Nel van der Zee* is ook niet bijster waarschijnlijk, maar zal het romantische meisje toch nog wel tot lezen noden. Liesbeth staat voor haar eindexamen gymnasium. Als haar studie dreigt te mislukken, is er een kostganger in huis die haar de laatste maanden wil helpen. Na haar slagen gaat het meisje in Frankrijk werken, maar door toevallige omstandigheden blijft het contact met de jongeman behouden. Het kan geen kwaad. (f 1,50)

Puck van Holten door *Gissy van Marxveldt* laat een nieuwe generatie kennis maken met de ondernemende Puck, die zo graag meer van de wereld wil zien dan het stille Friese dorpje waar zij woont. Zij wordt gezelschapsdame bij een ongehooflijk lastige dame in Engeland, die bovendien een verwend dochttertje heeft. De vele strubbelingen zijn amusant verteld, al is het doorzettingsvermogen van Puck een betere zaak waardig. (f 1,50)

Vuren in de nacht door *Medy Dona* is even cliché als de obligate Borrebachtekeningen. Een verwend, rijk meisje logeert bij een tante in Limburg, die in de familie als het zwarte schaap geldt, omdat ze met een 'gewone' mijnopzichter is getrouwd. Het meisje ontdekt het contrast tussen het frivole leven van de grootstad en het oprechte leven ten plattelande. Haar aanbidder moet een mijninstorting

overleven, voor de jongedame zeker is van haar liefde. Een larmoyant verhaal met overdreven zwart-wit effecten. (f 1,50)

8803 *Juut Couwenhove* door *Guus Belem* vertelt hoe Juut teleurgesteld wordt door haar verloofde, de talentvolle, maar karakterloze tekenaar Eldert. Als onderwijzeres in een klein plaatsje komt zij in contact met een collega die zij echter te boers acht om Eldert te kunnen opvolgen. Het ligt in de lijn van de verwachtingen, dat die twee elkaar tenslotte toch vinden. Enkele situaties en uitdrukkingen zijn sinds de eerste uitgave verouderd, maar veel meisjes zullen het verhaal zeker nog met smaak lezen. (f 1,50)

8804 *Anjo leert het leven kennen* door *G. Belem* toont ons de stage van Anjo in een deftig gezin, waar zij moet wennen aan allerlei dat zijn van huis uit niet kent. Na veel moedig doorworstelde moeilijkheden vindt zij echter het geluk bij de zoon in het gezin, die sinds de dood van zijn vrouw weer bij de ouders woonde. Het boek heeft veel positiefs te bieden: het verschil in waarde tussen flirt en liefde, de betekenis van ziekte en dood. Een gerechtvaardigde herdruk dus. (f 1,50)

DE DICHTER EN DE MUZE BOEKENWEEK 1964

Deze bloemlezing bevat ruim 70 gedichten van ruim 40 dichters. Het is een waardevolle verzameling van beslist hoge kwaliteit, al overtuigen dan niet alle verzen als men uitgaat van de titel die deze bloemlezing heeft gekregen.

Opvallend is de geringe aanwezigheid van Vlaamse dichters en evenzeer de afwezigheid van het literair-historisch verleden der Lage Landen: de oudste is voor Zuid-Nederland Gezelle en voor Noord-Nederland Gorter. De samensteller, Anthonie Donker, heeft blijkbaar voorkeur gehad voor moderne dichters en onder hen nog vooral voor Gerrit Achterberg.

Er staan prachtige gedichten in deze bloemlezing, waaronder er zijn van onbekende dichters.

Hoewel we de illustraties beslist niet onverdienstelijk vinden, menen we te moeten

konstateren, dat ze weinig met de bundel te maken hebben. De indeling die er door gesuggereerd wordt, valt in elk geval moeilijk te handhaven.

Dat in deze uitgave niet meer wordt gesteld, dat het een Boekenweekuitgave voor de jeugd zou zijn, vinden we heel gelukkig, omdat deze bloemlezing geen „geschenk” is voor allen die houden van de rijke Nederlandse poëzie. Drs. L. van den Ham. (Prijz f 1,25)

Mogen wij u voorstellen:

CLARA DE GROOT

Clara de Groot ging na een lange tijd in het Bonifacius-hospitaal in Leeuwarden naar een herstellingsoord in Lunteren en begon daar prompt te schrijven aan wéér een boek voor de jeugd. De hoofdpersoon zal Dieneke zijn en terwijl ze over Dieneke schrijft, zal ze denken aan een leuk klein meisje dat haar tot model dient en dat ze in het ziekenhuis leerde kennen. Leuk hè? — dat een schrijfster aan een echt kind denkt als ze haar verhaal verzint en opbouwt. Maar Clara de Groot wil altijd het echte. Zij vertelde ons, dat zij met haar boeken de jeugd wil wijzen op alles wat echt mooi en goed is in het leven. 'Denk eens aan al het mooie dat God langs onze wegen heeft gezet, zomaar voor iedereen te kijk,' zei ze. Dingen die we vaak veel te gewoon vinden, zoals, zegt Clara de Groot: 'een uitbottende beuk onder een blauwe lucht, glinsterend van zonlicht, of een oud huisje dat zich spiegelt in het water van de vaart'. En ze zegt er bij, dat we de dieren niet mogen vergeten, die horen ook bij dat echte, dat mooie dat ons veel vreugde kan geven. Clara de Groot was nog maar een meisje van een jaar of tien, toen begon ze al zelf verhaaltjes te verzinnen en vertelde die dan aan haar vriendinnetjes. Nou moet je een verhaal net vertellen of het heel echt gebeurd is en het meest echte is wel als je het vertelt alsof je het zelf hebt beleefd.

In die tijd zei eens een kind tegen haar, dat haar verhalen niet waar gebeurd waren, maar een ander vriendinnetje zei: „Wat geeft dat, ze zijn mooi!” En dat is wat jullie nu zeggen van de boeken van Clara de Groot, dat ze misschien niet waar gebeurd zijn, maar toch echt en mooi.

Clara de Groot is een Friezin, ze woonde als kind in Leeuwarden maar in het dorp Eernewoude hadden ze een zomerhuisje.

Dat huisje, dat dorp waren haar als kind al dierbaar en de meeste van haar boeken liet ze daar gebeuren. Maar ze heeft niet altijd boeken voor de jeugd geschreven, toen ze zelf nog erg jong was, zeventien jaar, ging ze bij een krant werken en zo'n vijfentwintig jaar is ze journaliste geweest. Vond U dat fijn werk? — vroegen we haar. „Als ik weer zou moeten kiezen, werd ik weer journaliste” — zei Clara de Groot — „het is een zwaar maar heerlijk beroep”.

Maar de oorlog stuurde veel in de war, de krant waaraan zij werkte, verdween. Weet je wat ze toen deed? Met haar twee honden ging ze naar Eernewoude, naar dat oude zomerhuisje dat aan een meer staat en daar kwam ze op het idee: nu kan ik eindelijk boeken gaan schrijven voor de jeugd.

Het is altijd leuk te horen welk boek van zichzelf een schrijver het beste vindt.

Voor Clara de Groot is dat: „Kwak, de geschiedenis van een eendennest.” En misschien heb je het al wel gedacht, vanuit het zomerhuisje aan het meer zag Clara de Groot dat eendenleven zich voor haar ogen afspeelen.

Clara de Groot heeft nog vele plannen, eerst het boek over Dieneke dus en daarna nog een hele rij. Ook een boek over honden wil zij schrijven en dat wordt vast een heel mooi boek, want zij geeft heel erg veel om honden.

Zelf heeft Clara de Groot als kind altijd erg graag gelezen, liever ridderverhalen dan sprookjes.

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Er bestaat geen betere uitgave om de jeugd in te leiden in de lezing van de bijbel zelf.

(Onderwijs, Opvoeding en Gezondheidszorg)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90

Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

Goede boeken voor de jeugd zijn er nooit genoeg, meent Clara de Groot en ze voegt er aan toe: „Laten ouders het er voor over hebben af en toe een goed boek voor hun kinderen te kopen, vooral ook om aan de kleinsten voor te lezen — er zijn maar weinig dingen die de band tussen ouders

en kinderen zo goed helpen versterken.” Als je nu nog een boek van Clara de Groot gaat lezen, dan ken je de schrijfster eigenlijk al een beetje. Daarom vinden we het erg lief van haar, dat ze ons dit allemaal heeft willen vertellen.

H.

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Adams, A.: Het mysterie van de Chinese ring (Verkenner), 156 p. — VIa, J	8783
Biegel, P.: Het grote boek (Holland), 48 p. — VIc	—8745
Betlem, G.: Anjo leert het leven kennen (H. Meulenhoff), 190 p. — IV-V, M	8804
Betlem, G.: Juut Couwenhove (H. Meulenhoff), 188 p. — V, M	8803
(van de Blankevoort, L., en N. Brands): Oude rijmpjes (Van Goor), 56 p. — VIc	8793
de Booy, H. Th.: Avontuur om Rottumerplaat (Stafleu), 160 p. — VIa, J, P	8797
Bouman, A.: Roodkapje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8749
Bruinhof, B.: De verdwenen miljonairszoon (Helmond), 126 p. — VIa, J	8781
Byule, I.: Jodokus (Diogenes), 72 p. — VIc	8750
Carter, B.: De avontuurlijke ballontocht (Spectrum), 96 p. — VIc	8759
de Cervantes, M.: Don Quichotte (Van Goor), 128 p. — VIa	8795
DeJong, M.: Het wiel op de school (W.-Friesl.), 213 p. — VIb	8798
Dona, M.: Vuren in de nacht (W.-Friesl.), 176 p. — V, M	8802
Dulieu, J.: Paulus en de drie rovers (Ploegsma), 63 p. — VIc	8744
Dulieu, J.: Paulus en Eucalypta de heks (Ploegsma), 78 p. — VIc	8792
Dulieu, J.: Paulus en Salomo (Ploegsma), 63 p. — VIc	8743
van Elden, M.: Boze Letty (W.-Friesl.), 114 p. — VIa-b, M	8769
Evers, A.: Het kamp in de nacht (Spectrum), 160 p. — VIa-b, J	8772
François, P.: Goede vriendjes (Contact), 16 p. — VIc	—8760
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de bende van de geluidloze springstof (Ten Brink), 128 p. — VIa, J	8773
Gunn, J.: Een stad in gevaar (Verkenner), 159 p. — VIa, J	8774
van Heerde, G.: Het geheim van de buffelgrot (Meinema), 183 p. — VIa, J	8778
Hill, T.: Davy Crockett's eerste reis (Ten Brink), 126 p. — VIa-b, J	8771
Jongejan-De Groot, C. Th.: Hans in de knel (Callenb.), 101 p. — VIa-b, P	8768
Koen-Conrad, N.: Mieke wordt Miek (W.-Friesl.), 239 p. — V, M	8790
Kuijpers, M.: Marja wordt volwassen (W.-Friesl.), 156 p. — V, M	8789
Lang, O. F.: Is ze wel zo gewoon? (Ploegsma), 150 p. — IV-V, M	8785
Lentinck, R.: Het tehuis bij de rotsen (W.-Friesl.), 164 p. — IV-V, M	8799
van Londen, J.: Muskietenjacht (Kluitman), 158 p. — VIa, J	8780

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 8805 *Twee kleine zwervers* door C. B. Blei-Strijbos vertelt hoe het poesje Nel van jarige Liesje en het hondje Micky van kleine Kees in dezelfde winternacht op stap gaan. Ze spelen eerst samen in de sneeuw en gaan dan elk op avontuur. De poes moet tenslotte door de brandweer uit een boom worden gehaald en Micky belandt in een asiël, waar hij door zijn baasje wordt gevonden. Een niet onaardig verhaaltje in korte hoofdstukjes, een beetje lievig, — 'van het dier uit' —, geschreven. Het behoort tot de geschikte middelmaat. (geb. f 0,95)
- 8806 *Wipneus en Pim op vakantie* door B. J. van Wijckmade is een nieuw deeltje in de Wipneus en Pim-serie, waarin de twee kabouters Koning Pijpsteel te hulp komen, in wiens land het plotseling winter is geworden. Natuurlijk beleven zij enkele avonturen en tenslotte vangen zij het Strekenmannetje, dat de schuld is van alle narigheid. Bruikbare lectuur, zonder verdere aanwijsbare kwaliteiten. Prettig geïllustreerd. (f 1,75)
- 8807 *Paulus en Pieter* door Jean Dulieu voert ten zovelste male Paulus de Boskabouter met deze keer zijn logé Pieter de Veldkabouter ten tonele. Paulus heeft Rein

verschalkt door hem doodsbang te maken voor de gevaarlijke, slechts voor kabouters zichtbare Blurrepiep. Reins wraak hiervoor wordt verijdeld door de wijze uil Oehoe-boeroe en het wespenvolk. Ook de heks Eucalypta kan daar niets tegen doen. Geschreven lijken Paulus' belevenissen niet gelijkwaardig aan de voordracht voor de microfoon, maar toch zal ook dit deeltje wel gretig aftrek vinden. (geb. f 2,95)

Nickie gaat jagen door *Elsje Mulder* toont ons Nickie, het kleine jongetje van de boerderij, dat dank zij de wensster van de kabouterkoning op jacht kan gaan in het oerwoud. Een giraffe brengt hem daarheen en nu maakt hij kennis met tijgertjes, een olifant, enz. Het slappe verhaaltje heeft weinig om het lijf. Wellicht zullen de kinderen graag kijken naar de kleurige tekeningen, ofschoon deze niet altijd met de tekst kloppen. Een zeer matig geheel. (f 0,90)

De snars, de fluit, de sikkepitt door *Diet Huber* is een verzameling van speelse, leuke en goed in het gehoor liggende nonsensversjes, zoals de titel reeds doet vermoeden. Deze fantasierijke vondsten verschenen eerder in 'Het Parool'. Niet altijd zijn de gedichtjes even ritmisch en ook zullen een aantal te moeilijke woorden om nadere uitleg vragen. Het boekje mag

8808

8809

echter toch een aanwinst genoemd worden voor kinderen van zes jaar en ouder.

- 8810 *Die eigenwijze Huppel* door *M. Clarenbeek-van Klaveren* is een eenvoudig verhaaltje over een eigenwijze kabouter die door zijn eigen schuld telkens weer in moeilijkheden geraakt, maar daar dan ook uiteindelijk wijzer van wordt. De vrij grote druk en de korte zinnen maken het boekje geschikt om zelfstandig gelezen te worden. Het gegeven munt niet uit door originaliteit, maar de kleintjes zullen zeker van harte meelevens met dit kabouterijtje. (f 1,75)

- 8811 *Ronnie en Reus Rommebom* en *Ronnie en het gouden sleutelje* door *Willy Schermelé* zijn de deeltjes 10 en 12 van de *Ronnie*-serie. In het eerste boekje verschijnt er een reus in het kabouterbos en weer treedt het jongetje Ronnie op als held. Hij wint de vriendschap van Rommebom en zorgt voor diens voeding en huisvesting. Met het toverzand van Oompie Gnoompie kunnen gelukkig alle benodigde ingrediënten naar behoefte worden vergroot. Maar de reus wordt lui en lastig en daarom moet tenslotte het toverstafje redding brengen.

In het laatste deeltje beleeft Ronnie zeer verschillende, kleine avontuurtjes. Het gaat zelfs het leven van de bosmannetjes met hulp van de aardmannetjes veranderen, zodat ze voortaan voor zichzelf kunnen zorgen. Als afscheidscadeau krijgt Ronnie van de kabouterkoning een gouden sleutelje. Het oordeel over deze beide deeltjes is gelijk aan de voorgaande: weinig origineel, te grote onderlinge afhankelijkheid van de aparte boekjes, te moeilijke woorden en zinsconstructies. De plaatjes zijn wel lief. (p.dl. geb. f 1,50)

- 8813 *Jock in Dierenland* door *D. Rudeman* is een cliché-verhaaltje met kleurige cliché-tekeningen. Jock, een wat ruwe jongen, vertrapt in het bos de bloemen. Kleine dieren zijn bang voor hem. Het wortelmannetje maakt Jock en zijn hond heel klein en dan gaan ze beseffen, hoeveel overlast zij anderen bezorgd hebben. Ze beloven beterschap, worden weer groot getoverd en keren naar huis terug. (f 1,—)
- 8814 *Avontuur in Sprookjesland* door *D. Rude-*

man encenseert een ontmoeting in het bos tussen een hertje en Moeder de Gans. Het hertje gaat met haar mee en in ijltempo vertelt Moeder de Gans dan allerlei bekende sprookjes: Doornroosje, Klein Duimpje, Roodkapje, enz. Allicht komt op deze manier geen van deze sprookjes tot zijn recht. Het zijn weer de platen, die het goed moeten maken. (f 1,—)

Kijk 'ns in de la door *Marga Minco* is een meesterlijk kinderboek. Het mannetje

8815

Bovendien gaat voor het eten nog even een eindje fietsen met zijn tafel op de rug; een paar blokjes om, meer niet. Maar het gaat zo fijn, dat hij de stad uit fietst. Allerlei mensen willen hem helpen bij het transport van de tafel, omdat ze niet begrijpen dat Bovendien daar voor zijn plezier rijdt. Vreemde mensen zijn het, zoals meneer Azemaat die een tunnel dwars door de aarde wil boren, en meneer Uizenaar die het geheim van de echo bestudeert. En dan nog de man van de vrachtauto die tafels steelt. Gelukkig maar dat de la van Bovendien's tafel telkens bevat wat je net nodig hebt: je hoeft maar te zeggen: 'Kijk 'ns in de la'. Een dwaas verhaal, in volslagen argeloze vanzelfsprekendheid verteld, met kostelijke typering en rake details. Een verrukkelijk boek, dat wel enig esprit veronderstelt bij de jeugd.

(geb. f 3,90)

De gelaarsde kat en *Doornroosje* door *A. Bouman* zetten een serie bewerkingen voort van bekende sprookjes. Men kan er geen enthousiasme voor opbrengen. De tekeningen vertonen harde kleuren en bevatten

8816

8817

soms karikaturale details die de juiste sfeer verlooehenen. De teksten zijn ongeïnspireerd geschreven. De zinsconstructies tonen weinig besef voor het kinderlijke taalniveau, bijvoorbeeld: „Op zekere dag, toen de kat de koning bezocht, hoorde hij toevallig een van de hovelingen zeggen, dat de prinses en haar vader het plan hadden, om de volgende dag in 't koninklijk rijtuig uit rijden te gaan". Een duidelijk commerciële uitgave zonder kwaliteiten. (p.d.l. f 0,75)

- 8818 *Pommetje Pompadoer in Sprookjesland,*
8819 *Pommetje Pompadoer op avontuur met de*
8820 *levende poppen en Pommetje Pompadoer,*
het ezeltje Kobus en het geheimzinnige
jongetje Max door *Tb. Tj. Veringa* zijn respectievelijk de nummers 4, 5 en 6 uit de Koekoek-reeks. In deel 4 ontmoet het jongetje Pommetje een elfje, dat hem meeneemt naar Sprookjesland. Er gebeuren daar nare dingen, zoals onoplosbare betoveringen en bedreiging door boze reuzen. Flinke Pommetje, bijgestaan door Klein Duimpje, lost een en ander op en keert voldaan huiswaarts. De charme van het verhaal moet liggen in het optreden van bekende sprookjesfiguren; kinderen vinden dat doorgaans wel leuk. Wat de auteur uit eigen koker presenteert, is maakwerk. In deel 5 komen de levende poppen pas in de tweede helft. Eerst gaat de held op zoek naar Sinterklaas, die nog nooit in Pomponia is wezen strooien. In beide helften van het boek loopt Pommetje plompverloren tegen wat losstaande avonturen aan. Het geheel toont een primitieve humor en weinig gevoel voor intrige. Ook deel 6 bestaat uit twee gedeelten: eerst redt Pommetje een sprekende ezel uit handen van baas Knorrepot en zorgt er voor dat het dier naar het circus terugkeert, waar het oorspronkelijk vandaan komt. In het tweede verhaaltje ontmoet Pommetje prins Max, die een boze stiefmoeder heeft. Haar plan om het prinsje te doden, mislukt en na een avontuur op een piratenschap brengt Pommetje de bedreigde prins weer veilig terug naar het paleis. Ook dit boekje toont weer een pijnlijk gemis aan fantasie en levendigheid, terwijl de herhaaldelijke uitroepen als 'sapperloot'

en 'sapristie' nog meer nadruk leggen op de beperkte woordenschat van de auteur.
(p.d.l. geb. f 1,90)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Kinderkerstpocket door *Elisabeth Wijnants* 8821
is een bundeltje kerst-(boom)-verhalen met enkele kerstliederen, kerstgedichten en een kerstspel, alles zonder kribbe en in protestantse geest. Op het gedicht van Okke Jager na, dat veel te moeilijk is voor kinderen, is alles wel op kindermentaliteit afgestemd, maar voor katholieke kinderen toch niet geschikt (de Here Jezus, de zondagschool, belijdenis doen, de clubs). Ook al omdat hier en daar een anti-roomse gezindheid doorschemert, maar het meest om de vaak zoetelijke sfeer. Eventueel zou door volwassenen een keuze kunnen worden gedaan om voor te lezen. (f 1,50)
De Kinderkruistocht door *A. van Nersum* 8822
is nog minder geschikt voor onze jeugd. Vooral omdat de auteur het laat voorkomen alsof Christus zelf het sein tot deze zielige, onzinnige tocht heeft gegeven. Voor Nederlandse lezertjes komt daar nog het gebruik van vele Vlamsismen bij, zoals 'hij wandelde doorheen het kamp' en 'zijn strijd lust was terug ontbrand'. Ook de stijl is overigens bepaald zwak. Ongeschikt.

(25 fr.)
Marijkes kerstvakantie door *K. Norel* 8823
verhaalt, hoe Marijke met haar zusje en broers bij oom en tante mag gaan logeren. Het wordt een echte sneeuw- en ijs-vakantie, waarvan zij volop genieten. Ze beleven een angstig avontuur, als ze met vieren op het IJsselmeer in een sneeuwstorm geraken en de weg niet meer kunnen vinden. Een en ander is in zeer acceptabele stijl verteld, maar de ietwat verouderde stikering en de nadrukkelijke protestantse strekking maken het boekje weinig aantrekkelijk voor onze jeugd. (geb. f 1,25)
Twee gouden dolfijnen door *Elisabeth Beresford* 8824
beschrijft hoe drie kinderen, uit Australië op bezoek bij grootvader in Engeland, een heuse toverbal bemachtigen die

- hen in contact brengt met een gouden dolfijn boven op een wonderlijke klok. Door diens bemiddeling gaan zij op speurtocht naar de geheimzinnige Grote Gouden Dolfijn. Zij verplaatsen zich daartoe vele eeuwen terug in de tijd en zij slagen in hun opzet in de Romeinse oudheid. Een amusante fantasie, waarvan jongelui met enig historisch besef kunnen profiteren. Het aardige gegeven is overigens niet sprakelend uitgewerkt. (f 1,75)
- 8825 *Alle avonturen van Pipo de clown* door *Wim Meuldijk* bevat een aantal verhalen die aan veel televisie-kijkende kinderen welbekend zullen zijn; zoals Pipo en de bibberhaai, Pipo en slaapridder. Wie destijds de gebeurtenissen op het beeldscherm heeft gevolgd, zal het wel leuk vinden dit alles nog eens na te genieten, temeer omdat de herinnering het ontbrekende kan aanvullen. Voor anderen is de lectuur minder aantrekkelijk, onder meer omdat de meeste krom-pratende figuren in leestekst weinig koddigs behouden. Mede door de ietwat kreupele tekeningetjes is het bij een matig uitgaafje gebleven. (f 1,75)
- 8826 *Dikke Tim wint de zeepkistrace* door *Helmut Höfling* voert Dikkie Dik ten tonele de kampioen zeepkistracen van Nederland. Hij mag naar Amerika om daar aan de wereldkampioenschappen te gaan deelnemen. Zijn vriend Lange Guus wordt meegesmokkeld en samen reizen ze naar Dikkie's vader, een beroemd bokser. Ze gaan stiekum op zoek naar Indianenland en laten iedereen danig in ongerustheid zitten. Maar ze zijn juist op tijd terug om Dikkie de wereldtitel te laten veroveren. Een onwaarschijnlijk verhaal, met weinig pedagogisch en nog minder stilistisch inzicht op papier gebracht. (geb. f 2,—)
- 8827 *Jan en Barend doen aan puzzels* door *Bert Sloop* is een gezellig en zeer verzorgd geschreven jongensboek. Jan Poot en Barend Kromspaan kunnen hun geluk niet op als zij de eerste prijs winnen in de prijsvraag van een zeepfabriek: een prachtige motorboot. Daarmee kunnen ze naar hartelust varen op de Bliekerplas bij hun woonplaats Snoekdorp. Nu en dan verhuuren ze hun 'Dolfijn', om de eigen onkosten te dekken. Barends vader, inspecteur van politie speurt intussen naar de daders van een schilderijendiefstal. De jongens zorgen voor enkele goede tips en assisteren intensief bij de uiteindelijke arrestaties in Amsterdam. Jammer dat het positionele speurwerk zo dillelanterig is voorgesteld, want overigens is het een prettig boek. (geb. f 3,90)
- 8828 *Beesten aan boord* door *Roald Dahl* is een staaltje van auteurs bekende 'sick humour', maar toegepast in kinderlectuur heeft dit naargeestige kolder tot resultaat. Jims ouders worden opgegeten door een neushoorn en zo komt hij bij twee tantes terecht die een combinatie vormen van Herodes en Nero in het kwadraat. Toverkorrels uit krokodillentongen redden hem: ze maken een enorme perzik aan het groeien. Daarin gaan een zestal dieren wonen, ook enorm gegroeid. Daarbij dan nog Jim zelf. De perzik rolt de tantes plat, komt in zee terecht, wordt door meeuwen de lucht ingevoerd en landt tenslotte in een stad. Jim mag daar blijven wonen in de enorme pit, een stadsmonument. De akelige bijzonderheden zijn net iets om kinderen nachtmerries te bezorgen. We hebben het niet erg op dit soort geestigheid begrepen, al is het boek goed vertaald. (geb. f 3,90)
- 8829 *Het toverstokje* door *Zinken Hopp* laat de jongens Jon en Sofus met behulp van een toverstokje in sprookjesland terecht komen, waar zij de zaak eens even willen regelen. Natuurlijk leidt dit tot zotte situaties. Later verplaatsen zij zich ook nog naar de middeleeuwen en ontsnappen ternauwernood aan verschrikkelijke gevaren. Een lekker-gek boek, vol dolle invallen en met speelse grappen via druktechnische grillen. Voor pienterende kinderen een amusante uitgave, al zullen ook hun wel enige grote mensen-grapjes ontgaan. De dwaze, onbeholpen illustraties spelen het spel goed mee. (f 1,75)
- 8830 *De schat van de 'Rode Lotus'* door *Arnold Akker* verhaalt hoe de tweelingbroers Han en Cas hun vakantie doorbrengen bij hun vader, die in China waterbouwkundige werken uitvoert. Als vader een antiek beeldje heeft gekocht, blijkt de Chinese verkoper spijt te hebben van deze transactie: hij doet al het mogelijke om het

beeldje opnieuw in zijn bezit te krijgen. Dit wekt achterdocht en bij nadere inspectie blijkt het beeldje een kostbare ring en een geheim document te bevatten. Hiermee ontstaat een speurtocht, waarbij een misdadige bende felle obstructie voert. Dit spannende boek is met élan geschreven en door Kees van Lent fraai geïllustreerd. Enkele onnauwkeurigheden in de intrige zullen de jonge lezers wel voor lief nemen.
(geb. f 6,90)

8831 *Rumoer in Egmond aan Zee* door R. Warmerdam speelt ook al in de vakantie, blijkbaar een geschikte tijd voor ondernemende jongens om op boevenjacht te gaan. Jaap en Kees logeren met hun ouders in een bungalow aan het strand. Op de heenreis vinden zij in de trein een vergeten pakje, waarin zich een Chinees beeldje bevindt. Ze willen dit aan de eigenaar terugbrengen, maar er zijn vreemde dingen mee aan de hand. Er wordt ingebroken en achtervolgd. Het duurt wel even voor gebleken is dat hier van een diamantsmokkel sprake is. Een aardig verhaal, waarin de tekeningen teleurstellen. (f 1,50)

8832 *Een verjarie in Suriname* door Leen de Vries-Hamburger is minder sterk dan het eerder besproken eerste deel. Een Nederlands meisje gaat enige maanden logeren bij haar Surinaamse nichtje. Een van de hoogtepunten van haar verblijf is het verjaarspartijtje (verjarie) van nicht Anita, dat geheel in Surinaamse stijl wordt gevierd. Deze opzet gaf aan de schrijfster alle gelegenheid om gindse leefwijze te schilderen. Zij is er echter niet in geslaagd hierbij de juiste toon te vinden: de tekst is soms kinderachtig, soms zouteloos. De vrouwelijke figuren reageren steeds met kibbelen en kittigheid en dat moet dan weer uitvoerig worden ontleed. Onze meisjes zullen er niet gemakkelijk door geboeid worden. (geb. f 5,90)

8833 *Wat de pop wist* door Til Brugman laat de pop Ria haar eigen belevenissen vertellen met haar bazinnetje Mara, een fantasierijk en spontaan meisje. De pop onthult Mara haar levensgeschiedenis en samen beleven zij allerlei avonturen, die soms alleen in hun gezamenlijke fantasie en soms ook echt bestaan. Mara zorgt daarbij met haar

gekke invallen voor de nodige misverstanden. Een charmant verhaal, waarbij speciaal opvalt dat de auteur een vrij literair

Nederlands hanteert. Daardoor worden aan de jonge lezeresjes wel wat hogere eisen gesteld, maar de lectuur is deze moeite ten volle waard. (geb. f 4,90)

8834 *De nieuwe buurjongen* door Mabel Esther Allan speelt in een kleine Engelse fabriekstad, waar twee gezinnen sterk met elkaar meelevend. Het is voor 11-jarig Tansje dan ook een hele slag als haar beste vriend en buurjongen gaat verhuizen. De nieuwe buurjongen wordt, mede door zijn stugge optreden, niet door haar en de buurt geaccepteerd. Pas na veel wederwaardigheden worden Tansje en hij goede vrienden. Een bijzonder sfeervol verhaal, dat ook een beeld geeft van het dagelijkse leven in een Engels arbeidersgezin. De afbeelding van een jongen op het omslag kan moeilijk suggereren, dat het hier een typisch meisjesboek betreft. (f 1,25)

8835 *Paddington brengt uitkomst* door Michael Bond verhaalt hoe de jongheerbeer Paddington, nog steeds inwonend gast bij de familie Brown, weer zijn argeloze gang gaat en zijn omgeving allerlei last bezorgt. De beer zorgt voor sensatie tijdens een picknick, op een veiling, als knutselaar, in de bioscoop, als kok, in de wasinrichting en in een sjiek hotel. Alles even onschuldig en onhandig, tot schrik en vertederding van de omgeving. Zoals bekend: droog en

geestig, geen woord teveel. De koddige, nonchalante tekeningen passen geheel in de sfeer van het kostelijke verhaal. (f 1,75)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 8836 *De schat van Ranavalone* door *Agnus Mac Vicar* beschrijft hoe een Frans schip strandt op de kust van Schotland. Een jongen uit Madagascar wordt gered door Peter en Marcel; zij worden vrienden. Trabonjy wordt achtervolgd door Krokodille-mannen, omdat hij weet waar de schat van koningin Ranavalone te vinden is. Aan avonturen dus geen gebrek. Teveel kritiekloze fantasie ontnemt aan het vlot geschreven verhaal de gewenste kracht. (f 1,20)
- 8837 *Het geheim van het hollende paard* door *Bruce Campbell* biedt spannende gebeurtenissen zonder bloed en moord. Als Richard Holt van het Wereldnieuws door zijn nasporingen in New York een havenbende het vuur aan de schenen legt, wordt hij bedreigd met ontvoering van zijn zoon Ken. Deze zoekt veiligheid bij vrienden, maar loopt tegen lieden op die vlakbij een flinke roofbuit hebben verstoppt. Bewoners van de streek wordt schrik aangejaagd door het nabootsen van het geluid dat een hollend paard maakt. Er ontstaan vreemde situaties, maar alle problemen monden uit in een gelukkig einde. Geschikte ontspanning. (f 1,20)
- 8838 *Koers 0.9.0* door *Klaas van der Geest* is niet het sterkste boek van deze schrijver, maar toch altijd nog een fris verhaal. Nederlandse jongens gedragen zich moedig tijdens de Duitse bezetting en maken alle gebeurtenissen mee die destijds aan de orde waren: spionage, arbeidsdienst, oproeping, onderduiken, hulp aan piloten, gevangenneming en ontsnapping, Engelandvaart. Een en ander is duidelijk, boeiend en humaan beschreven, zodat het verhaal aan de hedendaagse jeugd een beeld kan geven van de situatie tijdens de oorlog. De jongelui kunnen er wijzer van worden. (f 1,50)
- 8839 *Davy Crockett en Wata* door *Tom Hill* is goed verteld en heeft ook positieve strekking. Davy komt bij een hoedenmaker in dienst nadat hij met Witte Havik lange tijd in het bos heeft geleefd. De strijd tussen blanken en Indianen laait weer op en Witte Havik tracht met hulp van Davy aan het bloed-vergieten een einde te maken. Intussen gaat de hoedenmakerij failliet. De eigenaar leeft op te grote voet. Toch blijft Davy de man trouw tot het einde: zijn vlucht voor de schuldeisers. Dan gaat Davy, vrij man nu, zijn vriend Wata opzoeken. (f 1,75)
- De geest van Jerry Moonlight* door *Norman Lee* geeft een spannend avonturenverhaal, dat evenwel iets te overladen is. Op verzoek van de Engelse Geheime Dienst bindt Paul Vassar de strijd aan met een bende struikrovers. De bandieten kunnen ongestoord hun gang gaan omdat ze beschermd worden door hooggeplaatste regeringspersonen. Paul meent dat zijn vroegere collega Jerry Moonlight is omgekomen, maar in gevangenschap ontmoet hij Jerry, die door de Geheime Dienst eveneens op het spoor van de misdadigers was gezet. Samen voltooiën zij hun speurwerk met succes. Geen sterk boek, maar wel onderhoudend. (f 1,20)
- Raketten op maaneiland* door *Ronald Seth* toont kapitein Grant van de Geheime Dienst in actie, ditmaal als spion op Russische raketbases in de Oostzee. Dank zij de hulp van de 15-jarige Tonis slaagt hij er in, het gevaar voor de vrije wereld af te wenden. Hoe zij de Russische autoriteiten bij de neus nemen is spannend en zelfs humoristisch weergegeven. Het verhaal is echter doortrokken van een te sterk geaccentueerde lichamelijkheid, waardoor het boek toch maar matig geschikt kan worden genoemd. (f 1,20)
- De Geuzenschool* door *K. Norel* is een vertelling uit de protestantse schoolstrijd, spelend onder Willem III. Meester Jong, de nieuwe leerkracht aan de openbare school, bidt in de klas, leert de kinderen psalmen en vertelt uitsluitend bijbelse verhalen. Er komt narigheid van met schoolopziener, burgemeester en kantonrechter, tot meester Jong weg moet en met hulp van een aantal ouders een eigen school

met de bijbel begint, die 'het geuzen-schooltje' wordt genoemd. Er wacht echter nog heel wat strijd voor het bestaan van dit onderwijs gewaarborgd zal zijn. Daar meester Jong na een eeuw weer ten leven kwam, doet hij ook aan oecumene, maar niet helemaal zonder pijn, geloven we. En is het historisch juist, dat de inquisitie 'het' lezen in 'de' bijbel verbood op straffe van gevang en brandstapel? Het is geen onaardig verhaal, mede door de goed getroffen ouderwetse sfeer, maar toch te uitgesproken reformatorisch om door katholieke lezertjes voldoende begrepen en genoten te worden. (geb. f 3,25)

- 8843 *Een zwarte dag voor Sonja* door Maxine Drury heeft een minderzeggende titel gekregen dan het oorspronkelijke 'Half a Team'. De veertienjarige Sonja moet met vader al het werk op de boerderij doen, terwijl moeder kuurt in een sanatorium en haar jongere broer en zus bij de groot-

alles alleen te moeten kunnen, is niet houdbaar als moeders ziekte alle geld opslokt en zij ook niet thuis kan terugkeren na haar genezing, omdat de voorzieningen op de boerderij te primitief zijn. De burens helpen om electriciteit aan te leggen. Bij moeders thuiskomst is dan het team weer compleet. Een prachtig, opbouwend boek voor onze meisjes. Aanbevolen. (f 1,25)

Vacantie aan de Adria door Justine de Raat is een vrij onbenullig verhaal over twee vriendinnen van veertien jaar, die met een jonge oom en tante naar Italië gaan. De bedoeling is, dat zij tijdens deze vakantie zich met de twee peuters zullen bemoeien, zodat de ouders ook eens samen op stap kunnen gaan. Het boek beschrijft uitvoerig de heenreis per auto, met alle vermoeienissen, mee- en tegenvallers. Aan zee vergeten de meisjes een keertje hun plicht, maar het loopt goed af. Het is allemaal erg oppervlakkig en heeft dan ook weinig te bieden. (geb. f 2,50)

8844

ouders logeren. Het vlotte verhaal geeft duidelijk aan welke problemen dit opgroeiende meisje heeft. Ook dat vader niet altijd de zaken juist ziet. Zijn opvatting,

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Avontuur in Frankrijk door Rona Lentinck gaat over de tweeling Mieke en Michiel, die bij een auto-ongeluk hun ouders hebben verloren. Zij gaan naar grootvader in Frankrijk. Aanvankelijk zijn ze er niet erg welkom, maar al gauw vinden ze iedereen om hun vinger, grootvader inclusief. Alleen met Louis, een jonge huisgenoot, hebben ze wat meer moeite. Bij de oplossing van een misdaad komt ook dat in orde en er ligt een happy-end in het vooruitzicht. Het verhaal is niet onverdienstelijk geschreven, maar mist toch de diepgang die bij dit gegeven mogelijk was geweest. (f 1,50)

't Appeldijkje door Jeanette van Beilen is een gezellig, christelijk verhaal over het jonge onderwijzeresje Trix, dat in Amsterdam op kamers woont. Ofschoon ze daar veel beleeft, vindt ze het meeste vertier in haar geboorteplaats Hilversum, waar ze ook de grote liefde ontmoet, de aanstaande medicus Otto. Als Trix haar paasvakantie opoffert om haar zus Bets te helpen, die pas een baby heeft gekregen, komt Otto

8845

8846

haar bezoeken en daar, in de bloeiende Betuwe op het Appeldijkje, vraagt hij haar hart en hand. Schrijfster heeft wat al te veel sociale en huwelijksproblemen aangeroerd, inclusief de ontmaskering van een huwelijkszwendelaar, maar het geheel is toch zeker lezenswaard voor de teenagers.

(f 1,50)

8847 *Over meisjes gesproken...* door *Claire Glass Miller* is de bewerking van een Amerikaans origineel. Het schijnt niet mogelijk, in dit genre oorspronkelijke Nederlandse boekjes te schrijven, waarin aan het Amerikaanse procedé slechts uit de verte wordt ontleend wat bruikbaar is.

Ook dit boek, bestemd voor High School kids, is onvoldoende bewerkt, hetgeen ook niet anders kan zonder goeddeels herschrijven. Het 'dating'-gebruik is hier nu eenmaal nog niet ingeburgerd op die leeftijd en kan onmogelijk weergegeven worden door 'afspraken'. En gaat men het 'going steady' van de hogere klassen weergeven door 'vaste verkering', zoals hier gebeurt, dan krijgt men gekke dingen: de illustraties, sterk caricaturaal met een 'sexy' inslag, wijzen geheel naar de vroege vlegel-jaren. Een hoofdstuktitel: 'Moet ik het uitmaken als ik merk dat het meisje geen maagd meer is?' combineert in Amerika heel vredig met 'Zal ze mij verachten als ik haar bij mijn huiswerk laat helpen?', hier echter vergroot het slechts de tweeslachtigheid. Natuurlijk bevat het boek ook genoeg bruikbare wenken. Al steekt men zijn servet toch echt liever niet met een punt in de boord en al is het zeker niet overal 'geoorloofd', bij carbonade de vingers te gebruiken. Maar de hele sfeer van deze instructie, die kennelijk veronderstelt dat alle lezers scholieren zijn, heeft niets van de eigene. Er zijn nu eenmaal gewassen, die men in hun eigen grond moet laten. (f 2,95)

8848 *Over jongens gesproken...* door *Arthur Unger* en *Carmel Berman* heeft dezelfde bezwaren. De Nederlandse 15-jarige kan op de huishoudschool zitten of op het gymnasium, een dagdienstje hebben, opgeleid worden voor balletdanseres, enzovoort. In Amerika zit ze onvermijdelijk op de High School. Omdat ook hier weer

al het onvertaalbare dat daarmee verband houdt, vertaald moest worden, krijgt men alweer de figuren met 'vaste verkering' en huiswerk; de onnozele sproetengrietjes van de illustrering en de informatie dat volgens Kinsey slechts 53% der ondervraagde mannen bereid waren te huwen met een niet-maagdelijke vrouw. Ook hier weer genoeg losse hoofdstukjes waar de lezeres iets van kan opsteken, maar als geheel voor Nederlandse tieners te uitheems om werkelijk te kunnen aanspreken. En 'seks' is nog altijd geen Nederlands woord voor sexualiteit.

(f 2,95)

Top of Flop door *Co de Kloet* laat de lezers kennis maken met Herman Stok, de presentator van het televisie-programma voor teenagers *Top of Flop*, met Dick Duster, die een gelijksoortig programma voor de radio verzorgt, met het zangeresje Anneke Grönloh en met Mies Bouman. Na een beknopte inleiding geven deze vier personen hun visie op eigen leven en werk. Oppervlakkige informatie. (f 1,50)

Suzan kiest 'Kamermeisje' door *Dolf Kloek* is een positief meisjesboek in christelijke geest. Suzan heeft geen vader meer en geld voor bijzondere dingen moet moeder verdienen met handwerken. Suzan wil nu haar vakantie opofferen om voor haar broertjes en voor haar moeder een uitstapje te bekostigen; ze wordt kamermeisje in een hotel in haar eigen woonplaats. Ze maakt veel mee met de directie en met de gasten, maar vindt daarbij ook haar eigen geluk. Een levensecht boek met reële mensen. Ook omdat de godsdienst in het verhaal een volkomen vanzelfsprekende plaats inneemt, is hier sprake van een kerngezond meisjesboek. (f 1,50)

Een ander geluk door *Ab Visser* is een enigszins onderwets bakvisverhaal dat zich afspeelt vlak na de tweede wereldoorlog. Twee leerlingen van de kunstacademie, de zelfbewuste Fokje en de luxueus opgevoede, maar onzekere Mieke en haar

8849

8850

8851

2 delen - N.T. - O.T.

Alphons Timmermans

Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Deze bijbel is een vorstelijk boek met voortreffelijke illustraties.
(Noord-Hollands Dagblad)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90

Verkrijgbaar in de boekhandel

Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

8852

vriend, een knappe, rijke jongeman zijn de hoofdpersonen. De ontluikende liefde voor de jongeman wordt voor Fokje een innerlijk conflict, dat zij echter weet te verwerken. Terwille van haar vriendin offert zij haar liefde op en probeert een ander geluk te veroveren, namelijk het geluk in de schilderkunst. Er is veel denken en mijmeren, maar weinig karakter- en situatie-tekening. Matige middelmaat. (f 1,50)

Waarom niet, Susan? door *L. van der Meer-Prins* behoort tot het gezonde soort meisjeslectuur. Susan, Hank en Ernie zijn drie vriendinnen die vlak bij elkaar wonen. Er is door een verlamming gehandicapt, maar slaat zich toch flinker door het leven heen dat de beide anderen, die onder eenzaamheid lijden met de daaraan gepaard gaande twijfel en onzekerheid. Dan komt 'Jemineetje' in hun leven: een zestienjarig volkskind dat door de voogdijraad in het gezin van Susan wordt geplaatst. Het ongemanieerde, maar spontane meisje brengt een ommekeer teweeg in haar omgeving. Zowel Hank als Susan vinden hun levensgeluk. Rake typering en gedachtenwisseling op niveau. Neutraal. (geb. f 4,90)

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

8853

Een mandje vol amandelen, verzameld door *W. J. Stam-van der Staay* is een bijzonder fraaie bundel oude en nieuwe kinderliedjes met pianobegeleiding, waarin

ook liedjes voor de feestdagen, enkele Engelse en twee Franse, — met samenvattende vertaling-, en spelliedjes met duidelijke spelbeschrijving te vinden zijn; alles bijeen meer dan 150 nummers. Een systematische en een alfabetische inhoudsopgave completeren het boek. De kwistig neergezette tekeningen zijn fijnzinnig, vol vondsten en bijzonder gaaf van visie. Een hartelijk aan te bevelen bundel, mede door zijn stimulans om thuis samen met de kinderen te musiceren. (geb. f 15,90)

Honkie en Ponkie door *Jac Linders* is een bundel met overwegend kabouterverhaaltjes, verlucht met kostelijke tekeningen. Taal, verteltrant en uitvoering zijn verzorgd. Vooral door voorlezen zullen de verhaaltjes goed tot hun recht komen. Jammer dat de band niet al te stevig is. De 'moraal' waarmee menig verhaaltje sluit is lichtvoetig genoeg om het kind te treffen. (geb. f 4,90)

Scharmanteka door *Jules Leroy* is een gezellig boek. De auteur, dorpspastoor en tijdgenoot van Gezelle, tekende graag de volksvertellingen op die hij om zich heen hoorde. Een tiental daarvan wordt hier plezierig naverteld. Sommige, zoals 'Scharmanteka', 'Stijn lukket-al' en 'Jan Heldenbloed' zijn klassieke volkssprokjes, waar alles 'in drieën' gaat. Andere zijn anecdotisch en van veel jongere oorsprong. De tekeningen in dit aantrekkelijke boek zijn in ietwat caricaturale stijl en Sint Pieter is wel een erg rare kabouter geworden! (geb. f 4,90)

8854

8855

- 8856 *Verhalen van de sprookjesmolen* door *Lea Smulders* behoort tot het beste werk van deze auteur. 's Nachts draaien stilletjes de wieken van de oude molen bij het woud, niet om koren te malen, maar om sprookjes te vertellen aan een mannetje in hansop, dat alle molenvertelsels opschrijft. En hier zijn ze dan: een hele reeks schattige verhaaltjes met een knappe pointe en met kostelijke wendingen. Coby C. M. Krouwel heeft dit gezellige voorleesboek voorzien van grappige tekeningen. Warm aanbevolen. (geb. f 3,95)
- 8857 *Grabbelton* door *Piet Marée* is geheel volgens de titel een ware grabbelton van spelletjes en knutselwerkjes. Zeer veel variatie en een kleurrijke uitvoering maken het boekje tot een prachtige handleiding voor ontspanning en lering. Hier en daar zal de volwassene even de hand moeten toesteken om te helpen, maar dit is zeker geen bezwaar, integendeel. Ook voor kleuterleidsters valt hier wel een graantje mee te pikken. (f 1,25)
- 8858 *Het grote vouwboek* door *Aart van Breda* geeft een uitgebreide verzameling oude en nieuwe vouwmodellen. Met alleen maar papier kan men de prachtigste zaken vouwen. De tekeningen en de summere tekst zijn heel instructief. Voor feestjes en vrije tijd in gezins- en schoolverband een aanwinst. Voor volwassenen die kinderen goed willen bezighouden, een uitkomst. (f 4,50; geb. f 5,90)
- 8859 *Hier is Jan Klaassen* door *Erika Schepel-*

mann-Rieder bevat enige bladzijden beknopte instructie betreffende het poppekastspel en zes zeer geschikte Jan Klaassen-teksten, van eenvoudig opklimmend naar moeilijk. Het boekje besluit dan met herhaling van de instructies, meer tot volwassen lezers gericht: een ietwat vreemde doublure. Niettemin staat er belangrijk elementair advies in dit boekje. De spiraalband is heel praktisch bij het repeteren van de volledig uitgeschreven rollen. (f 3,50)

De grote sagen van de donkere Middeleeuwen door *Jaap ter Haar* geeft een vereenvoudigde herschrijving van de sagen Tristan en Isolde, Siegfried en Kriemhilde, de zwaanridder Lohengrin en tenslotte Gudrun. Soms is er sprake van enig christelijk besef, maar het merendeel speelt zich af in heidendom en bijgeloof, waarbij geweld en wraak beslissende factoren zijn. De gebeurtenissen zijn zwaar van tragiek en wreedheid; in deze versie zijn geen bloedige details weggelaten. De sfeer is goed aangehouden, al neigt de taal soms naar het theatrale. Wat meer ontwikkelde jeugd zal in deze uitgave begrip kunnen vinden voor de geheimzinnige oersagen uit de tijd, die de titel ietwat dubbelzinnig als 'donkere' middeleeuwen aanduidt. (geb. f 12,50)

8860

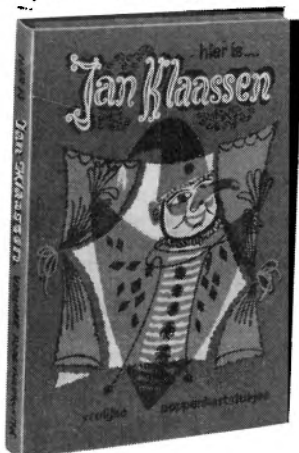
HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Het verlegen poesje door *Catleen Schurr* is een snoezig verhaaltje, waarin een poesje met allerlei dieren in en om de boerderij kennis maakt en goede vrienden met hen wordt. Een gezellige picknick, die op een grappige manier afloopt vormt het sluitstuk. Goed verteld en goed gekozen voor het kleine kind, dat vaak ook zo verlegen is in eigen omgeving. Mede door de artistieke tekeningen een juweeltje voor de kleuters. (gec. f 1,75)

8861

Michiel, de geschiedenis van een mug door *Henriëtte van Eyk* is een koldersprookje over een muggenfamilie, die de winter binnenshuis wil doorbrengen in plaats van naar het muggenparadijs, Groot Gonzië te trekken. De najaarschoonmaak brengt hun

8862

leven in gevaar. Later ontmoeten zij nog Sinterklaas en op oudjaar Vader Tijd. Heel origineel destijds (1940), sindsdien vaak knapper gedaan. Voor kinderen met een gewillige fantasie en een royaal gevoel voor humor. (f 1,75)

8863 *Biggles vliegt naar Tibet* door W. E. Johns beleeft de derde druk. Kennelijk zijn de fantastische avonturen in dit deeltje, waarbij radiumhoudend erts een belangrijke rol speelt, in de smaak gevallen. Toch is de intrige niet zo sterk, maar de spanning tastbaar. (f 1,25)

8864 *Snuf, de hond* door Piet Prins speelt tijdens de Tweede Wereldoorlog, waarin een prachtige herdershond meermaals het leven van zijn baas en van andere 'goede' landgenoten redt. Het boek veronderstelt bij

de jeugd een bekendheid met toenmalige toestanden, die veelal ontbreken zal. Ook wordt het denkbeeld, dat de oorlog door de Here als straf om de zonden van de bewoners over ons land werd gezonden, wel erg nadrukkelijk op het verhaal gestempeld. (geb. f 5,20)

Ben Hur door Lewis Wallace is een drastisch ingekorte herschrijving voor de jeugd van een verhaal dat in onze tijd veel aan waarde heeft verloren. De geest van haat en wraakzucht, die de hoofdpersonen bezielt, wordt te weinig gesublimeerd door het contact met Christus. Enkele slordigheden ontsieren bovendien de tekst.

(f 2,20; geb. f 2,95)
8866 *Pitty's vijfde kostschooljaar* door Enid Blyton toont het meisje Pitty als sportleidster van haar klas. Bovendien speelt ze het klaar, een toneelstuk te schrijven en dit te laten opvoeren. Veel meisjes blijken deze verhalen nog altijd graag te lezen, ofschoon de serie weinig diepgang vertoont. (f 1,50)

8867 *Zuster Rita* door Annik Saxegaard brengt eerst het falen van een meisje dat haar verloofde wil assisteren in het barre klimaat van Noorwegen. Meer zuidelijk gaat zij dan een opleiding tot verpleegster volgen en bij een nieuwe ontmoeting worden de grondslagen voor een happy-end gelegd. Het karakter van de hoofdpersoon is sympathiek. (geb. f 2,50)

8868 *Met vaste tred* door M. Doekes-de Wilde vertelt, hoe Han Wevers na moeders dood haar gezellige baan als kinderverzorgster moet opgeven om bij vader de huishouding te gaan verzorgen. Dank zij de hulp van

een verstandige buurvrouw weet Han ook van dit bestaan iets goeds te maken. Een positief verhaal, waarin de waarde van zelfopoffering in het licht wordt gesteld.

(f 1,50)

8869 *Leontine* door *Leni Saris* trekt vele sentiments-registers open, maar zal toch veel meisjes kunnen boeien. *Leontine* heeft haar ideaal, een zangcarrière moeten opgeven en verdient nu op kantoor geld, om de toekomst van haar zusje veilig te stellen. Haar verloofde wordt slachtoffer van een vliegtuigongeluk, maar *Leontine* slaagt er toch in, na alle loutering, haar geluk te vinden. (f 1,50)

8870 *Ruut zet door* door *Nida Voerman* is fris geschreven en rijk aan inhoud. Om mee te kunnen verdienen, gaat *Ruut* van school af om te werken als kinderverzorgster. Ze komt bij nogal moeilijke kinderen terecht, waardoor het begin niet prettig is. Langzaam leert ze haar vak en tenslotte kan ze zelfs aan een tekenstudie beginnen. Een levensecht verhaal. (f 1,50)

Jij, meisje... door *Annie Ferwerda-van den Berg* bespreekt de ontwikkeling van *Annet* van Hoven naar haar volwassenheid. Zij krijgt een kantoorbaan, gaat op kamers wonen en maakt kennis met het grote leven. Haar geloof maakt een ernstige crisis door als haar moeder sterft en als zij verliefd wordt op een zanger, een onbetrouwbare bon-vivant. Tenslotte vaart zij de haven van een echte liefde binnen. Een positief christelijk boek, dat door iets te veel rechtlijnigheid, ook in de karaktertekening, niet helemaal reëel aandoet.

(geb. f 2,75)

Willy's offer door *Anna van Gogh-Kaulbach* is de herdruk van een lang geleden geschreven meisjesboek, dat toch nog leesbaar blijkt te zijn gebleven. *Willy*, een meisje van 17 jaar, zorgt na de dood van haar moeder voor haar jongste broertje, een baby van enkele maanden. Zij doet dit vol plichtsbef en wil zelfs haar eigen geluk hiervoor opofferen. Veel meisjes zullen het nog geboeid lezen. (f 1,50)

8871

8872

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Akker, A.: De schat van de 'Rode Lotus' (Kok), 160 p. — VIa-b, J	8830
Allan, M. E.: De nieuwe buurjongen (Spectrum), 156 p. — VIa-b, M	8834
van Beilen, J.: 't Appeldijkje (Meinema), 186 p. — IV-V, M	8846
Beresford, E.: Twee gouden dolfijnen (Arbeiderspers), 167 p. — VIb	8824
Blei-Strijbos, C. B.: Twee kleine zwerfers (Callenbach), 53 p. — VIc	8805
Blyton, E.: Pitty's vijfde kostschooljaar (Goede Boek), 144 p. — VIa, M	8866
Bond, M.: Paddington brengt uitkomst (Arbeiderspers), 127 p. — VIb	8835
Bouman, A.: Doornroosje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8817
Bouman, A.: De gelaarsde kat (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8816
van Breda, A.: Het grote vouwboek (Van Breda), 128 p. — VIa en b	8858
Brugman, T.: Wat de pop wist (Leopold), 167 p. — VIb, M	8833
Campbell, B.: Het geheim van het hollende paard (Verkenner), 155 p. — VIa, J	8837
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Die eigenwijze Huppel (Spaarnestad), 59 p. — VIc	8810
Dahl, R.: Beesten aan boord (Spaarnestad), 103 p. — VIb°	8828
Doekes-De Wilde, M.: Met vaste tred (W.-Friesl.), 173 p. — V, M	8868
Drury, M.: Een zwarte dag voor Sonja (Spectrum), 158 p. — VIa, M	8843
Dulieu, J.: Paulus en Pieter (Ploegsma), 63 p. — VIc	8807
van Eyk, H.: Michiel, de geschiedenis van een mug (Arbeiderspers), 133 p. — VIb	8862
Ferwerda-Van den Berg, A.: Jij, meisje... (Kok), 207 p. — IV-V, M, P	8872
van der Geest, K.: Koers 0.9.0. (Callenbach), 160 p. — VIa, J	8838

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

8873 *De wonderlijke avonturen van Hokus en Pokus* door *Jos Vandeloop* gaat over een tweeling die niet groter kan worden dan een halve meter. Als na hun ouders ook grootmoeder gestorven is, gaan de jongens de wijde wereld in op zoek naar een verstandig dorp waar de mensen hen niet zullen uitlachen. Zij belanden op een markt waar zij tenslotte door de burgemeester worden verkocht aan een kermisbaas en bij hem krijgen zij toch wel een amusant leven. De stijl is goed aangepast aan de kinderlijke denktrant, maar de spotternij met alle gezagsdragers, — met name de burgemeester die alleen op eigen voordeel uit is —, geeft aan deze lectuur toch een onpedagogisch tintje. Hopelijk zal het de kleinen niet zo opvallen. (f 1,50)

8874 *Oliepietje* door *Jac Linders* beschrijft hoe een jong olifantje de dierentuin ontvlucht en aan een lange omzwerving begint door de wereld van de mensen. Hij wordt achtereenvolgens kelner, vliegenier, politieagent, onderwijzer, maanreiziger, maankoning, ijscoman en keert tenslotte in de dierentuin terug. In tachtig bladzijden zijn wel zo ongeveer alle sprookjes-thema's afgewerkt. Het boekje is daarmee over-

overladen. Bovendien zijn zowel de stijl als de tekeningen bepaald zwak.

(geb. f 2,25)

De drie vriendjes door *Titia Hoekstra* verwijst ergens in de tekst naar het voorgaande deel: 'Van Nelleke, Hans en Max' en dat blijkt niet zinloos, want zonder prelude is de samenhang van dit nieuwe verhaal onduidelijk. Drie kinderen leren zwemmen en maken andere pret, waarna de tweede helft van het boek gewijd is aan belevenissen van een hondenfamilie. Het hangt werkelijk als los zand aan elkaar en heeft geen enkele sfeer. Amateu-risme van het kwade soort. (geb. f 2,25)

Het jongetje zonder naam door *Margreet Bruijn* is een grappig prentenboek met kwajongensachtige tekeningen door *Dik Bruynesteyn*. Er was eens een jongetje zonder naam dat letterlijk alles deed wat hij graag wilde en alles vertikte waar hij geen zin in had. Hij snoepte en knoeide, sliep de halve dag en waste zich nooit. Dat was geweldig! Maar hij vervuilde steeds meer en de mensen gingen hem ontlopen. Samen met een hondje ging hij op zoek naar een tehuis en dat vonden zij bij een moeder die al negen kinderen had. Die poetste het tweetal schoon en voortaan heetten zij Kikki en Filkkie. Bij

8875

8876

dit herleeftde Pieter Smeerpets-verhaal zullen de kleinen wel glunderen.

(geb. f 3,90)

- 8877 *Ping, Pang en Pietje Prik* door *Lea Smulders* speelt in China, waar Pietje heen gevlogen is om voor de rijke meneer Pang een zondags kleed te maken. Daar moet een draak op geborduurd worden en daarvoor moet de kleermaker het ondiere gaan opzoeken en natekenen. Door een list slaagt hij hier in en beladen met roem en geschenken keert hij terug in het stadje Stippestap. Het zijn nog Chinezen met lange staarten die in dit verhaaltje rondrenten, maar overigens is alles bij-de-tijd. Het verhaal is heel summier van opzet, maar wordt prettig gedaan.

(geb. f 1,50)

- 8878 *De jacht op de rode ponnie* door *Mies Bouhuys* sluit aan op het voorgaande deel: 'De rode ponnie' en voor goed begrip is het ook beslist nodig dat men dit eerste deel gelezen heeft. Nu wordt de toverponnie bij boer Manus gestolen en bovendien wordt Sientje ontvoerd. Natuurlijk zetten de anderen de achtervolging in en alles komt weer goed wanneer het schuldige zigeunermeisje berouw krijgt. Het is een spannend en geestig boekje geworden, dat zich ook goed tot voorlezen leent.

(geb. f 4,50)

- 8879 *Geesje Eekhoorn* door *Josef Zeman* is een bijzonder smaakvolle uitgave met prachtige tekeningen. Geesje is door de kinderen van de boswachter verpleegd toen zij met haar achterpoot in een klem had gezeten. Als beloning vertelt het eekhoortje nu aan de kinderen een verhaal: hoe het eekhoorn-nest in de eikeboom gevaar liep van valse kraaien, die tenslotte door de sperwer verdreven werden. Later knaagde er ongedierte aan de boom, maar daar wist de zwarte specht wel raad mee. Dit verhaal haalt lang niet het niveau van de — meer versierende dan verduidelijkende — platen. Er komen veel dieren- en plantennamen in voor en ook te moeilijke woorden als vete, wrok, parasieten, logies, tumult, dateren.

(geb. f 6,90)

- 8880 *Henry de Filmhond* door *Hans Andrews* is een amusante dierenfantasie. De filmhond

Henry is zijn verwende bestaan beu en probeert daarom samen met zijn huis-knecht Richard het vroegere, vrije straathondenleven-tje weer op te vatten. Als doodgewone Hein en Piet beleven de herdershond en de bulldog heel wat spannende avonturen. Maar tenslotte verlangen zij toch weer terug naar hun welverzorgde filmsterrenleven. Van dit Bonte Reuzenboek zullen de kinderen oprecht genieten. Het kan ook goed worden voorgelezen.

(geb. f 4,50)

De drie paardjes op vakantie door *Piet Worm* is het derde boek over de paardjes Witje, Zwarte en Bruintje. Ze zijn nu geen koninklijke paardjes meer, maar draaimolenaarpaardjes bij baas Lenski. Dan komt vriend Pieter op bezoek en die nodigt iedereen uit op een fijne vakantie. De paardjes maken een duik met een door Pieter vervaardigde onderzeeboot en ze belanden op het balonneneiland. Tenslotte keren zij weer veilig thuis. Het is allemaal gezellig getekend en (in gedrukte schrijffletters) prettig verteld. Formaat en kleurige platen doen het goed en het boek zal wel gretig gelezen worden. Intussen: de avonturen in dit deel hebben niets speciefs meer voor paardjes: ze hadden even goed aan kabouters of muizen kunnen overkomen. (geb. f 6,50)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Achilles de ezels door *H. E. Bates* en *Carol Barker* is een prentvertelling over een Griekse ezels die niet voor niets Achilles was genoemd naar de hardloper in het

8881

8882

- oude Griekenland. Want toen hij na een zonnige jeugd bij zijn moeder werd verkocht en terecht kwam bij een gierige, oude koopman, zette hij het, met de hulp van een kraanvogel die hem de weg wees, op een lopen, tot hij bij een vriendelijk gezin als lid van de familie werd opgenomen. Prachtige, soms bladvullende tekeningen met een echt Griekse sfeer. De tekst is daartegenover schraal, vooral in de woordkeus. Voor jonge kinderen daarom het best te gebruiken als kijkboek.
- (geb. f 6,90)
- 8883** *De schildburgers* door *P. A. van Leeuwen* vertelt hoe de mannen van het dorp Schilda zó verstandig waren dat zij allen in het buitenland als adviseur verbleven. Hun vrouwen eisten hun terugkeer en sindsdien zorgden de mannen dat niemand hen nog van huis riep door zich voortaan als dwaazen te gedragen. Zij bouwden een stadhuis zonder ramen, zaaiden zout op hun akkers, verhingen een koe om haar het gras op de stadsmuur te laten grazen, enz. Afgewisseld met kreupele rijmen geeft de tekst een bewerking van dit bekende verhaal, waarvan de hardhandige humor na enkele hoofdstukken wel iets aan kracht inboet. De dwaze tekeningen van *W. J. Rozendaal* passen goed bij de sfeer.
- (f 4,50; geb. f 5,90)
- 8884** *Peter* door *Alice Toen* is een kinderachtig halfsprookje in grote-mensentaal, doorspekt met onnozele lessen. Zonder humor worden dieren in een mensenwereld opgenomen, waar ze met mensen praten, zich als mensen gedragen, behandeld worden als dieren, tegelijk naar de universiteit kunnen gaan, enz. De kleurige illustraties volgen de tekst slechts halverwege. Dit verhaal over de jonge leeuwenprins, die voor studie naar Europa moet en daar in een circus belandt, laat ons met de vraag zitten: Wat is eigenlijk de bedoeling. (geb. f 4,90)
- 8885** *De vliegende fiets* door *Donald Smee* is een gezellig fantasieverhaal, waarin een jongetje zich eenzaam voelt zonder fiets. Alle vriendjes hebben er een en als zij gaan fietsen, kan hij niet meedoen. Tenslotte mag hij een tweede-hands fiets kopen en dat blijkt dan meteen een vliegende
- fiets te zijn! Hij wordt bekend en de personen moeten door moeder met de tuinslang de tuin uit gespoten worden. De woordkeuze is soms te hoog gegrepen, (b.v. supersonisch). Overigens geschikt.
- (f 1,25)
- Kerstfeest in de stad* door *C. M. van de Berg-Akerman* vertelt, hoe moeilijk het voor Joke en Jantje is om in de juiste Kerstfeer te komen. Ze zijn pas naar de stad verhuisd, vader is op zee en moeder is ziek. Kijkend naar de kerstverlichting verdwalen zij. Maar alles keert ten goede: vader komt thuis en moeder wordt beter. Een vriendelijk voortkabbelen verhaaltje, waarvan de christelijke herkomst weinig accent krijgt. (geb. f 0,95)
- Het toverkrijtje* door *Zinken Hopp* heeft een verdiende herdruk gekregen. Een jongetje vindt een toverkrijtje en daarmee tekent hij allereerst een vriendje, met wie hij allerlei avonturen gaat beleven. Alle wensen kunnen al tekenend worden vervuld. Hierbij fungeert het vriendje min of meer als het slechte ik van het jongetje. Kinderen die zich in deze fantasie kunnen inleven, zullen het leuk vinden. (f 1,75)
- De reis om de wereld in 80 dagen* door *Jules Verne* geeft het bekende verhaal over *Phileas Fogg*, die in 1872 een bliksemreis om de wereld maakte om daardoor een weddenschap te winnen. Het verhaal is sterk ingekort: veel van de oorspronkelijke couleur-locale, interessante details en dialogen zijn vervallen. De illustraties vormen het sterke punt in deze uitgave: vele kleurige en zeer artistieke prenten bieden een verbluffende verlichting. Het is misschien iets te glad gedaan, maar de kinderen zullen er met smaak naar kijken. Het verdient overigens attentie, dat zich een tussenvorm aan het ontwikkelen is tussen het klassieke sprookjesboek en het prentenboek. Het is nog de vraag of deze sterke tekstbekortingen met rijke illustratie moeten worden toegejuicht. (geb. f 5,90)
- De kleine hagedis* door *G. van Heerde* bevat twaalf dierenverhaaltjes van verre en nabij: over olifanten en chinchilla's, over beren en leeuwen, maar ook over gewone hagedissen, konijnen, egels en uilen. De

verhalen hebben generlei artistieke preten-
tie, maar ze lopen bijna allemaal goed af
en dat bewijst dat de schrijver weet, hoe
intens jonge kinderen kunnen meeleven

met dierenperikelen en wat een verdriet
een unhappy ending kan betekenen. Het
boek geeft een aardige eerste kennismaking
met de levensgewoonten van allerlei dieren
in de vrije natuur. De romantisering doet
de werkelijkheid geen geweld aan.

(geb. f 2,25)

- 8890 *Het manneke en de roestige ridder* door
F. Auwera geeft aan het TV-manneke grote
illustraties van zijn naargeestige glimlach
en een merkwaardig tweeslachtige tekst
mee. Het manneke in colbert verzeilt in de
middeleeuwen, waar twee alleenstaande
kinderen zijn hulp inroepen en krijgen
tegen de boze praktijken van de Roestige
Ridder en de Grimmige Goochelaar. Het is
tegelijk kolder en satire, tegelijk kinderlijk
van opzet en volwassen van taalgebruik,
tegelijk subtiel en cliché, enzovoort! Het
meest opvallende is nog wel dat de tekst
zich uitstekend laat lezen, niettegenstaande
enige gewestelijke slippertjes. Zeker amu-
sant voor wie er van houdt. (geb. f 4,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 8891 *Willem Tell* door *C. F. Schiller* is nu ook
in de Heroïca-serie verschenen: het ver-

haal van de beroemde Zwitser die zich,
de onderdrukking moe, als levenstaak de
vrijmaking van zijn vaderland had gesteld.
Hij bereikt zijn ideaal en dan begint voor
het land een geheel nieuwe tijd. Ook nu
weer wordt de tekst doorbroken door een
ongeveer parallel lopende weergave in
stripvorm, nog altijd een vreemdsoortige
combinatie. Voor jongens van 12 tot 15
jaar. (geb. f 2,75)

Loesje wordt nummer zeven en *Loesje
heeft een huis te koop* door *Anneke Bloem-
en* zijn respectievelijk deel 4 en 5 van
de *Loesje Mertens-serie*. Eerst verblijft
Loesje tijdelijk in een pension voor school-
gaande meisjes. Aanvankelijk heeft ze het
daar moeilijk, maar als zij tot de ontdek-
king komt dat de andere meisjes om ver-
schillende redenen niet meer naar huis
kunnen, gaat zij de situatie met andere
ogen bekijken. Samen met haar ouders
maakt zij plannen om de andere zes meis-
jes een onvergetelijke kerstvakantie te be-
zorgen.

In deel 5 betreft de familie Mertens een
nieuw huis en *Loesje* weet te bewerken,
dat de zes meisjes uit het pension van
mevrouw Dals de nieuwe burens worden.
Ook nu weer is de heldin druk in de weer
om andere mensen wel te doen, een voor-
treffelijke eigenschap, maar ze moet er
niet te dik opgelegd worden. De gebeur-
tenissen worden daardoor juist iets te zoet
en verliezen hun positieve kleur. Ook de
schrijftrant is wat gewild vlot, met nogal
veel spreekjargon. (hebbudat)

(p.dl. geb. f 4,90)

Erna en het witte huis door *Betty van der
Plaats* wordt aangekondigd als het eerste
deel van een nieuwe *Erna-serie*. Een Haags
leraarsgezin gaat een vakantie-woningruil
aan met een doktersgezin uit Duitsland.
De verhoudingen in het gezin zijn aller-
prettigst: vader met viool, dochter *Erna*
met een zielig vriendinnetje, zoon *Reinout*
met een eenwielige fiets, waarmee hij cir-
cusartiest hoopt te worden. De vakantie-
gebeurtenissen culminerend in een proces-
verbaal voor *Reinout* wegens kunstmakerij
op de openbare weg en in de geheimzini-
ge verdwijning van een antiek beeldje,

8892
8893

8894

- dat de ouders als souvenir hadden gekocht. Een onderhoudend verhaal. (geb. f 4,25) 8895
- Het mysterie van de gesmeerde scharnieren* door J. J. Frinsel verhaalt hoe Dick en Hans tijdens een logeerpunt op de Veluwe ontdekken, dat de scharnieren van het hek van een al jaren verlaten villa goed gesmeerd zijn. Dit brengt hen op het spoor van een smokkelcomplot, dat aan Dick's prachtige hond het leven kost. De auteur wil door het vroegtijdig opvoeren van de politie irreële situaties vermijden, maar slaagt daar toch niet helemaal in. Als het verhaal eenmaal op gang is gekomen, wordt het spannend. Geschikt voor jongens van plm. 12 jaar. (f 1,50)
- 8896 *Spanning om speurder Mike Munco* door Nic van de Burgt is spannend en vlot geschreven. Bij gelegenheid van het bezoek van het Irenische staatshoofd wordt Mike diens persoonlijk bewaker. Dit is niet voor niets. Na enkele aanslagen moet de politicus snel vertrekken, maar ook de terugreis is vol gevaren. Ondanks het avontuurlijke karakter van het verhaal kan men de vraag stellen, of de jeugd belang zal stellen in het breedvoerige politiek 'gedoe'. Ook wordt veelvuldig verwezen naar verschenen en komende delen van de serie. (geb. f 3,75)
- 8897 *Nacht over Likongo* door Willem Wijnants behandelt een interessant gegeven: een melaatsendorp in voormalig Belgisch Kongo kampt met geld- en personeelsgebrek. Het moet worden opgeheven. De melaatsen kunnen elders veel betere verzorging genieten. Voor de betrokken missionarissen — 'zendelingen' zegt de Vlaams getinte tekst — ontstaan natuurlijk psychologische moeilijkheden, gecompliceerd door ziekten. Het hoofd van de post weet nog een oude, verdoolde kameraad op diens sterfbed te redden. De problematiek is echter door de schrijver niet eens onderkend. Van efficiency schijnt hij in elk geval nooit te hebben gehoord. Dat lijkt de grote fout van het boek: het kijkt niet verder dan de neus lang is. Niet alleen de problemen, ook de episodens en de karakters worden versnipperd. Er zit geen lijn in. De goede bedoelingen worden zo-
- doende niet gerealiseerd, al behoeft men het boek niet af te wijzen. (geb. f 3,75) 8898
- De rode ruiter en het gelukkige gezin* door Ursula Wölfel vertelt van Peter, de rode ruiter, die in een opvoedingsgesticht verblijft en er op uit trekt om zijn tante te zoeken en daar op vakantie te gaan. Maar daar zijn al drie kinderen. Peter verschuilt zich in een boshut en komt achtereenvolgens met elk van de kinderen in contact. Alle narigheid wordt tenslotte opgelost. De auteur heeft met enig succes getracht op eenvoudige wijze de psyche weer te geven van een eenzame, ongelukkige jongen die zich zijn laatste kans op een fijne vakantie ziet ontglippen en op eigen manier vecht voor een beetje geluk. Een mild verhaal. (f 1,50)
- Davy Crockett in Baltimore* door Tom Hill geeft, in niet-vlekkeloos Nederlands en weinig-stevige band de verdere avonturen van Davy, de pientere knaap die goede vrienden was met de Indianen. Davy begeleidt een kudde en raakt na een gewonnen schietwedstrijd bevriend met de grote pelsjager Lawrence White. In de stad Baltimore ziet hij voor het eerst de zee, hij werkt op een boerderij en keert naar huis met een voerman, die hem onderweg besteeft. Deze belevenissen zijn tamelijk droog aaneengeregen. Het beste zijn nog de pentekeningen van Peter van Straaten. (f 1,75) 8899
- Agaton Sax en de Atoom-Cola N.V.* en *Agaton Sax en de diamantdieven* door Nils-Olof Franzén beschrijven weer nieuwe avonturen van de Zweedse redakteur-speurder. In het eerstgenoemde boek trachten zijn misdadiger-slachtoffers zich te wreken door de oprichting van de Atoom-Cola N.V., maar natuurlijk is Sax hun te slim af. In het andere deeltje gaat hij achter de Koh-Mih-Nor-diamant aan en via een reeks vreemde gebeurtenissen komen we bij de ontknoping, waarin Sax en passant nog even inspecteur Lispington van Scotland Yard de loef af steekt. Een en ander bedoelt de spot te drijven met de gangbare detective-verhalen en dat gebeurt dan ook wel op doorgaans komische wijze. De auteur zou zich nochtans enigszins
- 8900
8901

kunnen beperken door ook in de kolder een zekere logica aan te houden.

(p.dl. f 1,75)

- 8902 *De 'Petra' vindt een wrak* door Clara de Groot is een voortreffelijk jeugdverhaal, doortrokken van stemming en geur van het wijde Friese waterland. De belevenissen van een zesde-klas troepje worden ongezocht verweven met de speciale problematiek der

volwassenen in een klein Fries dorp; liefde voor dieren en vogels wordt gewekt zonder het er te dik op te leggen. Voor de schoonheid van het landschap wordt vaak in een enkel beeldend zinnetje de aandacht gevraagd. Een grote rol speelt het wrak van een oude vlet, door de baggermolen ontdekt in het eenzame rietland. Het dokterszootje Chris en zijn kornuiten mogen het wrak hebben en op de werf met deskundige hulp opknappen en inrichten tot eigen woonhol en kampeerboot. Het blijkt dezelfde schuit die in de oorlog een joods gezin tot schuilplaats heeft gediend. In de spannende verhalen hierover komt het bange verleden tot leven. Zowel stilistisch als opvoedkundig staat het boek op hoog niveau. De vormende waarde ligt niet in moraliserende commentaren, maar in het gebeuren en in de reacties van de personen. De conclusies worden helemaal aan de jonge lezer overgelaten. Een boek dat een onderscheiding verdient! (geb. f 7,90)

- 8903 *De vloek der Caraïben* door Franklin W.

Dixon is nummer 23 van de Hardy's-serie. Verzamelaars van oude munten worden beroofd en tevens komen er valse geldstukken in omloop. Er zijn dus kennelijk valse munters aan het werk. Natuurlijk slagen de zoons van detective Hardy er in, de zaak op te lossen temeer omdat zowel de boeven als de recherche bijzonder omslachtig te werk gaan. Het bruist weer van actie, er wordt vlot verteld, er gebeurt veel onwaarschijnlijks, maar veel jongens houden wel van dit gerecht. Hopelijk is het dan een springplank naar speurders van hoger niveau. (f 3,—; geb. f 3,95)

Raadsels in de Mato Grosso door Ad. P. M. de Beer munt evenmin uit door logische opbouw. Peters vader wordt vals beschuldigd van oplichting. Zij kennen de ware schuldige en vinden hem in de wildernis bij een schijn-expeditie. Na allerlei avonturen volgt er een bekentenis, waar de politie getuige van is. Vader ontdekt een olieveld, koopt een plantage en besluit met zijn zoon in Brazilië te blijven. Spanning is er genoeg. Jammer dat het verhaal niet een tikje meer geïnspireerd geschreven is.

(f 3,—; geb. f 3,95)

Onrust op het eiland door Klaas van der Geest is een prachtverhaal, goed gedocumenteerd, met doorzichtige karaktertekening en goed geschreven. Een jongen wordt op Schiermonnikoog vermist. Iedereen zoekt, ook zijn oom, de stroper en visser Rooie Jan. Men krijgt een vermoeden dat de jongen misschien geprobeerd heeft met een vlot het scheepswrak voor de kust te bereiken. Rooie Jan vaart uit met zijn koter, maar het wrak is leeg. Wel staat er smokkelwaar in blikken en kisten. Hij zoekt radiocontact met de wal en op dat moment ontstaat een bijzonder spannende jacht ter zee: op het vlot met de vermiste jongen en onrechtstreeks op smokkelaars. Misschien zijn de vele radiocontacten soms eentonig, maar overigens: een fraai jeugdboek. (geb. f 4,90)

Kinderen van 1813 door A. Rutgers van der Loeff-Basenau is een knappe poging om het feit van '150 jaar Koninkrijk' binnen de belangstelling van de jeugd te brengen. Een oude heer vertelt een groepje

- scholieren het verhaal van hun naamge-
noten, die in 1813 kinderen waren: een
Scheveningse visser, Thorbecke, Mevrouw
Bosboom-Toussaint, Roosje Vlijtig uit een
leesboekje van die tijd, een schoolmeester
die de aankomst van de eerste stoomtrein
meemaakt, een boer van de Haarlemmer-
meer en een Oranje. Niet ieder kind zal
even gemakkelijk door dit procedé worden
aangesproken maar het moet gezegd, dat
de auteur levendig, onopgesmukt en eigen-
tijds de historie tot leven weet te wekken.
De frisse tekeningen van Otto Dicke pas-
sen geheel in dit kader en het kwieke
voorwoord van prinses Beatrix geeft aan
dit boekje het verdiende cachet. (f 1,50)
- 8907 *Bevrijdingsspel 1813* door *An Rutgers van der Loeff-Basenau* brengt ons in een school-
lokaal, waar meneer en de leerlingen een
bevrijdingsspel voorbereiden. Aan de hand
van allerlei attributen ontwikkelt zich uit
de dialogen een korte schets van het ge-
beuren in 1813. Na wat gekibbel wie de
prins mag zijn, laat men het idee van een
gewone uitbeelding los en geeft een ge-
costumeerd tijdsbeeld. Tegenover elkaar
treden dan telkens een figuur uit 1963 en
1813 op, met toepasselijke teksten. Dit
toneelstuk bevat bijzonder aardige trouvail-
les, terwijl het ruimte laat voor allerlei
improvisatie, toevoeging of weglating.
(f 1,90)
- 8908 *Vier maal M* door *Pieter Nierop* geeft
afwisseling genoeg, maar komt toch niet
helemaal tot leven. Twee dorpsmeisjes ver-
huizen naar de stad en vormen daar met
twee vriendinnen de 4 x M-club, naar de
overeenkomstige beginletter van hun voor-
namen. Ze snoepen, slenteren door de stad,
maken een Jordaans scheldpartijtje mee en
verwerven zich roem, als zij er bij het
70-jarig bestaan van het straatje in slagen
de persoon te vinden, die destijds de eerste
steen heeft gelegd. Matig. (geb. f 2,50)
- 8909 *Ivanhoe* door *Sir Walter Scott* vertelt hoe
de jeugdige ridder van de kruistochten
terugkeert en het wanbeleid bestrijdt van
prins Jan, die de troon wil bezetten van
zijn broer Richard Leeuwenhart. Tenslotte
kan de macht van prins Jan definitief ge-
broken worden. In wezen is dit geen kin-
- derboek, maar nu Ivanhoe via de TV bij
de jeugd populair geworden is, zal deze
ook zeker met genoegen dit 'stamboek' van
hun held lezen. (f 1,25)
- Voor de mast* door *K. Norel* is een op-
recht en positief boek, waarin de hoofd-
persoon echter niet geheel bevredigt. Jan
Kordaat wil niet naar de zeevaartschool,
maar liever meteen naar zee. Hij moet zich
echter door veel plagerij en nederig
scheepswerk heenworstelen voor hij echt
zeemanswerk krijgt te doen. Zijn zwarte
vriend Lukas staat hem trouw terzijde.
Door hem komt Jan aan de wal in aan-
raking met het rassenvraagstuk. Aan het
slot van het boek gaat Jan alsnog naar
school om niet zijn hele leven 'vóór de
mast' te moeten slijten. Dat Jan, die toch
al de HBS (pag. 5) of de ULO (pag. 8!)
achter de rug heeft, nog zo onnozel staat
tegenover allerlei problemen, is minder
waarschijnlijk. Overigens een oergezond
jongensboek. (geb. f 5,90)
- De Zwitserse Robinsons* door *P. de Zeeuw
J. Gzn.* is er in deze bewerking als een
ietwat dorre opsomming van gebeurtenis-
sen afgekomen. Een predikant, zijn vrouw
en vier zonen, op weg naar Australië, lij-
den schipbreuk en komen op een onbe-
woond eiland terecht. In de volgende ja-
ren verrichten zij pionierswerk. Als er
eindelijk een schip verschijnt, besluiten
twee jongens naar Zwitserland terug te
keren, terwijl de anderen er de voorkeur
aan geven in het nieuwe vaderland te blij-
ven. De goede onderlinge verstandhouding
binnen het gezin komt in dit boek als
sterke positieve kracht naar voren.
(f 2,20; geb. f 2,95)
- Voor de rijpere jeugd van
zestien jaar af***
- Een baantje bij de krant* door *Annie
Winkler-Vonk* is een origineel en levens-
echt verhaal over een 17-jarig meisje dat
als aankomend steno-typiste op het redak-
tie-sekretariaat van een groot dagblad gaat
werken. Steeds meer raakt ze vertrouwd
met de aparte sfeer; er gebeuren de gekste

dingen en altijd werkt men onder hoogspanning. Als er een nieuwe, Joodse verslaggever ten tonele verschijnt, voelt Martje direct dat dit 'de ware' is. Hij heeft echter slechts oog voor haar leeghoofdige

collega. Kort voor hem een ernstig verkeersongeluk overkomt, gaan hem echter de ogen open. Het boek eindigt met een vage aanduiding van een voortgezet contact. In dit opbouwende boek over een gewoon meisje uit een gewoon gezin komen diverse actuele problemen ter sprake, o.a. de rassen-vooroordelen. De vele bijzonderheden over het dagbladbedrijf en wat daarmee samenhangt, zijn een reden temeer om dit boek een aanbeveling mee te geven. (geb. f 2,95)

- 8913 *Michael Strogoff* door *Jules Verne* is het bekende verhaal van de moedige koerier die tal van gevaren en zelfs gruwelijke mishandeling verdraagt, om zijn opdracht tot een goed einde te brengen. Michael schijnt tenslotte voorgoed het licht van zijn ogen kwijt te zijn, maar de schurken krijgen hun straf en de held sluit een gelukkig huwelijk. Dit romantische avonturenverhaal is niet voor al te jonge lezers, mede om de beschreven wreedheden. De tekst is weer gelardeerd met een synchrone beeldroman, zoals gebruikelijk in de Heroïca-reeks. (geb. f 2,75)
- 8914 *Geen nieuws van Nick Jordan* door *André*

Fernez toont ons geheim-agent *Jordan* op Haïti, waar linkse groeperingen een revolutie voorbereiden. Een invloedrijk persoon en diens dochter worden gekidnap. *Nick* gaat op speurtocht. Met enig vernuft, meer bluf en veel lichaamsgeweld worden de raadsels opgelost. Het verhaal bevat weinig sfeer, wel Gallicisch chauvinisme. De toevoeging van enkele bladzijden Haïtiaanse politieke historie heeft niets te betekenen. Vanwege enige wreedheden zou men het boekje niet aan al te jeugdigen moeten aanreiken. (f 1,50)

De voogd voor Inger door *Nel van der Zee* vertelt op onderhoudende wijze hoe het ouderloze meisje *Inger* bij haar voogd in huis komt en er gelukkige jaren doorbrengt. Als de voogd zich met een hautaine dame verlooft, dreigen er moeilijkheden, maar zoals men wellicht reeds had voorzien: tenslotte is het *Inger* die de bruid van de vriendelijke voogd wordt. Een amusant meisjesromannetje met een paar oorspronkelijke accoorden in het bekende amoureuze melodietje. (f 1,50)

Zuster Juuls ereprijs door *Nel van der Zee* vertelt hoe zuster *Juul* gewoon doorwerkt in het ziekenhuis, ondanks haar troostprijs het landgoed *Maarland*, dat ze geërfd heeft van haar verloofde *Constantijn* (zie deel 1). Het wel en wee in het kleine ziekenhuis worden boeiend beschreven. *Juuls* ereprijs bestaat hier in haar benoeming tot hoofdzuster. In haar privé-leven heeft zij het niet gemakkelijk. Naast haar meeleven met de perikelen van haar getrouwde vriendinnen, heeft zij ook zelf moeilijkheden in haar omgang met dokter *Gerards*. Er moet heel wat gebeuren eer die twee elkaar hun liefde kunnen laten blijken. In deze roman voor oudere meisjes komen ook de naweeën van de oorlog duidelijk tot uiting. Jammer dat op de daartoe geschikte momenten niets blijkt van enige religieuze diepte. (geb. f 4,90)

Dit ene jaar nog door *Hella Jansonius* is wel wat cliché uitgevallen. *Nënnette* van *Pelt* is voor haar HBS-eindexamen gezakt en komt dan in een klas waar zij het enige meisje is. Een van hen helpt haar over een onbeantwoorde liefde voor een leraar

8915

8916

8917

heen. Als Nénette hem op haar beurt van dienst is geweest, vinden zij elkaar. Het boek bevat de obligate toneel-aspiraties van de vrouwelijke en de kunstzinnige prestaties van de mannelijke hoofdpersoon. Eenvoudige middelmaat. (geb. f 3,90)

- 8918 *Tranen drogen op* door *Dieuwke Winse-mius* vertelt ons, hoe Paulien, een intern wonende hulp-in-de-huishouding in een sanatorium, moeilijk over het verlies van haar verloofde kan heenkomen. Er is een auto-ongeluk voor nodig om haar te laten inzien dat zij opnieuw van iemand is gaan houden. Een en ander wordt wel onderhoudend verteld, maar minder geschikt lijkt ons de beschrijving van studentenhuwelijken, waar op zakelijke manier bekeken wordt of er de eerste tijd wel of geen kinderen mogen komen.

(f 3,80; geb. f 4,90)

- 8919 *Uitzet op stapel* door *Irene Haverman* is een allerplezierigst boekje voor jonge mensen die straks in het huwelijksbootje willen stappen. Maar het laat zich ook indenken dat meisjes die op kamers gaan wonen en de vrouw, die wel eens iets nieuws in huis wil hebben, in de inhoud van deze 'Praktische tips voor getrouwden en verloofden' iets naar hun gading zullen vinden. Alles waarmee men te maken heeft bij het samenstellen van een uitzet, wordt in dit boekje op gezellige wijze besproken. Aanbevolen voor ieder die het huwelijksbootje in de verte ziet dobberen en voor wie reeds zeevaardig is. (f 3,90)

POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

- 8920 *Wist je dat al?* door *Professor Weetveel* geeft een beknopt, verstaanbaar, leuk antwoord op vragen als: Welk nut heeft een drukpot? Hoe komt het dat wij kunnen rieken? Daarmee is meteen de Vlaamse inslag getekend, die overigens alleen stooft in de laatste twee stukken, waarin gesprekken voor de radio zijn weergegeven. Hier en daar is de informatie van dr. Karel

Cuypers enige jaren oud. Zo zal de meteoroloog prof. Bleeker het wel niet eens zijn met auteurs opvatting over ons klimaat. Maar het boekje is zeker goed bruikbaar voor zesde-klassertjes. (geb. f 3,20)

De toverwereld van de zee en de kust door *Marion B. Carr* is een heel aardig leesboek over de zee: ontstaan, bewegingen, kustbewoners. Kleurige prenten en foto's vormen de hoofdschotel. De tekst is soms ietwat moeilijk en zelfs onduidelijk. Het meest positieve is echter wel, dat aandachtige jonge lezers er vermoeden zullen overhouden van het geheim van alle leven, ook het leven in de diepten. Voor kustbewoners of strandbezoekers zijn er wat suggesties inzake verzamelingen e.d.

(geb. f 6,90)

Het platenboek van vragen en antwoorden door *Horace Elmo* geeft in woord en beeld antwoord op bijna 250 vragen, die voor een deel spontaan door vele kinderen kunnen worden gesteld, maar zeker voor de helft door de samensteller zijn bedacht vanuit zijn voorraad curiositeiten. Bijvoorbeeld: Hoeveel delen omvatte de Duitse encyclopedie die tussen 1813 en 1889 werd gedrukt? Waar lijkt de zon groen? Hoeveel weegt het menselijk hart? Hoeveel levert een stier van 500 kg aan vlees en hoeveel aan bijprodukten? Tijdens het snuffelen zullen de kinderen er wel enige interessante feitelijkheden aan over houden, maar het geheel doet toch te gekunsteld aan. (geb. f 6,90)

De wereld van Noord tot Zuid, van Oost tot West heeft als jeugd-encyclopedie enkele speciale kwaliteiten. Ten eerste is de tekst pedagogisch gericht en draagt een christelijke signatuur. Vervolgens vertoont de opbouw een logische samenhang: ontstaan van de aarde, beheersing van de natuur, landbouw, landschappen, water, weer, zonnestelsel, leefcultuur van de mens, verkeer, arbeid, handel, ontdekkingen, het spel van de mens. Bovendien zijn de illustraties magnifiek. De teksten zijn verantwoord, maar klein gedrukt en compact geformuleerd. Soms wordt ook wel iets te hoog gegrepen, bijv. bij het onderwerp 'energie'. De tekst bij huwelijks- en gezinsleven van

8921

8922

8823

deze tijd is iets te negatief gesteld. Subjectief en zeker pas begrijpelijk voor jongelui vanaf 14 jaar is het hoofdstuk over het

zien van schilderijen. Spierings heeft in de tekst, waar nodig Nederlandse elementen ingevoegd, ook in de illustraties, ofschoon men daar wel iets duidelijker de Duitse herkomst bemerkt. Alles bijeen: een kostelijke uitgave van hoog gehalte.

(geb. f 19,50)

8924 *Hoe werkt... luchtvaart* door A. F. van Hall, B. D. Swanenburg en J. J. van Toll geeft op de linkerbladzijden in stripvorm en rechts in tekst een samenvatting van onderwerpen die op de luchtvaart betrekking hebben. Ook kwesties als windtunnel, luchtkartering en ruimtevaart komen aan bod. Jongens, maar ook heel wat volwassenen zullen er graag hun weetje uit opsteken. De strips zijn wat onoverzichtelijk en het grove raster doet aan krantenpapier denken. (geb. f 4,50)

8925 *Hoe werkt... scheepvaart* door A. F. van Hall, B. D. Swanenburg en P. van Leunen behandelt in gelijksoortige opzet allerlei uit de wereld van de scheepvaart. Navigatiemiddelen vormen de hoofdschotel: stabilisator, periscoop, asdic, enz. Daarnaast wordt aandacht gewijd aan het dokken, de polarisraket, atoomstuwning, en tenslotte aan specialiteiten als bathyscaaf en caisson. Belangstellenden zullen er heel

wat wijzer uit kunnen worden.

(geb. f 4,50)

Wiskunde vandaag door dr. G. Bosteels doet enige grepen uit de geschiedenis van de wiskunde en uit de logica. Daarna volgt een uiteenzetting van de moderne wiskunde, namelijk de verzamelingsleer en de theorie over groepen, lichamen, e.d. Het boek zit goed in elkaar, al worden enkele begrippen zoals postulaat, quaternion e.d. zonder verklaring gebezigd. Het bezwaar is dat de stof zo moeilijk is voor jeugdigen, dat deze zonder leiding het boek slechts zullen kunnen doorwerken bij zeer levendige belangstelling en gedegen voorkennis. In dat geval zal dit goede, fraai geïllustreerde en goedkope boek zijn diensten bewijzen. (geb. f 3,75)

Zoek het eens op verschijnt in een vreemde volgorde. Na het 11de deel komt nu het 7e uit. Erger dan in andere delen is hier Italiaanse invloed merkbaar en wel in de slechtste traditie van het Italiaanse onderwijs. Deze wordt gekenmerkt door lachwekkende simplificaties (zoals in nr. 325: de Lage Landen) en door een even lachwekkend hyper-nationalisme. Zo heten de Germanen simpelweg barbaren die niets tot de cultuur bijdragen. Van romaanse bouwwerken worden alleen Italiaanse voorbeelden gereproduceerd, d.w.z. de minst typische. Daarbij zijn in de natuurwetenschappelijke hoofdstukken allerlei onjuistheden ingeslopen, deels door foutieve vertaling, deels door verzuim. Hoe wil men bijvoorbeeld van de Melkweg enig idee geven als er geen enkele afstand wordt genoemd en er tot overmaat van ramp gesproken wordt over ijskristallen en rookwolken in het galactisch stelsel? Voor dit deel geldt, jammer genoeg, wat reeds voor vroegere delen is opgemerkt (niet voor het 11de): een kostbare misser.

(geb. f 17,50)

GODSDIENSTIGE LECTUUR VOOR DE JEUGD

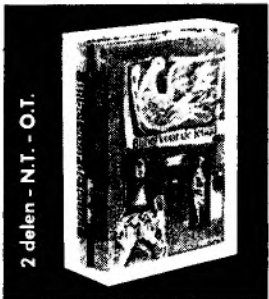
Het Paaslam door A. M. Cocagnac beschrijft aan de hand van forse, sprekende illustraties het joodse paaslam als vooraf-

8926

8927

8928

- beelding van de Verlosser, het Paaslam Christus. Het boekje is voor jonge kinderen bedoeld, maar al is de taal eenvoudig, de tekst kan niet als enige bron van informatie in handen worden gegeven. Deze veronderstelt de uitgebreider kennis van de opvoeder en diens vertellende toelichting. (geb. f 2,50)
- 8929 *Jonas* door *A. M. Cocagnac* munt eveneens uit door prachtige illustraties, waarbij de tekst omtrent dit geschrift uit het Oude Testament wel iets te sober blijft. Daardoor biedt het boekje een tikje te weinig voor de prijsklasse, waarin het verschijnt. Intussen toont een uitgave als deze dat het mogelijk is op deze manier de Bijbel voor kinderen begrijpelijk te maken. (geb. f 2,50)
- 8930 *Jesus op het meer van Genesaret* door *A. M. Cocagnac* combineert enkele evangelie-perikopen van Mattheus, Marcus en Lucas, scheidt deze echter tevens omwille van het betoog en vlecht er vindingen van eigen fantasie doorheen. Exegetisch zou er wellicht iets op aan te merken zijn, maar praktisch zal het de kinderen geen kwaad doen. Ook hier is de tekst vrij beperkt tegenover de door illustraties beslagen ruimte. (geb. f 2,50)
- 8931 *Het koningsfeest* door *Harrie Duif* en *Paul Pöigens* biedt een bonte reeks motieven uit Oude en Nieuwe Testament en misoffer, zonder bepaalde volgorde en al of niet verband houdende met de eucharistie. Aan elk hiervan is tegenover een bladvullende tekening een stukje tekst gewijd in de vorm van een uiterst eenvoudig verhaaltje en/of gebedje, te zeer versimpeld soms. Als men Elias laat bidden om te mogen sterven alleen omdat hij het warm heeft, huivert de lezer eventjes. Zacheus is alleen maar klein, geen uitgestotene. En als de barmhartige Samaritaan niet de derde maar de eerste passaat is, verliest hij bepaald nogal iets van zijn zin. Alles bijeen dus toch wel een beetje schraal. (geb. f 2,95)
- 8932 *De Bijbel vertelt* door *Hella Taubes* gaat niet verder dan de dood van Mozes en beperkt zich dus tot de verhalen van de Pentateuch. De auteur heeft de tekst niet op de allerkleinsten afgestemd. De verhaaltrant is goed, de smaakvolle illustraties ondersteunen de tekst en zetten de fantasie aan het werk. Misschien is de stof wat willekeurig gekozen; het wondermotief komt vrij dikwijls aan bod, gelukkig ook het motief van Gods uitverkiezing en leiding. De namen wijzen op een niet-katholieke oorsprong en de taal verraaft zich soms als vertaling. Eenmaal wordt men gestoord door het sprookjesmotief. (blz. 5) Voor het overige veel lof en een hartelijke aanbeveling. (geb. f 6,90)
- Advenisboek* door *A. J. Verwey* en *M. Clarenbeek-van Klaveren* geeft de heilsgeschiedenis in vertelsel-vorm, voor elke dag tussen 1 december en 6 januari een stukje, bedoeld als hulpmiddel voor ouders en andere opvoeders om er zelf uit te vertellen. Een kleurplaat is mede verkrijgbaar, waarop elke dag een gedeelte van het kerstgebeuren kan worden gekleurd. De stijl is volkomen aan de kinderlijke mentaliteit aangepast. Maar kan men nu nog het oude genesisverhaal met de scholastieke interpretatie daarvan zonder meer overnemen? En is het niet simplistisch en onwaar om Gods almacht poppenhuisjes te laten maken zonder hout? Wil men deze en soortgelijke bezwaren voor lief nemen, dan kan menige volwassene in dit boek een goede leidraad vinden voor de voorbereiding van kinderen op het Kerstfeest. (geb. f 3,90)
- In het huis van God* door *G. Rosenberg* is een kerkboek met twee mis-teksten, links voor kleinen en rechts voor iets oudere kinderen, verder met verschillende gebeden, liederen en uitleg van het kerkelijk jaar. In het merendeel wordt de kinderlijke gebedsfeer goed getroffen, terwijl ook de eucharistieviering modern is gericht. Pagina 154 vermeldt een gebed om eenheid in de Kerk, ofschoon pag. 142 minder oecumenisch zegt: 'Wat jammer dat er zoveel mensen zijn, die niet alles geloven en aannemen zoals wij dat doen'. Overigens een geschikt kinderkerkboek. (f 1,60; geb. f 2,95)
- Blij mag ik meedoen* door *A. J. Verwey* en *M. Clarenbeek-Van Klaveren* is een fris

Alphons Timmermans
Bijbel voor de jeugd

(2 delen) De beste katholieke jeugdbijbel

Deze bijbel is een werkelijk boeiend en fascinerend verhaal. (Sursum Corda)

Illustraties van Gerrit de Morée — prijs f 14,90
 Verkrijgbaar in de boekhandel
Uitgeverij „Helmond” te Helmond

(adv.)

kinderkerkboekje met twee zeer eenvoudige mis-teksten: een voor de jonge communicantjes en een voor enkele maanden later, als deze al iets vlotter kunnen lezen. Heel summiere gebedsteksten worden ondersteund door royale, frisse tekeningen in afwisselende kleuren. De offergedachte is in beide missen zuiver weergegeven.

navertelde parabels over biecht, doopsel en communie, met telkens een grote prent van Antoon Heijn in leiblaauw en matte brunn. Allerlei onderdelen van dag en leven worden betrokken op het christelijk leven van het biechtkind. Er wordt veel ruimte gelaten voor eigen conclusies: en dus voor het meelesen door de ouders. Een zeer welkome aanvulling op de catechismuslessen over de biecht. (geb. f 4,90)

8936 *Ik zal naar mijn vader gaan* door *Guy Dubois* bevat een twintigtal verhalen en

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :	(volgnummer)
Andrus, H.: Henry de filmhond (Holland), 48 p. — Vīb-c	8880
Auwera, F.: Het manneke en de roestige ridder (Helios), 110 p. — VI	8890
Bates, H. E., en C. Barker: Achilles de ezel (Ploegsma), 44 p. — Vīb-c	8882
de Beer, A. P. M.: Raadsels in de Mato Grosso (Van Goor), 143 p. — Vīa-b, J	8904
van den Berg-Akkerman, C. M.: Kerstfeest in de stad (Callenbach), 54 p. — Vīb	8886
Bloemen, A.: Loesje heeft een huis te koop (Fontein), 158 p. — Vīa, M	8893
Bloemen, A.: Loesje wordt nummer zeven (Fontein), 157 p. — Vīa, M	8892
Bosteels, G., dr.: Wiskunde vandaag (Sikkel), 116 p. — V	8926
Bouhuys, M.: De jacht op de rode ponnie (Holland), 48 p. — Vīc	8878
Bruijn, M.: Het jongetje zonder naam (Nijgh & Van D.), 36 p. — Vīc	8876
van de Burgt, N.: Spanning om speurder Mike Munco (Desclée), 115 p. — Vīa, J	8896
Carr, M. B.: De toverwereld van de zee en de kust (Helmond), 57 p. — Vīa	8921
Cocagnac, A. M.: Jesus op het meer van Genesaret (Helmond), 26 p. — Vīb en c, †	8930
Cocagnac, A. M.: Jonas (Helmond), 26 p. — Vīb en c, †	8929
Cocagnac, A. M.: Het Paaslam (Helmond), 26 p. — Vīb en c, †	8928
Dixon, F. W.: De vloek der Caraïben (Van Goor), 128 p. — Vīa, J	8903
Dubois, G.: Ik zal naar mijn vader gaan (Zwijsen), 44 p. — Vīc, †	8936
Duif, H., en P. Pötgens: Het koningsfeest (Helmond), 48 p. — Vīc, †	8931

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 8937 *Jaap de politiemann* door *Pauline Clarke* is een levendig verhaal over een jongetje, dat zo erg graag politiemann wil worden. Hij maakt een goede beurt, als hij na een ongeluk een nauwkeurig ooggetuige-verslag kan geven. Hij koopt een helm en gaat vanaf het trottoir het verkeer observeren. Zodoende kan hij later nog eens belangrijke aanwijzigingen geven bij de jacht op een dief. Als beloning krijgt hij dan een heus costuum-op-maat. De vlotte illustraties zijn ongewijzigd uit de Engelse uitgave overgenomen: links verkeer, helm in plaats van platte pet, e.d. Maar de kleintjes zullen het toch wel begrijpen. (f 1,50).

Uit: *Jocko, het aapje van Crofton*

- 8938 *Jocko, het aapje van Crofton* door *Eleanor Frances Latimore* is een gezellige vertelling met huiselijke plaatjes. De kleine Luke woont tijdelijk bij oom en tante in Crofton, omdat zijn ouders in India vertoeven. Er duikt plotseling een aapje op, dat door Luke wordt verzorgd en waarmee hij dolle avonturen beleeft, thuis en op school. Als de orgelman zijn ontsnapte dier komt terughalen, heeft Luke geleerd

dat een aap een moelijk huisdier is. Hij is blij, dat zijn ouders bij hun thuiskomst een hondje meebrengen. (geb. f 2,90).

Wonderlyck en Wierelijck door *M. Doekes-De Wilde* speelt in een vakantie-koloniehuis, waar juffrouw Wieke het ventje Roekie maar niet aan het eten kan krijgen. Zij stuurt hem daarom naar de ezeltjesman Barend Sprot, die telkens een mooi verhaal vertelt als Roekie zijn bord leeg eet.

8939

Het gaat over het zeepaardje Wonderlyck en de zeemeermin Wierelij. De mengeling van Rockies belevissen en Barends verhaal-in-afleveringen maakt het boek een tikje gecompliceerd, maar achtjarigen met enige leesvaardigheid zullen het toch wel onderhoudend vinden. (geb. f 3,90).

8940 *Winkie in Paddestoelenstad* en *Winkie en Wiebelientje* door *Willy Schermelé* zijn respectievelijk de delen 9 en 10 van de Winkieserie. Eerst ontdekken Winkie en zijn vriendjes dat een zwerfend kabouter-volk, gehuisvest in paddestoelen, voedsel steelt uit de voorraad van moeder Honnepon. Later komt er een vrouwtje in het bos wonen, dat bij de mensen altijd is uitgelachen omdat ze zo wiebelde. Zij ziet er uit als een heks, maar blijkt een lieve schat te zijn. Zoals de vorige delen uit de serie: aardige plaatjes met een zwakke, weinig samenhangende tekst.

(p. dl. geb. f 1,20).

8942 *Pinkeltje en de gouden pen* door *Dick Laan* heeft de verjaardag van de auteur als uitgangspunt: Pinkeltje mag hem namens de koning van Pinkeltjesland een gouden pen gaan schenken. Pinkeltjes raket belandt echter in een sloot. Dank zij de hulp van allerlei dieren komt het mannetje in een kleuterschool terecht, waar het vanuit een schuilplaats de bezigheden van de kinderen gadeslaat. Als meneer Laan de kleuterklas bezoekt, ontdekt hij Pinkeltje en helpt hem terug naar zijn land. De gouden pen speelt een bijrol in dit verhaal; hoofdzaak is de weergave van de kleuterklas. Kinderen vinden het door-gaans wel leuk, om hetzelfde te horen wat zij dagelijks op school beleven. Overigens heeft het boek weinig inhoud en parasiteert enigszins op de populariteit van de hoofdfiguur. (f 2,90; geb. f 3,95).

8943 *Het wonderpaardje* door *Margreet Bruijn* is een vrije bewerking van een Russisch sprookje. Drie broers bewaken ieder een nacht de hooiberg van hun vader waarvan gestolen blijkt te worden. De oudste en de tweede, bekend als schrandere en betrouwbaar, bedriegen hun vader. Zij waken niet en hun ontgaat wat de derde, de

'onnozele' Iwan ten deel valt: deze ziet een wonderlijk mooie merrie van het hooi eten en hoort haar menselijke stem die hem vertelt, dat ze drie veulens zal baren. Twee daarvan moet Iwan verkopen aan de tsaar. Het derde, een gedrochtelijke hengst, zal hem trouw dienen en uit moeilijkheden helpen. Zo gebeurt het dat Iwan in dienst komt van de tsaar, eerst afgunst en tegenwerking moet lijden, maar tenslotte trouwt met de geliefde van de tsaar en diens plaats inneemt, hoog vereerd door alle onderdanen. Een prachtig sprookje, waarin het soort wonderlijke dingen gebeurt dat vooral kinderen bekoort en hen in contact brengt met waarden, welke door de werkelijkheid nooit zo zuiver worden getoond. (f 1,40; geb. f 1,95).

8944 *De arme jongen en de dankbare dieren* door *Margreet Bruijn* is een sprookje uit Macedonië. Een arme jongen trekt de wereld in en bouwt een hutje aan de ingang van een groot hol. Hij krijgt gezelschap van hongerige dieren, die hij goed verzorgt. De slimme vos weet het zo te leiden, dat de jongen de dochter van de keizer als bruid krijgt. De keizer stuurt een leger om zijn dochter terug te halen, maar de dankbare dieren beschermen hun vriend. Later mogen zij daarom allemaal op het kasteel komen wonen. Ook dit Tom Duimboekje is uitstekend verteld en fleurig uitgegeven. (f 1,40; geb. f 1,95).

8945 *Snowy het Kerstveulen* is door de tienjarige *Suzanne Reynolds* kort voor haar dood geschreven. Het boekje wordt verkocht ten bate van het Kankerfonds. Het verhaal heeft de charme van het pretentieloze: Mary krijgt op kerstmorgen het begeerde witte veulen, dat die nacht in hun stal is geboren. Snowy is een ondernemend dier. Hij redt een hondje van de bevriezingsdood en beleeft later dank zij datzelfde hondje een echt avontuur in de stad. Mede vanwege het goede doel: aanbevolen. (geb. f 2,50).

8946 *Omnibus van Paultje* door *G. H. Peeters* bevat drie verhalen die al eerder als hoorspel zijn uitgezonden: Paultje en de boekenwurm, waarin een boekenwurm Paultje

rondleidt in boekenland; Paultje en de vreemde dieren, waarin Paultje een drankje weggeeft in de wastafel en daardoor wanorde sticht onder vreemdsoortige wezentjes in de afvoerpijp; en tenslotte Paultje en de Noordhoorn, die de jongen meeneemt naar een in zee gezonken goudschip. De verhalen bevatten heel wat aardige vondsten, maar eindigen vrij abrupt.

(geb. f 3,90).

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

- 8947 *Afzender Nico* door *Hertha von Gebhardt* vertelt hoe Nico op zijn elfde verjaardag een doos postpapier krijgt. De jongen gaat nu de ene brief na de andere schrijven, niet alleen naar vriendjes in het ziekenhuis, maar ook naar een boekhandelaar, een meneer die Pechvogel heet en naar een bureau voor bedrijfsanalyse. Via deze vrij willekeurige correspondentie bereikt Nico toch zijn doel: moeder krijgt een rol bij het plaatselijke toneelgezelschap en zal dus niet meer zo vaak van huis hoeven te zijn. Het originele verhaal is levendig geïllustreerd met in facsimile afgedrukte brieven. Een enkele aanduiding draagt een christelijke signatuur (f 1,25).
- 8948 *Pipo en Felicio in Kaliefland* door *Wim Meuldijk* bewijst weer eens, dat een geslaagd televisiespel niet vanzelfsprekend tot een goed jeugdboek leidt. Deze keer reizen Pipo, Mammaloe en Felicio naar Kaliefland, waar Felicio wegens zijn grote gelijkenis met de sjeik, deze tijdelijk moet vervangen. Het verhaal loopt over van flauwe woordspelingen en zouteloze grapjes en is bovendien matig geïllustreerd. (geb. f 3,50).
- 8949 *Niemand mag het weten* door *Barbara Sleigh* is een typisch Engels verhaal. Maar er zit genoeg spanning in voor tienjarigen, die het alzijdige happy end, waar de zorgvuldig opgestapelde perikelen op aan werken, nog niet met dichte ogen kunnen voorspellen. De zure huisjesmelker Mossel laat geen huisdieren toe in zijn armtierig rijtje huizen. Maar als een door pech ver-
- volgde kunstschilder zich daar vestigt, kan zijn dochtertje Jenny niet scheiden van haar poes Thomas, die tot overmaat van ramp vier jongen ter wereld brengt. Met haar konunitjes weet zij de kattenfamilie te doen onderduiken en in leven te houden met zelf-verdiend voedsel. De schurk van het stuk dreigt alles te verraden, maar wordt tijdig buiten gevecht gesteld. Als het straatje moet worden gesloopt, komen er voor alle bewoners betere oplossingen. Een amusant kinderboek. (f 2,90; geb. f 3,90).
- De Cherrys van River House* en *De Cherrys & Co* door *Will Scott* zijn de eerste twee delen van wat klaarblijkelijk een nieuwe serie moet worden. Het zijn amusante verhalen rond een origineel gezin, waarvan de vader met onuitputtelijke fantasie telkens weer nieuwe, avontuurlijke spelletjes voor de kinderen verzint. In het eerste deel gebeuren er ook vreemde zaken terwijl vader op reis is. De kinderen gaan op onderzoek en ontmaskeren tenslotte de buurman als bron van alle geheimzinnigheid. In het tweede boek verschuilen de kinderen zich en dagen de volwassenen uit om hen te zoeken. De speurtocht wordt extra bemoeilijkt doordat de kinderen met behulp van een hengel vanuit een bovenraam valse sporen in de sneeuw aanbrengen. Dit alles speelt zich in een humoristische, gemoedelijke sfeer af. Het is gezellige lectuur. (p. dl. geb. f 4,90).
- De kasteelkinderen knappen het op* door *Elisabeth Beresford* steunt op weinig waarschijnlijk gegevens, zoals een onschuldige van falsificatie verdachte vader, twee frauderende mannen en een uit het oog verloren kleinkind, maar weet toch een logisch lijkend verhaal op te bouwen, waarin kinderen tot oplossing weten te brengen wat volwassenen niet gelukt. Eigenlijk een draak, die men toch met plezier en enige spanning leest. Voor jongens en meisjes die enigszins vertrouwd zijn met dit soort qua uitwerking typisch Engelse verhalen. (f 1,75).
- De serie 'Dit is ons land', waaraan in deze Gids reeds meermalen aandacht is besteed, is weer met enkele delen uitgebreid.

8953 *Eikky uit Finland, een meisje van stavast!* door *Mathilde Roolfs* beschrijft de reis van Eikky met haar ouders, grote broer en kleine zus van Helsinki naar Lapland, dwars door het land van de duizend meren. Het boekje is goed geïllustreerd en geeft een aardige indruk van Finland. Het 'meisje van stavast' komt ondanks de titel weinig op de voorgrond.

8954 *Met Reza in Iran* door *M. Nouri Falehgari* handelt over het vroegere Perzië. Enkele kinderen reizen door het land en komen zodoende in aanraking met oude en moderne bouwwerken, het landschap, bestaansmiddelen en folklore. Fraaie kleurenfoto's en een elementaire tekst, waarin de onder-ontwikkeling van het volk maar liever verzwegen is.

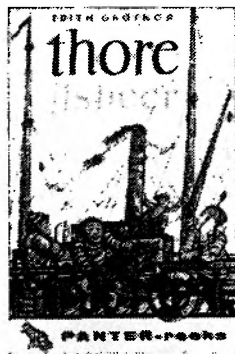
8955 *Met Madeleine in Parijs* door *Colette Nast* voert een jeugdige Parisienne ten tonele die enkele kinderen rondleidt door haar woonplaats. De trip is aangegeven op een eenvoudige plattegrond, afgedrukt op de schutbladen. Enkele bekende attracties en bezienswaardigheden passeren de revue, gemengd met een snuffje geschiedenis.

8956 *Kinderen uit het land van de bergen* door *Tom van Beek* vertelt van een Zwitserse jongen, die in zijn vakantie met vader mee mag op diens zakenreis. Op deze wijze maakt hij kennis met diverse bezienswaardigheden en met historische, sociale en economische aspecten van zijn vaderland. De beknopte tekst ontkomt soms niet aan een overlading met feitelijkheden.

8957 *Met José in Spanje* door *Tom van Beek* tracht een beeld te schetsen van het Spaanse landschap en de bevolking. Ook hier weer prachtige foto's en een tekst, die soms te veel voorkennis veronderstelt. Voor veel kinderen zal, zonder nadere toelichting, de volgende passage weinig zeggen: 'Het Alcázar, dat zo'n dramatische rol gespeeld heeft in de burgeroorlog van 1936'.

Deze serie leent zich met name voor opname in een klassebibliotheek, ter aanvulling van het aardrijkskunde-onderwijs. De uitvoering is fraai, maar de prijs ook niet gering. (p. dl. geb. f 4,90).

Thore Ijsbeer door *Edith Grotkop* is een spannend en instructief boek, dat zeker aanbeveling verdient. Noorse vissers vinden een kleine schipbreukeling die zij onderbrengen bij een zorgzame Eskimovrouw. Het knaapje, Thore Ijsbeer genoemd, groeit voorspoedig op in het barre Groenlandse klimaat. Later weet men zijn identiteit vast te stellen, maar teruggekeerd op het vasteland kan hij niet meer

aarden in meer geciviliseerd milieu. Met zijn pleegvader, de visser die hem vond, reist Thore terug naar Groenland. Het boek is beeldend geschreven, bevat uitstekende karaktertekeningen en ontroerende passages. De tekeningen daarentegen zullen niet ieder aanspreken.

(f 3,—; geb. f 3,95).

De trilogie 'Rondom de Sprita Verba' door *Jos A. Brusse* lijkt ons minder geslaagd. De verwickelingen zijn vaak onwaarschijnlijk, de tekst is belerend en over-accentueert vaak de christelijke strekking.

In het eerste deel *Avontuur op de rots* 8959 zoekt de schilder Zwarte Barend met de jonge Jan van Stee naar de Sprita Verba, een zeer zeldzaam plantje, waaruit een wonderlijke verftint kan worden bereid. Louche boeven belagen hen, maar Jan vindt het kostbare gewas.

Deel twee: *Sluipende voeten* brengt ons 8960 al verder: Zwarte Barend en Jan hebben

zorgvuldig het plantje opgekweekt, maar dan slaan doortrapte dieven hun slag en moet een langdurige achtervolging worden ingezet. Erg handig zijn de schurken niet en dus worden zij tenslotte ingerekend.

- 8961 *De overwinning* tenslotte beschrijft hoe de kunstschilder met zijn bijzondere verf prachtige stukken creëert, die vlot worden verkocht. Het geld zal gebruikt worden om zieke vriend Wim te helpen, maar de jongen sterft. Bovendien komt het verfgheheim opnieuw in verkeerde handen en weer is er heel wat speurwerk nodig voor een en ander terug is in handen van de rechtmatige eigenaar. Barend vertrekt naar het buitenland en Jan blijft achter bij zijn begripende en troostende ouders.

(p. dl. geb. f 3,95).

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

- 8962 *Het geheim van Nokoa* door Jan Pennewaard neemt het met politieke waarschijnlijkheden niet zo nauw, maar biedt wel een forse portie spanning. Omdat ze aan de kade een geheimzinnig gesprek hebben opgevangen, worden de lichtmatrozen Japie en Tom aan boord gebracht van een vrachtvaarder die op weg is naar het smokkeleiland Nokoa voor de Chinese kust. Hun wordt wijs gemaakt, dat ontmaskering van valse munten het reisdoel is. Maar geleidelijk ontdekken de jongelui dat het gaat om de opsporing van een geheime Japanse werkplaats, waar eenmans-duikboten worden vervaardigd. Dwaars door bewaakt gebied wordt een raid op de Japannezen uitgevoerd, natuurlijk met succes op het laatste nippertje. Otto Dicke zorgde voor opvallend vlotte illustraties. (f 3,—; geb. f 3,95).

- 8963 *Het spook van de ruïne* door Margot Naumann gaat over een spook dat slechts bestaat in de griezelige verhalen die een student aan zijn zusje en haar vriendinnen vertelt en in een artikel dat hij geschreven heeft over de ruïne op de Abstberg. De meisjes beleven angstige ogenblikken als zij de geheime schuilplaats ontdekken van

de ‚spokende’ stropers, die reeds lange tijd gezocht zijn. Doordat deze gebeurtenissen worden aangevuld met andere thema's: het verwerken van oorlogsleed, het vluchtelingenprobleem en het accepteren van een nieuw broertje, lijkt het geheel ietwat overladen. Het is wel vlot geschreven.

(f 1,50).

Het kortegolf-mysterie door F. W. Dixon is nummer 24 uit de serie over de Hardy's. Opzet en uitwerking wijken weinig af van de voorgaande nummers. Via hun eigen zend- en ontvang-installatie en de grotere dito van hun vader vangen de jongens een bende radiodieven. Om de zaak ingewikkeld te maken wordt er over en weer gebruik gemaakt van opgezette dieren die verder geen enkele zin hebben in het verhaal. Bovendien zit ergens een geleerde vast als luchtschipbreukeling. Op volkomen willekeurige wijze wordt de afwikkeling daaraan vastgekoppeld. Kwaad kan dit draakje overigens niet.

(f 3,—; geb. f 3,95).

Dat malle geval door Grace Allen Hogarth is een oorspronkelijk verhaal over de elfjarige Helen, die door ziekte van haar moeder en de drukke werkzaamheden van vader meestal aan de zorgen wordt toevertrouwd van een oude, rheumatische tante. Helen is een onzeker en dromerig meisje, dat zich niet verweren kan tegen de plaagzucht van haar klasgenoten en door hen ‚dat malle geval’ wordt genoemd. Via een jeugdtijdschrift vindt zij echter een vriendin in haar leven en haar nare bijnaam gaat langzamerhand voorgoed tot het verleden behoren. Stijl en illustraties houden zich consequent aan de tijd van handeling: 1912. De intrige bevat enkele uitgesproken Amerikaanse elementen. Serieuze meisjes zullen echter kunnen genieten van dit boek, dat boven de middelmaat uitsteekt. (f 1,75).

De speurders van de Blauwe Steeg door Ton Oosterhuis is een opbouwend verhaal over enkele jongelui die geregeld samenkomen in hun clubhuis. Diefstal, politie, speurwerk van de jongelui en zelfs smokkel komt er aan te pas. Alles wordt echter positief uitgewerkt zonder onnodige sensa-

8964

8965

8966

tie. De vriendschap en het vertrouwen van de jongens onderling vormen de belangrijkste elementen van het boek. Het verhaal zit logisch in elkaar, terwijl de stijl voortreffelijk is. De aardige zwart-wit tekeningen passen goed bij de tekst.

(geb. f 3,90).

8967 *De man die terugkwam* door *Jarynth Hope-Simpson* is niet gemakkelijk geschreven en bij alle spanning ook wel wat griezelig. Drie Engelse militairen ontsnappen uit Duitse gevangenschap. Een van hen vlucht met een geheimzinnig kistje, de anderen worden gegrepen. Na de oorlog zoeken kinderen op een kostschool in Engeland naar verborgen schatten en komen zo in contact, respectievelijk conflict met de eerder genoemde mannen. De kinderen vinden het kistje, dat een kostbare kroon blijkt te bevatten. De trouweloze Engelsman vlucht en verongelukt. Geschikt voor flinke jongelui. (f 1,75).

8968 *Kansas-Kidd en het eenzame Opperhoofd* door *J. Blinxma* vertelt, hoe een opperhoofd van de Sioux het Indianenreservaat ontvlucht uit heimwee naar het vroegere, vrije bestaan. In zijn afwezigheid trachten jonge Indianen een opstand te ontketenen. Tweedracht in de blanke leiding maakt een menslievende oplossing onmogelijk, totdat Kansas-Kidd verschijnt. Maar zonder bloedvergieten lukt het toch niet en de blanke held ontsnapt ternauwernood aan de dood. In zijn soort een geschikte uitgave. (geb. f 4,90).

8969 *Jan Monter op het Vulkaaneiland* door *Piet Mortelman* is een luguber toekomstverhaal, waarin het louter om de sensatie gaat. De leraar Pancras gaat met Jan Monter en zijn klasgenoten per straalhelicopter op schoolreis naar een pas ontstane vulkaan op een onbewoond eiland. Daar worden zij bedreigd door een voortkruipende zwarte massa, die alles op zijn weg verteert: nagels vallen af, kleding verpulvert, meederen worden doodziek. Mede door het sterk Zuidnederlands getint taalgebruik weinig geschikt. (geb. f 3,75).

8970 *Nick Jordan in het nauw* door *André Fernex* toont ons geheim agent Nick in

Saigon, waar hij contact moet maken met een uit Rood-China ontsnapte geleerde, die een belangrijke uitvinding aan de Franse regering wil uitleveren. Het wordt een langdurige en spannende wedloop met Noordvietnamese rebellen, die eveneens op de loer liggen. De sfeer is vaak ruw en soms wreed. Geen aanbeveling. (f 1,50).

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Hiawatha door *Ruby Cross* wil de jeugd wat meer vertellen over het leven van de Indiaan in huidige Amerika. Daartoe wordt het verhaal verteld van een Indiaans meisje, opgegroeid in een reservaat, dat naar de blanke wereld gaat om aan de universiteit voor dokter te studeren. Ongetwijfeld bevat het boek interessante elementen, maar er zijn te veel gegevens in het relaas verwerkt, waardoor het weinig boeiend is geworden. Ook de vertaling is matig. (geb. f 4,90).

De ander en jezelf door *Dola de Jong* stelt het rassenvraagstuk aan de orde. Een groepje vakantie-vierende tieners krijgt hiermee te maken, als alle families uit hun zomerhuisjes eetwaren en kledingstukken missen. De hoofdpersoon Laurie ontdekt dan in een afgelegen hut het negermeisje Stella, dat haar pleegmoeder ontvlucht is. Laurie helpt haar tactvol, maar enkele jongelui, die een hekel aan negers hebben, willen Stella aan de politie verraden. Tenslotte krijgt de donkere verstekeling een warmer thuis dan zij ooit heeft gehad. Het aardige verhaal heeft opvoedkundige waarde. Ofschoon de tieners 17 heten, draagt het boek meer de sfeer van 14-jarigen, waardoor het beneden de leeftijd van de bedoelde groep lezeressen blijft. (geb. f 5,90).

MacArthur veroveraar van de 'Pacific' door *Michel Duino* beschrijft op vrij nuchtere wijze de interessante en spannende belevenissen van een der meest vermetele generaals uit de Tweede Wereldoorlog. Het boekje is niet speciaal voor de jeugd

geschreven, maar belangstellende oudere jongelui zullen er toch met plezier in kunnen lezen. Door het recente overlijden van de hoofdfiguur is het onderwerp zeker actueel. Het verhaal is goed geschreven en geeft een vlot overzicht van dit boeiende leven. (f 1,50).

- 8974 *Om het rood van de krijger* door R. Sutcliff speelt in Engeland tijdens het bronzen tijdperk. Uit etnologische en archeologische gegevens, uit folklore en mythen en zelfs uit de Ilias weet de schrijver een verrassend compleet beeld te reconstrueren. Wat in dit geval meer zegt: hij weet er een machtig verhaal in te bouwen. Drem heeft van kindsbeen af het nodige moeten horen over zijn verlamde speerarm. Zal hij ooit de krijgerproef kunnen afleggen, op zijn vijftiende, en de rode kilt van de krijger mogen dragen? Hij wordt voor minderwaardigheidsgevoelens behoord door

Om het Rood van de krijger

Talore, de jager die zijn rechterhand verloren heeft. Drem blijkt ontembaar, vooral als hij eenmaal met zijn leeftijdgenoten in het jongenshuis de driejarige krijgeropleiding gaat volgen. Via de bitterste ervaringen verovert hij tenslotte zijn plaats in de stam. Een genuanceerd beeld van een primitieve samenleving, in het kader van een sterk en overtuigend verhaal van moed

en volharding, van vrientrouw en harde taboes. De manier waarop de tekst zich vereenzelvigd met het primitief-religieuze kan geen kwaad, zeker niet voor een normale jongen. Aanbevolen dus, in deze uitstekende vertaling, ook voor volwassenen die een rechtlijnig verhaal nog kunnen smaken. (geb. f 5,90).

HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

8975 *Het houten kistje* door J. Goedhart vertelt, hoe twee dorpsjongens een onnozele, alleenwonende oude man bespieden. In zijn houten kistje blijkt deze geen geld, maar een oude bijbel te bewaren die hij niet kan lezen. Arie leest hem er wat uit voor en met Kerstmis daalt er een sfeer van begrip en liefde. In een overspannen angst sfeer werkt de auteur met zwaar dramatische effecten, diep schuldbesef en naïeve herhalingen. Het is allemaal een beetje ongezond, op het hysterische af.

(geb. f 1,25).

8976 *Jip en Jenneke. 1e Deel* door Annie M.G. Schmidt is een pocket-uitgave, waarin behalve het eerste deel ook bijna de gehele inhoud van het gebonden tweede deel is opgenomen. Jip en Janneke zijn buurtjes. Ze spelen altijd samen en halen natuurlijk ook samen katekwaad uit. Al hun eenvoudige belevenissen worden in korte verhaaltjes verteld. De tekeningen zijn karikaturaal, maar bijzonder geestig.

(f 1,75).

8977 *De familie Treurniet* door Mimi van den Heuvel speelt in de kunstzinnige, levensblij familie Treurniet, die aan de rand van het bos woont. Op school levert de artistieke inslag van de kinderen nog wel eens moeilijkheden. Ernstiger worden de problemen als het verwenne dochtertje van de notaris komt logeren. Het boek is een tikje gedateerd, maar blijft aantrekkelijk door de blijde gezinnsfeer. (f 1,50).

8978
8979 *Het circus van Doctor Dolittle en De woonwagen van Doctor Dolittle* door Hugh Lofting hebben reeds een faam als humoristische fantasieverhalen van klasse. De held van deze verhalen verstaat de dieren-

taal en daardoor kan hij beter dan gewone mensen met dieren omgaan. Hij helpt een zeerob ontsnappen uit het circus en richt zelf een vrolijk circus op, waar allerlei vogels een opera opvoeren. Stijl en fantasie stellen enige eisen. (p. dl. f 1,75).

gelijktijd is het boek voor 16-jarigen weer iets te kinderlijk. Het prachtige boek is zeker zeer geschikt te noemen, maar

8980 *De boot vertrekt zonder Klaartje* door Miep Diekmann is een vlot en prettig meisjesboek, waarin alles terecht komt zoals het hoort. Klaartje zal met haar ouders naar Canada emigreren. Fijn en opwindend natuurlijk, maar naarmate de dag nadert wordt het een ellendige gedachte: alles achterlaten, haar hartsvriendin, de school, het land. Als ze op het laatste nippertje ook nog van vader hoort dat haar hond niet mee mag, is het meisje doodongelukkig. Ze is helemaal in de war en mist de boot, maar niet voorgoed. (f 1,50).

8981 *Scheepsmaat Woeltje* door K. Norel is de herdruk van een zeemansleven uit de Gouden Eeuw, geliefd bij de jeugd, goed geschreven, positief reformatorisch. Deze uitgave bevat drie Woeltjes-boeken in een band. Enerzijds ligt het werk daardoor boven het begrip van 12-jarigen, anderzijds kan het taalgebruik hen afschrikken. Te

voor een beperkte leeftijdsgroep: 14-15-jarigen die van historische zeeverhalen houden en enigszins taalgevoelig zijn.

(geb. f 9,75).

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

van Beek, T.: Kinderen uit het land van de bergen (Zuid-Holl. U.M.), 36 p. — VIIb	8956
van Beek, T.: Met José in Spanje (Zuid-Holl. U.M.), 36 p. — VIIb	8957
Beresford, E.: De kasteelkinderen knappen het op (Arbeiderspers), 184 p. — VIIb	8952
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en het eenzame opperhoofd (Holland), 136 p. — VIa, J	8968
Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 1e Deel (Kok), 146 p. — VIa-b, J, P	8959
Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 2e Deel (Kok), 144 p. — VIa-b, J, P	8960
Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 3e Deel (Kok), 135 p. — VIa-b, J, P	8961
Bruijn, M.: De arme jongen en de dankbare dieren (Van Goor), 36 p. — VIc	8944
Bruijn, M.: Het wonderpaardje (Van Goor), 40 p. — VIc	8943
Clarke, P.: Jaap de politiemann (Spectrum), 96 p. — VIc, J	8937
Cross, R.: Hiawatha (W.-Friesl.), 241 p. — V, M	8971
Diekmann, M.: De boot vertrekt zonder Klaartje (W.-Friesl.), 142 p. — VIa, M	8981
Dixon, F. W.: Het kortegolf-mysterie (Van Goor), 128 p. — VIa, J	8964
Doekes-De Wilde, M.: Wonderlyck en Wierelij (W.-Friesl.), 156 p. — VIIb-c	8939

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR

Voor de kleinsten tot acht jaar

- 8982 *Dr. Kwekkeltee als goudmaker* door *Maurits Mok* is het vierde deeltje in een reeks, maar laat zich ook afzonderlijk lezen. Dokter Kwekkeltee is een goedaardig, zeer geleerd mannetje, dat een oud boek op de kop tikt, waarin hij het recept vindt om goud te maken. Hij belooft aan allerlei menslievende instellingen al bij voorbaat een som geld en begrijpt pas later, dat hij is beetgenomen. Zijn hele schuurtje brandt af. Alleen een tovermannetje blijft over. Daar zal hij misschien wel weer een avontuur mee gaan beleven. Een alleraardigst boekje voor pas lezende kinderen.

(geb. f 1,95)

- 8983 *Loeks en de dieven* door *F. B. Caesar* is eveneens voor eerste klassertjes bestemd. Loeks is een moedige waakhond. Als twee beruchte dieven hem willen doden om daarna bij de bakker hun slag te slaan, is de hond hun te slim af en hij helpt de politie om de schurken te vangen. De compositie is niet sterk en het onderwerp is misschien ook niet zo gelukkig gekozen voor onze kleinsten. (f 1,60)

- 8984 *Heer Haas op het hazepad* door *Muriel Holland* doet enigszins denken aan 'De

vertellingen van oom Remus'. Heer Haas is een vrolijke vagebond die alle dieren van het bos bij de neus kan nemen. Hij maakt de leeuw belachelijk, hij fopt de schildpad, en zo voort. De grappige gebeurtenisjes zijn kittig geïllustreerd.

(f 1,50)

Pingo en Pongo door *H. Höfling* vertelt, hoe twee pinguïns het Poolgebied verlaten omdat zij de wereld willen zien. Ze sluiten vriendschap met de hond Sterke Hein, belanden in gevangenis en dierentuin, treden enige tijd op als kelner en beleven avonturen in Afrika. Het geheel is wel amusant, maar zoekt de stof toch te zeer in het buitenissige om grote-kinderlectuur te kunnen zijn. De kwasi-onbeholpen tekeningen doen het wel. (f 3,—; geb. f 3,95)

8985

Flewuultje, de wilde kater door *Erik Uyldeert* geeft in de titel al aan, dat de poes Fluweeltje, die van huis is weggelopen naar het bos, zijn eigen naam niet nauwkeurig kent. Hij moet intussen aan zijn kostje proberen te komen en daarvoor roept hij de hulp in van de bosdieren, die ieder op eigen manier helpen. Deze ontmoetingen geven de auteur kans, om de eigenaardigheden van verschillende dier-

8986

soorten te typeren. De veelvuldige woordgrapjes met vaststaande uitdrukkingen zullen echter voor de kleinsten vaak te moeilijk zijn. Geen uitblikker, maar toch wel onderhoudend. (geb. f 2,50)

8987 *Janneke-Tanneke* door C. Th. Jongejan-De Groot is een verhaal uit het kinderleven, dat zijn hoogtepunt bereikt op de gouden bruiloft van de grootouders. Janneke gaat met broertje en neef spelen in het bos, maar het meisje verdwaalt en moet door de hele familie gezocht worden. Natuurlijk komt alles weer goed terecht. Het eenvoudige thema is door de schrijfster iets te zwaar beladen met Bijbelse vroomheid, die dan ook meermalen onecht aandoet. (geb. f 1,05)

8988 *Wij gaan de lucht in* door Leif Krantz en Ulf Löfgren is een met verve geschreven, heerlijk origineel verhaal, dat ook om de ten dele komische gekleurde platen een aanbeveling waard is. Op een grijze regendag verft Olle het raam van de speelkamer blauw en het tovermannetje Tureluu voltooit deze fantasie met een rood vliegtuigje dat Olle nu gaat besturen en dat hem met zijn passagiers in heel warme en koude streken brengt. (geb. f 4,90)

Chris Scheffer voegde drie nieuwe delen toe aan de Puntje-serie.

8989 De egel *Puntje ontmoet Bennie Beer*, als hij met zijn baasje Paul naar de dierentuin mag. Natuurlijk wordt het meteen vriendschap.

8990 *Puntje gaat terug naar het grote bos* als hij het bij zijn baasje niet meer kan uithouden. Hij wordt al opgewacht door zijn trouwe vriend André de Raaf en samen gaan zij weer alle oude bekenden in het bos opzoeken.

8991 *Bennie Beer ontdekt het bos van Puntje*, nadat hij uit de dierentuin is gevlucht om volgens belofte zijn vriend Puntje te gaan bezoeken. 's Avonds krijgt de beer echter lelijk honger en dan is hij blij, dat hij weer naar de dierentuin kan terugkeren. Het zijn leuke dierenverhalen met grappige tekeningen van Babs van Wely. (p. dl. f 1,40; geb. f 1,95)

Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Pietertje en de vliegfiets door Renato Rascel 8992 geeft afwisselend een blad tekst en een blad met kleurige tekening. Pietertje maakt van een oude fiets plus dertien ballonnen een vlieg-fiets en gaat in het bos de vogeltjes amuseren met verhaaltjes en poppenkast. Hij sluit ook vriendschap met het meisje Anneliesje. Haar vader vindt olie in het bos en wordt zo rijk en deftig, dat de kinderen niet meer met elkaar mogen spelen. Maar met behulp van de vogelvriendjes herstelt Pietertje de relatie en later trouwt het tweetal zelfs. Een leuk verhaal met enkele sprookjesvreemde elementen (olie) en enige abstracte tekeningen, die de kleintjes wel voor raadsels zullen stellen. (f 2,50)

Oom Jacob komt logeren door Helena Rudlová 8993 is een poëtisch verhaal waarin fantasie en werkelijkheid vermengd zijn. Peter woont met vader, moeder en Snoetie de hond in een huusje diep in het bos. Als het winter gaat worden en hij niet meer buiten kan ravotten met Snoetie en zijn andere diervrienden, gaat Petertje zich vervelen. Maar onverwachts komt oom Jacob logeren, die drie schattige jonge beertjes en een onuitputtelijke voorraad verhalen meebrengt. Een voortreffelijk jeugdboek, waaruit grote natuurliefde spreekt en dat prachtig is geïllustreerd. (geb. f 7,90)

Melinda door Eleanor Frances Lattimore 8994 speelt in een gezellig vrijgevochten Amerikaans gezin, waar een keurig nichtje een zomer komt logeren omdat haar ouders naar Europa zijn. Na diverse botsinkjes past Melinda zich goed aan en het oudste nichtje wordt haar beste vriendin. De illustraties zijn wat verouderd, maar vooral hadden de namen bewerkt moeten worden voor onze jongere lezersjes: June, Scott, Rusell, Carraway. Maar de belevenissen van het vrolijke troepje zullen wel genoten worden. (geb. f 2,90)

8995 *'Vier maal m' in de klem!* door *Pieter Nierop* is een vervolg op het boek *'Viermaal M'*, maar kan ook afzonderlijk gelezen worden. Vier meisjes wier voornaam met een M begint, hebben veel omgang tot twee zusjes van het stel terug moeten naar hun dorp. In de strenge winter bezoeken de andere twee het dorp op de schaats. Door een sneeuwstorm komt het meteen tot een logeerpertij en tevens lossen de meisjes het raadsel op, dat om een oude zwerwer zweeft. Een beetje gezocht, maar toch wel leuk. De cliché-voorplaat van Borrebach zou niet doen vermoeden dat dit nu eens een boek is, dat speelt in een uiterst eenvoudige milieu. (geb. f 2,50)

8996 *Baloch, de reus* door *Willy Vandersteen* is een stripverhaal uit de Rode Ridder-serie. Het huwelijk van prinses Veerle met ridder Erwin dreigt doorkruist te worden door de naijver van haar zuster, die een boze tovenaars inschakelt. Diens dienaar is de reus Baloch. Veel krachtpatserijen en gemoderniseerde tovertrucs leiden op de meest onwaarschijnlijke wijze tot het gewenste, gelukkige slot. Tegen de vlotte, onbewogen tekeningen kan wel geen bezwaar bestaan. Maar de tekst is in hetzelfde taaltje gesteld als de volledige Rode Ridderboeken: hij wemelt van de fouten. Zeer matig. (f 1,—)

8997 *Heitje voor een karweitje* door *W. ter Horst* is prettig geschreven, maar bevat een onwaarschijnlijke opeenstapeling van ongewone gebeurtenissen. Bas gaat met zijn nichtje Koos in Twente op pad om heitjes te verdienen. Ze hebben veel succes. Avontuur komt er pas als zij 's nachts met de vee-arts meegaan om een biggenstapel te zien inenten en ook zijn ze er bij, als in de kelders van het grafelijk kasteel een geheime vluchtgang wordt ontdekt. Uit enkele details spreekt een protestantse geest. (geb. f 2,75)

8998 *Zizi, de jonge danseres* door *Dagmar Rub* vertelt hoe het kleine Parijse meisje Zizi op een dag allerlei meisjes de Opéra binnen ziet gaan en hoort, dat deze toelatingsexamen voor de balletschool gaan doen. Hopen haar verborgen dromen te

kunnen verwezenlijken, stapt zij ook naar binnen en wordt aangenomen. Haar grootmoeder is verbazend trots en met haar de hele buurt van eenvoudige, hardwerkende mensen. Na een jaar van ingespannen oefenen slaagt Zizi als tweede van haar klas en mag dus blijven. De typisch Franse sfeer van Zizi's milieu is bijzonder goed getroffen, zoals ook het klatergoud en de inspanning van de balletwereld scherp worden getekend. Een fijn boek voor onze meisjes. (f 1,25)

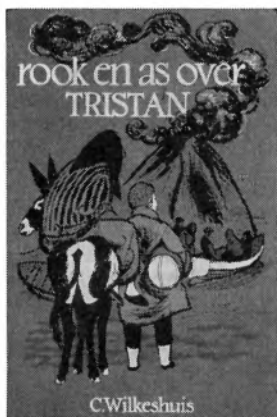
De grote hoeve door *Laura Ingalls Wilder* 8999 schetst een gedetailleerd beeld van het platteland van de staat New York omstreeks 1870. Het boek bevat vakkundige en verhelderend geïllustreerde beschrijvingen van o.a. alle soorten boerewerk, de merkwaardige winterschooltjes en het ambacht van rondreizende schoenmakers. Interessant, leerzaam en zelfs boeiend, maar lang niet voor ieder kind. Het is een verkwikkend beeld van mensen die zichzelf weten te redden in een vrij bestaan, dicht bij de natuur. Ook de ontwikkeling van de hoofdpersoon Almazzo op de Grote Hoeve in het tiende levensjaar houdt de belangstelling gaande. Levendig getekend zijn eveneens de andere personen: vooral de stoere, zwijgzame vader; de kwieke moeder; de drie andere kinderen die ieder een eigen persoonlijkheid ontplooiën. Over stijl en taal niets dan lof, evenals over het Nederlands van de vertaling. Een prachtig boek voor kinderen met zin voor ambacht, zeden en natuur. (geb. f 6,90)

Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Gevederde Slang door *Albert van Nerum* 9000 verhaalt Cortez' verovering van Mexico, de historische gegevens zo getrouw mogelijk volgend. 'Gevederde Slang' was de naam van een verjaagde godheid, die volgens de overlevering moest terugkeren om over Mexico te heersen en die men in Cortez belichaamd dacht. De overwinning van het handjevol Spanjaarden op de enorme overmacht, de ondergang van Monte-

- zuma, alles uiteraard een aaneenschakeling van gevechten en hinderlagen, worden sober en zonder onnodige bloederige stoerheid beschreven. Een geschikte eerste kennismaking met dit dramatisch brok geschiedenis van Amerika. (geb. f 4,50)
- 9001 *Een geheimzinnige ontmoeting* door *Paul-Jacques Bonzon* is in het begin traditioneel verteld met verouderde, romantische tinten, maar wordt geleidelijk vlotter en spannender. Vincent, een veertienjarige Franse jongen, verblijft eenzaam in een berghut om de hooi-oogst binnen te halen. 's Nachts bezoekt hem een jonge Italiaan, die gevlucht is voor de valse verdenking, uit een kapel het gouden kruis te hebben gestolen. Vincent trekt over de bergen naar Italië om de familie van de vluchteling te helpen, maar bots met de echte dief, die zelfs pogingen doet om Vincent uit de weg te ruimen. Het edele karakter van de jongen zal de jeugd wel aanspreken. (f 1,25)
- 9002 *Stad zonder tijd* door *Chris Scheffer* is een bizar verhaal, dat jongelui met fantasie toch wel zal boeien. Vier vrienden gaan op vakantie naar Hilversum, komen onderweg in een onweer en bereiken daarna een vreemde stad, waar Kronos regeert en waar de tijd stil staat. Na een vriendelijke ontvangst moeten ze kiezen uit vier deuren, waarvan er een naar hun eigen land terug leidt. Ze bezoeken achtereenvolgens de Eskimo's, de Indianen en de Toearegs. Na hun avontuur komen ze telkens weer voor een der vier deuren in de paleisgang terug. Tenslotte komen ze door de groene deur weer in de onweersbui bij Utrecht en trekken verder naar hun kampplaats. (f 2,20; geb. f 2,95)
- 9003 *Het spookschip* door *F. W. Dixon* voert weer de jeugdige Hardy's ten tonele, die ditmaal van een geheimzinnige rijkard de opdracht krijgen een wereldreis uit te stippen. Zo komen zij aan de havenkant terecht, waar aanknopingspunten liggen voor de geheimzinnige verdwijning van hun tantes familie-documenten. Smokkelaars en documenten-vervalsers blijken aan het werk vanaf een schip, dat door middel van een bijzondere uitvinding andere schepen op geheimzinnige wijze kan afwerpen. Een en ander is vlot opgediend, maar de abrupte afwikkeling in enkele bladzijden stelt teleur. Er staan kwieke tekeningen bij. (f 3,—; geb. f 3,95)
- Het geheime paneel* door *F. W. Dixon* is al in 1946 geschreven en dat is aan het boek wel te merken. Het verhaal springt van de hak op de tak en de auteur toont te geringe inventiviteit, zodat zelfs de spanning er onder lijdt. In dit nummer uit de Hardy's-serie gaat het om gecompliceerde diefstallen uit musea, alsmede om sloten en deuren zonder sloten. De clou wordt gevormd door de uitvinding van een oude slotenmaker. We zullen het niet verdraden, omdat het ondermaatse boek toch wel weer lezers zal vinden. (f 3,—; geb. f 3,95)
- Bob Morane en de Sultan van Jarawak* door *Henri Vernes* is al evenzeer een sensationeel verhaal op onlogische basis. Bob gaat er op uit om een kostbare parel te bemachtigen die het leven van een dame moet redden. Jarawak is een Indonesisch eiland, dat wordt geterroriseerd door een schurkachtige sultan, die de gezochte rose parel in zijn bezit heeft, maar deze weigert af te staan. Met een antibioticum weet Morane tenslotte toch het leven van de dame te redden. Het toegevoegde relaas over de ontdekking van antibiotica is voor kinderen onverteerbaar. (f 1,50)
- Spartacus, de rebel van Capua* door *Bari Sereyns* vertelt, hoe de sterke Spartacus als gevangene in de gladiatorenschool van Capua wordt getraind om in de volksspelen te strijden. Met zijn lotgenoten komt hij in opstand, vormt zelfs een bedreiging voor het Romeinse Imperium, maar gaat door verraad ten onder. De historische feiten zijn met verve beschreven, maar de voortdurende strijd en de daarbij plaats vindende wreedheden zijn te realistisch weergegeven om van geschikte jeugdlektuur te kunnen spreken. (f 3,—; geb. f 3,95)
- Rook en as over Tristan* door *C. Wilkehuis* gaat over het vulkanische Tristan da Cunha, dat in 1961 in het nieuws kwam

door uitbarstingen en tijdelijke emigratie van de eilandbewoners naar Engeland. In een schijnbaar vanzelfsprekende keten van Tristaanse gebeurtenissen bereikt de auteur tweeërlei: traditionele verhalen en zeden van het eiland passeren de revue, en tegelijkertijd wordt de spanning langzaam opgevoerd naar de climax: de eruptie. Weldadig is daarbij de arcadische sfeer van het

eilandleven, goed getroffen en met humor gekruid. In de hoofdrol staat een sympathieke twaalfjarige knaap met een licht romantische aanleg en een zuiver reactievermogen. Het voortreffelijk gestileerde en prettig geïllustreerde boek verdient een aanbeveling. (geb. f 2,95)

- 9008 *Pim Pandoer en de gouden krokodil* door *Carel Beke* start op dertien mei, als Pim en enkele metgezellen op weg zijn naar Giethoorn en daarbij met autopech te kampen krijgen. Vriend Koos vindt in de nabijheid een autonummerbord en verdwijnt op raadselachtige wijze. Pim en Bas Baanders tijgen op onderzoek en stuiten op Chinese opiumsmokkelaars, die hun centrum hebben in een verbouwde boerderij met een gouden krokodil boven de deur. Zoals bekend uit deze serie: veel actie, veel scène-wisseling, nonchalante stijl. Liefst geen dagelijkse kost van maken! (geb. f 3,90)

9009 *Arendsoog en de Mississippi duivels* door *P. Nowee* heeft een politiek thema: de Duivels stellen zich ten doel, de staat Louisiana van de Verenigde Staten af te scheiden. Daartoe worden dagelijks bomaanslagen gepleegd op tal van openbare gebouwen en instellingen. De President roept Arendsoog te hulp om de terreur te doen eindigen en de bende met haar leiders te ontmaskeren. Natuurlijk wordt deze opdracht, mede door Witte Veder, succesvol uitgevoerd. Vlot, spannend en met een onverbloemd standpunt inzake de rasdiscriminatie. (geb. f 3,90)

9010 *Annegees houdt vol!* door *Corrie Muntinga* is een amusant verhaal, waarin men overigens geen belangrijker kwaliteiten moet zoeken. Bij Annegees thuis zijn financiële moeilijkheden. Met tegenzin wordt hulp aanvaard van een rijke tante. Een betere oplossing lijkt het, kamers te gaan verhuren, maar ook dit brengt zijn problemen mee. Als oom Jan uit Australië bij hen inwoont, verdwijnt plotseling diens zoon. Door het volhouden van Annegees wordt de jongen tenslotte terug gevonden. (geb. f 2,90)

9011 *O, mamma heeft een boek geschreven* door *Pieter Nierop* is wel iets te veel maakwerk gebleven. Mamma heeft enig succes met haar eerste boek, maar de inspiratie voor een tweede blijft uit. Dochter Nettie, die nooit veel fantasie gehad heeft, verzint het verhaal dan wel even. Maar de klap op de vuurpijl is toch, dat Pa zich onverwacht ontpopt als een bekend detective-schrijver. (geb. f 2,50)

9012 *Getuigen van het Licht* door *Gerrit van Heerde* en *drs. T. M. Gilhuis* stelt in twee deeltjes een aantal figuren ten voorbeeld als dragers van het Licht, aan het Pinkstervuur ontstoken. De geschiedenis van 'de kerk' is hier reformatorisch gezien: van Bonifatius zijn we opeens bij Hus en de hervormers. Het klimaat is hier weinig milder dan in jeugdboeken aan het begin der eeuw. „Vaisheid in de ogen van de priesters”; „Rome is op de hel gebouwd”; „het is de paus alleen te doen om geld, geld, geld”; „de heiligen in de roomse kerk worden aangeroepen als goden”; enz.

In deel 2 belanden we geleidelijk in eigen tijd: Da Costa, Kuyper, Booth, Schweitzer, en dat schijnt ook invloed te hebben op de toon: het ademt een vrediger geest. Intussen voor de katholieke jeugd van geen waarde. (p.d.l. f 3,40)

Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

9013 *Cupido sticht verwarring in Bellagio* door *Hillegonda van Reenen* is een larmoyant liefdesverhaal, waarin Helen Veenstra aan een Italiaans meer herstel zoekt van een ziekte en een verbroken verloving. Zij vindt nieuw geluk bij een jonge Zweed, die echter invalide blijkt te zijn en ook al een ontrouwe verloofde heeft. Cupido heeft er heel wat mee te stellen. (geb. f 4,90)

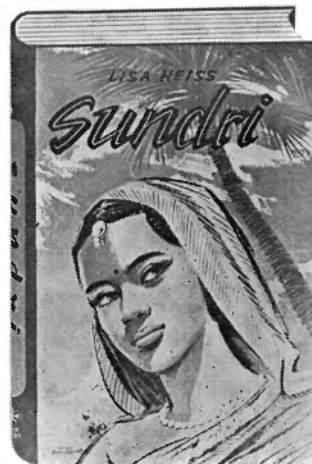
9014 *Het leven is zo rijk* door *Chinny van Erven* is misschien een tikje sentimenteel, maar toch onderhoudend. De twintigjarige Mette heeft de verzorging op zich genomen van het dochtertje van haar zus, dat in een Jappenkamp kreupel is geworden. Haar zwager is verliefd op Mette, die echter haar hart verloren heeft aan diens vriend. Het meisje is bereid zich op te offeren voor het gebrekkige nichtje, maar tijdig dagen voor alle problemen passende oplossingen op. Neutraal. (geb. f 4,90)

9015 *Het verzamelpunt* door *Anna Lisa Wärnlof* is geen meisjesboek in de gewone zin van het woord, daar een verhaal grotendeels ontbreekt. Volgens Zweedse gewoonte komen negen jonge mensen tussen 13 en 16 jaar vijf weken bijeen op een plattelandspastorie om zich onder leiding van de dominee voor te bereiden op hun belijdenis. Verschillende problemen en denkbeelden worden aan de orde gesteld en soms iets te idealistisch opgelost. Alhoewel in protestantse geest geschreven biedt het ook voor katholieke meisjes stof ter overdenking. (geb. f 4,90)

Suzan doet haar keus door *Dolf Kloek* stelt het vraagstuk van de jeugdige zelfstandigheid wel zeer ideaal, maar misschien een tikje onwerkelijk. Suzan is verliefd op de jonge musicus Dick, maar voelt toch ook wel voor haar jeugdvriend Rob, aan wie zij bovendien dankbaarheid verschuldigd is, omdat haar twee broertjes bij Rob thuis gastvrijheid genieten terwijl moeder in het sanatorium kuurt. Flinke Suzan weet tenslotte toch de juiste keus te doen. (f 1,50) 9016

Lottelies verlaat de haven door *Suus Damen* is het dagboek van een voogdij-pupil, die het kindertehuis verlaat en via pleegouders, jeugdgroep en baan haar plaats in het leven vindt. Haar levensinzicht verdiept zich en terwijl zij in het ziekenhuis werkt, vindt Lottelies de prins van haar dromen. Een niet bijster sterk gestileerd verhaal, dat echter wat meer diepte heeft dan in dit genre gebruikelijk. (geb. f 4,90) 9017

Sundri door *Lisa Heiss* beschrijft hoe Sundri Valappan, een energieke Indisch meisje, zich inzet voor de vrijheid van haar land. Zij is verliefd op Ragan, een medisch 9018

student met hoge idealen, die zijn leven wil wijden aan zijn arme en zieke landgenoten. Door een gelukkig toeval krijgt

SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

- hij een beurs voor Amerika. Er ontstaat korte tijd verwijdering tussen hem en Sundri, maar hun beider liefde overwint alle moeilijkheden. Een hoogstaand en zeer interessant verhaal. (geb. f 4,90)
- 9019 *Barbara* door *Ellen Schöler* beschrijft de bewegende belevenissen in het eerste huwelijksjaar van Barbara en Michaël. Hij is een stille, in zichzelf gekeerde man, die liefst zo weinig mogelijk te maken wil hebben met de overige bewoners van het flatgebouw. Als Michaël echter een half jaar in Amerika moet verblijven, is de levenslustige Barbara blij, dat zij over vele menselijke contacten beschikt. Een originele meisjesroman, waarin inzake het huwelijk een neutraal standpunt wordt ingenomen. (f 3,90; geb. f 4,90)
- 9020 *Dory's vuurproef* door *T. van der Roest-Kleinmeijer* is een positief en boeiend verhaal, dat onze jeugd veel te bieden heeft. Dory krijgt onverwachts de zorg voor drie kinderen op zich te nemen. De ouders is namelijk een auto-ongeluk overkomen. Geconfronteerd met haar onmacht, grijpt het onbesuisde meisje dan naar de hand van God. In het gebed vindt zij de nodige kracht, ook om een vergeetachtigheid te herstellen waarvoor zij zich maandenlang heeft geschaamd en waarvoor zij zelfs haar lidmaatschap van de padvinderij heeft opgegeven. Er volgt een heel gelukkig einde. Terwijl het boek aanvankelijk in preektoon dreigt te vervallen, klinkt gaandeweg de oprecht religieuze ondertoon steeds onbevanger en aanvaardbaarder. De verhaaltant is levendig genoeg, al lijkt het hoofdstuk waar het invalide Koentje wegens Dory's vergeetachtigheid, zich het beloofde kerstfeestje ziet ontgaan, wel een onnodige kwelling voor de lezeres. (geb. f 1,55)
- 9021 *Summer Holiday* door *Co de Kloet* bevat een filmverhaal, dat als zomers niemandalstetje kan gelden. Cliff Richard speelt in de film de rol van een Londens monteur, die met vrienden een autotrip door Europa maakt. Hun gezelschap wordt aangevuld met drie zangeresjes en zodoende kunnen er ook nog wat liefdesintriges door het verhaaltje geweven worden. (f 1,50)
- Appelsnoet en Goudbaard* door *A. M. de Jong* is een sprookjesserie, die in vijf deeltjes verscheen, elk van handig formaat en kwistig geïllustreerd met tekeningen door G. van Raemdonck.
- 9022 *Ontmoeting met de reus en de waternikker* vertelt eerst, dat de kabouters Appelsnoet en Goudbaard van hun koning een heel jaar vakantie krijgen omdat zij zo hard gewerkt hebben. Zij gaan de reus plagen, die nog altijd op Klein Duimpje jaagt en zij bevrijden een akelige waternikker, die gelukkig nadien weer gevangen kan worden gezet.
- 9023 *De kluizenaarskreeft en de betoverde vis* brengt de kabouters bij de zeemeerminnetjes. Appelsnoet wordt bijna verslonden door een heremietkreeft, die daarvoor met de dood wordt gestraft. Daarna ontmoeten zij een betoverde vis, die de ring van koning Wiesewittel nodig heeft om weer een echte prins te worden. Door de lucht vervoerd door witte zwanen gaan de kabouters op zoek naar de ring.
- 9024 *Tovenaar Li-Hung-Woe en de ontvoerde prinses* laat zien hoe de kabouters in China belanden bij een tovenaars, met wie zij een wedstrijd in het toveren houden. De tovenaars vertelt dan, hoe er een prinses werd ontvoerd en hoe hij door een list de roverhoofdman wist te ontmaskeren.
- 9025 *De bevrijding van de prinses* verhaalt dan verder, hoe de tovenaars de dochter van de keizer uit handen van de rovers wist te bevrijden. De opperboef wordt voor straf in een hond veranderd, die pas weer mens kan worden als hij braaf heeft leren zijn.
- 9026 *De ring van koning Wiesewittel* brengt tenslotte de ontknopning: de kabouters krijgen de ring waarmee zij de ban van de betoverde prins kunnen verbreken. Het is niet duidelijk, waarom dit sprookje in vijf afleveringen moest worden uitgegeven, te meer omdat de afzonderlijke delen meermalen geen afgerond geheel vormen. De

- taal is ook stijf, bevat nogal wat moeilijke woorden en vermeldt herhaaldelijk wrede gebeurtenissen. De uitgave toont alles bijeen meer commerciële dan literaire kwaliteiten. (p. dl. geb. f 2,95)
- 9027 *Grauwstaartje-Toverpaardje* door M. Boelatoew is een oud Russisch volkssprookje. De jongste van drie boerezoons, de onnozele Iwan, slaagt er in een toverpaard dat als graandief optreedt, de baas te worden. Het dier belooft hem daarom voortaan te helpen. Als de koning zijn dochter ten huwelijk zal schenken aan wie te paard haar balkon kan bespringen, helpt Grauwstaartje de jongeman, die nu koning wordt over zijn volk. Het boekje is kleurig geïllustreerd. (f 0,90)
- 9028 *Doornroosje* door F. B. Caesar is een moderne, zeer verkorte bewerking van het bekende sprookje. Het is op zich een aardig verhaal, maar de echte sprookjessfeer ontbreekt in deze uitgave. De leuke uitvoering bevat prettige tekeningen in donkerrood en blauw. De stijl is gericht op zeer jonge kinderen, zodat gevorderde eerste-klassertjes de tekst zelfstandig aan kunnen. (f 1,60)
- 9029 *Spelen met kleuters* door Piet Marée is een bron met vele mogelijkheden. Het boekje bevat een schat van spelletjes, waaruit ouders en ook grotere broertjes en zusjes kunnen putten om het de kleinsten naar de zin te maken. Natuurlijk is niet alles origineel, maar het geheel is tevens een praktische samenvatting van hetgeen elders verspreid te vinden is. (f 1,50).
- 9030 *Uit oma's kabinet* door Jaap Molenaar is een bundel sprookjesachtige verhalen, die oma vernomen heeft van de fee uit het schelpenkistje in het grote kabinet. De bundel ziet er niet zo erg gezellig uit. De meeste verhalen eindigen met een moraalte en komen zelden boven de middelmaat uit. (geb. f 4,90).
- 9031 *Boompje schud me maar* door Anneke Bloemen is smaakvol uitgegeven en bevat een aantal korte verhalen en enkele versjes, alle in de sprookjes- of huiselijke sfeer. Een en ander is wel gezellig gedaan, maar ook deze auteur heeft niet willen verzuimen, de korte stukjes met een moraal te besluiten. Wie daar het accent niet leggen wil, vindt hier wel bruikbaar materiaal om uit voor te lezen of te vertellen. (geb. f 3,95).
- Kinderverhalen* door Hans Andreus bevat kostelijke verhalen over ongewone dingen die gewoon en gewone dingen die net een tikje ongewoon zijn. De moderne schrijffrantaan en het alledaags-lijkend woordgebruik doen totaal geen afbreuk aan het sprookjesachtige element, dat een goed kinderverhaal toch altijd moet bevatten. De kostelijke illustraties door Babs van Wely verhogen nog de sfeer van deze geslaagde bundel. Verschillende verhalen zijn eerder verschenen in het weekblad Margriet. Aanbevolen. (geb. f 9,75).
- Duimelijntje en andere sprookjes* door Hans Christian Andersen bevat vijf bekende verhalen: De tondeldoos, De nachtegaal, De herderin en de schoorsteenveger, Het kleine lucifermeisje, tenslotte ook Duimelijntje. De romantische platen zullen kleine kinderen zeker aanspreken, meer dan de tekst, die trouwens in de bewerking wel iets te ver is gegaan. (Duimelijntje zingt liedjes als: 'In Den Haag daar woont een graaf'). (geb. f 3,90)
- De gouden vogel* door Grimm geeft enige bekende en minder bekende sprookjes uit de verzameling van de Grimm's, waarin de sfeer vrij gaaf gehouden is. Ook hier vallen de kleurige platen op. De tekst bevat echter meermaals voor kinderen te moeilijke woorden, zodat men het boek wellicht het beste als voorleesboek kan typeren. (geb. f 3,90)
- Gullivers reizen* door Jonathan Swift bevat de avonturen bij de dwergen, de reuzen, op het vliegende eiland waar alle bewoners wiskundigen zijn en bij de paarden die mensen als huisdier houden. De tekst is weinig vereenvoudigd, zodat de omslachtige vertelwijze en de onuitsprekelijke namen voor de kleinsten wel een hindernis zullen vormen. De grote illustraties en smakvolle vignetten zijn magnifiek en

geven het boek een luxueus aanzien.

(geb. f 5,90)

- 9036 *De gelukkige prins* door *Oscar Wilde* geeft naast het titel-sprookje ook nog *De trouwe vriend* en *De jonge koning*; sprookjes waarvan aan kleine kinderen de strekking gemakkelijk zal ontgaan en die bovendien in veel te gecompliceerde taal worden verteld. Bij voorlezen zal men zeker de helft van de zinnen moeten ombouwen. Tienjarigen zouden de tekst wellicht aankunnen. De kleurige, minutieuze illustraties zullen kinderen zeker aanspreken.

(geb. f 3,90)

- 9037 *De mooiste fabels van La Fontaine* zijn destijds niet voor kinderen geschreven en nog altijd zal de pointe van menige fabel niet tot jeugdige lezers doordringen. In deze uitgave zijn de fabels sober naverteld met een somtijds ietwat eigenaardig woordgebruik. Het meest opvallend in deze forse uitgave zijn de kleurige tekeningen over volle pagina's. Een feestelijke bundel. (geb. f 8,75).

- 9038 *Pieterl* door *Elena S. Tessadri* is een literair kunstsprookje over het 'in het goud van narcissen geklede' meisje Pieterl uit de *Nachtwacht* van Rembrandt. In tegenstelling met de ondertitel ('Een sprookje uit Italië') speelt het verhaal zich eerst af op Texel, later in Holland. Pieterl tracht de wraak van de Geest der stormen, die haar naar de diepte van de zee wil slepen, te ontlopen. Prins Philip van Fluweel, die door Pieterl gered werd uit de handen van een koopman, offert zichzelf op en verbreekt de beheksing, die Pieterl gekluisterd hield aan de vloedgolven. Kinderen zullen minder gemakkelijk door dit verhaal worden aangesproken, het is daarvoor te volwassen en beschrijvend. (geb. f 5,90).

- 9039 *Schalcken, schelmen en schavuiten* is een magnifieke bundel volksvertellingen, naverteld door *Emiel van Hemeldonck* en meesterlijk geïllustreerd met vorstelijke kleurplaten door *Nikolaus Plump*. De inhoud vermeldt de guitestroken van *Tijl Uilenspiegel*, de domme daden van de boeren van *Olen*, de avonturen van de

zeven Zwaben en de Spiegelzwaab, de wilde streken van Rapenteller, de geest van het Reuzengebergte en tenslotte de fantastische avonturen van *Baron von Münchhausen*. De teksten zijn levendig bewerkt en in korte paragrafen onderverdeeld. Jong en oud zal met groot genoegen in deze fraaie uitgave lezen en kijken. (geb. f 14,50).

- 9040 *Sprookjes uit duizend en een nacht* door *Frantisek Hrubin* bevat zeven sprookjes van *Sheherazade*, niet enkel de gebruikelijke als *Aladdin*, *Ali Baba* en *Sindbad*, maar ook weinig bekende. Het Nederlands is prettig en beschaafd, maar voor de jongere groepen kinderen te moeilijk, evenals trouwens de inhoud van deze sprookjes. Voor de berijmde inleiding over de pientere *Sheherazade* en de 'bruidsnacht' van 's konings voorafgaande vrouwen geldt dit nog in het bijzonder; ze munt ook niet overal uit door fraaiheid: "...dat zij niet raakte in 's konings strikken, waarin elk van zijn bruiden het leven gaf." De illustraties zijn goed, al zijn deze vertellingen wel eens betoverender verlicht. (geb. f 7,75).

9041 *Sprookjes van Andersen* leent zich uiteraard alleen tot bespreking van vertaling en illustraties. De laatste zijn een feest voor het oog en nogal wat poëtischer dan de anonieme bewerking (naar het Duits?), die heel prettig leest, maar niet volledig getrouw is aan de tekst en soms net de mooiste zinnestjes weg-bekort. Zodoende komen juist die kwaliteiten die de dichter ook bij volwassenen geliefd maken, onvoldoende tot hun recht en is er een kinderboek zonder meer ontstaan, dat burgerlijker werkt dan de ongerepte Andersen. Overigens een mooi boek om voorgelezen en, later, zelfstandig genoten te worden. (geb. f 12,50).

9042 *Van prutsen... tot knutselen...* door *Rob de Winter* en *G. Kerkhof* bespreekt de theorie en praktijk van de handenarbeid, die voordien met recht knutselen genoemd kon worden. Materialen worden beschreven, evenals gereedschappen, werktekeningen en de wijze waarop men nuttige voorwerpen kan maken, zonder daarvoor echt vakman te moeten zijn. Een handig boekje, zowel voor (zaterdagse) knutselende vaders als voor leiders van jeugdgroepen en voor jongens — en misschien meisjes — die ambitie hebben in deze prettige en nuttige ontspanning. (f 1,50).

9043 *Sst... niet verklappen* door *Thorald* beschrijft en tekent op duidelijke wijze 21 goocheltoeren die voor het merendeel in-

derdaad door kinderhanden tot een goed einde zijn te brengen. Een enkele maal vraagt men zich af, of de truc voor kinderen wel zo gemakkelijk is als de auteur doet voorkomen. Andere toeren zijn wel zo eenvoudig, dat het eventuele publiek vermoedelijk de kunst te gauw zal doorzien. Maar belangstellende kinderen vinden hier toch een kwieke leidraad voor hun eerste stappen op het pad der toverkunst en wellicht zal menige volwassene er zich ook eens aan willen wagen om thuis een kinderfeestje op te luisteren. Met enige oefening ligt hier een kans voor gezellig amusement. (f 2,-; geb. f 2,95)

Geen kunst aan door *Annebet Stam* is niet alleen in formaat, maar ook van inhoud origineel. Voor elk van de categorieën kladderaars, kralenrijgsters, knippers, knutselaars en kleermaaksters is er telkens een pagina met leuke ideeën en aardige werkstukjes. Duidelijke werktekeningen ondersteunen de tekst. Leuk voor jonge moeders met kleine kleuters. Maar ook jeugdleiders zullen met vrucht naar deze uitgave grijpen. (geb. f 3,50)

9044

HERDRUKKEN VRAGEN

UW AANDACHT

Vier kleine boekjes van Dick Bruna over het kleine konijntje dat thuis en elders avontuurtjes beleeft, zijn herdrukt. Ongetwijfeld mede om de forse, vrolijke tekeningen die deze uitgaven voor kleuters zo aantrekkelijk maken.

Nijntje vertelt hoe vader en moeder Plus en dochtertje kregen. 9045

Nijntje aan zee beschrijft allerlei strandgenoegens, waar het kleine konijntje aan deelneemt tijdens een zonnige dag aan het strand. 9046

Nijntje in de dierentuin brengt natuurlijk aardige ontmoetingen met papegaaien, zebra, kangoeroe, enz. 9047

- 9048 *Nijntje in de sneeuw* vertelt hoe Nijntje in de sneeuw gaat spelen en daar een huisje bouwt voor een vogel, die zit te huilen van de kou. (p. dl. geb. f 2,50)
- 9049 *De rovers van de Gele Rivier* door G. van Heerde is een historisch missieboekje met een niet onaardig gegeven, maar misschien een iets te opzettelijke moraal. In China raast de taifoen en nadien is er van Li en zijn zoon Li Tsjou trekken dan met andere slachtoffers van de natuurramp plunderend en moordend door het land. In een van de dorpen ontmoet Tsjou een blanke zendeling, die hem goed behandelt als hij er slecht aan toe is. Veel later ontmoeten zij elkaar weer en dan is het Tsjou die voor de zendeling opkomt. De overgang naar het christendom is dan geen grote stap meer. (geb. f 1,25)
- 9050 *Het leven is een wonder* door Leni Saris heeft een positieve strekking met katholieke sfeer, die overigens ietwat vaag gehouden wordt. Max van de Willinge verwart Cissy Geerlings met haar dubbelgangster, die niet zo'n beste reputatie geniet. Het duurt daarom lang voor de liefdesvonk tussen die twee kan overspringen en dan nog weigert Cissy haar hart te openen, omdat zij zich beledigd voelt door de onverdiende verdenkingen. Een dreigend vliegtuigongeluk is nodig om haar te overtuigen, dat ze Max niet meer in haar leven missen kan. (f 1,50)
- 9051 *Billie Bradley vindt een schat* door Janet D. Wheeler is geschikte amusementslectuur voor meisjes die in de nooit falende speurzijn van Billie kunnen blijven geloven. Bij een explosie waardoor het stenen regent in het bos waar Billie met haar vriendinnen is, brengen zij het er niet alleen levend af, maar redden bovendien een getroffen zeeman. Samen met hem delven zij later een Chinese schat op. (f 1,50)
- 9052 *Stunteltje; Marijke van de overkant* door Miep Kuypers en Ina van Velsen bevat in een band twee boeken, waarvan het eerste nog het beste is. Stunteltje leeft alleen met haar grootmoeder en omdat beider opvattingen nogal uiteen lopen, heeft het meisje het niet gemakkelijk. Het tweede boek vertelt van het dochttertje van een Amsterdamse onderwijzer, dat om aan te sterken een poos naar Texel gaat. Het boek maakt de indruk van onvolledigheid. Geen sterke uitgave. (f 1,50)
- Rekel* door Cissy van Marxveldt is de roman van een meisje dat haar beide ouders verliest en opgenomen wordt in het huishouden van haar oom, die een buitengoed beheert. Onder de steeds wisselende buurtbewoners krijgt ze telkens andere vrienden. Om haar genegenheid voor een vliegenier te doen eindigen, stuurt oom haar naar Engeland. Door dramatische gebeurtenissen echter zegeviert toch de ware liefde. Een onderhoudend meisjesboek, dat zich afspeelt in sfeervolle, klassieke omgeving. (f 1,50)
- Emigrante tegen wil en dank* door Hella Jansonius verhaalt, hoe Ilja niet met haar familie naar Australië emigreert, omdat haar verloofde niet mee wil. Zij ontmoet een andere jongen, die niet emigreren kan omdat zijn meisje hem niet volgen wil. Geen wonder dus, dat tenslotte een combinatie ontstaat, die wederzijds tot emigreren bereid is. Het doorzichtige verhaal laat zich prettig lezen. (f 1,50)
- Incognito* door Nel van der Zee beschrijft hoe een meisje door ziekte in het gezin haar studie moet opgeven. Ze gaat werken in een groot warenhuis, waar ze een jongeman leert kennen die als jongste bediende daar werkzaam is. Het is de neef van de directeur, maar niemand weet dat. Er ontstaat wederzijdse genegenheid die echter zwaar op de proef wordt gesteld door de gekunstelde situatie, die lange tijd haar geheimzinnigheid behoudt. Het thema bevat veel onwaarschijnlijkheid, ook in de details en bovendien is de neutraliteit van de auteur meermalen hinderlijk. (f 1,50)

BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

- Andersen, H. C.: Duimelijntje en andere sprookjes (Tijl), 44 p. — VIb 9033
 Andersen, H. C.: Sprookjes van Andersen (Elsevier), 320 p. — VIa en b 9041
 Andreus, H.: Kinderverhalen (Holland), 191 p. — VIc • 9032
 Beke, C.: Pim Pandoer en de gouden krokodil (Malmberg), 160 p. — VIa, J 9008
 Bloemen, A.: Boompje schud me maar (Canteleer), 120 p. — VIc . . 9031
 Boelatoew, M.: Grauwstaartje-Toverpaardje (Pegasus), 20 p. — VIc . . 9027
 Bonzon, P.-J.: Een geheimzinnige ontmoeting (Spectrum), 158 p. — VIa 9001
 Bruna, D.: Nijntje (Bruna), 25 p. — VIc 9045
 Bruna, D.: Nijntje aan zee (Bruna), 25 p. — VIc 9046
 Bruna, D.: Nijntje in de dierentuin (Bruna), 25 p. — VIc 9047
 Bruna, D.: Nijntje in de sneeuw (Bruna), 25 p. — VIc 9048
 Caesar, F. B.: Doornroosje (Zwijsen), 32 p. — VIc 9028
 Caesar, F. B.: Loeks en de dieven (Zwijsen), 32 p. — VIc 8983
 Damen, S.: Lottelies verlaat de haven (La Rivière & V.), 167 p. — V, M, P 9017
 Dixon, F. W.: Het geheime paneel (Van Goor), 128 p. — VIa, J 9004
 Dixon, F. W.: Het spookschip (Van Goor), 124 p. — VIa, J 9003
 van Erven, Ch.: Het leven is zo rijk (W.-Friesl.), 185 p. — IV-V, M . . . 9014
 de la Fontaine, J.: De mooiste fabels van La Fontaine (AE. E. Kluwer),
 92 p. — VIb 9037
 Grimm: De gouden vogel (Tijl), 45 p. — VIb en c 9034
 van Heerde, G., en drs. T. M. Gilhuis: Getuigen van het licht. 1e Deel
 (Bosch & K.), 96 p. — VIa°, P 9012
 van Heerde, G., en drs. T. M. Gilhuis: Getuigen van het licht. 2e Deel
 (Bosch & K.), 100 p. — VIa, P 9012
 van Heerde, G.: De rovers van de Gele Rivier (J. N. Voorhoeve), 77 p. —
 VIa-b 9049
 Heiss, L.: Sundri (Callenbach), 192 p. — IV-V, M 9018
 (van Hemeldonck, Em.): Schalken, schelmen en schavuiten (Standaard-
 Boekh.), 223 p. — V, VIa en b • —9039
 Höfling, H.: Pingo en Pongo (Van Goor), 84 p. — VIc 8985
 Holland, M.: Heer Haas op het hazepad (Spectrum), 96 p. — VIc 8984
 ter Horst, W.: Heitje voor een karweitje (Bosch & K.), 96 p. — VIb, P 8997
 Hrubin, F.: Sprookjes uit duizend en een nacht (AE. E. Kluwer), 87 p.
 — VIa-b 9040
 Jansoniüs, H.: Emigrante tegen wil en dank (W.-Friesland), 151 p. — IV-
 V, M, P 9054
 de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 1c Deel (N.I.B.), 112 p. — VIc 9022
 de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 2e Deel (N.I.B.), 103 p. — VIc 9023
 de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 3e Deel (N.I.B.), 95 p. — VIc 9024
 de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 4c Deel (N.I.B.), 93 p. — VIc 9025
 de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 5c Deel (N.I.B.), 125 p. — VIc 9026
 Jongejan-De Groot, C. Th.: Janneke-Tanneke (Callenbach), 61 p. — VIc,
 M, P —8987
 Kloek, D.: Suzan doet haar keus (Meinema), 191 p. — V, M, P 9016
 de Kloet, C.: Summer Holiday (Helmond), 77 p. — V, JM 9021
 Krantz, L., en U. Löfgren: Wij gaan de lucht in (Bezige Bij), 36 p. — VIc 8988

REGISTER — JAARGANG XV

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 162.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: De Kronieken van jeugdlectuur, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 8423 (aug./sept. 1963) t/m 9055 (juni 1964).

Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de prijs betreft steeds de recensie zelf, en voor de uitgever, het aantal bladzijden en de kwalificatie: de *Bibliografische Registers*.

Voorbeeld. Zoekt men een boek van Benary-Isbert (zie onder Benary-Isbert in dit register), dan vindt men het volgnummer 8643. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 8643 dan op blz. 61 de recensie van dit boek tegen, en achter de recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daaropvolgende Bibliografische Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 66).

Wat de rubriek Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? betreft, verwijst het getal niet naar het nummer, maar naar de bladzijde.

Adams, A.: Het mysterie van de Braziliaanse goudmijn — VIa, J	8709
Adams, A.: Het mysterie van de Chinese ring — VIa, J	8783
Akker, A.: De schat van de 'Rode Lotus' — VIa-b, J	8830
Allan, M. E.: De nieuwe buurjongen — VIa-b, M	8834
van Almen, C.: Het lastige duiveltje — VIa-b, M	8447
van Amstel, M.: De wending — IV-V, JM	8524
Andersen, H. C.: Duimelijntje en andere sprookjes — Vlb	9033
Andersen, Grimm en Perrault: Het reuze sprookjesboek — Vlb en c	8472
Andersen, H. C.: Sprookjes van Andersen — VIa en b	9041
Andersen: De wilde zwanen — Vic	8468
Andreas, H.: Henry de filmhond — Vlb-c	8880
Andreas, H.: Kinderverhalen — Vic	9032
van Anrooy, F.: Knopedorus — Vic	8423
Arnéguy, M.: Schooiertjes van Sevilla — VIa, M, †	8705
Auwera, F.: Het manneke en de roestige ridder — VI	8890
Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de Babeloezer — Vlb	8440
Bär, R. N., en J. van Reek: Wipperoen en de winterdroom — Vlb	8439
(Bamberger, R., dr., F. Brunner en F. Westphal): De bonte wereld van A tot Z — VIa-b	8582
Barr, D.: Het hoe en waarom boek van de atoomenergie — V	8477
Bates, H. E., en C. Barker: Achilles de ezel — Vlb-c	8882
van Battum, A.: Het doek gaat open — IV-V, M	8651
Bechstein, en Perrault: Klein Duimpje; De gelaarsde kat — Vic	8470
Beckman, G.: Een gelukkig gezin — VIa, M	8445
Beckman, G.: Zomer op het eiland — VIa, M	8446
van Beek, T.: Kinderen uit het land van de bergen — Vlb	8956
van Beek, T.: Met José in Spanje — Vlb	8957
de Beer, A. P. M.: Raadsels in de Mato Grosso — VIa-b, J	8904
van Beilen, J.: 't Appeldijkje — IV-V, M	8846
Beke, C.: Pim Pandoer en de gouden krokodil — VIa, J	9008

Benary-Isbert, M.: De ark van Noach — VIa, Op •, †	8643
Berends, M.: Zij werden sterren — V, JM	8571
Beresford, E.: De kasteelkinderen knappen het op — VIb	8952
Beresford, E.: Twee gouden dolfijnen — VIb	8824
van den Berg-Akkerman, C. M.: Kerstfeest in de stad — VIb	8886
Bertram, J.: De jonge reizigers in China — V, JM	8722
Betlem, G.: Anjo leert het leven kennen — IV-V, M	8804
Betlem, G.: Juut Couwenhove — V, M	8803
Biegel, P.: De gouden gitaar — VIc, JM	8424
Biegel, P.: Het grote boek — VIc	8745
Bisinger, L.: Samir en de gouden wespen — VIb	8433
Bisinger, L.: Het vriendinnetje van Irmis — VIb	8431
(van de Blankevoort, L., en N. Brands): Oude rijmpjes — VIc	8793
Blei-Srijbos, C. B.: Twee kleine zwerfers — VIc	8805
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en het eenzame opperhoofd — VIa, J	8968
Bloemen, A.: Boompje schud me maar — VIc	9031
Bloemen, A.: Loesje heeft een huis te koop — VIa, M	8893
Bloemen, A.: Loesje wordt nummer zeven — VIa, M	8892
Blyton, E.: Pitty's vijfde kostschooljaar — VIa, M	8866
Blyton, E.: De Vijf als detectives — VIa-b, JM	8434
Blyton, E.: De Vijf en de schat van de strandjutter — VIa-b, JM	8436
Blyton, E.: De Vijf en de verdwenen geleerden — VIa-b, JM	8435
Blyton, E.: De Vijf op de oude boerderij — VIa-b, JM	8437
Boelatow, M.: Grauwstaartje-Toverpaardje — VIc	9027
Boland, S.: Het kerstfeest van Magdalena — V, JM (VIb, JM)	8647
Bond, M.: Paddington brengt uitkomst — VIb	8835
Bonzon, P.-J.: Een geheimzinnige ontmoeting — VIa	9001
de Booy, H. Th.: Avontuur om Rottumerplaat — VIa, J, P	8797
Borrebach, H.: Zo ben ik — IV-V, M	8523
van de Bosch, P.: Grabbelton dl. 1 — V	8474
Bosteels, G., dr.: Wiskunde vandaag — V	8926
Bouhuys, M.: De jacht op de rode ponnie — VIc	8878
Bouman, A.: Assepoester — VIc	8686
Bouman, A.: Doornroosje — VIc	8817
Bouman, A.: De gelaarsde kat — VIc	8816
Bouman, A.: Klein Duimpje — VIc	8685
Bouman, A.: Roodkapje — VIc	8749
Bouman, A.: Sneeuwwitje — VIc	8684
Boumans, B. J.: Dagboek van een schildpad — VIb	8548
(Braasem-Bevelander, D.): De blauwe roos — VIa	8736
van Breda, A.: Feest in Taormina — IV-V, M	8729
van Breda, A.: Het grote vouwboek — VIa en b •	8858
Brockman, T.: Timmie de poppenkastkabouters — VIc	8676
Bruckner, K.: Sadako wil leven! — IV-V, JM	8530
Brugman, T.: Wat de pop wist — VIb, M •	8833
Bruinhof, B.: De verdwenen miljonairszoon — VIa, J	8781
Brun, M., en E.-T. Hurd: Vijf brandweermannetjes — VIc	8663
Bruna, D.: Nijntje — VIc	9045
Bruna, D.: Nijntje aan zee — VIc	9046
Bruna, D.: Nijntje in de dierentuin — VIc	9047
Bruna, D.: Nijntje in de sneeuw — VIc	9048
Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 1e Deel — VIa-b, J, P	8959

Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 2e Deel — VIa-b, J, P	8960
Brusse, J. A.: Rondom de Sprita Verba. 3e Deel — VIa-b, J, P	8961
Bruijn, A.: Luuk als redder — VIa-b	8656
Bruijn, C.: Australië, doe open! 2e Deel — VIa, J	8641
Bruijn, M.: De arme jongen en de dankbare dieren — VIc	8944
Bruijn, M.: Belle en het beest — VIc	8493
Bruijn, M.: Het jongetje zonder naam — VIc	8876
Bruijn, M.: Prins Langneus — VIc	8494
Bruijn, M.: Het wonderpaardje — VIc	8943
Bruyn-Ouwehand, M.: Een moeder voor Anita — VIIb, M	8621
Bruyn-Ouwehand, M.: Wouter raakt zoek — VIIb	8695
van de Burgt, N.: Bij boer Baak — VIc	8532
van de Burgt, N.: Bij Daan en Dien — VIc	8534
van de Burgt, N.: Bij Wout Wacht — VIc	8533
van de Burgt, N.: Spanning om speurder Mike Munco — VIa, J	8896
Burland, C. A.: De Grieken — VIa	8562
Burland, C. A.: De Noormannen — VIa	8561
Butner, J. J.: Voor de wind rond de wereld — V, J	8723
Buyle, I.: Jodokus — VIc	8750
Cabral, O.: Mannetje Nies — VIc	8666
Caesar, F. B.: Doornroosje — VIc	9028
Caesar, F. B.: Loeks en de dieven — VIc	8983
Campbell, B.: Het geheim van het hollende paard — VIa, J	8837
Carr, M. B.: De toverwereld van de zee en de kust — VIa	8921
Carroll, L.: Alice's avonturen in Wonderland — VIIb en c	8658
Carter, B.: De avontuurlijke ballontocht — VIc	8759
de Cervantes, M.: Don Quichotte — VIa	8795
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Die eigenwijze Huppel — VIc	8810
Clarke, P.: Jaap de politiemann — VIc, J	8937
de Cnodder, R.: Zo groeide de Zoo — VIIb	8496
Cocagnac, A. M.: Het ezeltje van Balaam — VIc, †	8584
Cocagnac, A. M.: Jesus op het meer van Genesaret — VIIb en c, †	8930
Cocagnac, A. M.: Jonas — VIIb en c, †	8929
Cocagnac, A. M.: Het Paaslam — VIIb en c, †	8928
Cocagnac, A. M.: Toen David nog jong was — VIc, †	8586
Cocagnac, A. M.: Zacheüs de tollenaar — VIc, †	8585
Colnot, C.: Trammelant in Schelfhout — VIa, J	8448
Coolidge, S.: Wat Katy deed — VIa-b, M	8623
Cooper, J. F.: De laatste der Mohikanen — VIa, J	8634
(Corbière, D.): Het grappige spelenboek — VIa-b	8473
Cross, R.: Hiawatha — V, M	8971
Daalder, D. L.: De historic van Reynaert de Vos — VIa	8443
Dahl, R.: Beesten aan boord — VIIb°	8828
Damen, S.: Lottelies verlaat de haven — V, M, P	9017
Dawlish, P.: De 'Nelson' krijgt haar bemanning — VIa, J	8644
Defoe, D.: Robinson Crusoe — VIa	8563
DeJong, M.: Het wiel op school — VIIb	8798
Diddens, H.: Wij lijfeigenen — VIIb	8497
Dickmann, M.: De boot vertrekt zonder Klaartje — VIa, M	8981
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld 4 — VIa, JM	8580
(Dierckx, R.): Door de wijde wereld 5 — VIa, JM	8581
Dixon, F. W.: Het fakkelmysterie — VIa, J	8517

Dixon, F. W.: De gebroken degen — VIa, J	8449
Dixon, F. W.: Het geheime paneel — VIa, J	9004
Dixon, F. W.: Het kortegolf-mysterie — VIa, J	8964
Dixon, F. W.: Het spookschip — VIa, J	9003
Dixon, F. W.: De vloek der Caraïben — VIa, J	8903
Doekes-De Wilde, M.: De koekoek roept — V, M	8460
Doekes-De Wilde, M.: Met vaste tred — V, M	8868
Doekes-De Wilde, M.: Wonderlyck en Wierelij — VIb-c	8939
Dona, M. en H. Focke: Vrolijk vertelsboek — VIB-c	8730
Dona, M.: Vuren in de nacht — V, M	8802
Donker, J.: Alle begin is... heerlijk! — VIa-b, M	8629
Dorst, J.: De wereld der vogels — VIa	8574
Driebergen, M.: Sietske vindt haar geluksster — V, M	8648
Drury, M.: Een zwarte dag voor Sonja — VIa, M	8843
Dubois, G.: Ik zal naar mijn vader gaan — VIC, †	8936
Dubská, G.: Sprookjes van Grimm — VIb-c	8465
Duif, H., en P. Pötgens: Het koningsfeest — VIC, †	8931
Duino, M.: MacArthur veroveraar van de 'Pacific' — V, JM	8973
Dulieu, J.: Paulus en de drie rovers — VIC	8744
Dulieu, J.: Paulus en Eucalypta de heks — VIC	8792
Dulieu, J.: Paulus en Pieter — VIC	8807
Dulieu, J.: Paulus en Salomo — VIC	8743
Dulieu, J.: Paulus en Wawwa het olifantje — VIb-c	8669
Dumas, A.: De graaf van Monte Christo — V°	8456
Durian, W.: Robber — VIa, J	8442
Eggermont, J. L.: Gevaar dreigt op de grote vlakte — VIa, J	8716
van Elden, M.: Boze Letty — VIa-b, M	8769
Elmo, H.: Het platenboek van vragen en antwoorden — VIa en b	8922
Elting, M.: Het antwoordenboek — VIa-b	8583
Ende, M.: Jim Knoop en de wilde 13 — VIb, J	8616
Endres, E.: Trix, Peter en Paps — VIa, M	8514
Erling, Ch.: Iris komt naar Holland — IV-V, M	8520
van Erven, Ch.: Het leven is zo rijk — IV-V, M	9014
Evelein, E.: Knutselen met eikels en ander materiaal — VIb	8740
Evers, A.: Het kamp in de nacht — VIa-b, J	8772
Evers, L. H.: De bende van de Radastraat — VIa, J	8450
van Eyk, H.: Michiel, de geschiedenis van een mug — VIb	8862
Falehgari, M. N.: Met Reza in Iran — VIb	8954
Fang Wan Gwee: De geheimzinnige schat van de draken — VIb	8732
Feenstra, R.: Jan, pak an! — VIa, J	8596
Fernez, A.: Geen nieuws van Nick Jordan — V, J	8914
Fernez, A.: Nick Jordan in het nauw — VIa, J	8970
Ferwerda-Van den Berg, A.: Jij, meisje... — IV-V, M, P	8872
Fidler, K.: De Deans volgen een spoor — VIb, Op	8620
de la Fontaine, J.: De mooiste fabels van La Fontaine — VIb	9037
Françis, T.: De rode bal — VIb	8704
François, P.: Goede vriendjes — VIC	8760
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de Atoom-Cola N.V. — VIa, J	8900
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de bankbiljettenvervalsers — VIa	8564
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de bende van de geluidloze springstof — VIa, J	8773
Franzén, N.-O.: Agaton Sax en de diamantdieven — VIa, J	8901
Frinsel, J. J.: Het mysterie van de gesmeerde scharnieren — VIa, J	8895

van der Geest, K.: Contrabande — VIa, J	8519
van der Geest, K.: Koers 0.9.0. — VIa, J	8838
van der Geest, K.: Onrust op het eiland — VIa, J	8905
von Gebhardt, H.: Afzender Nico — Vlb-c	8947
Goedhart, J.: Het houten kistje — VIc, J, P	8975
van Gogh-Kaulbach, A.: Willy's offer — V, M	8871
de Graaf, A.: Avontuur in het donkere bomenbos — VIc	8612
Graham, E.: De kinderen die in een schuur woonden — VIa-b, JM	8555
Green, R. L.: Mascotte van Troje — VIa	8444
Green, W.: Wat is dat voor een vliegtuig? 1963 — V	8575
Grimm: De gouden vogel — Vlb en c	9034
Grimm, en Andersen: Prinses Bontepels; Het tinnen soldaatje; De dansende bloemen — VIc	8467
Grimm, en Andersen: De schone slaapster; Het lelijke eendje; Rozewit en Rozerood — VIc	8469
Grimm: Sneeuwwitje; Hans en Grietje — VIc	8466
Grimm: Sprookjes van Grimm — Vlb	8734
de Groot, C.: De 'Petra' vindt een wrak — VIa en b	8902
Grotkop, E.: Thore Ijsbeer — VIa-b	8958
Grund, J. C.: Pietro heeft een vriend — VIa, J	8560
Gunn, J.: Een stad in gevaar — VIa, J	8774
Gijsel, J.: De vlucht van Bithus en Bocco — Vlb	8495
ter Haar, J.: De grote sagen van de donkere Middeleeuwen — V, JM	8860
Hafkamp-Versteegen, C.: Het huis in het bos — VIc	8688
Hagers, E.: Ik hoor bij jou, Paulien — V, M	8650
Hagers, E.: Marga, mijn moeder — V, M	8598
van Hall, A. F., B. D. Swanenburg en J. J. van Toll: Hoe werkt... luchtvaart — V, J	8924
van Hall, A. F., B. D. Swanenburg en P. van Leunen: Hoe werkt... scheepvaart — V, J	8925
Haverman, I.: Uitzet op stapel — V	8919
van Heerde, G.: Het geheim van de buffelgrot — VIa, J	8778
van Heerde, G., en drs. T. M. Gilhuis: Getuigen van het licht. 1e Deel — VIa, P	9012
van Heerde, G., en drs. T. M. Gilhuis: Getuigen van het licht. 2e Deel — VIa, P	9012
van Heerde, G.: De kleine hagedis — VIa en b	8889
van Heerde, G.: De rovers van de gele rivier — VIa-b	9049
Heinen-Van der Meulen, L.: Halima blijft niet alleen — Vlb, M, P	8692
Heiss, L.: Sundri — IV-V, M	9018
(van Hemeldonck, Em.): Schalken, schelmen en schavuiten — V, VIa en b	9039
van Herck, P., en C. Vanloy: Het vaandel van het Rode Kruis — Vlb	8504
Hergé: Raket naar de maan — VIa-b, J	8438
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden dl. 1 — VIc	8426
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden dl. 2 — VIc	8427
Hesper-Sint, M., en M. Jansen: Van korenrijke velden dl. 3 — VIc	8428
van den Heuvel, M.: De familie Treurniet — Vlb, M	8977
Hill, T.: Davy Crockett — VIa-b, J	8554
Hill, T.: Davy Crockett's eerste reis — VIa-b, J	8771
Hill, T.: Davy Crockett en Wata — VIa, J	8839
Hill, T.: Davy Crockett in Baltimore — VIa, J	8899
Hilsem, M.: Patricia van Delden — V, M	8724

Höfling, H.: Dikke Tim wint de zeepkistrace — VIb, J	8826
Höfling, H.: Dikkie Dik — VIb, J	8690
Höfling, H.: Pingo en Pongo — VIc	8985
Hoekstra, T.: De drie vriendjes — VIc	8875
Hogarth, G. A.: Dat malle geval — VIa-b, M	8965
Holland, M.: Heer Haas op het hazepad — VIc	8984
van Hollandt, M.: Pimpeltje en zijn bureu — VIc	8602
Holmberg, A.: Margareta's dagboek — IV-V, M	8567
Hope-Simpson, J.: De man die terugkwam — VIa	8967
Hopp, Z.: Het toverkrijtje — VIb, J	8887
Hopp, Z.: Het toverstokje — VIb	8829
Hoppen, H.: Geen tijd voor dromen — IV-V, M	8566
(Hora Adema, W.): Een stoet van dieren — VIa	8441
ter Horst, W.: Heitje voor een karweitje — VIb, P	8997
ter Horst, W.: Kletskoeken — VIb, J	8506
Houghton, L.: De spookstal — VIa, J	8712
Hrubin, F.: Sprookjes uit duizend en een nacht — VIa-b	9040
Huber, D.: De snars, de fluit, de sikkepitt — VIc	8809
Hünemann, W.: De kinderen van Hemelingen — VIa-b	8510
van de Hulst, W. G.: Het grote voorleesboek — VIc, JM	8463
Huysmans, E.: Spelen met Charlottje — VIc	8490
Jackson, K., en B. Jackson: Plofje de olifant — VIc	8661
Jackson, K., en B. Jackson: Poes Pinkie — VIc	8662
Jagt, B.: Karel'tje Wever — VIb-c	8614
Jansonius, H.: Dit ene jaar nog — V, M	8917
Jansonius, H.: Emigrante tegen wil en dank — IV-V, M, P	9054
Johns, W. E.: Biggles bij Scotland Yard — VIa, J	8637
Johns, W. E.: Biggles in Arabië — V, J	8565
Johns, W. E.: Biggles vliegt naar Tibet — VIa, J	8863
van Jole, M.: Geraard de tapijtweversjongen — VIb	8499
de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 1e Deel — VIc	9022
de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 2e Deel — VIc	9023
de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 3e Deel — VIc	9024
de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 4e Deel — VIc	9025
de Jong, A. M.: Appelsnoet en Goudbaard. 5e Deel — VIc	9026
de Jong, D.: De ander en jezelf — V, M	8972
Jongejan-De Groot, C. Th.: Hans in de knel — VIa-b, P	8768
Jongejan-De Groot, C. Th.: Janneke-Tanneke — VIc, M, P	8987
de Jongh, M.: Holland is geen Hollywood — V, M	8522
(Kalmijn-Spiereburg, J.): Hoor, de klokken luiden — VIa-b-c, P	8588
Keen, M.: Het hoe en waarom boek van ons lichaam — VIa	8476
Keen, M.: Het hoe en waarom boek van scheidkunde — VIa	8478
Ketting, K.: Ekko de eend — VIc, JM	8543
Keijzer-De Jong, A.: Uggie en Oggie — VIc	8487
Kipling, R.: Het djungelboek — V	8670
Klein, J.: Leven om leven — V, JM, †	8531
Klein, L. P.: Van aap tot zebra — VIa en b	8735
Kloek, D.: Suzan doet haar keus — V, M, P	9016
Kloek, D.: Susan kiest 'kamermeisje' — V, M, P	8850
de Kloet, C.: Summer Holiday — V, JM	9021
de Kloet, C.: Top of flop — IV-V, JM	8849
Koen-Conrad, N.: Mieke wordt Miek — V, M	8790

Knudsen, P. C.: Odbjørn de naamloze — V	8455
Krantz, I., en U. Löfgren: Wij gaan de lucht in — VIc	8988
Kuijpers, M.: Marja wordt volwassen — V, M	8789
Kuypers, M.; I. van Velsen: Stunteltje; Marijke van de overkant — VIa, M	9052
Laan, D.: Pinkeltje en de gouden pen — VIc	8942
Lacre, M.: Geschiedenis van de mens — VIa-b	8738
Lamarque, G.: Timmy voor de televisie — VIB	8430
Lanckneus, M.: 't Geheimzinnige portret van tante Kamelia — VIB	8549
Lang, O. F.: Is ze wel zo gewoon? — IV-V, M	8785
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske en Pier — VIB, M, P	8691
Lansdown, G. N.: Hoe de krokodil zijn tanden kreeg — VIc	8539
Lansdown, G. N.: Hoe het komt, dat de giraf niet praten kan — VIc	8536
Lansdown, G. N.: Waarom de kiwi niet kan vliegen — VIc	8538
Lansdown, G. N.: Waarom de leeuw brult — VIc	8535
Lansdown, G. N.: Zo komt de zebra aan zijn strepen — VIc	8537
Lattimore, E. F.: Jocko, het aapje van Crofton — VIc	8938
Lattimore, E. F.: Kleine Sjang en zijn vriendjes — VIc	8659
Lattimore, E. F.: Melinda — VIB en c, M	8994
Lamorey, H.: De geheimen van Turilan — VIc, JM	8545
Lee, N.: De geest van Jerry Moonlight — VIa, J	8840
van Leeuwen, P. A.: De Schildburgers — VIB	8883
Lem, J.: Amor in de Duiventil — V, M	8521
Lem, J.: Amor speelt verstoppertje — V, M	8675
Lentinck, R.: Avontuur in Frankrijk — V, M	8845
Lentinck, R.: Het tehuis bij de rotsen — IV-V, M	8799
Leroy, J.: Scharmanteka — VIB en c	8855
Lewis, E. F.: Foe van de Yangtse-Kiang — V, J	8673
Lienau, R.: Het leven bruist — V, M	8528
Ligthart, J., en H. Scheepstra: Het boek van Pim en Mien — VIc	8492
Linders, J.: Honkie en Ponkie — VIc	8854
Linders, J.: Oliepietje — VIc	8874
Lofting, H.: Het circus van doctor Dolittle — VIB	8978
Lofting, H.: De woonwagen van doctor Dolittle — VIB	8979
van Londen, J.: Muskietenjacht — VIa, J	8780
Louwman, J.: Meester Bikkel en de nieuwe leerling — VIB	8696
van Luipen-Bronwasser, J.: Engelientje tegen wil en dank — V, M	8787
van Luipen-Bronwasser, J.: Kerstmis bij Opa en Oma — VIc, P	8751
van Luipen-Bronwasser, J.: De prijs is het waard — V, M, P	8525
van Luipen-Bronwasser, J.: Wij reizen samen — V, M	8788
Lynch, P.: Wereldgeschiedenis voor de jeugd 1 — VIa	8577
Lynch, P.: Wereldgeschiedenis voor de jeugd 2 — VIa	8578
Lynch, P.: Wereldgeschiedenis voor de jeugd 3 — VIa	8579
MacVicar, A.: De schat van Ranavalone — VIa, J	8836
Marée, P.: A = een appel — VIc	8748
Marée, P.: Grabbelton — VIB en c	8857
(Marée, P.): Kleuterrijmpjes uit oma's tijd dl. 2 — VIc	8464
Marée, P.: Knutselen en spelen — VIa-b	8739
Marée, P.: Nieuw kindertekenboek — VIc	8731
Marée, P.: Spelen met kleuters — VIc	9029
van Maren, G. H.: Jef Farèl landt in de jungle — VIa, J	8708
van Marxveldt, C.: Puck van Holten — V, M	8801
van Marxveldt, C.: Rekel — V, M	9053

Marijs-Visser, M.: Joke gaat met vakantie! — VIa, M, P	8782
May, K.: De boodschap van Winnetou — VIa, J	8451
May, K.: De dood van Winnetou — VIa, J	8452
van der Meer-Prins, L.: Waarom niet, Susan? — IV-V, M	8852
Meuldijk, W.: Alle avonturen van Pipo de clown — VIB	8825
Meuldijk, W.: Pipo en Felicio in Kaliefland — VIB	8948
Miller, A. G.: Zilverwolf volgt het spoor — VIa, J	8713
Miller, C. G.: Over meisjes gesproken... — IV-V, J	8847
Milne, A. A.: Winnie-de-Poeh — VIC	8657
Minco, M.: Kijk 'ns in de la — VIB-c	8815
Mitgutsch, A.: Die stoere Hans — VIC	8758
Mok, M.: Dr. Kwekeltee als goudmaker — VIC	8982
Mol, A.: Het vreemde avontuur — VIB, P	8693
Molenaar, J.: Koko en Knorpot dl. 1 — VIC	8747
Molenaar, J.: Uit oma's kabinet — VIC	9030
Mortelman, P.: Jan Monter op het vulkaaneiland — VIa, J	8969
Muiderman, A.: Trudi op 'De kleine wielen' — VIa-b, M	8556
Mulder, E.: Nickie gaat jagen — VIC	8808
Muntinga, C.: Annegees houdt vol! — VIa, M	9010
Murrey, Ch.: Prairievogel — VIa, J	8597
Nast, C.: Met Madeleine in Parijs — VIB	8955
Naumann, M.: Het spook van de ruïne — VIa, †	8963
van Nerum, A.: Gevederde slang — VIa	9000
van Nerum, A.: De kinderkruiستocht — VIB	8822
van Nerum, R.: De ijzeren Hunsas — VIa, J	8515
van Nhiem, T.: Jhao en zijn aapje — VIB	8432
Nickels, S.: De jonge reizigers in Finland — V, JM	8719
Nierop, P.: O, mamma heeft een boek geschreven — VIa, M	9011
Nierop, P.: Vier maal M — VIa, M	8908
Nierop, P.: 'Vier maal M' in de klem! — VIB, M	8995
Nolte, N.: Het koekemannetje — VIC	8665
(Nonkel Bob): Het eerste boek van Nonkel Bob — VIB	8462
Noonan, M.: De vliegende dokter — VIa, J	8715
Norel, K.: Friendships vliegen — V, J	8532
Norel, K.: De Geuzenschool — VIa, J, P	8842
Norel, K.: 't Is Oranje, 't blijft Oranje — VIB, J	8622
Norel, K.: Marijkes kerstvacantie — VIB, M, P	8823
Norel, K.: Scheepsmaat Woeltje — V, J, P	8985
Norel, K.: Vliegende Hollanders — VIa, J	8600
Norel, K.: Voor de mast — VIa, J, P	8910
Nowee, P.: Arendsoog en de Mississippi duivels — VIa, J	9009
Nowee, P.: De spookranch — VIa, J	8518
Nowee, P.: Tweemaal Arendsoog — VIa en b, J	8557
O'Connor, W.: Buffalo Bill — VIa, J	8779
O'Farrell, K.: Het woelige zestal — VIa-b	8627
Ollivier, J.: De twee verdwenen lepelaars — VIa-b	8505
Oosterbroek-Dutschun, A.: Doro ontdekt zichzelf — V, M	8458
Oosterhuis, T.: De speurders van de Blauwe Steeg — VIa	8966
Oosterhuis, T.: Van ridder tot koning — VIa	8717
Patchett, M.: Het geheim van de Boemboem — VIC	8752
Peeters, G. H.: Omnibus van Paultje — VIB-c	8946
Pelgrom, E.: Het geheimzinnige bos — VIB, JM	8429

Pennewaard, J.: Het geheim van Nokoa — VIa, J	8962
Perrault, en Grimm: Roodkapje; Assepoester; De Fee — VIc	8471
van der Plaats, B.: Erna en het witte huis — VIa-b, M	8894
van der Plaats, B.: Omnibus — V, M	8726
Pleysier, A. J.: Bonkie — VIc	8687
Popma, M. A. J.: Klaas en Koos en het bootje — VIc	8613
Pothast-Gimberg, C. E.: Kerstkaarsen — VIb	8703
Poutsma, R.: De klas van Klaartje — VIb-c, JM	8508
Prins, P.: Snuf, de hond — VIa, P	8864
Professor Weetveel: Wist je dat al? — VIa-b	8920
Quadflieg, J.: Zo leefde Franciscus van Assisië — VIb-c, †	8763
Quadflieg, J.: Zo leefde Maria, de moeder van God — VIb-c, †	8764
de Raat, J.: Vacantie aan de Adria — VIa, M	8844
Rascel, R.: Pietertje en de vliegfiets — VIb en c	8992
van Reenen, H.: Cupido sticht verwarring in Bellagio — IV-V, M	9013
Reid, A.: De jonge reizigers in Frankrijk — V, JM	8720
Reinshagen, G.: Loes in het paradijs — V, M	8569
Renes-Boldingh, M. A. M.: Het geheim van de Vinkensteeg — VIb, P	8626
Renes-Boldingh, M. A. M.: Kerstvertellingen — IV en VIb en c, P	8591
Reynolds, S.: Snowy het kerstveulen — VIb en c	8945
Richter, H. P.: Hij was mijn buurjongen — IV-V, JM, Op	8454
van Rode, C.: Mijn goede tante — VIa-b	8500
de Roeck, B.: Ik ben voor U geboren — IV-V, JM, †	8590
Roeffen, T. en W. Quint: Laat de poppetjes dansen — VIc	8733
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Dory's vuurproef — V, M, P	9020
Roggeveen, L.: Daantje vertelt — VIc	8677
Roggeveen, L.: De ongelooflijke avonturen van Bram Vingerling — VIa	8707
Roofs, M.: Eikky uit Finland, een meisje van stavast! — VIb	8953
de Roos, H.: De Kameleon brengt geluk! — VIa-b, J	8702
Rosenberg, G., r.k. pr.: In het huis van God — VIb-c	8934
Rudeman, D.: Avontuur in Sprookjesland — VIc	8814
Rudeman, D.: Bollebeertje — VIc	8425
Rudeman, D.: Jock in Dierenland — VIc	8813
Rudeman, D.: Snoet en Snorretje — VIc	8683
Rudeman, D.: Springer de eekhoorn — VIc	8544
Rudlová, H.: Oom Jacob komt logeren — VIb-c	8993
Ruh, D.: Zizi, de jonge danseres — VIa-b, M	8998
Rustichello: De wereldreis van Marco Polo — VIa, J	8516
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Bevrijdingsspel 1813 — VIa en b	8907
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Kinderen van 1813 — VIa	8906
Rutley, C. B.: Gogo de pinguïn — VIa-b	8551
Rutley, C. B.: Kra de baviaan — VIa-b	8550
Rutley, C. B.: Timur de tigger — VIa-b	8552
Rutley, C. B.: Tuska het everzwijn — VIa-b	8553
van Rijswijk, G.: Prettige vakantie allemaal — IV-V, JM	8728
van 't Sant, M.: Elsbeth — IV-V, M, P	8671
van 't Sant, M.: Schaakmat! — IV-V, M	8672
Saris, L.: Leontine — IV-V, M	8869
Saris, L.: Het leven is een wonder — IV-V, M, †	9050
Saris, L.: Rumoer rond 'Het Schuurtje' — V, M	8461
Saris, L.: Wereld in droom — IV-V, M	8791
Saville, M.: Het geheim van de oude herberg — VIa, JM	8559

Saville, M.: Het geheim van het eenzame huis — VIa-b	8628
Saxegaard, A.: Zuster Rita — IV-V, M	8867
Scott, D.: Het spookravijn — VIa, J	8714
Scott, W.: De Cherrys & Co — VIb	8951
Scott, W.: De Cherrys van River House -- VIb	8950
Scott, W.: Ivanhoe — VIa, J	8909
Scott, W.: De piraat — VIa	8635
Scott, W.: Richard Leeuwenhart -- VIa	8453
Schaap, T.: Kok Florian en de dikke mensen — VIc	8755
Schaap, T.: Petertje en de droomboot — VIc	8756
Schaap, T.: De tovervogel — VIc	8757
Schaap, T.: De zeehond met de rode neus — VIc	8754
Sharp, E. L.: Nkwala — VIa, J	8642
Scheffer, Chr.: Bennie Beer ontdekt het bos van Puntje -- Vic	8991
Scheffer, Chr.: Puntje gaat terug naar het grote bos — VIc	8990
Scheffer, Chr.: Puntje ontmoet Bennie Beer — VIc	8989
Scheffer, Chr.: Stad zonder tijd — VIa, J	9002
Schepelmann-Rieder, E.: Hier is Jan Klaassen — VIa en b	8859
Schermelé, W.: Peppie en Prikkeltje — VIc	8608
Schermelé, W.: Peppie, het poesje — VIc	8607
Schermelé, W.: Peppie past op — VIc	8609
Schermelé, W.: Ronnie en de geheime grot — VIc	8762
Schermelé, W.: Ronnie en de vreemde paraplu — VIc	8761
Schermelé, W.: Ronnie en het gouden sleuteltje — VIc	8812
Schermelé, W.: Ronnie en reus Rommebom — VIc	8811
Schermelé, W.: Winkie en Blinkie Beer — VIc	8542
Schermelé, W.: Winkie en de geheime gang — VIc	8681
Schermelé, W.: Winkie en kabouter Kraaloog — VIc	8682
Schermelé, W.: Winkie en Robijntje Roodborst — VIc	8485
Schermelé, W.: Winkie en Twinkie Toef — VIc	8605
Schermelé, W.: Winkie en Wiebelientje — VIc	8941
Schermelé, W.: Winkie en Wolletje Wopsie — VIc	8484
Schermelé, W.: Winkie en zijn toverfluit — VIc	8606
Schermelé, W.: Winkie en zijn woudvriendjes — VIc	8604
Schermelé, W.: Winkie in Paddestoelenstad — VIc	8940
Scherrewitz, C.: Kabouter Bobbeltjes verjaardag — VIc	8482
Scherrewitz, C.: Lanek loopt in de val — VIc, JM	8483
Scherrewitz, C.: Slim komt tot inkeer — VIc, JM	8541
Scherrewitz, C.: Slurfoes het olifantje — VIc, JM	8540
Schiller, C. F.: Willem Tell — VIa, J	8891
Schmidt, A. M. G.: Jip en Janneke. 1e Deel — VIc	8976
Schmidt, A. M. G.: Roodkapje — VIc	8664
Schöler, E.: Barbara — IV-V, M	9019
Schoolland, J. L.: Petertje in de winter — VIb, J, P	8766
Schürch, H.: Een avontuurlijke ballonvaart — VIa	8776
Schurr, C.: Het verlegen poesje — VIc	8861
Sereyys, B.: Spartacus de rebel van Capua -- VIa, J	9006
Servaes, A.: Dokter Els — VIa-b, M	8674
Servaes, A.: Zuster Iet — IV-V, M	8599
Seth, R.: Operatie Zeeoor — VIa, J	8710
Seth, R.: Raketten op maaneiland — VIa, J	8841
van Seijen, A.: De club van zeventien — VIa, J	8558

Simoens, L., en L. van Nerum: Fik en Fak — VIc	8489
Simoens, L., en L. van Nerum: Schaapje Trippel — VIc	8488
Sleigh, B.: Het koninkrijk van Karbonkel — VIB •	8625
Sleigh, B.: Niemand mag het weten — VIB	8949
Smee, D.: De vliegende fiets — VIB-c, J	8885
Smit-Lette, M.: Sandra — IV-V, M	8527
Smits, H.: Nuts City — VIa-b	8502
Smulders, L.: Alle klokken luiden — VIc, †	8546
Smulders, L.: Het girafje waar iedereen om lachte — VIc	8610
Smulders, L.: De kleine Zacheüs — VIc, †	8491
Smulders, L.: Ping, Pang en Pietje Prik — VIc	8877
Smulders, L.: Verhalen van de sprookjesmolen — VIc	8856
Sommerfelt, A.: De witte bungalow — V, JM •	8727
Spang, G.: Wiggelwag — VIB	8619
Spierings, K., en J. G. Nieuwendijk: Wonderwereld der reptielen — VIa	8737
Spierings, K., en J. G. Nieuwendijk: Wonderwereld der vogels dl. 1 en 2 — VIa	8480
Staes, G.: De oude sleepboot — VIB	8618
Staes, G.: Patrick en de klokken — VIc	8603
Staes, G.: Patrick plukt de lente — VIB	8617
Stalis, I.: De club der waaghalzen — VIa, J	8638
Stam, A.: Geen kunst aan — VIB •	9044
(Stam-Van der Staay, W. J.): Een mandje vol amandelen — VIc	8853
van der Steen-Pijpers, C.: Op de bres — VIB, J, P	8624
Stone, F. A.: Vlammen over de Caribische zee — VIa, J	8775
Stoop, B.: Jan en Barend doen aan puzzels — VIa-b, J	8827
Streuvels, S.: Het kerstekind — V, JM, Op •	8592
Sutcliff, R.: Om het rood van de krijger — V, J •	8974
Sutton, F.: Het geïllustreerde boek over Afrika — VIa	8479
Sutton, F.: Het hoe en waarom boek van onze aarde — VIa	8475
Swift, J.: Gullivers reizen — VIB	9035
Taubes, H.: De Bijbel vertelt — VIB en c	8932
Teacher, J. W.: Het koeienbal en andere kinderversjes — VIc	8601
Tessadri, E. S.: Pieternel — VIB	9038
Thoraldo: Sst... niet verklappen — VIa en b	9043
Timmermans, A.: Bijbel voor de jeugd: Nieuwe Testament — VIB, • †	8587
Toen, A.: Peter — VIB-c	8884
van Tongel, B.: Sammy, de nikker — VIB	8511
Toonder, M.: Panda en de ontdekkingsreiziger; Panda en het meesterwerk — VIa-b	8770
Toonder, M.: Panda en het ding; Panda en de meestermagiër — VIB, JM	8513
Toonder, M.: De zwelbast; De zwarte zwadderneel — VIB, JM	8512
Uit den Bogaard, J. H.: Baron Swiebertje. 1e Deel — VIB	8668
Unger, A., en C. Berman: Over jongens gesproken... — IV-V, M	8848
Uyldert, E.: Fleuwultje, de wilde kater — VIc	8986
Vandeloo, J.: De wonderlijke avonturen van Hokus en Pokus — VIc	8873
Vandersteen, W.: Baloch, de reus — VIB, J	8996
Vandersteen, W.: Old Shatterhand — VIa-b, J	8631
Vandersteen, W.: Winnetou — VIa-b, J	8632
van Velsen, I., en M. van Renkum: Inge zet de boel op stelten; Versteke- lingetje — VIa, M, Op	8646
Verbeeten, W. J.: Knock-Out Nick wordt Texasranger — VIa, J	8718

Verheyen, H.: Gevangene in Rusland — Vlb	8503
Veringa, Th. Tj.: Pommetje Pompadoer, het ezeltje Kobus en het geheimzinnige jongetje Max — Vlc	8820
Veringa, Th. Tj.: Pommetje Pompadoer in sprookjesland — Vlc	8818
Veringa, Th. Tj.: Pommetje Pompadoer op avontuur met de levende poppen — Vlc	8819
Vérité, M.: Met de dieren de wereld rond — VIa-b	8573
Verleyen, C.: Filipus van Artevelde — VIa-b	8498
Verleyen, C.: Harlekijntje is er weer! — Vlc	8746
Verleyen, C.: Harlekijntje is weer bezig — Vlc	8689
Vermeiren, L.: Bij de aapjes — Vlc	8678
Vermeiren, L.: Bij de giraffen — Vlc	8679
Vermeiren, L.: De Rode Ridder op de brandstapel — VIa, J	8636
Vermeiren, L.: Vliegende paddestoelen — Vlc	8680
Vermeulen, L., en K. Jeuninckx: De koperen koning — VIa-b	8501
Verne, J.: Michael Strogoff — V, J	8913
Verne, J.: De reis om de wereld in 80 dagen — VIa en b	8888
Vernes, H.: Bob Morane en de sultan van Jarawak — VIa, J	9005
Vernooy, F.: Johnny Peters en het monster van Loch Lennha — VIa, J	8639
Verroen, D.: Kom maar gauw terug! — Vlc	8611
Verschoor, D.: Karin zoekt haar eigen weg — V, M	8526
Versluys, D.: De fijnste vakantie van haar leven! — VIa-b, JM	8507
Verwey, A. J., o.f.m., en M. Clarenbeek-Van Klaveren: Advertsboek — Vlb	8933
Verwey, A. J., o.f.m., en M. Clarenbeek-Van Klaveren: Blij mag ik meedoen — Vlc, †	8935
Verwey, A. J., o.f.m., en M. Clarenbeek-Van Klaveren: Samen vieren — Vlb, †	8589
van Vessem, A.: Avontuur in Tirol — VIa-b, J	8701
Visser, A.: Een ander geluk — V, M	8851
Visser, W. F. H.: Niku de koerier — VIa, J	8706
Visser, W. F. H.: Robie en de tovenaer — Vlb	8697
Voerman, N.: Einddoel Rome — V, M, P	8786
Voerman, N.: Ruut zet door — V, M	8870
Voight, V. F.: Jacht op de zwarte olifant — VIa	8640
de Vries, J.: Witte Wolf valt aan — VIa, J	8633
de Vries-Hamburger, L.: Een verjaardag in Nederland — VIa-b, M	8699
de Vries-Hamburger, L.: Een verjarie in Suriname — VIa-b, M	8832
Wärnlof, A. L.: Het verzamelpunt — V, M, P, Op	9015
Walker, R.: Dwars door Indianenland — VIa, J	8711
Wallace, L.: Ben Hur — VIa	8865
Wallagh, B.: Wie 't weet, mag het zeggen — V, JM	8741
Walters, H.: Wedloop naar de maan — VIa, J	8777
Wamelink, Th.: Wimmetje Woeps — Vlc	8753
Warmerdam, R.: Rumoer in Egmond aan zee — Vlb, J	8831
Weber, L. M.: Bonnie op reis — V, M	8649
van Wentveldt, J.: Het grote jaar — IV-V, M	8457
Wheeler, J. D.: Billie Bradley als detective — V, M	8653
Wheeler, J. D.: Billie Bradley en haar schoolkameraden — VIa, M	8593
Wheeler, J. D.: Billie Bradley en haar spookhuis — VIa, M	8594
Wheeler, J. D.: Billie Bradley op kostschool — VIa, M	8654
Wheeler, J. D.: Billie Bradley op Vuurtoreneiland — VIa, M	8655
Wheeler, J. D.: Billie Bradley's vakantie-avonturen — VIa, M	8794